

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY A ICH UPLATŇOVANIE V PRAXI

Všetky vzdelávacie oblasti

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY A ICH UPLATŇOVANIE V PRAXI

Jazyk a komunikácia

1 HOVORENÁ REČ

1.1. Komunikačné konvencie

Aktívne a spontánne nadväzuje rečový kontakt s inými osobami – deťmi i dospelými.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 – Spontánne nadväzuje rozhovor s učiteľkou, v prípade potreby ju požiada o pomoc.	Formulovať jednoduchú žiadosť o pomoc v prirodzenej situácii	Pomôžeš mi, prosím? Individuálna – Učiteľka v priebehu dňa pripravuje situácie, kedy deti potrebujú pomoc (napr. so zipsom, rozliatou vodou, obliekaním). Podporuje deti, aby samy slovné vyjadrili svoju potrebu.	Vyjadrili svoje potreby slovné a primerane situácii?	Využila som každodenné situácie na prirodzený rozvoj komunikačných zručností?
U2 – Pri hrových aktivitách vyhľadáva spoločnosť detí, snaží sa nadviazať rozhovor s nimi na základe komentovania svojej hry alebo hry druhého dieťaťa.	Opísať priebeh vlastnej činnosti počas hry a osloviť iné dieťa	Pozri, čo robím! Skupinová – Počas voľnej hry učiteľka podporuje deti, aby nahlas komentovali svoju činnosť a pozývali ostatných k spolupráci. Sleduje, ako deti prirodzene komunikujú medzi sebou.	Zdieľali svoje herné zážitky a prejavili záujem o spoluprácu?	Vytvorila som podnetné prostredie, ktoré podporilo spoločnú komunikáciu?
U2	Iniciovať slovný kontakt s iným dieťaťom počas spoločnej aktivity	Pod' sa hrať so mnou Skupinová – Deti dostanú úlohu vybrať si partnera na hru a navrhnuť spoločnú činnosť (napr. stavanie, skladanie puzzle). Učiteľka pozoruje, ako deti komunikujú, a povzbudzuje menej aktívnych.	Nadviazali rozhovor s inými deťmi prirodzene a s iniciatívou?	Povzbudzovala som všetky deti k sebaujadrneniu bez nátlaku a s rešpektom?
U3 – Bezprostredne sa zapája do rozhovorov v triede, aktívne komunikuje s deťmi aj s učiteľkou.	Spontánne vstúpiť do rozhovoru v skupine	O čom sa dnes rozprávame? Hromadná – V rannom kruhu má každé dieťa možnosť povedať, čo zažilo. Učiteľka rozhovor vedie, ale aj sleduje spontánne vstupy detí a rozvíja ich myšlienky.	Prispievali do rozhovoru bez výzvy a s ochotou zdieľať svoje zážitky?	Dokázala som riadiť rozhovor tak, aby mali priestor všetky deti?
U3	Reagovať na myšlienku alebo výrok iného dieťaťa	Nadviaž na kamarátov Skupinová – Učiteľka začína rozhovor na tému (napr. „Čo robíme radi?“), deti sa vyjadrujú postupne a vždy nadväzujú na to, čo povedal kamarát. Učiteľka kladie	Zachytili, čo povedali ostatní a plynule nadviazali vlastnou myšlienkou?	Viedla som rozhovor tak, aby deti dokázali prepájať svoje zážitky s výpoveďami iných?

		doplňujúce otázky a učí deti aktívnemu naúčvaniu.		
U4 – Aktívne a spontánne nadväzuje rečový kontakt s inými osobami – deťmi i dospelými.	Začať rozhovor s dospelým mimo bežnej situácie	Spýtaj sa, čo ťa zaujíma Individuálna – Učiteľka pozýva do triedy dospelého hosťa (napr. školníka, kuchárku). Spoločne si pripraví s deťmi, aké otázky môžu položiť. Potom deti samy iniciujú rozhovor.	Pýtali sa spontánne, prejavili záujem o rozhovor s dospelým?	Vytvorila som podporujúce podmienky na nadviazanie kontaktu s dospelými?
U4	Viesť rozhovor v skupine a prirodzene reagovať na viaceré osoby	Tvoríme príbeh Hromadná – Deti v kruhu vymýšľajú spoločný príbeh, pričom každé dopĺňa jednu vetu. Učiteľka udržiava plynulosť, vedie deti k pozornému naúčvaniu a podnecuje ich fantáziu.	Reagovali plynule na výpovede ostatných a tvorivo dopĺňali rozhovor?	Vytvorila som dynamický priestor pre tvorivú skupinovú komunikáciu?
Reaguje na neverbálne signály (gestá, mimiku), udržiava očný kontakt, hlasnosť prejavu prispôsobuje situácii.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Pri komunikácii udržiava očný kontakt s komunikačným partnerom	Nadviazať očný kontakt počas rozhovoru	Očká na mňa, keď hovoríš Hromadná – Učiteľka v kruhu rozpráva deťom príbeh a kladie im jednoduché otázky. Vyzýva ich, aby sa na ňu pri odpovedi pozreli. Potom sa deti v dvojiciach navzájom pýtajú na obľúbenú hračku a pri odpovedi sa pozerajú jeden druhému do očí.	Pozorovali sa navzájom počas rozhovoru očami?	Vytvorila som situáciu, v ktorej bol očný kontakt prirodzený a nenútený?
U1	Zachovať očný kontakt počas spoločnej aktivity	Pozri sa na mňa Skupinová – Deti stoja oproti sebe v dvoch radoch. Každý má „kamoša oproti“, s ktorým sa pozerú do očí a nahlas mu povedia svoje meno. Učiteľka ich povzbudzuje, aby si navzájom venovali úsmev.	Dokázali si udržať očný kontakt pri pozdrave?	Podporila som u detí istotu pri pozorovaní druhého?
U2 Pri komunikácii sleduje neverbálne signály komunikačného partnera (gestá, mimiku), zohľadňuje ich význam	Rozpoznať význam jednoduchých gest	Čo mi chceš ukázať? Hromadná – Učiteľka ukazuje gestá (napr. krúti hlavou, prikyvuje, ukazuje rukou „pod sem“, „zastav“). Deti hádajú, čo znamenajú. Potom si aj deti vymýšľajú vlastné gestá a ostatní hádajú.	Rozpoznali význam základných gest a reagovali na ne?	Poskytla som priestor na pozorovanie a interpretáciu neverbálnych prejavov?

U2	Identifikovať emócie podľa výrazu tváre	Ako sa cíti? Hromadná – Učiteľka ukáže obrázky detských tvárí so štyrmi základnými emóciami. Deti hovoria, ako sa asi cíti dieťa na obrázku. Potom si pred zrkadlom samy „zahrajú“ emóciu tváre a ostatní hádajú.	Vedeli rozlíšiť emócie podľa výrazu tváre?	Zvolila som vhodné vizuálne pomôcky a udržala záujem detí?
U3 Prispôsobuje hlasitosť a intonáciu reči téme a zámerom komunikácie	Prispôbiť intenzitu hlasu situácii	Tichučko - hlasno Hromadná – Učiteľka ukáže kartičky napr. so symbolmi „knižnica“ a „ihrisko“. Deti hovoria tú istú vetu najprv potichu, potom nahlas. Striedajú sa, podľa toho, akú kartičku vytiahnu.	Zvládli prispôbiť hlas podľa kontextu?	Bola činnosť dostatočne zrozumiteľná a motivujúca na reguláciu hlasu?
U4 Reaguje na neverbálne signály (gestá, mimiku), udržiava očný kontakt, hlasitosť prejavu prispôsobuje situácii	Kombinovať očný kontakt, gestá a primeranú hlasitosť v interakcii	Správa pre kamaráta Skupinová – Deti vymýšľajú krátku „tajnú správu“, ktorú pomocou gest, výrazu tváre a tichého šepotu pošlú kamarátovi. Učiteľka ich vopred upozorní, že dôležitý je očný kontakt a „tichý hlas“.	Využili viaceré zložky komunikácie súčasne?	Pripravila som podmienky na integráciu verbálnych aj neverbálnych prvkov?
U4	Vyjadriť zámer prostredníctvom kombinácie slov, výrazu tváre a pohybu	Zahraj to bez slov Hromadná – Deti si vylosujú situáciu (napr. niekto má narodeniny, niekto stratil hračku) a majú ju zahrať bez slov – len mimikou a pohybom. Ostatné deti hádajú, čo sa stalo.	Dokázali kombinovať mimiku, pohyb a gestá na vyjadrenie deja?	Zvolila som vhodné situácie a primerane viedla deti k výrazu?
Používanie jazyka prispôsobuje sociálnym situáciám a vzťahom.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Rozlišuje medzi neformálnou komunikáciou s deťmi a formálnou komunikáciou s učiteľkou a inými dospelými	Použiť rozdielne oslovenie v komunikácii s deťmi a s dospelými	Komu čo povieme Hromadná – Učiteľka ukazuje obrázky osoby (rovesník, učiteľka, starý rodič) a deti k nim priradujú správne oslovenie (napr. „Ahoj Maťko“, „Dobrý deň, pani učiteľka“). Hrajú si scénky, kde sa majú primerane pozdraviť a osloviť.	Dokázali použiť odlišné oslovenie podľa osoby?	Bola moja podpora dostatočná na pochopenie rozdielov medzi formálnym a neformálnym oslovením?

U1	Rozlíšiť formálne a neformálne jazykové prejavy v rôznych situáciách	Ahoj alebo Dobrý deň Hromadná – Učiteľka opíše rôzne situácie (na ulici, v triede, doma) a deti odpovedajú, aký pozdrav by v danej situácii použili. Potom pracujú s obrázkami – priradujú k nim správny pozdrav.	Použili primeraný pozdrav k vyobrazenej situácii?	Viedla som činnosť tak, aby deti samy uvedomili rozdiel medzi formálnosťou situácie?
U2 Formálne primeraným spôsobom vyjadruje svoje potreby a želania, svoj súhlas, nesúhlas, či vďačnosť	Vyjadriť svoje želanie a poďakovanie primerane situácii	Prosím a ďakujem Skupinová – Učiteľka ponúka deťom rôzne predmety na „požičiavanie“. Deti hovoria: „Prosím si...“ a „Ďakujem.“ V závere si zahrajú scénu z bežnej situácie, kde použijú tieto frázy.	Vyjadriť svoje želania a vďačnosť vhodnou formou?	Bola aktivita dostatočne modelová a umožnila prirodzené použitie zdvorilostných viet?
U2	Vyjadriť súhlas alebo nesúhlas s použitím vhodnej slovnej formulácie	Chcem alebo nie? Hromadná – Učiteľka kladie deťom otázky typu: „Chceš si dať jablko?“, „Páči sa ti to tričko?“ Deti odpovedajú celou vetou, napr. „Áno, páči sa mi.“ alebo „Nie, nepáči sa mi.“ Potom si to zahrajú vo dvojiciach.	Dokázali jasne a primerane vyjadriť svoj súhlas alebo nesúhlas?	Podporila som deti v tom, aby sa vyjadrovali slušne a samostatne?
U3 Používanie jazyka prispôsobuje sociálnym situáciám a vzťahom	Prispôbiť jazyk konkrétnej komunikačnej situácii	Ako by si to povedal? Hromadná – Učiteľka zadá situácie (napr. pýta si hračku od kamaráta vs. od dospelého). Deti navrhujú, ako by požiadali. Diskutujú o tom, čo je vhodné. Následne si scény zahrajú.	Dokázali použiť primerané vyjadrenia podľa typu partnera?	Bola diskusia dostatočne podnetná na pochopenie jazykových rozdielov?
U3	Posúdiť vhodnosť jazykového prejavu v rôznych situáciách	Hovoríme slušne? Skupinová – Učiteľka prehrá nahrávky krátkych dialógov (napr. jedno dieťa prikazuje, iné žiada). Deti sa rozhodujú, ktorý spôsob je vhodnejší a prečo. Hrajú si mini-dialógy.	Rozpoznali primeraný jazyk v sociálnom kontakte?	Podporila som rozvoj jazykového taktu a komunikačných zručností u všetkých detí?
Pozná a dodržiava základné pravidlá vedenia dialógu.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka

U1 – Počúva, keď niekto druhý dostane slovo a hovorí	Vypočúť si a zopakovať informáciu z prejavu iného dieťaťa	Kto čo povedal? Hromadná – Deti si v kruhu podávajú predmet. Kto ho drží, povie, čo má rád. Nasledujúce dieťa zopakuje, čo povedal predchádzajúci, a pridá vlastnú vetu.	Všimli si, čo povedali ostatní pred nimi?	Vytvárala som prostredie, ktoré podporuje pozorné počúvanie?
U2 – V dialógu získava slovo primeraným spôsobom	Prihlásiť sa o slovo a počkať na svoju príležitosť	Mám čo povedať Skupinová – Učiteľka vedie rozhovor o obrázku. Deti sa hlásia, keď chcú niečo povedať. Učiteľka im dáva slovo postupne, chváli ich za trpezlivosť a rešpekt.	Hlásili sa a čakali, kým dostanú slovo?	Umožnila som všetkým zapojiť sa primerane a spravodlivo?
U2	Použiť frázu na získanie slova v skupinovej diskusii	Smel by som povedať... Hromadná – Deti sa učia vetu: „Smel by som niečo povedať?“ Nacvičujú ju v rozhovore o príbehu, ktorý čítala učiteľka. Kto chce reagovať, použije túto vetu.	Používali primeranú formuláciu na získanie slova?	Poskytla som dostatočný jazykový vzor na nácvik formálnejšej reči?
U3 – Pri rozhovore zotrváva v téme komunikácie, kladie doplňujúce otázky v súlade s témou komunikácie	Udržať tému rozhovoru v priebehu výmeny viet	O čom sa rozprávame? Skupinová – Učiteľka vedie rozhovor o zvieratkách. Deti odpovedajú, ale zároveň sledujú, či ďalšie príspevky súvisia s témou. Ak nie, spoločne to rozoberú.	Zostali počas rozhovoru v rámci jednej témy?	Viedla som rozhovor tak, aby sa deti dokázali sústrediť na tému?
U3	Klást doplňujúce otázky súvisiace s témou	A ty ako? Hromadná – Deti počúvajú v rozprávaní odpovede iných a kladú im doplňujúce otázky: „A čo si robil potom?“ alebo „Prečo si sa tak rozhodol?“ Učiteľka im ponúka modelové príklady.	Dokázali klásť otázky nadväzujúce na odpoveď?	Podporila som rozvoj komunikačnej hĺbky a prirodzenú zvedavosť?
U4 – Pozná a dodržiava základné pravidlá vedenia dialógu	Uplatniť základné pravidlá vedenia rozhovoru v rôznych situáciách	Dialógový semafor Skupinová – Deti sa rozprávajú vo dvojiciach, pričom používajú kartičky: zelená – hovorím, červená – počúvam. Na záver si vyhodnotia, ako sa im to darilo.	Rešpektovali pravidlá striedania a počúvania?	Pripomenula som pravidlá jasne a včas pred rozhovorom?
U4	Vytvoriť pravidlo na správne vedenie rozhovoru a odôvodniť jeho význam	Naše komunikačné pravidlá Hromadná – Deti s učiteľkou vytvárajú pravidlá rozhovoru formou obrázkov. Každé	Zapojili sa do tvorby pravidiel a rozumeli ich významu?	Podporila som tvorivé zapojenie detí do tvorby pravidiel?

		pravidlo si spoločne vysvetlia a priradia k nemu piktogram.		
--	--	---	--	--

1.2 Artikulácia a výslovnosť

Vyslovuje správne, zreteľne a plynule všetky hlásky a hláskové skupiny				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Všíma si nesprávnú výslovnosť hlások u druhých detí a u seba, snaží sa vyslovovať zreteľne všetky hlásky	Uvedomiť si rozdiel medzi zreteľnou a nepresnou výslovnosťou	Hádaj, čo som povedal Hromadná – Deti počúvajú slová, ktoré učiteľka vyslovuje raz zreteľne, raz nezreteľne. Majú uhádnuť, čo počuli a rozhodnúť, ktorá výslovnosť bola jasná.	Všíмали si rozdiely vo výslovnosti slov?	Využila som vhodné kontrasty na zvýšenie citlivosti na výslovnosť?
U1	Precvičiť správnu výslovnosť vybraných hlások pri recitácii	Riekankový orchester Hromadná – Deti recitujú krátke riekanky so zameraním na výslovnosť. Každá skupina precvičuje inú hlásku a "hrá" ju ako nástroj.	Vyslovovali hlásky zreteľne počas recitácie?	Poskytla som dostatočný čas a model na osvojenie správnej výslovnosti?
U2 Vyslovuje správne sykavky (s, c, z, dz, š, č, ž, dž)	Precvičiť sykavky v rytmizovanom texte	Šu-šu vláčik Hromadná – Učiteľka vedie rytmickú hru s použitím slov so sykavkami (napr. šiši, sysy, čuča). Deti sa pohybujú po miestnosti podľa zvolenej hlásky.	Sústredili sa na presné vyslovovanie sykaviek počas pohybu?	Podporila som spojenie reči a pohybu na uvoľnenie artikulácie?
U2	Rozlišovať sykavky v slovách a vymenovať ich	Sykavkový kôš Individuálna – Deti vkladajú kartičky so slovami do košov označených sykavkami, ktoré v slovách počujú. Nahlas slovo zopakujú.	Rozoznali a vyslovili správnu sykavku v slove?	Bola som pri každom dieťati pozorná a opravovala výslovnosť citlivo?
U3 Vyslovuje správne slabikotvorné spoluhlásky (l/ĺ, r/ř)	Precvičiť výslovnosť slabikotvorných spoluhlások v slovách	Brum-brum slová Skupinová – Deti sa učia slová s r, l (napr. prst, vlk, trnka). Následne ich opakujú s pomocou pohybu – zatlieskaním alebo krokom na každú slabiku.	Boli ich pokusy o výslovnosť týchto spoluhlások plynulé a zreteľné?	Podporila som ich sebadôveru pri artikulácii ťažších slov?
U3	Vytvoriť vetu so zameraním na použitie týchto spoluhlások	R a L v rozprávke Skupinová – Deti vytvoria vetu alebo krátky príbeh s čo najväčším výskytom spoluhlások r, l. Ilustrujú ho obrázkom.	Dokázali tvoriť vetu so zameraním na konkrétnu hlásku?	Podporila som tvorivý prístup a jazykovú hru s cieľovým zameraním?

U4 Vyslovuje správne, zreteľne a plynule všetky hlásky a hláskové skupiny	Zhodnotiť vlastnú výslovnosť v porovnaní s modelom	Ako znie môj hlas Individuálna – Deti nahrajú svoju recitáciu známej riekanky a porovnávajú ju s modelom učiteľky. Hľadajú rozdiely, spoločne ich analyzujú.	Všimli si odlišnosti medzi vlastnou a modelovou výslovnosťou?	Viedla som deti k sebapoznaniu a nehodnotiacej sebareflexii?
U4	Precvičiť výslovnosť v dramatizovanej hre	Hlásková rozprávka Skupinová – Deti dramatizujú rozprávku, kde každá postava používa výrazne inú hlásku. Pracujú so scénkou, ktorú si nacvičia s dôrazom na výslovnosť.	Dokázali udržať zreteľnosť hlások počas dramatizácie?	Umožnila som každému vyniknúť a podporila rozvoj jeho rečových schopností?

1.3 Gramatická správnosť a spisovnosť

Formuluje gramaticky správne jednoduché rozvité vety a súvetia.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Formuluje jednoduché rozvité vety	Použiť prídavné meno na rozšírenie vety	Ktorý medvedík? Hromadná – Deti si vyberú jedného z plyšových medvedíkov, ktorého opíšu v jednej vete pomocou prídavného mena (napr. „Veľký medvedík sedí na stoličke.“).	Rozšírili svoje vety o vhodné prídavné mená?	Poskytla som dostatok modelov a príležitostí na rozvité vyjadrenie?
U1	Vytvoriť vetu s uvedením miesta deja	Kde sa to stalo? Skupinová – Deti vytvárajú vetu podľa obrázka, kde určia, čo sa deje a kde (napr. „Dievčatko kreslí v izbe.“).	Používali pri vetách doplnok miesta?	Viedla som deti k presnej štruktúre jednoduchej rozvitej vety?
U2 Formuluje jednoduché priradovacie súvetia	Spojiť dve jednoduché vety spojkou „a“	Čo ešte? Hromadná – Deti dopĺňajú vetu začatú učiteľkou ďalšou vetou a spájajú ich spojkou „a“ (napr. „Mačka leží na slnku a pes spí v búde.“).	Spojili správne dve vety pomocou spojky?	Vytvorila som dostatočne jasný model a bezpečný priestor pre tvorenie?
U2	Utvoriť priradovacie súvetie vyjadrujúce protiklad pomocou spojky „ale“	Prečo nie? Skupinová – Deti pozorujú protikladné situácie na obrázkoch a vytvárajú k nim súvetie (napr. „Chlapec chce jesť zmrzlinu, ale vonku sneží.“).	Využívali spojku „ale“ na vyjadrenie protikladných javov?	Podporila som porozumenie významového vzťahu medzi vetami?

U3 Formuluje jednoduché podradňovacie súvetia	Utvoriť podradňovacie súvetie vyjadrujúce príčinu pomocou spojky „pretože“	Lebo sa to stalo Skupinová – Deti si vyberú situáciu a vysvetlia jej príčinu vo forme súvetia (napr. „Mačka ušla, pretože sa zľakla psa.“).	Dokázali vysvetliť príčinu v druhej časti súvetia?	Viedla som ich otázkami k pochopeniu vzťahu medzi vetami?
U3	Doplniť vetu a vytvoriť podradňovacie súvetie začínajúce spojkou „keď“	Čo sa stalo, keď...? Hromadná – Učiteľka začne vetu (napr. „Keď prišiel dážď...“) a deti ju dokončujú podľa vlastnej predstavy.	Vedeli dotvoriť vetu s vhodným časovým vzťahom?	Podporila som tvorivé jazykové myslenie bez korekcie v prvej fáze?
U4 Formuluje gramaticky správne jednoduché rozvité vety a súvetia	Porovnať vetu hovorovú a spisovnú a vytvoriť vlastnú vetu v spisovnom jazyku	Ako to povedal v knihe? Hromadná – Deti počúvajú vetu v nárečí alebo hovorovej reči a hľadajú, ako by znela „ako v knihe“. Skúšajú vytvoriť vlastné vety podľa vzoru.	Porovnali a preformulovali vetu do spisovného jazyka?	Viedla som deti k rozlišovaniu medzi jazykovými štýlmi prirodzene a hravo?
U4	Tvorivo spojiť dve rozvité vety do jedného súvetia	Jedna veľká veta Individuálna – Deti si vyberú dve jednoduché rozvité vety a hľadajú spôsob, ako ich spojiť do jedného súvetia (napr. „Dievča kreslí pekný obrázok, ktorý zavesí na stenu.“).	Zvládli gramaticky správne vytvoriť zložené súvetie?	Poskytla som individuálnu podporu pri náročnej jazykovej úlohe?
Rozumie spisovnej podobe jazyka				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 S porozumením reaguje na spisovnú podobu reči v bežných komunikačných situáciách.	Rozlíšiť základné pokyny v spisovnej podobe počas bežných denných situácií	Počúvam a konám Hromadná - Učiteľka dáva jednoduché spisovné pokyny typu: „Polož knihu na stôl.“ „Otoč sa doľava.“ Deti vykonávajú úlohy.	Reagovali primerane na verbálne pokyny v spisovnej podobe?	Vyslovovala som inštrukcie dostatočne zreteľne a jednoznačne?
U2 S porozumením reaguje na špecifické inštrukcie v spisovnej podobe jazyka v rámci vzdelávacích aktivít.	Vybrať správny predmet na základe spisovnej inštrukcie	Nájdí podľa slov Individuálna - Deti vyberajú z košíka predmety podľa inštrukcie učiteľky – napr. „Podaj mi žltý plastový tanier.“	Reagovali presne na viacsovné pokyny?	Volila som slovné spojenia, ktoré sú pre deti zrozumiteľné a gramaticky správne?
	Ukázať obrázok podľa spisovne zadanej vlastnosti alebo činnosti	Obrázková lotéria Skupinová - Deti počúvajú vetu typu: „Ukáž, kto polieva kvety.“ a vyberajú z obrázkov správny výjav.	Vedeli rozlíšiť význam použitého jazyka v rôznych vetách?	Využila som dostatočné množstvo ilustrácií a opakovanie?

U3 V priebehu vzdelávacích aktivít používa spisovnú podobu jazyka.	Použiť spisovné výrazy počas dramatizácie známeho rozprávkového príbehu	Rozprávková hra Skupinová - Deti dostanú krátke dialógy z rozprávky a dramatizujú ich so zameraním na čistotu reči a gramatickú správnosť.	Snažili sa používať spisovný jazyk aj v dialógoch?	Pripravila som deťom adekvátne formulácie podľa ich schopností?
	Opraviť nespisovný výraz v hovorenom prejave	Lovci nespisovných slov Hromadná - Učiteľka schválne vloží nespisovné slová do viet. Deti sa ich pokúsia opraviť (napr. „To je fajn auto.“ → „To je pekné auto.“).	Všimli si rozdiel medzi spisovným a nespisovným výrazom?	Podporila som sebaistotu pri opravovaní a zdieľaní odpovedí?
U4 Rozumie spisovnej podobe jazyka.	Rozlíšiť medzi bežnou a spisovnou podobou slova a zdôvodniť rozdiel	Ako to povieme správne? Hromadná - Učiteľka povie dve krátke vety: „Pozerám telku.“ a „Pozerám televízor.“ Deti sa zamyslia, ktorá veta znie správne, gestom (napr. kartičkou alebo postavením sa) vyjadrí svoj výber.	Dokázali rozlíšiť spisovnú podobu slova podľa významu a znenia?	Poskytla som priestor na spoločné uvažovanie o rozdieloch bez opravy „nasilu“?
	Použiť správny gramatický tvar slova v novovytvorenej vete	Tvoríme vety správne (Individuálna): Deti vytvárajú vety podľa obrázka, učiteľka upriamuje pozornosť na skloňovanie, časovanie alebo stupňovanie.	Uplatnili gramatickú správnosť pri tvorbe viet?	Pomohla som im precvičiť gramaticky náročnejšie tvary dostatočne zážitkovo?

2 PÍSANÁ REČ

2.1 Chápanie obsahu, významu a funkcií písanej reči

2.1.1 Poznávanie funkcií písanej reči

Dokáže jednoducho vysvetliť, prečo je písaná reč dôležitá a uvedie jednoduché príklady.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Chápe, že písaná reč je zdrojom zábavy, hier, príjemných a veselých zážitkov.	Spomenúť si na veselú alebo zábavnú situáciu súvisiacu s počúvaním rozprávky z knihy	Kniha smiechu Hromadná – Učiteľka vyberie veselú rozprávku s jednoduchým dejom a výraznou pointou. Po spoločnom čítaní deti vyjadrujú, čo ich pobavilo, a kreslia najvtipnejší moment.	Smiali sa počas počúvania príbehu?	Podporila som u detí radosť z knihy a písaného slova?

		Na záver vytvoria spoločný "veselý plagát" s ilustráciami a vetami, ktoré si zapamätali.		
U1	Prejaviť radosť z objavovania knižných obrázkov a ich komentovania	Obrázkový objav Individuálna – Deti si samostatne prezerať knihu plnú obrázkov (napr. bez textu alebo s minimálnym textom). Potom rozprávajú, čo sa podľa nich v príbehu deje, a učiteľka zapisuje ich výroky na papier. V závere ich vyvesí ako „našu knihu slov“.	Vyjadrovali sa k obrázkom so záujmom a tvorivosťou?	Poskytla som priestor na vlastné interpretácie a prepojenie obrazu so slovom?
U2 Chápe dôležitosť komunikačnej a pamäťovej funkcie písanej reči.	Chápať, že napísaná informácia pomáha niečo si zapamätať alebo nezabudnúť	Zoznam na cestu Skupinová – Učiteľka spolu s deťmi vytvára veľký zoznam vecí, ktoré si „zoberieme na výlet“. Deti určujú, čo bude treba (napr. batoh, fľaša, pršiplášť). Potom si deti zahrajú hru, kde hľadajú tieto veci podľa obrázkov a slov zo zoznamu.	Spomenuli si na to, čo bolo na zozname napísané?	Využila som písaný jazyk ako nástroj pre pamäť a plánovanie?
U2	Vyjadriť myšlienku alebo odkaz neprítomnej osobe prostredníctvom kresby a diktovaného textu	List kamarátovi Individuálna – Každé dieťa si predstaví, že chýbajúci kamarát ochorel. Spoločne s učiteľkou vytvoria list (kresba + nadiktovaný text), ktorý mu odovzdajú. Deti sa naučia, že aj takto možno niekomu niečo odkázať, keď nie je prítomný.	Uvedomili si, že písaný list prenáša správu?	Viedla som deti k zážitku písania so zmysluplným cieľom?
U3 – Chápe poznávaciu a vzdelávaciu funkciu písanej reči.	Použiť knihu ako zdroj nových informácií a poznatkov	Lovci vedomostí Skupinová – Učiteľka ukáže encyklopédiu zvierat a spoločne si zvolia tému (napr. džungľa). Deti s pomocou učiteľky, ilustrácií a jednoduchého textu vyhľadávajú odpovede na otázky: Kto tam žije? Čím sa živí? Na záver vytvoria nástenku „čo sme zistili“.	Získali nové poznatky z písaného textu?	Podporila som aktívne objavovanie a vyhodnotila ich otázky?

U3	Vysvetliť, ako môže písaná reč pomáhať pri učení a poznávaní	Zápisník vedcov Hromadná – Deti pozorujú jednoduchý pokus (napr. ako sa voda mení na paru). Učiteľka zapisuje ich pozorovania a postrehy do „výskumného zápisníka“ a neskôr si ho spoločne čítajú. Deti chápu, že zápis pomáha uchovať poznanie.	Rozumeli, že zápis pomáha uchovať skúsenosť?	Zvolila som primeraný a zrozumiteľný pokus?
U4 Dokáže jednoducho vysvetliť, prečo je písaná reč dôležitá a uvedie jednoduché príklady	Zdôvodniť význam písanej reči na príklade vlastnej skúsenosti	Načo sú knihy? Skupinová – Učiteľka deťom položí otázku: Načo slúžia knihy? Deti odpovedajú, kreslia situácie, kedy im kniha pomohla (napr. zabaviť sa, naučiť sa o zvieratách, dozvedieť sa niečo o svete). Učiteľka ich odpovede zapisuje.	Vedeli uviesť konkrétny dôvod, prečo sú knihy užitočné?	Vytvorila som bezpečný priestor na vyjadrenie vlastného názoru?
U4	Porovnať rôzne funkcie písanej reči (zábava, učenie, komunikácia) na jednoduchých príkladoch	Tri písmenkové príbehy Hromadná – Učiteľka ukáže deťom tri rôzne texty (rozprávku, encyklopédiu, list). Deti ich pozorujú a zisťujú, čím sa líšia. Potom pomocou obrázkov a zážitkov odpovedajú, čo by si vybrali a prečo.	Rozlišovali rôzne funkcie písaného textu?	Bola moja prezentácia funkcií písma zrozumiteľná a zážitková?

2.1.2 Porozumenie explicitného významu textu – slovná zásoba

Vlastnými slovami vysvetlí význam slov, ktoré pozná				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Na obrázku ukáže a s oporou o ilustráciu pomenúva a vymenúva mená osôb, zvierat a vecí, viditeľných činností a podstatných vlastností; na ilustrácii si všíma a opisuje detaily na základe počutého príbehu.	Pomocou ilustrácie pomenovať a opísať činnosť postáv alebo zvierat	Obrázkové divadlo Hromadná – Učiteľka rozpráva príbeh sprevádzaný obrázkami. Deti ukazujú na ilustráciách postavy a činnosti, ktoré sa v príbehu odohrávajú. Potom sa učia opísať, čo kto robí, aký je alebo čo má.	Ukazovali správne a pomenovali postavy či zvieratá?	Zvolila som vhodný vizuálny materiál a tempo príbehu?

U1	Vymenovať mená vecí a ich vlastnosti z počutého príbehu	Čo si spomeniem Skupinová – Po vypočutí krátkej rozprávky deti spoločne vymenúvajú predmety, ktoré sa v nej vyskytli. Učiteľka sa pýta na ich farbu, veľkosť, tvar alebo na to, čo robili. Podporuje detailné opisy a všímavosť.	Spomenuli si na predmety a opísali ich?	Viedla som deti k presnému pomenovaniu a popisu?
U2 Mená postáv, činností a vlastností opisovaných v texte vymenuje spamäti, po kategóriách; význam slov a slovných spojení dokáže vysvetliť opisom, pomocou príkladov a prirovnaní; činnosti a vlastnosti postáv predvádza v pohybových hrách; na základe vlastných skúseností dokáže uviesť ďalšie vlastnosti a činnosti osôb, zvierat a vecí.	Vysvetliť význam známeho slova opisom alebo príkladom	Čo to znamená? Individuálna – Učiteľka povie slovo, ktoré sa vyskytlo v rozprávke (napr. statočný, mrzutý). Deti sa pokúsia vysvetliť ho podľa seba – slovami, ktoré ho vystihujú, alebo povedia situáciu, kde sa to slovo hodí.	Vedeli opísať význam bežného slova?	Zvolila som zrozumiteľné slová primerané veku?
U2	Ukázať činnosti a vlastnosti postáv dramatizáciou alebo pohybom	Zahraj slovo Skupinová – Deti si vylosujú obrázok (napr. „plačúci chlapec“, „nahnevaná mačka“) a pohybom či mimikou ukazujú, čo sa deje. Ostatné deti hádajú slovo, ktoré situácia znázorňuje.	Vyjadřili slovo cez pohyb a pochopili ho ostatní?	Pripravila som dostatočne názorné a veku primerané podnety?
U3– Význam známych slov a slovných spojení, konkrétnych aj abstraktných podstatných mien, vlastností a charakteristík postáv, vysvetľuje vlastnými slovami s použitím synonym (a antonym), všeobecnejších nadradených kategórií, použitím slov v adekvátnom kontexte	Vysvetliť význam slova pomocou synonyma alebo opisu	Povedz inak Hromadná – Učiteľka vysloví známe slovo (napr. rýchly, smutný) a deti hľadajú iné slová s podobným významom. Následne vymýšľajú krátke vety, kde sa tieto slová použijú. Hľadajú aj slová opačného významu.	Vedeli použiť synonymum alebo antonymum v kontexte?	Viedla som deti k porovnávaniu významu slov?

U3	Zaradiť slovo do širšej kategórie a použiť ho v adekvátnej situácii	Do ktorého domu patrí? Skupinová – Deti dostanú obrázky (napr. jablčko, banán, hruška) a triedia ich do „domov“ (napr. ovocie, zelenina, veci). Po zatriedení skúšajú opísať, čo majú spoločné a čo ich odlišuje.	Vedeli zatriediť a vysvetliť význam cez kategóriu?	Pomohla som deťom vytvoriť logické a jazykové prepojenia?
U4 Vlastnými slovami vysvetlí význam slov, ktoré pozná (napr. opisom, použitím synonymických výrazov, aj negatívnym vymedzením, teda použitím antoným a i.).	Vysvetliť význam slova viacerými spôsobmi – opisom, synonymom, antonymom	Slovo z každej strany Individuálna – Deti si vyberú jedno známe slovo (napr. šťastný) a postupne o ňom hovoria: aký človek je, keď je šťastný; čo robí; čo je opačné; kedy sa tak cítime. Pomáha im pri tom obrázková schéma.	Vedeli vysvetliť význam slova viacerými spôsobmi?	Poskytla som dostatok podpory na samostatné vyjadrenie?
U4	Použiť význam slova vo vlastnej krátkej rozprave alebo príbehu	Príbeh jedného slova Hromadná – Deti si vyberú slovo (napr. statočný, nepokojný) a spoločne vymýšľajú krátky príbeh, kde sa toto slovo hodí. Učiteľka zapisuje a číta, deti ilustrujú. Príbeh obsahuje aj vyjadrenie opaku (napr. „nebol zbabelec“).	Vedeli význam slova preniesť do kontextu a použiť ho tvorivo?	Vytvorila som priestor na jazykové premýšľanie a tvorivosť?
Odpovedá na otázky vyplývajúce z textu (napr. udalostí, deja, faktov, informácií a i.).				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 – Odpovedá na otázky týkajúce sa vlastných mien, názvov postáv a objektov, ...	Určiť meno hlavnej postavy v príbehu	Kto to bol? Hromadná – Učiteľka deťom prečíta krátky príbeh o zvieratkách. Počas rozhovoru s deťmi kladie jednoduché otázky: „Kto bol v príbehu?“, „Ako sa volal psík?“, deti odpovedajú jedným alebo dvoma slovami.	Odpovedali na otázky jednoslovné alebo krátkymi vetami?	Zvolila som zrozumiteľný text primeraný veku a slovnej zásobe detí?
U1	Vyjadriť vlastnosť alebo činnosť hlavnej postavy	Čo robila opica? Skupinová – Deti si vypočujú rozprávku o veselej opici. Následne v skupinách opisujú, čo robila opica („skáče“, „smiala sa“), pričom si môžu pomáhať obrázkami alebo pantomímou.	Použili deti správne slová na pomenovanie?	Podporila som porozumenie príbehu pomocou pohybu, názoru a obrázkov?

U2 – Odpovedá na otázky týkajúce sa kľúčových udalostí a postupnosti deja; ...	Určiť, čo sa stalo najskôr, potom a napokon	Poriadok v príbehu Skupinová – Deti dostanú obrázky troch hlavných udalostí z prečítaného príbehu. Ich úlohou je správne ich zoradiť a opísať slovami, čo sa kedy stalo.	Dokázali deti usporiadať dej podľa postupnosti?	Podala som vhodné podnety na uchopenie dejovej línie?
U2	Rozlíšiť a pomenovať postavy podľa činností alebo vlastností	Kto čo robil? Hromadná – Po vypočutí príbehu učiteľka položí otázky: „Kto bol dobrý?“ „Kto pomohol?“ Deti odpovedajú výberom postavy a zdôvodnia svoj výber krátkou vetou.	Vedeli deti určiť, kto vykonal konkrétnu činnosť a prečo?	Zamerala som sa na kľúčové informácie, ktoré deti mohli pochopiť?
U3 – Odpovedá na otázky týkajúce sa miesta, času, zápletky a rozuzlenia deja; ...	Zhodnotiť konanie postáv v zápletke	Dobre alebo nie? Skupinová – Deti po dramatizácii príbehu o klamstve a pravde rozlišujú, ktoré správanie bolo správne a ktoré nie. Zaznačujú smajlíkmi na kartičkách. Diskutujú, prečo sa postava tak rozhodla.	Vyjadrili svoje hodnotenie správania postáv a skúsili ho zdôvodniť?	Vytvorila som bezpečné prostredie a podporila som kritické myslenie?
U3	Vysvetliť význam výrazného slova alebo slovného spojenia z príbehu	Čo znamená „srdce mu poskočilo“? Hromadná – Učiteľka zopakuje vetu z príbehu a pýta sa, čo by to mohlo znamenať. Deti si vyberajú z možností (napr. radosť, bolesť, strach) a ilustrujú svoj výber pohybom alebo kresbou.	Vedeli deti priradiť význam obrazného vyjadrenia k pocitu alebo situácii?	Umožnila som deťom vyjadriť význam pomocou viacerých zmyslov a prejavov?
U4 – Odpovedá na otázky vyplývajúce z textu (napr. udalosti, deja, faktov, informácií a i.)	Vytvoriť odpoveď na otázku kombináciou informácií z rôznych častí textu	Odpoveď z príbehu Hromadná – Po vypočutí dobrodružného príbehu deti odpovedajú na zložitejšie otázky typu: „Prečo sa medveď rozhodol vrátiť?“ – odpoveď si skladajú zo zistení z rôznych častí deja.	Dokázali nájsť informácie z viacerých častí príbehu?	Podporila som hľadanie súvislostí medzi udalosťami v príbehu?
U4	Posúdiť, či sú informácie v príbehu pravdivé alebo vymyslené	Pravda alebo rozprávka? Skupinová – Deti si vypočujú príbeh, v ktorom sa miešajú reálne a rozprávkové prvky. Pomocou symbolov (napr. slnko = pravda, hviezda = fantázia) označujú časti deja. Diskutujú o tom, čo by sa mohlo stať v skutočnosti.	Vedeli deti rozlíšiť reálne a vymyslené prvky a zdôvodniť svoje tvrdenia?	Viedla som deti k argumentácii a hľadaniu hranice medzi fantáziou a realitou?

Reprodukuje stručne obsah prečítaného textu.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 – Pomocou ilustrácií a s pomocou učiteľky reprodukuje dôležité udalosti prečítaného textu.	Vybrať z ilustrácií dejové momenty z príbehu	Obrázkový príbeh Hromadná – Učiteľka deťom prečíta krátky príbeh a ukáže sériu ilustrácií. Deti postupne vyberajú obrázky, ktoré podľa nich vystihujú dej a pomenúvajú, čo sa na nich deje.	Dokázali deti pomocou ilustrácií vybrať dôležité momenty deja?	Poskytla som dostatočnú podporu pri prepájaní obrázkov s obsahom textu?
U1	Opísať s podporou učiteľky jednu dôležitú udalosť z príbehu	Pomôž mi to povedať Individuálna – Dieťa si vyberie jednu scénu z príbehu. Učiteľka kladie podporné otázky („Čo sa tu stalo?“, „Kto tam bol?“) a dieťa sa pokúša odpovedať vlastnými slovami.	Zapojili sa deti do opisu deja a snažili sa pomenovať základné prvky príbehu?	Vytvorila som bezpečné prostredie pre spontánne jazykové prejavy detí?
U2 – Pomocou ilustrácií reprodukuje dôležité udalosti prečítaného príbehu, sústreďí sa pri tom aj na charakteristiku postáv a ich konanie v príbehu, na zmysluplnú nadväznosť udalostí deja.	Zostaviť obrázky príbehu v správnom poradí	Ako to išlo po sebe? Skupinová – Deti v skupinách pracujú s obrázkami z príbehu a skladajú ich v logickom poradí podľa deja. Potom ho stručne prerozprávajú.	Uložili deti obrázky v správnom slede a pomenovali hlavnú líniu deja?	Pomohla som deťom uchopiť štruktúru príbehu formou spolupráce a názornosti?
U2	Pomenovať charakteristickú vlastnosť postavy na základe deja	Aký bol hrdina? Hromadná – Po prečítaní rozprávky sa deti zamýšľajú, ako sa správal hlavný hrdina. Každé dieťa povie jedno slovo, ktoré vystihuje postavu, a zároveň vysvetlí, čo v príbehu túto vlastnosť ukázalo.	Vedeli deti priradiť vlastnosť k postave a zdôvodniť ju udalosťou z deja?	Viedla som deti k uvedomeniu si vlastností postáv cez konkrétne činy?
U3 – Reprodukuje stručne obsah prečítaného textu.	Vytvoriť vlastnú verziu krátkeho príbehu na základe prečítaného textu	Rozprávam znova po svojom Skupinová – Po vypočutí príbehu deti samostatne alebo s minimálnou podporou učiteľky rozprávajú, čo sa v príbehu stalo, vlastnými slovami, zachovávajú dej a podstatu.	Dokázali deti reprodukovať dej stručne, vlastnými slovami?	Podporila som tvorivé vyjadrovanie pri rešpektovaní obsahu príbehu?

U3	Zhrnúť hlavné body príbehu v logickej následnosti	Začiatok, stred, koniec Hromadná – Učiteľka pripraví tri veľké papiere s nápismi „Začiatok“, „Stred“, „Koniec“. Deti na ne kreslia alebo prikladajú obrázky a slovne opisujú, čo sa v príbehu udialo v jednotlivých častiach.	Zvládli deti rozčleniť príbeh na tri základné časti a priradiť k nim obsah?	Podporila som schopnosť detí vyjadriť súvislý a usporiadaný priebeh deja?
----	---	--	---	---

2.1.3 Porozumenie implicitného významu textu

Odpovedá na otázky nad rámec doslovného významu textu a dokáže predvídať dej, domýšľať (dedukovať) obsah, aplikovať informácie z textu v prenesených situáciách.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 – Chápe súvislosti medzi obsahom textov a okolitým svetom, vlastnými skúsenosťami a prežívaním.	Vyjadriť osobnú skúsenosť vo vzťahu k obsahu príbehu	Aj mne sa to stalo Hromadná – Po prečítaní príbehu o návšteve u lekára deti rozprávajú, či už boli u lekára, ako sa cítili a čo sa dialo. Spolu hľadajú, čo bolo rovnaké a čo iné.	Vedeli deti spojiť dej príbehu so svojou vlastnou skúsenosťou?	Vytvorila som dostatok priestoru na zdieľanie osobných zážitkov a citov?
U1	Vyjadriť vlastný pocit alebo názor na konanie postavy	Keby som bol ja Individuálna – Deti si vyberú postavu z príbehu a odpovedajú na otázku: „Ako by si sa cítil, keby si bol na jej mieste?“ alebo „Urobil by si to inak?“	Vedeli deti vyjadriť vlastný postoj k situácii v príbehu?	Podporila som emocionálne porozumenie cez otázky a empatický rozhovor?
U2 – Chápe súvislosti medzi obsahom textov a spoločenskými konvenciami, rozlišuje medzi dobrým a zlým, posúdi správanie postáv, vyjadrí čo sa mu páči/nepáči.	Rozlíšiť a pomenovať správne a nesprávne správanie postavy v príbehu	Správal sa správne? Skupinová – Po prečítaní rozprávky deti diskutujú: „Urobil postavička dobre, že to zobrala bez dovolenia?“ V skupinách dávajú palec hore alebo dole a vysvetľujú prečo.	Vedeli deti odlíšiť správanie v súlade a v rozpore s pravidlami?	Podporila som hodnotové myslenie a vedenie diskusie v bezpečnej atmosfére?
U2	Vyjadriť svoj názor na výber postavy alebo jej rozhodnutie	Mne sa páčil... Hromadná – Deti po vypočutí príbehu povedia, ktorá postava sa im najviac páčila a prečo. Pomenúvajú správanie, vlastnosti alebo rozhodnutia, ktoré ich oslovili.	Vyjadřili deti svoj názor a dokázali ho stručne zdôvodniť?	Vytvorila som podmienky pre slobodné vyjadrenie preferencií a názoru?

U3 – Na základe vedomostí a skúseností s čítaním predvída udalosti deja, domýšľa pokračovanie príbehu, formuluje očakávania, opisuje vlastné predstavy.	Navrhnuť, ako by sa mohol príbeh skončiť inak	Ako by to dopadlo, keby... Skupinová – Po prečítaní príbehu do bodu zápletky sa deti zamýšľajú, ako by sa mohol dej skončiť inak. Vymyslia si vlastný záver a nakreslia ho.	Dokázali deti predvídať alebo vytvoriť alternatívny záver na základe deja?	Vytvorila som priestor pre predstavivosť a zážitkové myslenie?
U3	Opísať očakávanie, čo sa v príbehu stane ďalej	Čo sa stane potom? Hromadná – Po prečítaní prvej časti príbehu sa deti pokúsia predpovedať, čo sa stane ďalej. Využívajú obrázkové stopy a predchádzajúce čítania.	Vedeli deti sformulovať svoje očakávania na základe známych znakov deja?	Aktivovala som predchádzajúce skúsenosti detí a podporila ich logické uvažovanie?
Uvažuje nad informáciami prezentovanými prostredníctvom IKT, porovnáva ich s vlastnou skúsenosťou a s tým, čo vie z iných zdrojov.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Chápe, že informačnokomunikačné technológie...	Prejaviť záujem o získavanie poznatkov prostredníctvom IKT	Ukáž mi to ešte raz Hromadná – Deti sledujú krátke video o živote na farme. Potom hovoria, čo by chceli vidieť znova alebo sa o tom dozvedieť viac. Učiteľka im ponúkne rozšírený obsah.	Prejavili deti záujem o ďalšie informácie z digitálneho obsahu?	Aktivovala som záujem detí vhodne zvoleným IKT obsahom?
U1	Požiadat' o sprostredkovanie digitálneho obsahu na základe vlastného záujmu	Spýtaj sa tabletu Individuálna – Dieťa si spomenie na tému, ktorá ho zaujíma a učiteľka mu vyhľadá vhodné video alebo obrázkový materiál.	Vyjadřili deti svoj záujem a požiadali o vyhľadanie obsahu?	Vytvorila som prostredie, kde sa deti cítia slobodne pýtať a bádať?
U1	Rozlíšiť rozdiel medzi digitálnym a tlačným zdrojom informácie	Z tabletu alebo z knihy? Skupinová – Deti pracujú s knihou a následne sledujú video na tú istú tému (napr. včely). Porovnávajú formu a obsah.	Vnímali deti rozdiel medzi typmi zdrojov a pomenovali ho?	Umožnila som prirodzené porovnávanie digitálneho a tlačného obsahu?
U2 V prípade tém, ktoré ho zaujímajú, dopĺňa informácie získané...	Vyhľadať doplnkovú informáciu k digitálnemu obsahu z knižného zdroja	Hasič na obrazovke aj v knihe Individuálna – Po videu o práci hasičov si deti listujú v encyklopédii alebo ilustrovanej knihe a dopĺňajú, čo sa dozvedeli.	Prepojili deti informácie z viacerých zdrojov na rovnakú tému?	Podporila som prácu s kombinovanými zdrojmi informácií?

U2	Pomenovať súvislosti medzi vlastnou skúsenosťou a obsahom IKT	Zažil som to tiež Hromadná – Sledujú video o návšteve zubára. Následne rozprávajú, kto už bol u zubára a čo zažil. Porovnávajú zážitky s obsahom.	Spojili deti obsah s vlastnými zážitkami a porovnali ich?	Zohľadnila som životné skúsenosti detí pri práci s digitálnym obsahom?
U2	Uviesť rozdiel medzi dvoma informačnými zdrojmi	V knihe to bolo inak Skupinová – Deti si pozrú krátke video o kolobehu vody a porovnajú ho s obrázkom alebo schémou v knihe. Diskutujú o rozdieloch.	Rozpoznali deti odlišnosti v spracovaní obsahu medzi médiami?	Vytvorila som priestor na pomenovanie konkrétnych rozdielov?
U2	Využiť informáciu z IKT pri praktickej činnosti	Postupuj podľa videa Hromadná – Deti sledujú jednoduchý návod na výrobu vtáčieho krmítka. Následne podľa neho pracujú so skutočným materiálom.	Aplikovali deti poznatky z videa pri praktickej činnosti?	Bola činnosť dostatočne jasná a primeraná veku na samostatnú aplikáciu?
U3 – Uvažuje nad informáciami prezentovanými...	Zdôvodniť vlastný názor na digitálny obsah na základe skúsenosti	Páčilo sa mi, lebo... Individuálna – Deti po sledovaní edukačného videa vyjadrujú, čo sa im páčilo a čo nie, a zdôvodňujú to vlastnou skúsenosťou.	Vedeli deti vysvetliť, prečo mali určitý názor na obsah?	Podporila som hodnotenie obsahu bez hodnotenia detí?
U3	Formulovať otázku na rozšírenie alebo objasnenie informácie z digitálneho obsahu.	Čo by si sa ešte spýtal? Hromadná – Po sledovaní videa si deti skúšajú vymyslieť otázku, ktorú by mohli položiť autorovi alebo postave z videa.	Vymysleli deti zmysluplné otázky smerujúce k rozšíreniu poznania?	Viedla som deti k tvorivému a zvedavému uvažovaniu?
Obsahy a zážitky z čítania vyjadruje vo výtvarných, dramatických a hudobno-pohybových činnostiach.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 – Zážitky z čítania vyjadruje v jednoduchých pohybových etudách...	Napodobniť pohyb a zvuk postavy z čítaného textu	Kráča ako medveď Hromadná – Po čítaní o medveďovi deti napodobňujú jeho pomalú chôdzu a hučanie. Tiež ďalšie zvieratá z príbehu.	Vyjadřili deti postavy prostredníctvom pohybu a zvuku?	Vytvorila som podmienky na tvorivé prepájanie textu s pohybom?
U1	Zopakovať rytmický vzorec z textu alebo riekanky	Klop-klop, hop-hop Skupinová – Deti po vypočutí riekanky vytvoria rytmus klopaním, tlieskaním a skákaním. Potom opakujú a menia tempo.	Zachytili deti rytmus a dokázali ho zopakovať?	Podporila som sluchové vnímanie a pohybové vyjadrenie zároveň?
U2 – Obsahy a zážitky z čítania stvárňuje v kresbe ...	Zachytiť výjav z príbehu vo výtvarnom stvárnení	Obrázok z rozprávky Individuálna – Deti si po čítaní vyberú najzaujímavejší	Vystihli deti zvolený moment a zachytili ho výtvarne?	Podporila som výber situácie z textu a slobodu výtvarného vyjadrenia?

		moment a nakreslia ho pastelkami alebo suchým pastelom.		
U3 – Udalosti, charakteristické prejavy a vlastnosti postáv...	Predniesť krátky úryvok z čítaného textu	Riekanka na javisku Individuálna – Deti sa naučia jednoduchú veršovanú riekanku a prednesú ju s výrazom pred ostatnými.	Vyjadrili deti text s dôrazom, rytmom a intonáciou?	Viedla som deti k vedomému prejavu a istému vystupovaniu?
U3	Vystihnúť charakter postavy dramatizáciou	Kto sa tu skrýva? Skupinová – Deti si oblečú symbolický kostým (čelenka, šatka) a hrajú scénu podľa správania postavy z príbehu. Ostatní hádajú, o koho ide.	Pochopili deti charakter postavy a vedeli ho dramaticky vyjadriť?	Zvolila som postavy a činnosti, ktoré sú deťom zrozumiteľné a dostupné?
U4 – Obsahy a zážitky z čítania vyjadruje vo výtvarných činnostiach.	Výtvarne interpretovať hlavnú myšlienku príbehu	Maľujem, čo mi príbeh dal Individuálna – Po príbehu deti výtvarne vyjadrí, čo si z neho odniesli. Nejde o ilustráciu deja, ale o zážitok.	Vyjadrili deti svoj vnútorný prežitok cez výtvarné prvky?	Viedla som deti k reflexii textu cez osobné výtvarné spracovanie?
U4	Tvorivo vyjadriť zážitok z príbehu prostredníctvom kombinovanej techniky	Rozprávkové koláže Skupinová – Deti vytvárajú spoločný obraz pomocou lepenia, kresby a štruktúr (látky, vata, papier). Každý pridáva prvok, ktorý ho oslovil z príbehu.	Podarilo sa deťom spolu vytvoriť originálne výtvarné dielo inšpirované príbehom?	Podporila som spoluprácu a rôzne výtvarné vyjadrenia v jednej aktivite?
U4 – Obsahy a zážitky z čítania vyjadruje v dramatických...	Vytvoriť improvizovanú scénu podľa deja príbehu	Rozprávka bez slov Skupinová – Deti si rozdelia úlohy a zahrajú hlavnú udalosť príbehu pantomímou, bez hovorenia.	Vedeli deti vystihnúť dej bez slov a spolupracovať v hre?	Viedla som deti k spontánnemu dramatickému prejavu?
U4	Spracovať text do hudobno-pohybovej formy	Tancuje rozprávka Hromadná – Po vypočutí rozprávky vytvorí jednoduchú tanečnú sekvenciu, ktorá zachytáva emócie a zvraty v príbehu.	Vyjadrili deti dynamiku a náladu príbehu pohybom?	Vytvorila som priestor na prežívanie textu cez hudbu a pohyb?

2.1.4 Znalosť žánrov a jazykových prostriedkov písanej reči

Vníma a vie primerane vysvetliť rozdiel medzi poéziou (básničkou) a prozaickými žánrami.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka

U1 – Vníma a v skupinových hrách bezpečne rozpozná charakteristický rytmus viazaného veršovaného textu.	Zachytiť rytmus veršovaného textu pomocou pohybu	Krok za rýmom Hromadná – Deti kráčajú, tleskajú alebo dupkajú v rytme básničky, ktorú recituje učiteľka. Rytmus menia podľa toho, ako sa mení tempo a dôraz vo veršoch.	Dokázali deti nasledovať rytmus veršovaného textu pohybom?	Vytvorila som aktivitu, v ktorej deti prežili rým a rytmus fyzicky a zmyslovo?
U1	Odlíšiť rytmický text od bežného hovoreného slova	Riekanka alebo rozprávanie? Skupinová – Učiteľka prečíta dva krátke úryvky – jeden z rozprávky a jeden veršovaný. Deti pomocou zvukového signálu (napr. zdvihnutá kartička s notou) určujú, ktorý text má rytmus.	Reagovali deti na rytmické rozdiely medzi hovoreným a veršovaným textom?	Predstavila som deťom texty s výrazným rytmom a jasnou kontrastnou štruktúrou?
U2 – Po prečítaní krátkeho literárneho útvaru rozhodne, či išlo o básničku alebo nie...	Rozhodnúť, či počutý text patrí medzi básne alebo prózu	Báseň alebo príbeh? Hromadná – Učiteľka prečíta deťom tri krátke úryvky. Deti hlasovaním určujú, či počuli báseň alebo prózu.	Vedeli deti na základe obsahu a formy rozlíšiť báseň od príbehu?	Vybrala som texty s dostatočne zreteľnými žánrovými znakmi?
U2	Zarecitovať krátku veršovanú básničku	Mám svoju riekanku Individuálna – Deti si vyberú jednu známejšiu riekanku, ktorú poznajú, a zarecitujú ju pred ostatnými s pomocou gest a rytmického pohybu.	Zapamätali si deti rytmický text a predniesli ho samostatne?	Podporila som sebaistotu pri verejnom jazykovom prejave?
U3 – Pozná a na požiadanie uvedie názov známej rozprávky, bájky alebo iného obľúbeného..	Nájsť a pomenovať rozdiel medzi básňou a rozprávkou	Rým či rozprávka? Hromadná – Počúvajú dve krátke ukážky (básničku a rozprávkou) a spolu s učiteľkou určujú rozdiely – napr. dĺžka viet, rytmus, dej, rýmy.	Vedeli pomenovať znaky, ktorými sa žánre odlišujú?	Viedla som deti k porovnávaniu a formulovaniu rozdielov?
U3	Priradiť názov textu k žánru (báseň, rozprávka, bájka)	Ako sa to volá? Skupinová – Učiteľka ukazuje detské knižky alebo číta úryvky a deti hádajú, či ide o básničku, rozprávkou alebo iný známy žáner.	Vedeli deti priradiť známy text k správne žánru?	Vybrala som vhodné ukážky a sprostredkovala som ich zrozumiteľne?
U4 – Vníma a vie primerane vysvetliť rozdiel medzi poéziou (básničkou) a prozaickými žánrami.	Opísať rozdiel medzi poéziou a prózou vlastnými slovami	Čo je iné? Skupinová – Po prečítaní dvoch krátkych ukážok (báseň a príbeh) deti v rozhovore pomenúvajú, čo je iné – ako sa to číta, ako to znie, či je tam dej alebo len rým.	Vyjadřili deti rozdiel medzi poéziou a prózou samostatne alebo s podnetmi?	Vytvorila som situáciu, v ktorej sa mohli opierať o skúsenosť a jazykové pozorovanie?

U4	Vytvoriť jednoduché pravidlo na rozpoznanie básne a prózy	Moja pomôcka Hromadná – Deti si vytvoria jednoduchú pomôcku (napr. „báseň sa rýmuje, príbeh rozpráva“), ktorú si zapamätajú a ilustrujú obrázkom alebo gestom.	Dokázali deti vytvoriť jednoduchú pomôcku na rozlíšenie žánrov?	Viedla som deti k systematickému pozorovaniu znakov textov?
Vie primerane vysvetliť rozdiel medzi fiktívnymi a skutočnými príbehmi zo života.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 – Nerozlišuje medzi fikciou a realitou, fantazijné príbehy prežíva ako skutočné...	Vyjadriť prežívanie príbehu prostredníctvom emócií alebo slovných reakcií	Smutný ako medvedík Hromadná – Učiteľka prečíta rozprávku o stratenom plyšovom medvedíkovi. Deti si sadnú do kruhu a vyjadrujú, ako sa asi cítil a ako by mu pomohli.	Prejavili deti autentické emočné reakcie na príbeh?	Viedla som čítanie spôsobom, ktorý umožňuje emocionálne prežívanie?
U1	Dramatizovať situáciu z príbehu s osobným zapojením	Zachráňme princeznú Skupinová – Deti po vypočutí príbehu o princeznej vytvárajú scénu, v ktorej ju zachraňujú. Vkladajú vlastné návrhy, ako sa príbeh môže skončiť.	Zapojili sa deti do deja a spontánne vstúpili do fiktívneho sveta?	Podporila som emocionálnu angažovanosť a tvorivé myslenie?
U2 – Sprievodné reakcie pri čítaní sú čoraz diferencovanejšie...	Porovnať osobný zážitok z realistického a fiktívneho príbehu a zdôvodniť vlastnú preferenciu	Naozaj alebo vymyslené? Hromadná – Deti si vypočujú dva príbehy – jeden zo života (napr. o škole) a jeden fantazijný. Potom hovoria, čo sa im viac páčilo a prečo.	Rozlišovali deti medzi žánrami na základe osobného prežívania?	Vytvorila som podmienky na vnímanie žánrových rozdielov cez zážitok?
U2	Vybrať príbeh podľa vlastných preferencií a vysvetliť výber	Túto knihu si vyberiem Individuálna – Učiteľka ponúkne knihy rozprávkové aj realistické. Dieťa si vyberie, ktorú chce počúvať, a povie, čo ho zaujalo.	Vedeli opísať, čo ich na príbehu zaujalo, prečo si ho vybrali?	Ponúkla som žánrovo rôznorodý výber zrozumiteľný pre všetky deti?
U3 – S postupujúcim vývinom myslenia, poznávania sveta a chápania funkcií písanej reči...	Opísať rozdiel medzi rozprávkovým a realistickým príbehom	Vymyslené alebo skutočné? Skupinová – Po prečítaní dvoch príbehov deti určujú, ktorý by sa mohol stať v skutočnosti. Pomáhajú si kartičkami (napr. symbol hrad vs. dom).	Vedeli deti pomenovať základné rozdiely medzi fikciou a realitou?	Viedla som deti k aktívnemu porovnávaniu a argumentácii?

U3	Priradiť vybrané knihy k žánru a zdôvodniť svoj výber	Kde patrí táto kniha? Hromadná – Učiteľka prinesie viacero detských kníh. Deti ich triedia na „vymyslené“ a „skutočné“ podľa obsahu a obálky, diskutujú o výbere.	Dokázali deti na základe obalu a témy odhadnú žáner a zdôvodniť ho?	Podporila som premýšľanie o funkcii a obsahu detskej literatúry?
U4 – Vie primerane vysvetliť rozdiel medzi fiktívnymi a skutočnými príbehmi zo života.	Zdôvodniť, prečo príbeh považuje za vymyslený alebo skutočný	Prečo by sa to nestalo? Skupinová – Deti po vypočutí fantastického príbehu (napr. lietajúci dom) hovoria, prečo sa to nemôže stať a ako to v skutočnosti funguje.	Vedeli deti sformulovať svoje dôvody, prečo je príbeh nereálny?	Vytvorila som priestor na uvažovanie a argumentáciu detí?
U4	Rozlíšiť úmysel autora: zabaviť, poučiť alebo informovať	Načo slúži táto kniha? Individuálna – Učiteľka predstaví tri knihy: rozprávku, rozprávanie zo života a obrázkovú encyklopédiu. Dieťa určí, aký má podľa neho kniha účel.	Pochopili deti zámer autora a vedeli ho pomenovať?	Viedla som deti k uvedomeniu si funkcie rôznych druhov textu?
Predvída udalosti deja, zápletku, záver príbehu a opiera sa pri tom o poznanie štruktúry rozprávok, príbehov pre deti a bájok.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Obsah textu predvída na základe ilustrácie, vlastnej imaginácie a minulých zážitkov.	Vytvoriť a opísať predstavu o príbehu na základe ilustrácie	O čom to asi bude? Hromadná – Učiteľka ukáže ilustráciu z knihy pred čítaním. Deti hádajú, kto sú postavy, kde sa príbeh odohráva a čo sa asi stane.	Dokázali deti na základe obrázka vytvoriť predpoklad deja?	Vytvorila som vizuálny podnet, ktorý podnecuje predstavivosť a verbálne vyjadrenie?
U1	Opísať vlastnú predstavu o priebehu deja na základe úvodu príbehu	Ako to asi pokračuje? Skupinová – Po prečítaní prvej časti príbehu sa deti pokúšajú dokončiť dej podľa svojej fantázie a predchádzajúcich skúseností.	Vedeli deti vytvoriť súvislé pokračovanie príbehu podľa počutého úvodu?	Podporila som logické aj fantazijné uvažovanie pri formulovaní pokračovania deja?
U2 Vlastné fantazijné predstavy o príbehu a udalostiach deja...	Upraviť pôvodný predpoklad deja na základe nových informácií z čítania	Zmenilo sa to? Hromadná – Učiteľka priebežne číta príbeh a po každej časti sa deti zamýšľajú, či sa ich predstava naplnila alebo nie. Spoločne hľadajú rozdiely.	Vedeli deti porovnať svoju pôvodnú predstavu s vývojom deja?	Viedla som deti k uvedomeniu zmeny a pružnému mysleniu pri predvídaní?

U2	Vysloviť domnienku o tom, čo sa stane ďalej, a následne ju overiť	Čo bude potom? Individuálna – Dieťa po vypočutí úvodu príbehu povie, čo sa asi stane. Po dočítaní učiteľka spoločne s dieťaťom porovná pôvodný tip s realitou.	Vedeli deti formulovať očakávania a spätne ich zhodnotiť?	Umožnila som individuálne porovnanie predstavy s reálnym vývojom deja?
U3 Udalosti deja predvída v súlade s konvenčnými charakteristikami...	Vymenovať očakávané prvky rozprávky na základe jej začiatku	V rozprávke to býva takto Hromadná – Po úvode rozprávky deti hádajú, kedy príde problém, kto bude pomáhať a čo bude na konci. Používajú „typické rozprávkové“ skúsenosti.	Dokázali deti anticipovať štruktúru príbehu podľa žánrových znakov?	Viedla som deti k uvedomovaniu si pravidelností v rozprávkových štruktúrach?
U3	Určiť, čo bude zápletku a ako by sa mohla vyriešiť	Kde nastane problém? Skupinová – Deti počas čítania rozprávky identifikujú, kedy nastáva zmena alebo problém. Potom v skupine navrhujú možné riešenia.	Rozpoznali deti zápletku a navrhli možné riešenia deja?	Podporila som skupinové rozmýšľanie nad dynamikou príbehu?
U4 Predvída udalosti deja, zápletku, záver príbehu a opiera sa...	Zdôvodniť svoju predstavu o ďalšom vývoji deja s oporou o predchádzajúce čitateľské skúsenosti	Ako to skončí? Individuálna – Dieťa po vypočutí rozprávky bez záveru povie, ako by sa mohla skončiť a prečo si to myslí. Využíva svoje predchádzajúce skúsenosti s rozprávkami.	Vedeli deti vytvoriť záver príbehu na základe vzorcov známych rozprávok?	Vytvorila som priestor na argumentáciu opretú o predchádzajúce poznanie textových žánrov?
U4	Opísať typický priebeh deja v rozprávke alebo bájke	Čo býva v každej rozprávke? Hromadná – Deti zostavujú zo symbolov (napr. hrad, drak, pomocník, problém, koniec) typický „rozprávkový chodník“. Potom ho porovnávajú s konkrétnou rozprávkou.	Rozpoznali deti a pomenovali typické časti rozprávkového deja?	Viedla som deti k zovšeobecňovaniu a rozpoznávaniu rozprávkových štruktúr?
Dokáže vysvetliť prenesený (symbolický) význam jednoduchých slovných spojení.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 – Chápe význam jednoduchých prirovnaní, obrazných pomenovaní a prívlastkov.	Pomenovať vlastnosť postavy pomocou jednoduchého prirovnania	Rýchly ako blesk Hromadná – Deti si po vypočutí príbehu vyberú postavu a pomocou obrázkov alebo pohybu ju priradia k prirovnaniu (napr. „tichý ako myška“, „silný ako lev“).	Spojili deti obrazné pomenovanie so správnou vlastnosťou postavy?	Podala som prirovnania tak, aby boli zrozumiteľné a spojené s konkrétnym kontextom?

U1	Vyjadriť význam prívlastku alebo prirovnania pohybom alebo výrazom	Ako sa pohybuje slimák? Skupinová – Deti reagujú pohybom na prívlastky z príbehu (napr. „pomalý slimák“, „veselý zajac“). Učiteľka predčítava vety a deti ich vyjadrujú pohybom.	Prejavili deti porozumenie významu prívlastku alebo prirovnania cez pohyb?	Vybrala som zrozumiteľné prívlastky primerané jazykovej úrovni detí?
U2 – Chápe význam bežných výrazových prostriedkov detskej literatúry (zdrobneniny, citoslovčia, metafora, hyperboly a i.).	Rozpoznať význam citoslovca a správne ho použiť v kontexte	Čo to bolo? Hromadná – Učiteľka prečíta text s výraznými citoslovcami (bum, bác, tik-tak). Deti určujú, čo vyjadrujú, a napodobňujú ich v pantomíme.	Pochopili deti význam citosloviec a vedeli ich priradiť k situáciám?	Využila som hravé zvukové a pohybové aktivity na porozumenie zvukovým výrazom?
U3 – Chápe a vlastnými slovami vysvetlí význam rôznych ustálených slovných spojení a frazeologizmov.	Vysvetlíť zmysel známeho frazeologizmu pomocou vlastných slov	Mať hlavu v oblakoch Skupinová – Deti hádajú, čo znamená fráza „mať hlavu v oblakoch“. Rozprávajú príhody, kedy niekto na niečo zabudol alebo sníval.	Vedeli deti vysvetliť význam obrazného spojenia vlastnými slovami?	Zvolila som také spojenie, ktoré je blízke každodenným skúsenostiam detí?
U3	Spojiť výrazné slovné spojenie s konkrétnym príbehom alebo situáciou	Dostal studenú sprchu Hromadná – Učiteľka prečíta krátky príbeh, kde niekto zažije „studenú sprchu“. Deti vysvetľujú, čo sa tým myslí a čo sa stalo postave.	Porozumeli deti prenesenému významu slovného spojenia a vedeli ho priradiť k situácii?	Podporila som analytické myslenie detí jednoduchým a pochopiteľným príkladom?
U4 – Dokáže vysvetliť prenesený (symbolický) význam jednoduchých slovných spojení.	Interpretovať prenesený význam slovného spojenia pomocou príkladu alebo situácie	Zamotal sa do problému Skupinová – Učiteľka povie vetu so symbolickým významom. Deti si vymýšľajú, čo by sa mohlo v príbehu stať, ak sa niekto „zamotal do problému“.	Dokázali deti odvodiť zmysel spojenia a vytvoriť zodpovedajúci príklad?	Viedla som deti k hlbšiemu porozumeniu slov a ich obrazného významu?
U4	Rozlíšiť doslovný a prenesený význam rovnakého výrazu	Srdce mu poskočilo Individuálna – Učiteľka vysvetlí, čo znamená, keď „niekomu poskočí srdce“. Dieťa má ukázať, čo by sa dialo, keby to bolo doslova, a potom popísať, čo to znamená prenesene.	Rozlíšili deti doslovný a symbolický význam slovného spojenia?	Vytvorila som dostatočný kontrast a podporila tvorivé jazykové uvažovanie?

2.2 CHÁPANIE FORMÁLNYCH CHARAKTERISTÍK PÍSANEJ REČI

2.2.1 Koncept tlače a znalosť knižných konvencií

Na základe ilustrácie rozpráva vlastný jednoduchý príbeh.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Identifikuje známy príbeh na základe ilustrácií.	Určiť známy príbeh podľa obrázkovej sekvencie	Poznáš túto rozprávku? Hromadná – Učiteľka ukáže sériu ilustrácií z klasickej rozprávky (napr. O troch prasiatkach). Deti hádajú, o ktorý príbeh ide, a čo sa tam stalo.	Rozpoznali deti známy príbeh podľa ilustrácií?	Zvolila som rozprávku s jasnými vizuálnymi znakmi, ktoré deti poznajú?
U1	Priradiť ilustráciu k známej časti deja	Ktorý obrázok patrí sem? Skupinová – Učiteľka číta časť rozprávky, deti vyberajú z ponuky ilustráciu, ktorá k tomu patrí.	Pomenovali deti súvislosť medzi textom a ilustráciou?	Podporila som porozumenie príbehu prostredníctvom obrazovej podpory?
U2 Prerozpráva známy príbeh na základe ilustrácií.	Vystihnúť dejové momenty príbehu pomocou obrázkov	Povedz mi, čo sa stalo Individuálna – Dieťa má pred sebou tri až päť obrázkov z rozprávky. Rozpráva, čo sa na nich deje, a skladá z nich príbeh.	Zostavili deti jednoduchý dej s oporou o ilustrácie?	Zvolila som počet obrázkov a rozprávku primeranú jazykovej úrovni detí?
U2	Zachovať postupnosť deja pri rozprávaní podľa ilustrácií	Obrázky správne za sebou Skupinová – Deti najprv zoradia obrázky podľa deja a potom spolu rozprávajú, čo sa udialo.	Dodržali deti logickú postupnosť príbehu?	Podporila som naratívne myslenie a logické usporiadanie deja?
U3 Porozpráva vlastný príbeh na základe ilustrácie (uvedie postavu príbehu a prostredníctvom deja príbehu sleduje konkrétny cieľ).	Vymyslieť príbeh na základe jednej ilustrácie vrátane postavy a cieľa	Kto je to a kam ide? Individuálna – Dieťa dostane ilustráciu s postavou (napr. chlapec s batohom). Rozpráva príbeh: Kto je, kam ide, čo sa mu stane.	Vytvorili deti jednoduchý príbeh s postavou a cieľom?	Vybrala som ilustrácie, ktoré podnecujú predstavivosť a sú zrozumiteľné?
U3	Určiť zápletku a riešenie príbehu pri tvorbe podľa ilustrácie	Čo sa mu prihodilo? Hromadná – Deti spoločne vymýšľajú príbeh na základe obrázku s napätou situáciou (napr. dieťa stojí pred dierou v ceste).	Dokázali deti vytvoriť dej s problémom a navrhnuť riešenie?	Viedla som deti k samostatnému uvažovaniu o stavbe príbehu?
U4 Na základe ilustrácie rozpráva vlastný jednoduchý príbeh.	Rozprávať plynulý príbeh s úvodom, dejom a záverom podľa obrázku	Rozprávam obrázok Individuálna – Dieťa dostane obrázok s viacerými postavami a prostredím. Samostatne vytvára príbeh, ktorý má začiatok, dej aj záver.	Vytvorili deti plynulý a súvislý príbeh podľa vizuálneho podnetu?	Podporila som samostatné rozprávanie bez výrazného zásahu do deja?

U4	Použiť jazykovo bohatý opis pri tvorbe vlastného príbehu	Príbeh so slovami navyše Skupinová – Deti v skupine tvoria príbeh a snažia sa používať obrazné výrazy, prídavné mená, prirovnania. Učiteľka podnecuje doplňujúce otázky.	Rozšírili deti svoje rozprávanie o výrazové prostriedky a detaily?	Viedla som deti k rozvoju jazykového prejavu a tvorivého rozprávania?
Pri činnostiach s knihou rozumie a aktívne (v primeraných ekvivalentoch) používa výrazy ako autor, kniha, strana, spisovateľ.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 – Pri opakovanom čítaní príbehu očakáva rovnaký príbeh.	Očakávať známe prvky z opakovane čítanej knihy	Tu príde medveď! Hromadná – Učiteľka číta opakovane známu rozprávku. Deti reagujú predvídaním deja, slov alebo obrázkov (napr. „Teraz príde medveď!“).	Reagovali deti na známe situácie v texte a predvídali ich výskyt?	Zvolila som príbeh s opakujúcou sa štruktúrou, ktorú deti ľahko zachytia?
U1	Ukázať známe miesto v knihe podľa deja alebo ilustrácie	Kde sa to stalo? Individuálna – Učiteľka sa opýta: „Kde v knihe býval zajac?“ Dieťa hľadá príslušnú stranu alebo obrázok v knihe.	Rozpoznali deti známe miesto v knihe podľa obrázka alebo časti deja?	Vytvorila som podmienky na orientáciu v knihe aj pre neverbálne deti?
U2 – Na požiadanie a na základe informácií o knihe dokáže identifikovať a priniesť z knižnice známu knihu.	Vybrať a priniesť známu knihu podľa názvu alebo obálky	Nájdí knihu o psíkovi Individuálna – Učiteľka požiada dieťa, aby prinieslo knihu s konkrétnou postavou alebo obálkou (napr. „s psíkom, ktorého si čítali včera“).	Priniesli deti knihu zodpovedajúcu popisu a obsahu?	Poskytla som zrozumiteľný opis a jasné vodidlá pre výber knihy?
U2	Identifikovať názov knihy na základe vizuálneho rozpoznania	Poznáš túto knihu? Skupinová – Deti si prezerajú niekoľko obálok a určujú, ktoré príbehy poznajú a ako sa volajú.	Pomenovali deti známe knihy a rozpoznali ich podľa obálky?	Podporila som pamäťové asociácie a spájanie obalu s obsahom?
U3 – V rozhovore s učiteľkou správne reaguje na pokyny týkajúce sa správnej...	Použiť výrazy kniha a strana pri orientácii v texte	Otoč na správnu stranu Skupinová – Deti pracujú s knihami, učiteľka im dáva pokyny ako „nájdí tretiu stranu“, „pozri sa na druhý obrázok“.	Orientovali sa v knihe pomocou strán a aktívne pomenovávali ich časti?	Bola manipulácia s knihou zrozumiteľná?
U3	Použiť výraz spisovateľ v súvislosti s tvorcom príbehu	Kto to napísal? Hromadná – Učiteľka predstaví knihu a ukáže meno autora. Deti si vytvoria kartu „toto napísal pán/pani...“ a používajú výraz spisovateľ v odpovediach.	Použili deti výraz spisovateľ v primeranom kontexte?	Zvolila som spôsob prezentácie autorstva, ktorý podporuje jazykové osvojovanie?

U4 – Na požiadanie dokáže vysvetliť, že text príbehu zvyčajne napísal konkrétny autor/spisovateľ.	Vysvetliť, kto je autor príbehu a aká je jeho úloha	Keby som bol spisovateľ Skupinová – Deti sa zamýšľajú, kto vytvára knihy. Spoločne zostavujú vetu: „Spisovateľ je ten, kto...” a učiteľka ju zaznamenáva.	Pomenovali deti úlohu spisovateľa a dokázali vysvetliť, že príbeh niekto napísal?	Podporila som uvedenie si autorstva ako súčasť knižnej gramotnosti?
U4	Určiť meno autora v knihe a vysvetliť, prečo je tam uvedené	Kto to vymyslel? Individuálna – Dieťa si prezrie knihu, nájde meno autora a povie, prečo sa tam nachádza.	Identifikovali deti meno autora a vysvetlili jeho význam?	Viedla som k pozorovaniu a interpretácii údajov v knihe?
U5 – Pri činnostiach s knihou rozumie a aktívne používa výrazy autor, kniha, strana, spisovateľ.	Aktívne používať výrazy spisovateľ, kniha, strana v rozhovore o prečítanom texte	Rozprávame sa o knihe Skupinová – Po prečítaní deti hovoria: „Túto knihu napísal...“, „Na tejto strane sa stalo...“, používajú výrazy cielene v odpovediach.	Použili deti výrazy správne a v primeranom jazykovom kontexte?	Viedla som deti k používaniu výrazov počas rozhovoru?
Používa knihu správnym spôsobom.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 – S pomocou učiteľky manipuluje s knihou primeraným spôsobom.	Správne držať knihu a obracať strany	Ako držíme knihu? Hromadná – Učiteľka ukáže, ako knihu správne držať, otvoriť a opatrne obracať strany. Deti si postup vyskúšajú s obrázkovou knihou.	Držali deti knihu primerane a obracali strany opatrne?	Ukázala som deťom správny spôsob manipulácie s knihou a poskytla som dostatok času na nácvik?
U1	Obrátiť strany knihy po jednej	Otoč stranu. Individuálna – Dieťa si prezerá knihu a na pokyn učiteľky obracia jednotlivé strany po jednej, bez ich trhania alebo prehýbania.	Obracalo dieťa strany po jednej a primerane opatrne?	Zvolila som knihu vhodnú na samostatnú manipuláciu a poskytla som dieťaťu primeranú pomoc?
U2 – Samostatne používa knihu a zachováva základné pravidlá manipulácie.	Samostatne otvoriť knihu a listovať v nej	Prezeráme si knihu. Skupinová – Deti si vyberú knihu, samostatne ju otvoria a prezerajú si jednotlivé strany. Učiteľka sleduje spôsob manipulácie.	Vedeli deti samostatne otvoriť knihu a listovať v nej bez poškodenia?	Vytvorila som podmienky na samostatné používanie kníh a dohliadala som na ich šetrné používanie?
U2	Používať knihu šetrne a primerane jej účelu	Čo patrí ku knihe? Skupinová – Deti rozlišujú vhodné a nevhodné spôsoby zaobchádzania s knihou (napr. opatrné	Rozpoznali deti, ako sa s knihou správne zaobchádza?	Vysvetlila som pravidlá jednoduchým a deťom zrozumiteľným spôsobom?

		listovanie, nepísanie do knihy, netrhánie strán).		
U3 – Na požiadanie vie správne používať knihu pri spoločnom čítaní a prezeraní.	Orientovať knihu správnym smerom	Ktorou stranou? Individuálna – Učiteľka podá dieťaťu knihu v rôznych polohách a požiada ho, aby ju správne otočilo a otvorilo na čítanie.	Vedelo dieťa otočiť knihu správnym smerom a správne ju otvoriť?	Overovala som porozumenie praktickou činnosťou a nie iba slovnou odpoveďou?
U3	Používať knihu pri čítaní podľa pokynov učiteľky	Ukáž mi, kde čítame. Skupinová – Deti majú pred sebou knihy a podľa pokynov učiteľky ich otvoria, otočia správnym smerom a obracajú strany počas spoločného čítania.	Reagovali deti na pokyny a používali knihu správnym spôsobom počas čítania?	Dávala som krátke a jednoznačné pokyny primerané veku detí?
U4 – Samostatne a primerane používa knihu pri čítaní, prezeraní a ďalších činnostiach.	Samostatne dodržiavať pravidlá správneho používania knihy	Kniha je môj kamarát. Skupinová – Deti si vyberú knihu podľa vlastného záujmu, správne ju otvoria, prezerajú si ju, opatrne obracajú strany a po skončení ju vrátia na určené miesto.	Používali deti knihu samostatne, správne a šetrne počas celej činnosti?	Podporila som samostatnosť detí a zároveň som vytvorila jasné pravidlá pre zaobchádzanie s knihami?
U5 – V každodenných činnostiach s knihou používa knihu správnym, samostatným a šetrným spôsobom.	Uplatňovať správne návyky pri každodennom používaní knihy	Moja kniha. Individuálna – Dieťa si samostatne vyberie knihu, správne ju uchopí a otvorí, prezerá alebo „číta“, opatrne obracia strany a po skončení ju uloží na miesto.	Uplatnilo dieťa správne návyky pri používaní knihy bez pripomínania?	Viedla som deti k tomu, aby správne používanie knihy uplatňovali prirodzene a samostatne aj mimo riadenej činnosti?
Identifikuje niektoré písmená abecedy.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 – Zapisuje vlastné komunikačné odkazy v nekonvenčnej podobe.	Vytvoriť grafický záznam s osobným významom	Môj list do skrinky Individuálna – Deti kreslia na papier odkaz pre kamaráta alebo učiteľku (srdiečko, postavička, znak), vkladajú ho do poštovej skrinky v triede.	Vyjadrovali deti svoje odkazy prostredníctvom vlastných značiek alebo kresieb?	Vytvorila som podmienky na písomné sebaujedenie detí cez symboly a obrázky?

U1	Vytvoriť značku na označenie osobného predmetu	Značka na môj uteráčik Individuálna – Každé dieťa si vytvorí vlastnú značku (napr. kruh s bodkou, „slimák“) a prilepí ju na svoj uterák alebo box na hračky.	Používali deti svoje značky pri rozlišovaní predmetov?	Podporila som používanie symbolov ako osobných identifikátorov?
U2 – Podpíše sa vlastným menom.	Zaznamenať svoje meno pomocou písmen alebo grafických znakov	Moje meno na plagát Individuálna – Dieťa podpisuje svoj obrázok podľa predlohy s menom. Učiteľka ho povzbudzuje k pokusu o vlastný podpis (písmená, znaky).	Podpísali deti svoje meno (úplne alebo čiastočne) podľa predlohy?	Pracovala som s vhodnou predlohou mena a dostatkom priestoru na pokus?
U2	Vytvoriť meno pomocou písmenkových magnetiek, kociek alebo puzzle	Skladačka môjho mena Individuálna – Dieťa skladá svoje meno z písmenkových kociek, hľadá písmená podľa vzoru.	Zvládli deti vyskladať svoje meno podľa predlohy?	Ponúkla som rôzne multisenzorické pomôcky na skladanie mena?
U3 – Identifikuje niektoré písmená abecedy.	Rozpoznať písmená svojho mena medzi inými	Lov na moje písmená Individuálna – Deti vyberajú svoje písmená zo zmesi (papieriky, magnetky). Učiteľka ich povzbudzuje k pomenovaniu a porovnávaniu.	Rozpoznali deti písmená, ktoré sú v ich mene?	Umožnila som rozlišovať písmená v kontexte osobnej skúsenosti?
U3	Označiť svoje meno alebo jeho časti v skupinovom zozname	Nájdí moje meno Hromadná – Učiteľka vystaví zoznam mien detí na veľkom papieri. Deti ukazujú alebo lepia nálepku na svoje meno.	Identifikovali deti vlastné meno alebo jeho časť v skupinovom zozname?	Bola aktivita zrozumiteľná aj pre deti s obmedzenou znalosťou písmen?
U4 – Identifikuje niektoré písmená abecedy.	Pomenovať niektoré písmená na požiadanie	Písmenkové pexeso Skupinová – Učiteľka hrá s deťmi pexeso s písmenami (obrázok + prvé písmeno slova). Deti hľadajú dvojice a pomenúvajú písmená.	Vedeli deti pomenovať niektoré písmená pri párovaní?	Prispôsobila som výber písmen ich frekvencii a známosti?
U4	Priradiť písmená k obrázkom podľa začiatočného písmena	Písmenko začína na... Skupinová – Deti priradujú kartičky s obrázkom (napr. medveď) ku kartičkám s písmenami (napr. M). Spolu hádajú, čo kam patrí.	Spojili deti správne písmená s obrázkami podľa prvého zvuku?	Zvolila som obrázky so zreteľnou výslovnosťou a známe slová?

2.2.2 Fonologické procesy a fonologické uvedomovanie

Sprevádza spievanie piesne alebo recitáciu krátkeho literárneho útvaru rytmickým sprievodom.

Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Zapája sa do rytmického sprievodu pri recitácii alebo speve piesne spontánnym pohybom (napr. tleskanie, dupanie, potľapkávanie).	Reagovať spontánnym pohybom na rytmus básne	Tlieskaj ako ja Hromadná – Deti opakujú jednoduché rytmy tleskania po učiteľke počas recitovania známej riekanky.	Dokázali deti reagovať na rytmus tleskaním alebo pohybom?	Zvolila som primerane jednoduchý a rytmický text na zapojenie všetkých detí?
U1	Vyjadriť rytmus piesne prostredníctvom prirodzeného pohybu	Krok za krokom Hromadná – Deti sa počas spevu piesne pohybujú do rytmu (napr. pochodujú, klopkajú nohami, hojdajú sa).	Pohybovali sa deti do rytmu piesne spontánne a s radosťou?	Viedla som deti k pohybovému vyjadreniu rytmu prirodzeným spôsobom?
U2 Pod vedením učiteľky sa zapája do rytmického sprievodu počas spevu alebo recitácie pomocou jednoduchých nástrojov.	Vytvoriť rytmus pomocou nástroja pri známej piesni	Zvončekový sprievod Skupinová – Každé dieťa drží zvonček, ktorým zazvoní na dohodnuté slabiky piesne.	Zapájali sa deti do rytmizácie piesne podľa vopred určeného vzoru?	Zabezpečila som jednoduché nástroje a názorne ukázala rytmus?
U2	Sprevádzať recitáciu pomocou rytmického nástroja	Bubnovaná básnička Skupinová – Deti používajú bubienok alebo dlane na udieranie rytmu počas recitovania jednoduchej básničky.	Vedeli deti vytvoriť rytmický doprovod k recitovanému textu?	Zvolila som vhodnú básničku a vopred nacvičila rytmus?
U3 Sústredene a zámerne realizuje rytmický sprievod s použitím hudobných nástrojov počas piesne alebo recitácie.	Koordinovať rytmický sprievod s tempom piesne	Kapela v triede Skupinová – Deti tvoria „hudobnú kapelu“ s jednoduchými rytmickými nástrojmi, sprevádzajú spev známej piesne.	Dokázali deti koordinovať rytmus nástroja s tempom piesne?	Pripravila som dostatok nástrojov a zabezpečila som ich vhodné rozdelenie?
U3	Vytvoriť vlastný rytmus k recitovanému textu	Rytmus mojej básničky Individuálna – Dieťa si vyberie jednoduchý rytmus, ktorý bude opakovať počas recitovania zvolenej básničky.	Vytvorili deti vlastný rytmus a vedeli ho udržať počas recitácie?	Podporila som deti pri samostatnom výbere rytmu a nácviku?
U4 Vytvára vlastné rytmy na doplnenie recitácie alebo spevu piesne; kombinuje rytmické vzory podľa zadania.	Kombinovať rôzne rytmy počas piesne	Striedame rytmy Skupinová – Deti v dvoch skupinách sa striedajú v tleskaní a bubnovaní na dohodnuté úseky piesne.	Vedeli deti reagovať na striedanie rytmov podľa zadania?	Vysvetlila som deťom zrozumiteľne rytmické úlohy jednotlivých skupín?

U4	Vytvoriť a prezentovať vlastný rytmický sprievod	Rytmická výzva Individuálna – Každé dieťa vytvorí krátky rytmus pomocou vybraného nástroja a predvedie ho ako doprovod k úryvku piesne alebo básne.	Boli deti schopné vytvoriť a udržať vlastný rytmus počas prezentácie?	Podporila som deti v samostatnosti a sebvýjadrení prostredníctvom rytmu?
Rozhodne, či sa dve slová rýmujú.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľ/ka
U1 – Rozhodne, či dve vybrané slová (napríklad zo známej básne) znejú podobne (na začiatku alebo na konci slova).	Určiť, či sa dve známe slová začínajú rovnakou slabikou	Začína sa ako...? Hromadná – Deti počúvajú dvojice slov a zdvihnutím farebného kartičky označujú, či sa začínajú rovnako.	Rozpoznali deti podobnosť na začiatku slova?	Vyslovila som slová zrozumiteľne a primeranou rýchlosťou?
U1	Rozpoznať podobný zvuk na konci slova	Zazvoní, keď sa rýmuje Skupinová – Deti počúvajú slová v dvojiciach a zazvonia na zvonček, keď sa koncovky slov rýmujú.	Zazvonili deti v správnej chvíli pri rýmujúcich sa slovách?	Vybrala som slová s jasnou zvukovou podobnosťou na konci?
U2 – Pri práci s krátkym literárnym útvarom vyberie z textu slová, ktoré sa rýmujú.	Vybrať z počutej básne dvojice rýmujúcich sa slov	Rýmové pátračky Hromadná – Počas recitácie známej básne deti tleskajú vždy, keď začínajú rým. Potom ich pomenúvajú.	Zachytili deti rýmy počas recitácie?	Vybrala som vhodnú báseň s výraznými rýmami?
U2	Spájať ilustrácie so zvukovo podobnými slovami z textu	Rýmoví kamaráti Skupinová – Deti priradujú obrázky k slovám z básne podľa toho, ktoré sa rýmujú (napr. pes – les).	Porovnali deti správne slová podľa rýmu?	Pomohli deťom vizuálne opory k pochopeniu rýmov?
U3 – K zadanému slovu priradí slovo, ktoré sa s ním rýmuje.	Nájsť rýmujúce sa slovo k známemu podnetu	Kto nájde rým? Individuálna – Učiteľ/ka povie slovo (napr. dom) a dieťa má vymyslieť slovo, ktoré sa rýmuje.	Vymysleli deti správne rýmujúce sa slová?	Použila som primerané slová na hľadanie rýmu?
U3	Priradovať slová podľa rovnakého konca	Hádaj k tomu rým Skupinová – Deti hádajú rým k slovu, ktoré počujú, a ukazujú ho na kartičkách s obrázkami.	Vybrali deti správne kartičky podľa zvukovej podobnosti?	Pomohli deťom obrázky pri výbere správneho rýmu?
U4 – Rozhodne, či sa dve slová rýmujú.	Vyhodnotiť zvukovú podobnosť medzi dvoma slovami	Rým alebo nie? Individuálna – Dieťa počúva dvojice slov a odpovedá „áno/nie“, podľa toho, či sa rýmujú.	Rozhodli deti správne, ktoré dvojice sa rýmovali?	Precvičila som s deťmi dostatok príkladov na porovnanie?

U4	Určiť, ktoré slovo sa nehodí do rýmovej trojice	Nájdí votrelca Skupinová – Deti dostanú tri slová, dve sa rýmujú, jedno nie – ich úlohou je určiť, ktoré sa nerýmuje.	Určili deti správne „votrelca“ medzi rýmami?	Zvolila som zrozumiteľné a jasne znejúce slová na kontrast?
Rozčlení zvolené slová na slabiky.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita (názov + forma realizácie)	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 – Pomocou rytmického sprievodu sleduje pravidelnú rytmickú štruktúru piesne alebo krátkeho literárneho útvaru.	Napodobniť rytmus básne tleskaním	Tlieskaj ako báseň znie Hromadná – Deti tleskajú do rytmu počas recitácie krátkej básne.	Udržali deti rytmus počas celej básne?	Zvolila som primeraný text s jasnou rytmickou štruktúrou?
U1	Zapojiť sa do rytmizácie známej piesne prostredníctvom pohybu	Pohybové rýmovanie Hromadná – Deti sa pohybom (skok, drep, tlesknutie) zapájajú do rytmizácie piesne, ktorú spievajú.	Reagovali deti pohybovo na rytmus piesne?	Bola činnosť zrozumiteľne vysvetlená a plynulo vedená?
U2 – Pomocou rytmického sprievodu a pomocou učiteľky vyčleňuje v slovách slabiky.	Vytlieskať slabiky v slovách s pomocou učiteľky	Kto sa skrýva v slove? Skupinová – Učiteľka vysloví slovo a spolu s deťmi ho vytlieskajú na slabiky (napr. „mač-ka“).	Vytlieskali deti slabiky správne s podporou?	Podporila som deti vhodnými gestami a vedením?
U2	Označiť počet slabík pomocou symbolov alebo predmetov	Koľko kvapiek? Skupinová – Deti uložia na stôl toľko kamienkov, koľko slabík počuli v slove, ktoré povedala učiteľka.	Priradili deti správny počet predmetov k slabikám?	Zvolila som konkrétne a známe slová pre túto aktivitu?
U3 – Pomocou rytmického sprievodu samostatne vyčleňuje v slovách slabiky.	Samostatne rytmizovať známe slová pomocou tleskania alebo hudobného nástroja	Slabikové bubnovanie Individuálna – Deti bubnujú slabiky v slovách, ktoré počujú alebo samy vyslovia.	Zaznelo pri bubnovaní správny počet úderov?	Vybrala som slová s jasným slabikovým členením?
U3	Porovnať slová podľa počtu slabík	Ktoré slovo je dlhšie? Skupinová – Deti vytlieskajú dve slová a porovnávajú, ktoré má viac slabík.	Rozlíšili deti počet slabík medzi slovami?	Podnietila som deti k aktívnemu porovnávaniu?
U4 – Rozčlení zvolené slová na slabiky.	Rozčleniť slovo na slabiky bez pomoci	Slabiky v pohybe Individuálna – Dieťa vysloví slovo a ku každej slabike spraví pohyb (napr. skok).	Dokázali deti samostatne rozčleniť slovo na slabiky?	Podporila som samostatnosť bez nadmernej pomoci?

U4	Určiť počet slabík vo viacerých slovách a zoradiť ich podľa dĺžky	Od najkratšieho po najdlhšie Skupinová – Deti zoradia obrázky slov podľa toho, koľko slabík v nich počuli.	Zvládli deti správne zoradiť slová podľa slabík?	Poskytla som dostatok názorného materiálu na prácu?
Vyčlení začiatočnú hlásku slova.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Identifikuje slová, ktoré znejú podobne na začiatku slova.	Identifikovať dve slová s rovnakou začiatočnou hláskou	Kto má rovnaký začiatok? Hromadná – Učiteľka vysloví dve slová a deti zdvihnú ruku, ak znejú rovnako na začiatku.	Zvládli deti správne určiť, ktoré slová sa začínajú rovnako?	Použila som zrozumiteľné a známe slová pre túto úroveň?
U1	Reagovať pohybom na slová s podobným začiatočným zvukom	Skoč, keď to znie rovnako Skupinová – Deti urobia skok vpred, keď počujú dve slová so spoločnou začiatočnou hláskou.	Reagovali deti správne na zvukovú podobnosť slov?	Viedla som aktivitu v tempe zodpovedajúcom veku a porozumeniu detí?
U2 S pomocou (napr. predĺžením trvania jej výslovnosti) vyčlení začiatočnú hlásku slova.	Vyčleniť začiatočnú hlásku opakováním po učiteľke	Aký je prvý zvuk? Hromadná – Učiteľka vysloví slovo s predĺženou prvou hláskou a deti túto hlásku zopakujú.	Zopakovali deti správne modelovanú hlásku?	Vyslovila som slová zreteľne a s primeranou dĺžkou prvej hlásky?
U2	Označiť obrázky začínajúce sa na rovnakú hlásku	Zvukové pexeso Skupinová – Deti priradujú dvojice obrázkov, ktoré sa začínajú na rovnaký zvuk.	Priradovali deti správne podľa počuteľnej prvej hlásky?	Podporila som sluchové rozlišovanie primeraným výberom obrázkov?
U3 Vyčlení bez pomoci začiatočnú hlásku ľubovoľne zvoleného slova.	Samostatne vyčleniť prvú hlásku známeho slova	Začni slovom Individuálna – Dieťa pomenuje obrázok a vysloví prvú hlásku.	Dokázali deti samostatne vyčleniť hlásku?	Podporila som samostatnosť bez zbytočného zasahovania?
U3	Porovnať a triediť slová podľa prvej hlásky	Triediace košíky Skupinová – Deti triedia obrázky do košíkov označených hláskami podľa toho, čím sa začínajú.	Tvorili deti správne skupiny podľa prvej hlásky?	Zvolila som obrázky, ktoré sa výrazne líšia na začiatku?
U4 Vyčlení začiatočnú hlásku slova.	Vyčleniť začiatočnú hlásku v mene kamarátov alebo názvoch vecí	Čí začiatok počujem? Skupinová – Učiteľka povie hlásku a deti hľadajú medzi menami alebo vecami, ktoré sa tak začínajú.	Spoznali deti, komu alebo čomu patrí začiatočná hláska?	Podporila som záujem detí zapojením ich osobných údajov a okolia?

U4	Tvorivo pracovať s hláskou – vymyslieť ďalšie slová	Hláskové koleso Skupinová – Deti si vylosujú hlásku a vymýšľajú, čo všetko sa na ňu začína.	Dokázali deti priradovať nové slová k začiatkovej hláske?	Zvládli deti túto úlohu tvorivo a s nadšením?
----	---	--	---	---

2.2.3 Grafomotorické predpoklady písania

Kreslí grafomotorické prvky vyžadujúce pohyby dlane a prstov.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 – Kreslí grafomotorické prvky so zapojením veľkej motoriky paže a ramena	Uskutočniť pohyb ruky v širokom rozsahu po zvislej ploche	Maľovanie na fóliu Hromadná – Deti maľujú veľké oblúky, vlnovky alebo kruhy štetcom na priesvitnú fóliu zavesenú na okne. Pracujú v stoji, čím sa prirodzene zapája rameno a celá paža.	Uskutočnili deti plynulé pohyby v celom rozsahu plochy?	Zvolila som vhodný formát plochy a pomôcky pre prácu s veľkou motorikou?
U1	Realizovať plynulý pohyb ruky po vodorovnej ploche s uvoľneným zápästím	Prstový sneh Hromadná – Deti kreslia rôzne tvary do tenkej vrstvy múky alebo peny na stole prstom. Dôraz sa kladie na voľný pohyb ruky a opakovanie jednoduchých tvarov.	Dokázali deti kresliť bez krčovitého pohybu a s uvoľneným zápästím?	Vytvorila som prostredie podporujúce senzorický zážitok a pohybovú voľnosť?
U2 – Kreslí grafomotorické prvky s postupným zapájaním dlane a prstov	Koordinovať pohyb prstov pri obťahovaní tvarov po predkreslenej stope	Cestička pre autíčko Individuálna – Vedú malé auto po nakreslenej trase na papieri. Opakovane prechádzajú po čiare prstom alebo pastelkou.	Dokázali deti sledovať čiaru plynule bez opustenia trasy?	Bola náročnosť stopy primeraná úrovni grafomotorických schopností?
U2	Uskutočniť jemný rotačný pohyb zápästím pri kreslení tvarov	Bublinková dúha Skupinová – Deti kreslia farebnými voskovkami špirálky alebo vlnovky v kruhoch, ktoré vytvárajú farebné „bubliny“ ako na dúhe. Dôraz sa kladie na rotáciu zápästia a menší rozsah pohybu.	Zvládli deti vytvárať plynulé oblúky so zapojením prstov?	Podporila som správne držanie pomôcky a vedenie ruky?
U3 – Kreslí grafomotorické prvky vyžadujúce koordináciu zápästia a prstov	Precvičiť rotáciu a smerovanie pohybu ruky pri vytváraní tvarov	Cestovanie prštekom Individuálna – Deti obkresľujú „cestu“ na mape z farebného papiera, pričom menia smer (vpravo, vľavo, hore, dole) a dbajú na plynulý pohyb ruky.	Dodržiavali deti smer a tvar cesty počas celej činnosti?	Zvolila som vhodnú motiváciu a stupeň náročnosti pre túto úroveň?

U3	Regulovať tlak pri práci s rôznymi kreslaciemi pomôckami	Kresba s dvoma silami Skupinová – Deti kreslia dve verzie tej istej čiary (napr. vlnovku): jednu silným tlakom pastelky, druhú jemným. Porovnávajú výsledky vizuálne aj dotykom.	Rozlišovali deti rôznu intenzitu tlaku na podložku?	Pomohla som deťom uvedomiť si rozdiel v tlaku a jeho výsledok?
U4 – Kreslí grafomotorické prvky vyžadujúce pohyby dlane a prstov	Vytvoriť opakujúce sa grafomotorické prvky v súvislých radoch	Zdobenie šatky Individuálna – Deti kreslia do šablóny opakujúce sa vzory (vlnovky, oblúčky, slučky) na „šatku pre bábiku“ alebo „kúzelný pásik“ podľa vzoru.	Udržali deti rovnomerný rytmus a smer pri kreslení prvkov?	Prispôsobila som dĺžku a členenie úlohy aktuálnej pozornosti detí?
U4	Kombinovať rôzne grafomotorické prvky v jednom výtvarnom celku	Grafomotorická záhrada Skupinová – Deti vytvárajú spoločný plagát, kde každý pridáva kvietky, trávy, motýle a iné tvary vytvorené rôznymi prvkami: slučky, oblúčky, cikcaky, vlnovky.	Používali deti rôzne prvky a kombinovali ich tvorivo?	Zvládla som vedenie skupiny bez preťaženia a s dostatočným priestorom pre každého?
Pri kreslení a grafomotorických činnostiach sedí vzpriamene, vzdialenosť očí od podložky je primeraná.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 – Kreslí v rôznych východiskových pozíciách.	Kresliť v sede, kľaku a v ľahu s dôrazom na pohodlie a spontánnosť	Kreslíme oblohu Skupinová – Deti si ľahnú na veľký papier položený na zemi a kreslia „oblohu nad hlavou“ – oblaky, slnko, vtáky. Môžu meniť polohy tela podľa pohodlia.	Reagovali deti na zmenu polohy spontánne a prirodzene?	Umožnila som bezpečnú a tvorivú prácu v rôznych pozíciách?
U1	Kresliť v stoji a sede pri zvislej i vodorovnej ploche	Maľujeme do výšky Hromadná – Deti kreslia na výkres upevnený na stene alebo tabuli. Skúšajú kresliť v stoji, potom sadnú a porovnávajú, čo je pre ne príjemnejšie.	Uvedomovali si deti rozdiely medzi polohami a plochami?	Podporila som slobodné vyjadrenie v rôznych telesných pozíciách?
U2 – Pri kreslení sedí, má uvoľnené ramená, má nohy na podlahe.	Udržať uvoľnené ramená a nohy na podlahe počas kresby	Čarovný koberec Individuálna – Deti sedia na stoličkách pri stole a kreslia vzory na „koberec“. Počas činnosti sleduje učiteľka uvoľnenosť hornej časti tela a polohu nôh.	Udržali deti nohy na podlahe a ramená uvoľnené?	Viedla som deti k uvedomeniu si vlastného tela počas kresby?

U2	Pracovať s kreslicami nástrojmi v sede bez napätia	Domček na pláži Individuálna – Deti kreslia domček a vlnky pri mori, pričom sú vedené k tomu, aby si ramená „oddýchli“ a nohy spočívali na podlahe.	Zachovali deti prirodzené držanie tela počas aktivity?	Bola moja inštrukcia dostatočne jemná a nápomocná?
U3 – Pri kreslení sedí vzpriamene, ruka ktorou píše leží od lakťa na stole, hlavu drží rovno.	Viesť správne ruku od lakťa počas kreslenia	Tajomná mapa Individuálna – Deti vytvárajú „pokladovú mapu“. Kreslia trasy, značky, stromy. Učiteľka ich pozoruje a usmerňuje, aby ruka ležala správne a hlava bola vzpriamená.	Dodržovali deti polohu ruky a hlavy počas práce?	Podporila som správne držanie bez vyrušenia tvorivého procesu?
U3	Kresliť pri vzpriamenom držaní tela v dlhšom čase	Záhrada plná kvetov Skupinová – Deti kreslia kvetinovú záhradu podľa predlohy. Učiteľka sleduje pozíciu chrbta, lakťa a hlavy počas celej činnosti.	Dokázali deti udržať vzpriamené držanie bez diskomfortu?	Upravila som prostredie tak, aby podporovalo správne sedenie?
U4 – Pri kreslení a grafomotorických činnostiach sedí vzpriamene, vzdialenosť očí od podložky je primeraná.	Udržať optimálnu vzdialenosť očí od podložky počas kreslenia	Tajné písmo Individuálna – Deti tvoria „tajné“ znaky alebo ornamenty, ktoré musia byť drobné, a preto potrebujú primeraný odstup hlavy. Učiteľka sleduje náklon a vzdialenosť očí.	Zachovali deti správnu vzdialenosť očí od podložky?	Bola moja spätná väzba podnetná a nenásilná?
U4	Kombinovať vzpriamený sed a primeranú vzdialenosť pri viacerých činnostiach	Učím svojho plyšáka kresliť Skupinová – Deti „učia“ plyšáka, ako správne sedieť a kresliť. Zahrajú scénu a potom si sadnú kresliť rovnakým spôsobom.	Uvedomili si deti pravidlá správneho sedenia pri tvorbe?	Bola dramatizácia účinným nástrojom uvedomenia?
Pri kreslení a grafomotorických činnostiach drží ceruzku správnym spôsobom a vyvíja primeranú intenzitu tlaku na podložku.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita (názov + forma realizácie)	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 – Používa priečny úchop ceruzky s natiahnutým ukazovákom.	Uchopiť ceruzku celou dlaňou a posilniť stabilitu zápästia	Opičí štetec Individuálna – Deti držia veľkú pastelku ako opica „cez päšť“ a maľujú dlhé ťahy na zvislý papier. Učiteľka pozoruje, ako sa vyvíja úchop a stabilita.	Držali deti ceruzku prirodzene a s istotou?	Prispôsobila som veľkosť pomôcok aktuálnej úrovni úchopu?
U1	Uchopiť kresliaci nástroj s podporou ukazováka	Vláčik ide! Individuálna – Deti kreslia dlhé čiarové „koľajnice“ s ceruzkou v dlaňovom úchope, pričom učiteľka vedie ruku k aktivite ukazováka.	Zapájali deti prsty a menili spôsob úchopu?	Podporila som plynulý prechod k jemnejšiemu držaniu ceruzky?

U2 – Drží ceruzku prstami.	Uchopiť ceruzku tromi prstami (statický trojprstový úchop)	Zdobíme medovníky Individuálna – Deti kreslia vzory na papierové „medovníky“, pričom sa sústreďujú na prácu s prstami. Ceruzky majú trojhranný tvar.	Udržali deti ceruzku prstami bez napätia?	Viedla som deti k funkčnému úchopu s dôrazom na pohodlie?
U2	Kresliť tenké línie s kontrolou tlaku	Čarovné pavučiny Individuálna – Deti kreslia jemné „pavučiny“ pre pavúčka. Cieľom je udržať tenký, rovnomerný tlak. Učiteľka pozoruje tlak a koordináciu.	Boli línie rovnomerné a bez zbytočného tlaku?	Bola moja spätná väzba presná a motivujúca?
U3 – Kreslí so správnym držaním ceruzky.	Udržať dynamický trojprstový úchop počas celej kresby	Píšem vetrom Individuálna – Deti „píšu vietor“ pomocou vlnoviek, pričom držia ceruzku správne. Používajú mäkké ceruzky na lepšiu kontrolu.	Zachovali deti správne držanie počas celej činnosti?	Sledovala som úchop bez prerušovania tvorivosti?
U3	Kombinovať správne držanie s jemným tlakom	List pre vílu Individuálna – Deti „píšu“ list víle pomocou kreslených znakov a ornamentov. Cieľom je jemný tlak a presné vedenie ruky.	Kombinovali deti správny úchop s citlivým tlakom?	Prispôsobila som pomôcky a veľkosť formátu cieľom aktivity?
U4 – Pri kreslení a grafomotorických činnostiach drží ceruzku správnym spôsobom a vyvíja primeranú intenzitu tlaku na podložku.	Udržať stabilné držanie ceruzky a prispôbiť tlak povrchu	Skúšame rôzne papiere Individuálna – Deti kreslia na rôzne druhy papiera (hladký, štruktúrovaný, jemný). Sledujú, ako menia tlak podľa povrchu.	Prispôobili deti tlak typu podložky?	Zvolila som vhodnú sekvenciu materiálov pre zážitkové porovnanie?
U4	Vyjadriť rôznu intenzitu tlaku pri kreslení zámerne	Silné a slabé stopy Individuálna – Deti kreslia „hlasno“ a „potichu“ pomocou farieb alebo ceruziek. Hľadajú rozdiely vo výraze kresby.	Dokázali deti regulovať tlak v súlade s inštrukciou?	Vytvorila som priestor na zážitkové poznávanie intenzity tlaku?

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY A ICH UPLATŇOVANIE V PRAXI

Matematika a práca s informáciami

1 Čísla a vzťahy

Vymenuje čísla od 1 do 10 tak, ako idú za sebou.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Vymenuje postupne čísla od 1 do 4.	Vymenovať číselný rad od jeden do štyri v pohybovej hre	Pod' so mnou po číslach Hromadná – Učiteľka vytvorí z farebných kruhov cestu so štyrmi stanovišťami. Deti po nej prechádzajú a pri každom kroku nahlas hovoria čísla od 1 po 4. Učiteľka vedie skupinu rytmizovaným spevom alebo rečňovankou.	Vyslovovali deti čísla v správnom poradí pri pohybe po ceste?	Vytvorila som podporujúce prostredie na prirodzené učenie sa číselného radu?
U1	Priradiť počet k číslu a vysloviť číslo (do štyri pri práci s obrázkami)	Čísla v domčekoch Individuálna – Deti majú kartičky s číslami 1–4 a samostatné obrázky s 1–4 predmetmi. Každé dieťa priradzuje obrázky k domčekom a pri každom páre vyslovuje číslo nahlas. Učiteľka pozoruje a dopĺňa otázky.	Spájali deti správne počty s číslami a pomenovávali ich nahlas?	Zvolila som zrozumiteľné a veku primerané vizuálne pomôcky?
U2 Vymenuje postupne čísla od 1 do 6.	Vymenovať číselný rad od jeden do šesť pri prechode po schodoch	Počítame schodíky Skupinová – Deti stavajú „schodisko“ zo 6 kociek. Postupne prechádzajú figúrkou po jednotlivých schodoch a pri každom kroku vyslovujú čísla 1–6. Učiteľka vytvára príbehovú motiváciu (napr. výstup na rozhľadňu).	Vyslovovali deti všetky čísla v poradí a s istotou?	Podporila som u detí orientáciu v číselnom rade aj pomocou príbehu a manipulácie?
U2	Zapamätať si číselný rad do šesť pomocou rytmizovaného textu	Číselková básnička Hromadná – Učiteľka vedie deti pri recitovaní jednoduchej básne so zakomponovanými číslami 1–6. Deti sa zapájajú pohybom rúk (ukazujú prsty), tlieskaním alebo dupaním do rytmu.	Dokázali deti zapamätať a vysloviť čísla v správnom poradí?	Zvolila som rytmický text vhodný na podchytenie číselného poradia?

U3 Vymenuje s čiastočnou pomocou čísla od 1 do 10 postupne tak, ako idú za sebou.	Pokračovať v číselnom rade od náhodného čísla s podporou vizuálnych podnetov	Zázračný koberec Hromadná – Na koberci sú karty s číslami 1–10. Učiteľka ukáže číslo, od ktorého majú deti pokračovať v rade. Deti kráčajú po kartách a nahlas hovoria ďalšie čísla. Keď sa pomýlia, koberec „zastane“ a učiteľka im pomôže.	Dokázali deti pokračovať v rade s minimálnou podporou?	Poskytla som deťom včasné, ale nie príliš časté podnety na pokračovanie?
U3	Vymenovať číselný rad od jeden po desať v skupinovej dramatizácii	Číselný expres Skupinová – Každé dieťa predstavuje jeden vagón vlaku a má číslo 1–10. Vlak sa pohybuje po triede, pričom deti hovoria čísla v poradí. Učiteľka vymýšľa zastávky a príbehy, v ktorých si deti musia pamätať poradie a spolupracovať.	Udržiavali deti správne poradie a pomenovávali čísla samostatne?	Vytvorila som aktivitu, ktorá podporuje spoluprácu a udrží pozornosť na číselnom rade?
U4 Vymenuje čísla od 1 do 10 tak, ako idú za sebou.	Vymenovať celý číselný rad do desať bez pomoci	Číselné skoky Individuálna – Na podlahe sú značky s číslami 1–10. Dieťa skáče z čísla na číslo a pri každom skoku vyslovuje príslušné číslo. Učiteľka pozoruje samostatnosť a plynulosť vyslovovania.	Vyslovovali deti čísla plynule a bez pomoci?	Bola úloha nastavená tak, aby preverila samostatnosť v číselnom rade?
V obore od 1 do 10 pokračuje od náhodného čísla v numerickej postupnosti po číslo 10.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 – V obore od 1 do 6 pokračuje od náhodného čísla v numerickej postupnosti po číslo 6.	Pokračovať v číselnom rade do šesť pri manipulácii s kockami	Kocková reťaz Individuálna – Učiteľka pred dieťa položí kocky s číslami 1–6. Náhodne vyberie číslo (napr. 3) a vyzve dieťa, aby pokračovalo po 6. Dieťa ukladá ďalšie kocky a nahlas vyslovuje čísla (4, 5, 6). Spolu potom prechádzajú reťaz ešte raz a opakujú čísla.	Dokázali deti nadviazať na dané číslo a správne dokončiť rad?	Zvolila som primerané tempo a pomôcky, ktoré podporili manipuláciu a porozumenie?
U1	Doplniť číselný rad do šesť pri pohybovej hre	Zajko skáče od čísla Hromadná – Učiteľka pripraví kruhy so symbolmi 1–6. Zajko (plyšák alebo vybrané dieťa) začína skákať od náhodného kruhu (napr. 2) a	Udržiavali deti poradie a zapájali sa do rytmického počítania?	Bola hra dostatočne hravá a podporná na osvojovania číselného radu?

		pokračuje po číslo 6. Každý skok je sprevádzaný nahlas vysloveným číslom. Ostatné deti počítajú so zajkom.		
U2 – V obore od 1 do 10 pokračuje vo vymenovaní čísel od náhodne zvoleného čísla s čiastočnou pomocou.	Pokračovať v číselnom rade do desať pri ukazovaní na obrázkové symboly	Číselné domčeky Individuálna – Deti dostanú tabuľku s desiatimi domčekmi očíslovanými od 1 po 10 (číselné symboly alebo bodky). Učiteľka ukáže domček (napr. číslo 4) a vyzve dieťa, aby pokračovalo: 5, 6, 7... Učiteľka poskytuje len verbálnu alebo gestickú podporu, keď dieťa váha.	Potrebovali deti často moju pomoc, alebo zvládli číselný rad s menšími podnetmi?	Prispôsobila som vizuálnu oporu a rozsah podpory individuálnym potrebám detí?
U2	Dokončiť číselný rad do desať pri hre s rytmiizáciou a oporou o pohyb	Kto ide ďalej? Hromadná – Deti sedia v kruhu. Učiteľka povie číslo (napr. 5) a ukáže na dieťa, ktoré pokračuje (6), ďalšie povie 7... až po 10. Ak niekto nevie, učiteľka ho podporí ukázaním na prsty alebo rytmiizovaným opakovaním.	Dokázali deti nadviazať na číslo a plynule pokračovať po desať?	Bola moja podpora správne načasovaná, aby pomohla, ale nezabránila samostatnosti?
U3 – V obore od 1 do 10 pokračuje od náhodného čísla v numerickej postupnosti po číslo 10.	Pokračovať v číselnom rade do desať bez pomoci pri pohybe po značkách	Číselná cesta Individuálna – Na zemi sú značky s číslami 1–10. Učiteľka povie dieťaťu, aby začalo napr. od 6. Dieťa potom kráča po značkách až do 10 a pri každom kroku nahlas vyslovuje číslo. Cieľom je plynulé pokračovanie v rade.	Zvládli deti pokračovať v rade bez pomoci a so správnym poriadkom?	Bola aktivita dostatočne výzvou pre deti, ktoré už čísla poznajú, ale ešte si ich upevňujú?
U3	Usporiadať číselný rad od náhodného bodu do desať pri práci s obrázkami	Postav číselný vláčik Skupinová – Deti majú pred sebou obrázkové vagóny s číslami 1–10. Učiteľka vyberie číslo (napr. 3) a deti majú za úlohu zoradiť vagóny až po číslo 10. Vagóny kladú za seba a pri každom priložení vyslovia číslo.	Zoradili deti čísla správne a pomenovali ich v poradí bez vynechávania?	Bola manipulácia s obrázkami zrozumiteľná a podporila analytické myslenie detí?
V obore do 10 určí počítaním po jednej počet predmetov v skupine.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka

U1 V obore do 4 určí počítaním po jednej počet predmetov v skupine.	Určiť počet predmetov do štyroch	Koľko lopatiek? Individuálna – Učiteľka pripraví vedierko s malým množstvom lopatiek. Dieťa ich jednotlivito vyberá a pri každej nahlas povie číslo.	Počítali deti predmety po jednom a bez vynechávania?	Vytvorila som podmienky sústredené počítanie malého počtu predmetov?
U1	Určiť počet do štyroch v skupine rôznych objektov	Hra na hostinu Hromadná – Pripravujú tanieriky pre bábiky a ku každému dajú lyžičky (1–4). Po položení lyžičky nahlas povedia číslo.	Vyslovovali deti počty lyžičiek a sledovali ich postupne?	Bola hra dostatočne konkrétna a motivujúca na spočítanie v kontexte?
U2 V obore do 6 určí počítaním po jednej počet predmetov v skupine a výsledok počítania jednoznačne vysloví.	Určiť počet prvkov do šesť pomocou manipulácie a jasne vysloviť konečný výsledok	Gaštany v miske Individuálna – Učiteľka predloží dieťaťu misku s 3–6 gaštanmi. Dieťa ich prekladá do druhej misky a pri každom povie číslo. Na konci vysloví celkový počet. Učiteľka sleduje jednoznačné pomenovanie výsledku.	Určili deti výsledný počet bez váhania a s istotou?	Vytvorila som vhodnú situáciu na aktívne spočítanie a pomenovanie výsledku?
U2	Spočítať predmety do šesť pomocou zmeny polohy objektu	Presuň a spočítaj Skupinová – Deti majú na podložke rozhádzané predmety (gombíky, kamienky). Úlohou je jeden po druhom presúvať ich do krúžku a nahlas počítať. Každé dieťa spočíta svoju skupinu.	Presúvali deti predmety a vyslovovali čísla plynulo?	Využila som manipuláciu na podporu počítania bez vynechávania?
U3 V obore do 10 určí počítaním po jednej počet predmetov v skupine a výsledok počítania jednoznačne vysloví.	Určiť počet predmetov do desať pri aktívnej manipulácii a pomenovať konečný počet	Vajíčka v hniezde Individuálna – Dieťa kladie plastové vajíčka (1–10) do „hniezda“ (košíka) a pri každom počíta nahlas. Na konci povie výsledný počet. Učiteľka sleduje presnosť aj pomenovanie výsledku.	Spočítali deti všetky predmety správne a pomenovali ich počet bez pomoci?	Podporila som porozumenie počítania jasným vizuálnym usporiadaním a pokojom pri činnosti?
U3	Určiť počet predmetov do desať odhadom a potvrdiť ho počítaním po jednej	Rýchle počty Hromadná – Učiteľka položí na stôl rôzne skupiny predmetov (napr. autíčka) od 1 do 10. Deti hádajú počet, potom spoločne počítajú po jednom a vyslovujú výsledok.	Určili deti správne počet a vedeli ho potvrdiť počítaním?	Vytvorila som pestré a zaujímavé prostredie s rôznorodými podnetmi na počítanie?

U4 V obore do 10 určí počítaním po jednej počet predmetov v skupine.	Určiť počet predmetov do desať v zložitejšom usporiadaní bez podpory	Koľko je čoho? Individuálna – Dieťa pracuje s pracovným listom s obrázkom izby plnej rozhádzaných predmetov. Vyhľadá a spočíta zvolený typ (napr. loptičky, knihy) a zapíše počet bodkami alebo číslom.	Dokázali deti určiť počet predmetov správne aj bez usporiadania?	Zohľadnila som náročnosť usporiadania a výber predmetov podľa schopností detí?
U4	Určiť počet predmetov do desať v časovo obmedzenej situácii	Koľko si zapamätáš? Individuálna – Učiteľka na chvíľu odhalí skupinu predmetov (napr. 8 pasteliek), potom ich zakryje. Dieťa má čo najpresnejšie spočítať, koľko ich bolo. Môže sa pozerieť znova, ale len na pár sekúnd.	Určili deti počet aj v obmedzenom čase a bez podpory?	Viedla som deti k rozvoju stratégie a vizuálnej pamäti pri určovaní počtu?
V obore do 10 vytvorí skupinu predpísaných predmetov s určeným počtom a zo skupiny predmetov oddelí skupinu s určeným počtom.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 – Vytvorí skupinu predmetov s určeným počtom v obore do 4.	Vytvorí skupinu predmetov podľa zadania do 4	Farebné tanieriky Individuálna – Učiteľka predloží detskú súpravu riadu. Povie počet (napr. „Daj mi 3 tanieriky“). Dieťa vyberie a prinesie správny počet. Opakovane s obmenou počtu.	Vybrali deti presný počet predmetov podľa zadania?	Určila som počet zrozumiteľne a jasne som ho zopakovala?
U1	Priradiť zodpovedajúci počet predmetov ku skupine objektov	Kŕmime bábiky Hromadná – Deti „pripravujú jedlo“ pre bábiky. Učiteľka povie: „Každá bábika dostane 2 jabĺčka.“ Deti priradujú predmety ku každej bábike.	Reagovali deti primerane a priradili predmety správne?	Vytvorila som situáciu, ktorá spája číslo s praktickou činnosťou?
U2 – Vytvorí skupinu predmetov s určeným počtom v obore do 6 a na pokyn oddelí zo skupiny skupinu s daným počtom predmetov.	Vytvorí skupinu predmetov a následne oddelí daný počet	Stavbári na dvore Skupinová – Deti stavajú z kociek „domy“ pre zvieratká. Najskôr vyberú 6 kociek, potom oddelia 2 „na dvor“. Učiteľka pozoruje, či správne manipulujú a počítajú.	Oddelili deti presný počet podľa pokynu?	Podporila som manipuláciu a zrozumiteľné inštrukcie?
U2	Oddeliť z množiny predmetov určený počet v obore do 6	Ovocná miska Individuálna – Dieťa dostane 6 kúskov ovocia. Učiteľka povie: „Daj mi 4 do košíka.“ Dieťa oddelí správne množstvo.	Urobili deti rozhodnutie samostatne a presne?	Sprostredkovala som zadanie jasne a v logickej postupnosti?

U3 – V obore do 10 vytvorí skupinu ľubovoľných a určených predmetov s požadovaným počtom a oddelí zo skupiny skupinu predmetov s ľubovoľným a určeným počtom.	Vytvorí skupinu a oddeliť časť s daným počtom predmetov	Stavíme vláčik Skupinová – Deti vytvoria „vlak“ z 10 kociek. Učiteľka zadá úlohu: „Oddelíme 4 vagóny na druhú koľaj.“ Deti spočítajú a oddelia časť, zvyšné kocky ostávajú ako zvyšok vláčika. Potom porovnávajú veľkosť oboch častí.	Rozlišovali deti presne medzi celkom a oddelenou časťou?	Podporila som samostatné vytváranie a manipuláciu s množstvami?
U3	Rozhodnúť o nemožnosti vytvorenia požadovanej skupiny	Hľadáme vajíčka Individuálna – Dieťa dostane 5 vajíčok. Učiteľka povie: „Potrebujeme 6.“ Dieťa zisťuje, že to nie je možné. Nasleduje rozhovor: „Koľko chýba?“	Uvedomili si deti, že počet nestačí?	Podnietila som samostatné uvažovanie a pomenovanie situácie?
U4 – V obore do 10 vytvorí skupinu predpísaných predmetov s určeným počtom a zo skupiny predmetov oddelí skupinu s určeným počtom.	Oddeliť určený počet predmetov a určiť zostávajúci počet bez podpory	Tajný balíček Individuálna – Dieťa má krabičku s 10 predmetmi. Učiteľka povie: „Daj mi 7.“ Dieťa ich oddelí, potom povie, koľko ostalo. Pracuje samostatne.	Pracovali deti plynule s oboma krokmi – vytvorením aj oddelením?	Viedla som aktivitu tak, aby podporovala samostatné uvažovanie?
U4	Vytvorí skupinu s náhodne určeným počtom a oddeliť jej časť podľa pokynu	Zázračná kocka Individuálna – Dieťa dostane kocku so 6 stranami s číslami. Hodí ju a podľa čísla vytvorí skupinu. Potom oddelí polovicu (alebo podľa pokynu).	Pomenovali deti výsledok správne a samostatne?	Bola manipulácia s kockou a počtom motivujúca a veku primeraná?
V obore do 6 pomocou hmatu alebo sluchu určí počet predmetov v skupine a vytvorí skupinu predmetov s určeným počtom.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 V obore do 4 pomocou hmatu alebo sluchu určí počet predmetov v skupine a vytvorí skupinu predmetov s určeným počtom.	Určí počet predmetov pomocou hmatu a vytvorí rovnakú skupinu	Tajomné vrecúško Individuálna - Učiteľka pripraví malé vrecúško s 1–4 drobnými predmetmi (kamienky, korálky). Dieťa vkladá ruku do vrečka a po ohmataní povie, koľko predmetov cíti. Potom z košíka vyberie rovnaký počet a položí ich pred seba. Učiteľka overuje správnosť spočítaním.	Vybrali správny počet predmetov podľa toho, čo cítili?	Zvolila som vhodné predmety pre hmatové rozpoznanie?

U1	Rozlíšiť počet zvukových impulzov a vytvoriť skupinu rovnakého počtu	Koľkokrát som zatlieskala? Hromadná - Učiteľka zatlieska 1–4 razy. Deti počúvajú, spočítajú počet tlesknutí a rovnaký počet kociek položia pred seba. Následne porovnávajú odpovede v kruhu.	Vytvárali deti skupinu s rovnakým počtom ako počet tlesknutí?	Pomohla som deťom sústrediť sa na zvukové podnety?
U2 Pomocou hmatu alebo sluchu určí počet predmetov v skupine a vytvorí skupinu predmetov s určeným počtom – v obore do 6.	Rozpoznať počet predmetov pomocou hmatu a presne ho zopakovať	Ruky za chrbtom Individuálna - Učiteľka vloží 2–6 fazuliek do detskej dlane za chrbtom. Dieťa ich vníma hmatom, odhadne ich počet a rovnaký počet vyloží z pripravenej misky pred seba. Porovnávajú výsledky.	Vytvorili deti správny počet podľa pocitu v dlani?	Poskytla som deťom dostatočný čas na hmatové vnímanie?
U2	Vytvoriť skupinu predmetov podľa počtu zvukových signálov	Hudobný počet Hromadná - Učiteľka udiera paličkou na triangel rôzne počty úderov (do 6). Deti spočítajú zvuky a na pokyn učiteľky vytvoria rovnaký počet z pripravených gombíkov.	Spočítali deti správne zvuky a preniesli to do počtu predmetov?	Bola zvuková signalizácia jasná a zreteľná?
U3 V obore do 6 pomocou hmatu alebo sluchu určí počet predmetov v skupine a vytvorí skupinu predmetov s určeným počtom.	Určiť počet zvukových podnetov sluchom a vytvoriť zodpovedajúcu skupinu predmetov	Zvukové páry Skupinová - Každá dvojica detí si pripraví zvukové nástroje (hrkálky, paličky). Jedno dieťa vytvorí rytmus z 1–6 úderov, druhé má za úlohu rovnaký počet zopakovať. Potom obe vytvoria skupinu rovnakého počtu kociek.	Zhodovali sa počet úderov a vytvorených predmetov v páre?	Podporila som samostatné overenie správnosti detí medzi sebou?
U3	Vytvoriť skupinu predmetov podľa zadania a overiť ju pomocou zvukovej kontroly	Zatvor oči a počúvaj Individuálna - Učiteľka povie číslo (napr. 5) a dieťa má so zatvorenými očami určiť rovnaký počet zvukov (napr. 5 úderov do tamburíny) a vytvoriť rovnaký počet predmetov z kociek. Potom dieťa otvorí oči a porovná svoj výstup so skutočnosťou.	Dokázali deti využiť sluchovú informáciu na vytvorenie počtu?	Podporila som auditívnu koncentráciu a sebareflexiu?
Pridá ku skupine a odoberie zo skupiny skupinu s daným počtom.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka

U1 Pridá ku skupine a odoberie zo skupiny 1 objekt.	Pridať alebo odobrať 1 predmet z malej skupiny	Kúzelný tanierik Individuálna - Učiteľka pripraví na tanierik 2– 3 plastové koláčiky. Povie: „Pridám ti ešte jeden koláčik.“ alebo „Zoberiem ti jeden koláčik.“ Dieťa sleduje zmenu a spočíta výsledný počet. Situácie sa opakujú s obmenami.	Rozlíšili deti, čo znamená pridať a čo zobrať jeden predmet?	Vytvorila som bezpečný priestor pre chápanie základnej zmeny počtu?
U1	Určiť počet po pridaní alebo odobrať jedného predmetu	Jedna kocka navyše Individuálna - Dieťa má 3 kocky. Učiteľka povie: „Pridaj ešte jednu.“ alebo „Zober jednu pre mňa.“ Dieťa reaguje a spočíta, koľko mu zostalo. Hru opakujú so zmenou poradia.	Vnímali deti rozdiel medzi predchádzajúcim a novým počtom?	Použila som zrozumiteľný jazyk a podporila som počítanie v reálnych situáciách?
U2 Pridá ku skupine a odoberie zo skupiny 2 – 3 objekty.	Zmeniť počet predmetov v skupine podľa slovného pokynu	Nákup v obchodíku Hromadná - Učiteľka pripraví „obchod“. Dieťa má košík s 5 kúskami ovocia. Učiteľka povie: „Pridaj 2 banány.“ alebo „Odlož 3 jablká.“ Dieťa mení počet v košíku a spočíta výsledok.	Chápali deti pokyn na pripočítanie a odčítanie v rámci hry?	Boli situácie dostatočne konkrétne a pútavé na udržanie pozornosti?
U2	Rozlíšiť rozdiel po pridaní alebo odobrať viacerých predmetov	Pikniková deka Skupinová - Deti pripravujú deku pre plyšákov. Každému dávajú keksíky (napr. 4). Učiteľka zadáva: „Pridajte 2 keksíky každému.“ alebo „Zoberte 3.“ Deti manipulujú s predmetmi, porovnávajú zmeny a komentujú počet.	Vyjadřili deti, koľko predmetov mali pred a po zmene?	Vytvorila som priestor na skupinovú diskusiu o zmene počtu?
U3 Pridá ku skupine a odoberie zo skupiny skupinu s daným počtom a popíše výsledok činnosti.	Opísať zmenu počtu v skupine pri pridávaní alebo odoberaní a určiť výsledok	Počítame rybičky Individuálna - Dieťa má akvárium s 5 rybičkami. Učiteľka povie: „Pridaj 3 ryby.“ Dieťa tak urobí, spočíta výsledok a povie: „Bolo ich 5, teraz ich je 8.“ Pri odobrať to isté: „Zobrala som 2, zostali 3.“	Vyjadřili deti počet pred, akciu a výsledok?	Podporila som opis deja a výsledku vlastnými slovami detí?
U3	Zdôvodniť početnú úpravu skupiny pri dosahovaní určeného počtu	Doruč listy správne Skupinová - Deti sú „poštári“ s obálkami. Učiteľka im zadá: „Každý dom má mať 5 listov.“ Deti si najprv spočítajú, koľko majú, a rozhodujú, koľko musia pridať alebo	Dokázali deti vyhodnotiť rozdiel a pomenovať ho slovne?	Podporila som variabilitu riešení a diskusiu medzi deťmi?

		odobrať. Vysvetlia: „Mal som 3, pridal som 2, teraz mám 5.“		
U4 Pridá ku skupine a odoberie zo skupiny skupinu s daným počtom.	Zdôvodniť zmenu počtu pri manipulácii s predmetmi	Hra na trh Skupinová - Deti dostanú symbolické peniaze a „nakupujú“ tovar. Počítajú: „Kúpil som 2 rožky, mal som 5, teraz mám 3.“ Učiteľka zadáva rôzne kombinácie prírastkov a úbytkov. Deti manipulujú s peniazmi aj tovarom.	Pracovali deti so skupinami predmetov plynule pri pripočítaní a odčítaní?	Viedla som deti k samostatnému rozhodovaniu a overovaniu výsledku?
Pomocou určovania počtu rieši kontextové úlohy s jednou operáciou, kde sa pridáva, odoberá, dáva spolu a rozdeľuje.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Pomocou určovania počtu rieši kontextové úlohy s jednou operáciou, kde sa pridáva, odoberá najviac 1 predmet.	Pridať alebo odobrať 1 predmet z malej skupiny	Farebné gombíky Individuálna – Dieťa má pred sebou 2– 3 gombíky. Učiteľka povie: „Pridám ti jeden gombík.“ alebo „Zoberiem si jeden gombík.“ Dieťa sleduje zmenu a spočíta výsledný počet. Opakuje s rôznymi počtami.	Rozlíšili deti, čo znamená pridať a čo zobrať jeden predmet?	Vytvorila som prostredie, kde deti bezpečne vnímali početné zmeny?
U1	Určiť počet po pridaní alebo odobrať jedného predmetu	Loptička naviac Individuálna – Dieťa má 3 loptičky. Učiteľka povie: „Pridaj ešte jednu loptičku.“ alebo „Zober jednu pre mňa.“ Dieťa vykoná úkon a spočíta, koľko loptičiek mu zostalo. Hra sa opakuje s výmenou rolí.	Vnímali deti rozdiel medzi predchádzajúcim a novým počtom?	Podporila som počítanie v konkrétnej a zmysluplnej situácii?
U2 Pomocou určovania počtu rieši kontextové úlohy s jednou operáciou, kde sa pridávajú, odoberajú najviac 2 predmety, kde sa dáva spolu.	Zmeniť počet predmetov v skupine podľa slovného pokynu	Zbierame gaštaný Hromadná – Každé dieťa má košík s 5 gaštanmi. Učiteľka povie: „Pridaj 2 gaštaný.“ alebo „Zober 1 a daj ho kamarátovi.“ Deti vykonajú zmenu a spočítajú, koľko majú teraz. Hra pokračuje rôznymi pokynmi.	Chápali deti pokyn na pripočítanie a odčítanie počas činnosti?	Vytvorila som prirodzené prepojenie počítania s pohybom a predmetom?
U2	Rozlíšiť rozdiel po pridaní alebo odobrať predmetov	Raňajkový podnos Skupinová – Deti pripravujú podnos pre bábiku: každý má na tanieriku 3 kúsky jedla. Učiteľka zadá: „Pridaj 2 rožky.“ alebo „Zober 3 keksíky.“ Deti vykonajú pokyn, počítajú a porovnávajú rozdiel pred a po.	Vyjadřili deti, koľko predmetov mali pred a po zmene?	Podporila som diskusiu o zmenách počtu a pomenovaní výsledku?

U3 Pomocou určovania počtu rieši kontextové úlohy s jednou operáciou, kde sa pridáva, odoberá daný počet predmetov, kde sa dávajú skupiny spolu a kde sa skupina rozdeľuje na rovnako početné časti.	Opísať zmenu počtu v skupine pri pridávaní alebo odoberaní a určiť výsledok	Kamienky pri jazierku Individuálna – Dieťa má 6 kamienkov pri obrázku jazierka. Učiteľka povie: „Pridaj 3 kamienky do jazierka.“ alebo „Zober 2 a schovaj ich pod list.“ Dieťa spočíta počet pred, akciu a výsledok.	Vyjadřili deti počet pred, akciu a výsledok slovami?	Viedla som deti k vlastnému opisu a interpretácii početnej zmeny?
U3	Zdôvodniť početnú úpravu skupiny pri dosahovaní určeného počtu	Nakrm medvedíka Skupinová – Každé dieťa má plyšového medvedíka, ktorý má dostať 6 kúskov ovocia. Deti si spočítajú, koľko už majú, a rozhodnú, či ešte musia pridať alebo odobrať. Svoje rozhodnutie povedia: „Mal som 4, pridal som 2, teraz mám 6.“	Dokázali deti opísať počet a početnú zmenu?	Podporila som argumentáciu a uvažovanie o množstve prostredníctvom otázok?
U4 Pomocou určovania počtu rieši kontextové úlohy s jednou operáciou, kde sa pridáva, odoberá, dáva spolu a rozdeľuje.	Zdôvodniť početnú zmenu v skupine	Staviam vežu Skupinová – Deti stavajú z kociek „veže pre trpaslíkov“. Každé dieťa začne s určitým počtom kociek (napr. 4). Učiteľka zadá: „Pridaj 2 kocky, aby bola veža vyššia.“ alebo „Zober 3 kocky, veža sa zrútila.“ Dieťa zhrnie: „Mal som 4, pridal som 2, teraz mám 6.“ alebo „Mal som 6, odobral som 3, zostali mi 3.“	Vedeli komentovať zmeny a správne počítat?	Vytvorila som podmienky na praktické uvažovanie s číslami ?
Pre dve skupiny určí, kde je viac, kde je menej alebo rovnako veľa predmetov podľa zisteného počtu v skupinách (do 10 prvkov v skupine).				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Pre dve skupiny objektov určí, kde je viac a kde menej objektov podľa zisteného počtu objektov v skupinách.	Určiť skupinu s väčším alebo menším počtom do 6 prvkov	Ktorá miska je plnšia Hromadná – Učiteľka postaví na stôl dve misky s rôznym počtom jabĺk (napr. 3 a 5). Deti pozorujú, porovnávajú a odpovedajú, v ktorej miske je viac. Potom skúšajú aj samy – učiteľka rozdelí jabĺčka do nových misiek a deti ich samy porovnávajú.	Dokázali určiť, kde je viac a kde menej predmetov?	Podporila som pozorovanie a porovnávanie počtu pomocou konkrétnych predmetov?

U1	Určiť, kde je viac a kde menej objektov v dvoch skupinách podľa zisteného počtu	Kde je viac? Individuálna – Dieťa dostane dve kartičky s obrázkami ovocia (napr. 2 banány a 4 hrušky). Spočíta obrázky na každej kartičke a porovná ich počet. Následne si samo vyberá ďalšie kartičky, tvorí dvojice a kladie učiteľke otázky typu „Kde je viac?“ alebo odpovedá na otázky učiteľky.	Dokázali spočítať počet na oboch kartičkách a správne ich porovnať?	Podporila som deti v samostatnom zisťovaní počtu a jasnom vyjadrení, kde je viac alebo menej?
U2 Pre dve skupiny objektov určí, kde je viac a kde menej objektov podľa zisteného počtu objektov v skupinách (do 10 prvkov v skupine).	Porovnať počet v dvoch skupinách a vyjadriť, kde je viac a kde menej	Zajačik zbiera mrkvy Skupinová – Učiteľka rozdelí deti do dvojíc. Každá dvojica má dve plyšové postavy a sadu mrkvičiek. Jedna postava dostane 4 mrkvy, druhá 7. Deti ich spočítajú a povedia, ktorý zajačik má viac. Potom sa počty obmieňajú.	Vyslovili správne záver o tom, kde je viac a kde menej?	Pracovala som s počtom konkrétnych prvkov tak, aby deti mohli porovnávať spočítaním?
U2	Vyjadriť slovne rozdiel medzi dvoma skupinami po ich spočítaní	Porovnaj dary Hromadná – Deti sú v kruhu a každé dostane 2 až 9 fazuliek. Potom porovnávajú svoj počet s počtom kamaráta. Učiteľka podporuje rozhovory typu: „Ja mám viac ako ty, ty máš menej ako ja.“ Hra sa opakuje s obmenou množstiev.	Použili správne pojmy „viac“ a „menej“ pri porovnávaní skupín?	Podporila som spontánnu komunikáciu detí o počte a rozdieloch?
U3 Pre dve skupiny určí, kde je viac, kde je menej alebo rovnako veľa predmetov podľa zisteného počtu v skupinách (do 10 prvkov v skupine).	Určiť, či sú dve skupiny rovnaké alebo rôzne podľa počtu a slovne to vyjadriť	Máme rovnako? Skupinová – Deti pracujú v pároch. Každý pár dostane dve kôpky kociek. Ich úlohou je spočítať ich a rozhodnúť: „Máme rovnako.“ alebo „Ty máš viac ako ja.“ Učiteľka dáva aj zložitejšie úlohy: „Zmeň počet tak, aby ste mali rovnako.“	Vedeli pomenovať rovnosť alebo nerovnosť medzi skupinami?	Vytvorila som podmienky pre argumentáciu a prácu s porovnaním počtu?
U3	Vysvetliť, prečo je skupina väčšia, menšia alebo rovnaká	Stavíme z kociek Individuálna – Dieťa dostane úlohu: postaviť dve veže z rôzneho počtu kociek (napr. 6 a 9). Po postavení porovná ich výšku aj počet a vyjadrí: „Táto je vyššia, lebo má viac kociek.“ alebo „Obe sú rovnaké, lebo majú rovnaký počet.“	Dokázali vysvetliť svoj záver a zdôvodniť porovnanie?	Podporila som samostatné uvažovanie a prepojenie fyzického vnemu s početným porovnávaním?

Pre dve skupiny určí, kde je viac, kde je menej alebo rovnako veľa predmetov bez určovania ich počtu.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Bez zisťovania počtu pre dve početne výrazne rozdielne skupiny objektov určí odhadom, kde je viac a kde menej objektov.	Určiť, kde je výrazne viac alebo menej predmetov na základe vizuálneho dojmu	Ktorý tanier je plný Hromadná – Učiteľka pripraví dva taniere: na jednom je niekoľko predmetov (napr. 2–3), na druhom väčšie množstvo (napr. 10). Deti majú ukázať, ktorý tanier je plný. Učiteľka aktivitu obmieňa s inými predmetmi (kamienky, gombíky, šišky).	Rozlíšilo správne tanier s väčším množstvom?	Zvolila som dostatočne kontrastný počet pre jasný vizuálny odhad?
U1	Označiť skupinu s menším alebo väčším množstvom predmetov bez spočítania	Skok k menšej kôpke Skupinová – Učiteľka pripraví na koberci dve hromádky kociek. Deti majú za úlohu postaviť sa k tej, kde je menej. Následne sa presunú k väčšej. Aktivita sa opakuje s obmenami a pohybom v priestore.	Dokázali sa orientovať podľa množstva a rozhodnúť sa pohybom?	Vytvorila som primeraný priestor a tempo na rýchle vizuálne porovnanie?
U2 Bez zisťovania počtu pre dve skupiny objektov (do 10) určí priradením, kde je viac a kde menej objektov.	Zistiť nerovnosť dvoch skupín priradením predmetov po jednom	Kocôčka ku kocôčke Individuálna – Dieťa má dve kôpky kociek (napr. 6 a 9). Úlohou je priradovať kocky z jednej kôpky ku kockám v druhej – po jednom. Po spárovaní zostanú niektoré bez páru. Dieťa určí, ktorá skupina bola väčšia.	Zostali po priradení voľné kocky a dokázalo pomenovať, kde ich bolo viac?	Podporila som pochopenie „viac-menej“ bez potreby spočítavania?
U2	Vytvoriť dvojice a pomenovať nerovnosť po priradení	Kto nemá kamaráta Hromadná – Každé dieťa má kartónovú postavičku. Učiteľka pripraví dve skupiny postavičiek. Deti vytvárajú páry (napr. 6 a 8 postavičiek). Tie, ktoré zostanú bez páru, ukazujú nerovnosť.	Vytvorili dvojice a vyvodilo záver o množstve v skupinách?	Bola som dostatočne jasná pri vedení detí k porovnávaniu?
U3 Bez zisťovania počtu pre dve skupiny objektov (do 20) určí priradením, kde je viac a kde menej objektov.	Použiť priradenie na určenie množstva a pomenovať, kde je viac, kde menej	Rybky a kamene Skupinová – Deti priradujú ku každej rybke jeden kameň. Po vytvorení dvojíc zisťujú, či niektoré rybky/kamene zostali bez páru. Spoznávajú, kde je viac.	Priradovali predmety po jednom a pomenovalo výsledok?	Zapojila som príbeh a hru do porovnávania množstva bez počítania?

		Následne rozprávajú príbeh, čo sa s „osamelými“ stane.		
U3	Pomenovať situáciu, keď je v oboch skupinách rovnaký počet prvkov	Máme rovnako veľa? Individuálna – Dieťa má dve sady gombíkov. Priraduje ich po jednom a kontroluje, či sa všetky spárovali. Povie, či majú obe skupiny „rovnako veľa“. Aktivitu si vyskúšajú deti s rôznymi predmetmi.	Dokázali pomenovať rovnosť na základe úspešného priradovania?	Podporila som sebahodnotenie a samostatné pomenovanie výsledku?
U4 Pre dve skupiny určí, kde je viac, kde je menej alebo rovnako veľa predmetov bez určovania ich počtu.	Vysvetliť rovnosť alebo nerovnosť množstva bez spočítania	Stôl pre hostí Skupinová – Deti pripravujú dve stoly pre hostí. Na každý dávajú tanieriky. V jednej skupine je pre každý tanier aj pohár, v druhej nie. Deti zisťujú, či majú všetci „rovnako veľa“. Ak nie, pomenúvajú rozdiel	Vedeli pomenovať, kde niečo chýba a prečo to znamená nerovnosť?	Zvolila som dostatočne známe situácie na pochopenie rovnosti?
Bez zisťovania počtu predmetov manipuláciou rozdelí skupinku na 2 alebo 3 skupinky s rovnakým počtom.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Bez zisťovania počtu manipuláciou rozdelí skupinu predmetov na 2 skupiny s rovnakým počtom a určí počet predmetov v každej skupine.	Rozdeliť skupinu predmetov na dve rovnaké časti manipuláciou	Dve rovnaké hromádky Individuálna – Dieťa dostane malú kôpku gombíkov (napr. 6–8). Úlohou je rozdeliť ich na dve rovnaké hromádky. Po rozdelení spočíta predmety v každej hromádke a oznámi výsledok. Učiteľka môže obmieňať počet a typ predmetov.	Rozdelili predmety na dve rovnaké skupiny a určilo počet v každej?	Podporila som samostatné triedenie a overenie rovnosti počtom?
U1	Vytvoriť dve rovnaké skupiny a pomenovať počet prvkov v nich	Dva tanieriky pre bábkiky Hromadná – Učiteľka rozloží 10 kúskov „keksíkov“ a povie, že ich treba rozdeliť medzi dve bábkiky. Deti skúšajú rôzne možnosti a porovnávajú, či majú obe bábkiky rovnako. Nakoniec spočítajú počet na každom tanieriku.	Pomenovali správne, koľko predmetov dostala každá postava?	Pracovala som s predstieranou situáciou tak, aby deti pochopili princíp rovnosti?

U2 Bez zisťovania počtu manipuláciou rozdelí skupinu predmetov na 3 skupiny s rovnakým počtom a určí počet predmetov v každej skupine.	Rozdeliť skupinu predmetov na tri rovnaké časti a spočítať ich	Raňajky pre trojčatá Skupinová – Deti majú k dispozícii 9 kúskov ovocia. Úlohou je pripraviť raňajkové tanieri pre trojčatá – každý má dostať rovnako. Deti rozdeľujú ovocie do troch misiek a nakoniec spočítajú, koľko kusov dostal každý.	Rozdelili rovnomerne a pomenovali počet v každej skupine?	Vytvorila som kontext, ktorý podnecuje prirodzené rozdeľovanie a porovnávanie?
U2	Vytvoriť tri rovnaké skupiny a potvrdiť rovnosť spočítaním	Tri stoličky s pokladom Individuálna – Na koberci sú pripravené tri stoličky. Dieťa dostane krabičku s pokladmi (napr. 12 korálok) a má ich „spravodlivo“ rozdeliť. Po rozdelení spočíta korálky na každej stoličke a vyhodnotí, či je to rovnako.	Pomenovali počet v každej skupine a potvrdilo rovnosť?	Podporila som presnosť rozdelenia bez použitia počítania vopred?
U3 Bez zisťovania počtu predmetov manipuláciou rozdelí skupinku na 2 alebo 3 skupinky s rovnakým počtom.	Vytvoriť dve alebo tri rovnaké skupiny bez počítania a overiť rovnosť priradením	Páry a trojice Skupinová – Učiteľka rozdelí deti do skupín. Každá skupina dostane sadu farebných čiapok. Deti majú vytvoriť buď dve alebo tri skupiny s rovnakým počtom čiapok (napr. 12). Po rozdelení si skupiny medzi sebou porovnajú počet priložením čiapok po jednom.	Rozdelili správne a overilo rovnosť priradením?	Podporila som stratégiu overovania rovnosti bez počítania?
U3	Zdôvodniť rozdelenie predmetov do rovnakých skupín bez použitia čísla	Rovnaký počet pre každého Individuálna – Dieťa dostane väčšiu skupinu (napr. 15 paličiek). Učiteľka zadá: „Rozdeľ to tak, aby každý z troch plyšákov dostal rovnako.“ Dieťa rozdeľuje predmety po jednom a komentuje: „Dávam každému. Máme rovnako?“	Dokázali rozdelenie slovne zdôvodniť a vyjadriť rovnosť bez čísla?	Podporila som argumentáciu a zapojenie reči pri manipulácii s predmetmi?
Bez zisťovania počtu rozdelí (ak to ide) skupinku obrázkov na 2 skupinky s rovnakým počtom.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka

U1 Bez zisťovania počtu rozdelí (ak to ide) skupinu obrázkov na 2 skupiny s rovnakým počtom a určí počet obrázkov v každej skupine.	Rozdeliť obrázky do dvoch rovnakých skupín a určiť počet obrázkov v každej skupine	Dva domčeky pre zvieratká Individuálna – Dieťa dostane 8 obrázkov zvierat. Úlohou je rozdeliť ich do dvoch domčekov tak, aby mali rovnako. Po rozdelení spočíta počet obrázkov v každom domčeku. Učiteľka situáciu obmieňa s rôznym počtom obrázkov (len párne).	Rozdelili obrázky rovnomerne a určili správny počet v každej skupine?	Podporila som prepojenie vizuálneho triedenia s následným počítaním?
U1	Overiť rovnosť počtu objektov v dvoch skupinách	Dve výstavy obrázkov Skupinová – Učiteľka pripraví 10 obrázkov (napr. autá, kvety, hračky). Deti ich rozdelia na dve výstavy. Následne spočítajú počet v každej a overia, či sú rovnaké. Diskutujú, či výstavy vyzerajú rovnako „spravodlivo“.	Pomenovali počet obrázkov v skupinách a vyjadrili rovnosť?	Viedla som deti k premýšľaniu o rovnosti v konkrétnom vizuálnom kontexte?
U2 Rozhodne o nemožnosti rozdelenia skupiny obrázkov na 2 skupiny s rovnakým počtom a rozhodnutie zdôvodní.	Zistiť, že nie je možné rozdeliť skupinu obrázkov na dve rovnaké časti a vysvetliť prečo	Kto zostal bez obrázka? Individuálna – Dieťa dostane 7 obrázkov (napr. ovocia). Pokúsi sa ich rozdeliť do dvoch skupín. Po priradovaní zistí, že jeden obrázok zostal. Má vyjadriť: „Neviem ich rozdeliť rovnako, lebo jeden zostáva.“	Dokázali pomenovať, že sa skupina nedá spravodlivo rozdeliť?	Podporila som hľadanie riešenia a prijatie záveru bez nátlaku na úspech?
U2	Rozhodnúť o nemožnosti rozdelenia skupiny objektov na dve rovnaké skupiny a zdôvodniť rozhodnutie	Rozdeľ, ak to ide Hromadná – Deti dostávajú postupne skupiny obrázkov s rôznym počtom (napr. 6, 7, 8, 9). Ich úlohou je rozdeliť ich do dvoch skupín, ak to ide. Ak nie, povedia prečo: „Zostal jeden, nedá sa.“ Diskutujú o možnostiach riešenia.	Rozlíšili, pri ktorých počtoch sa dá rozdeliť a pri ktorých nie?	Vytvorila som prostredie, kde sa rešpektuje aj odpoveď „nedá sa“ ako správna?
U3 Bez zisťovania počtu rozdelí (ak to ide) skupinku obrázkov na 2 skupinky s rovnakým počtom.	Rozdeliť skupinu obrázkov na dve rovnaké skupiny bez počítania	Páruj a porovnaj Skupinová – Deti dostanú 10 obrázkov (napr. zvierat). Rozkladajú ich striedavo do dvoch radov po jednom. Po rozložení vizuálne porovnávajú skupiny a určia, či sú rovnaké. Učiteľka im dá priestor zdôvodniť: „Lebo nikde nič nezostalo.“	Rozdelili obrázky po jednom a správne vyhodnotili rovnosť skupín?	Podporila som prirodzené priradovanie ako nástroj overenia bez čísla?

U3	Vysvetliť, ako rozdelenie obrázkov prebehlo a prečo sú skupiny rovnaké	Výstava pre galériu Individuálna – Dieťa má vytvoriť dve rovnaké galérie z kartičiek s obrázkami. Po rozdelení porovná vizuálne počet a slovne vyjadri: „Každá galéria má rovnaký počet, lebo nič neostalo navyše.“	Vyjadrili slovne svoj postup a záver o rovnosti skupín?	Viedla som deti k dôvere vo vlastné zistenie a vyjadrenie bez potreby počítania?
----	--	--	---	--

2 Geometria a meranie

Určí (označí) objekt na základe popisu polohy pomocou slov a slovných spojení hore, dole, vpredu, vzadu, nad, pod, pred, za, medzi, na (čom, kom), v (čom, kom), vpravo, vľavo, v rohu, v strede (miestnosti, obrázka ...).				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Určí objekt na základe popisu jeho polohy pomocou slov hore, dole, v, na.	Označiť objekt na základe pokynu so slovami „hore“, „dole“, „v“, „na“	Kam schovala hračku? Hromadná – Učiteľka schová malú hračku na rôzne miesta (napr. na stoličku, pod stôl, do škatule, na policičku). Deti majú označiť hračku podľa slovného popisu: „Hračka je na stoličke“, „Hračka je v škatuli“ a pod. Aktivita sa obmieňa, deti sa môžu vystriedať v roli zadávateľa.	Označili správne predmet podľa popisu jeho polohy?	Zvolila som konkrétne a názorne polohy, ktoré deti dokázali bezpečne identifikovať?
U1	Umiestniť objekt na miesto podľa slovného pokynu	Ulož macka Individuálna – Dieťa dostane plyšového macka a učiteľka zadáva pokyny: „Daj macka hore na policičku“, „Polož ho dole pod stolík“, „Daj ho do krabice“, „Polož ho na stoličku“. Dieťa vykonáva pokyny a následne sa strieda s učiteľkou.	Dokázali uložiť predmet podľa smerového pokynu?	Boli moje pokyny zrozumiteľné a primerané veku detí?
U2 Určí objekt na základe popisu jeho polohy pomocou slov vpredu, vzadu, hore, dole, pred, za, na.	Označiť objekt v priestore podľa zložitejšieho slovného popisu	Kto stojí vzadu? Hromadná – Deti stoja v rade alebo v skupine. Učiteľka sa pýta: „Kto stojí vpredu?“, „Kto je za tebou?“, „Kto je pred tebou?“ Deti ukazujú na seba alebo na kamarátov podľa pokynu. Hru dopĺňa pohyb, výmena miest a jednoduché dramatizácie.	Rozlíšili deti alebo predmety podľa vzťahov pred/za, hore/dole, vpredu/vzadu?	Vytvorila som prehľadnú situáciu, kde sa deti mohli orientovať podľa pozícií?

U2	Umiestniť objekt na správne miesto na základe smerového opisu	Kam patrí obrázok? Individuálna – Dieťa má pred sebou obrázok miestnosti s rôznymi miestami (policia, koberec, pod stolom). Učiteľka povie: „Daj auto pred posteľ“, „Daj loptu za stôl“. Dieťa prikladá malé obrázky na správne miesta podľa inštrukcií.	Dokázali správne umiestniť objekt na obrázku podľa slovného pokynu?	Bola moja slovná formulácia presná a zrozumiteľná bez potreby opakovania?
U3 Určí objekt na základe popisu jeho polohy pomocou slov a slovných spojení vpredu, vzadu, hore, dole, pred, za, na, nad, pod, v, v rohu, v strede.	Rozlíšiť a označiť objekt podľa komplexného slovného opisu polohy	Nájdí stratený obrázok Skupinová – Učiteľka popisuje: „Obrázok je pod knihou, ktorá leží na stole vzadu v rohu.“ Deti sa rozbehnú a hľadajú objekt podľa popisu. Aktivita sa striedajú – deti si navzájom dávajú pokyny.	Našli správny objekt podľa presného opisu jeho polohy?	Podporila som porozumenie zloženým priestorovým inštrukciám?
U3	Opísať polohu objektu v priestore pomocou viacerých priestorových predložiek	Popíš svoj obrázok Individuálna – Dieťa vytvorí scénu z figúrok (napr. dom, stolička, medveď, strom). Potom úlohou je popísať: „Medveď je pod stromom, stolička je v rohu.“ Učiteľka zapisuje alebo komentuje spolu s dieťaťom.	Vyjadрили samostatne viacero vzťahov medzi objektmi v priestore?	Podporila som samostatnú tvorbu a popis bez predlohy?
U4 Určí (označí) objekt na základe popisu polohy pomocou slov a slovných spojení hore, dole, vpredu, vzadu, nad, pod, pred, za, medzi, na (čom, kom), v (čom, kom), vpravo, vľavo, v rohu, v strede (miestnosti, obrázka ...).	Vyhľadať objekt podľa zložitého popisu jeho polohy v priestore alebo obrázku	Kto býva kde? Hromadná – Deti majú pred sebou obrázok domčeka so zvieratkami. Učiteľka popisuje: „Myška je v strede domu, je pod vtáčikom, ale nad medveďom.“ Deti ukazujú, kde sa objekt nachádza. Neskôr si samy vymýšľajú opisy.	Dokázali na základe viacerých údajov presne určiť polohu objektu?	Podporila som logické uvažovanie a presnú vizuálnu orientáciu v priestore?
U4	Tvorivo opísať polohu objektov pomocou viacerých predložiek a orientačných výrazov	Popíš cestu pre robota Skupinová – Deti dostanú obrázok izby s prekážkami. Ich úlohou je pomocou predložiek opísať cestu pre hračkárskeho robota: „Choď vľavo, potom medzi stoličky, pod stôl a do rohu.“ Učiteľka vykonáva ich inštrukcie.	Použili vhodné výrazy a presne opísalo trasu?	Viedla som deti k tvorivej aplikácii priestorových pojmov do reálnej situácie?

Pomocou slov a slovných spojení hore, dole, vpredu, vzadu, nad, pod, pred, za, medzi, na (čom, kom), v (čom, kom), vpravo, vľavo, v rohu, v strede (miestnosti, obrázka ...) opíše polohu objektu, umiestni predmet podľa pokynov, dá pokyn na umiestnenie predmetu na určené miesto.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Na základe pokynov hore, dole, v, na umiestni predmet.	Na základe jednoduchých pokynov hore, dole, v, na opíše alebo určí polohu objektu.	Kde je medvedík? – Individuálna – Učiteľka umiestni hračku hore, dole, do alebo na konkrétne miesto. Pýta sa: „Kde je medvedík?“ Deti odpovedajú napr. „Je hore“, „Je na stole“, „Je v košíku“.	Ktoré priestorové pojmy používali deti najistejšie a pri ktorých potrebovali pomoc?	Bol môj jazyk zrozumiteľný a primeraný vekovej skupine? Použila som deťom známe predmety?
U1 Pomocou slov hore, dole, v, na opíše polohu predmetu.	Umiestni predmet na určené miesto podľa jednoduchého pokynu.	Polož hračku na stôl – Skupinová – Učiteľka dáva jednoduché pokyny: „Daj kocku na stôl“, „Polož autíčko dole“, „Daj loptu do košíka“. Deti vykonávajú pokyny	Ako deti porozumeli pokynom a podľa čoho sa rozhodovali, kam predmet umiestniť?	Boli pokyny krátke, jednoznačné a podporené názornou ukážkou?
U2 Na základe pokynov vpredu, vzadu, hore, dole, pred, za, na umiestni predmet.	Na základe pokynov vpredu, vzadu, pred, za, nad, pod opíše polohu objektu alebo ho umiestni na určené miesto.	Zvieratká v izbe – Individuálna – Učiteľka pripraví priestor s nábytkom a zvieratkami. Deti určujú polohu: „Mačka je pred stoličkou“, „Medvedík je za skriňou“, „Lopta je pod stolom“, a následne predmety podľa pokynov premiestňujú.	Podarilo sa deťom správne určiť a následne zmeniť polohu predmetov?	Podarilo sa deťom správne určiť a následne zmeniť polohu predmetov?
U2 Na základe pokynov vpredu, vzadu, hore, dole, pred, za, na umiestni predmet.	Uplatniť priestorovú orientáciu pri umiestňovaní predmetov podľa pokynov.	V záhrade – Hromadná – Učiteľka pripraví model alebo obrázok záhrady. Deti umiestňujú kvety, zvieratá a predmety podľa pokynov: „Polož slimáka za kameň“, „Daj včelu nad kvet“, „Polož loptu medzi dva stromy“.	Ako deti zistili, kam presne predmet umiestniť?	Bola aktivita dostatočne názorná a umožnila každému dieťaťu aktívnu účasť?
U3 Pomocou slov a slovných spojení vpredu, vzadu, hore, dole, pred, za, nad, pod, v, v rohu, v strede opíše polohu objektu a umiestni predmet podľa týchto pokynov.	Pomocou slov na, v, medzi, vpravo, vľavo, v rohu, v strede opíše polohu objektu a umiestni predmet podľa pokynu.	Tajomná miestnosť – Individuálna – Deti dostanú obrázok miestnosti s nábytkom. Učiteľka dáva pokyny: „Polož lampu do rohu pri skrinke“, „Daj knihu na stôl v strede miestnosti“, „Polož autíčko vpravo od stoličky“, „Daj loptu medzi dve krabice“.	Čo deťom pomohlo správne určiť miesto a umiestniť predmet?	Bola úroveň jazykovej náročnosti primeraná veku a schopnostiam skupiny?

U3 Popíše zmenu polohy objektu.	Sformulovať jednoduchý pokyn na umiestnenie predmetu a overiť jeho splnenie.	Umiestni, ako ti poviem – Dvojice – Jedno dieťa dáva druhému pokyn: „Polož loptu pod stôl“, „Daj kocku vpravo od auta“, „Polož zvieratko medzi dve kocky“. Potom si úlohy vymenia a skontrolujú správnosť.	Ako sa deti cítili pri dávaní a prijímaní pokynov? Dokázali formulovať pokyn tak, aby mu druhé dieťa porozumelo?	Dokázali všetky deti formulovať a overiť splnenie pokynu? Poskytla som potrebnú jazykovú podporu?
U3 Dá pokyn na umiestnenie predmetu v priestore a skontroluje správnosť riešenia.	Kombinovať viaceré priestorové výrazy pri opise polohy a umiestňovaní predmetov.	Magický plán miestnosti – Skupinová – Učiteľka pripraví jednoduchý plán triedy alebo miestnosti. Deti určujú polohu predmetov a dávajú pokyny: „Polož kvietok medzi dve okná“, „Daj hračku vpravo od poličky“, „Polož knihu na stôl v strede miestnosti“. Potom overujú správnosť umiestnenia.	Ktorý pokyn bol najťažší a prečo? Dokázali deti použiť viacero priestorových pojmov naraz?	Poskytla som dostatočnú podporu pri formulovaní a plnení zložitejších pokynov?
U4 Pomocou slov a slovných spojení hore, dole, vpredu, vzadu, nad, pod, pred, za, medzi, na (čom, kom), v (čom, kom), vpravo, vľavo, v rohu, v strede (miestnosti, obrázka ...) opíše polohu objektu, umiestni predmet podľa pokynov, dá pokyn na umiestnenie predmetu na určené miesto.	Samostatne opísať polohu objektu a formulovať pokyn na jeho umiestnenie.	Hádaj, kam patrí – Dvojice – Jedno dieťa si vyberie predmet a opíše jeho miesto pomocou priestorových pojmov. Druhé dieťa podľa opisu predmet umiestni na určené miesto. Následne si úlohy vymenia.	Dokázali deti opísať polohu bez ukazovania a vytvoriť zrozumiteľný pokyn?	Viedla som deti k presnému vyjadrovaniu a samostatnému používaniu priestorových pojmov?
Pomocou slov a slovných spojení hore, dole, vpredu, vzadu, nad, pod, pred, za, medzi, na (čom, kom), v (čom, kom), vpravo, vľavo, v rohu, v strede (miestnosti, obrázka ...) dokreslí obrázok podľa pokynov, dá pokyn na dokreslenie obrázka na určené miesto.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Na základe pokynov hore, dole, v, na dokreslí obrázok.	Reagovať na jednoduchý pokyn k dokresleniu obrázka podľa určenia polohy	Zajačík v košíku – Individuálna – Učiteľka deťom rozdá pracovné listy s obrázkom košíka a zajačika mimo neho. Učiteľka dáva jednoduché pokyny: „Nakresli zajačika v košíku“, „Nakresli jabĺčko na košíku“, „Nakresli motýľa hore nad košíkom“.	Ktoré pokyny zvládli najľahšie a ktoré boli ťažšie?	Bol môj jazyk zrozumiteľný a primeraný pre túto vekovú skupinu?

U1	Reagovať na jednoduché priestorové určenie a nakresliť objekt na správne miesto	Na stole a pod stolom – Skupinová – Učiteľka pripraví predkreslený obrázok stola. Deti dostávajú pokyny: „Nakresli hračku <i>na</i> stole“, „Nakresli psíka <i>pod</i> stolom“. Následne si deti navzájom porovnávajú kresby.	Ako sa rozhodli, kam nakresliť hračku alebo psíka?	Využila som vhodné názvy objektov na podporu porozumenia?
U2 Na základe pokynov vpredu, vzadu, hore, dole, pred, za, na dokreslí obrázok.	Umiestniť objekt na konkrétnu pozíciu v priestore obrázka podľa pokynov učiteľky	Zvieratká v izbe – Individuálna – Učiteľka pripraví obrázok detskej izby. Deti dokresľujú podľa pokynov: „Nakresli mačku <i>vpredu</i> pri posteli“, „Nakresli medvedíka <i>za</i> skriňu“, „Nakresli balón <i>hore</i> nad stolom“. Potom deti o obrázku rozprávajú.	Podarilo sa všetkým dodržať polohu predmetov?	Ako jasne som artikulovala inštrukcie a bola vizuálna podpora postačujúca?
U2	Uplatniť priestorovú orientáciu pri plnení zadania v obrázkovom priestore	V záhrade – Hromadná – Učiteľka rozloží veľký plagát záhrady (bez zvieratiek). Deti postupne dokresľujú kvety, motýle, zvieratá podľa pokynov učiteľky: „Nakresli slimáka <i>za</i> kameň“, „Nakresli včelu <i>nad</i> kvetom“.	Ako zistili, kam presne nakresliť zvieratko?	Bola aktivita dostatočne pútavá a umožnila každému dieťaťu aktívnu účasť?
U3 Na základe pokynov vpredu, vzadu, hore, dole, pred, za, na, nad, pod, v, v rohu, v strede dokreslí obrázok.	Využiť komplexnejší popis polohy pri dokresľovaní objektov	Tajomná miestnosť – Individuálna – Deti dostanú predkreslený pôdorys miestnosti s nábytkom. Učiteľka dáva zložitejšie pokyny: „Dokresli lampu <i>v rohu</i> pri skrinke“, „Nakresli knihu <i>na stole</i> , <i>v strede miestnosti</i> “. Deti pracujú samostatne, potom si vzájomne hodnotia obrázky.	Čo im pomohlo správne určiť miesto kresby?	Bola úroveň jazykovej náročnosti primeraná veku a schopnostiam skupiny?
U3	Sformulovať pokyn na dokreslenie obrázka a overiť jeho splnenie	Nakresli, ako ti poviem – Skupinová – Dieťa v dvojici opisuje spolužiakovi, kam má niečo dokresliť: „Nakresli loptu <i>pod strom</i> “, „Nakresli vtáčika <i>vpravo</i> od lavičky“. Po kreslení si obrázky navzájom ukážu a overia, či boli pokyny správne pochopené.	Ako sa cítili, keď dávali a prijímali pokyny?	Dokázali všetci formulovať a overiť pokyny?

U4 Pomocou slov a slovných spojení hore, dole, vpredu, vzadu, nad, pod, pred, za, medzi, na (čom, kom), v (čom, kom), vpravo, vľavo, v rohu, v strede...	Kombinovať viaceré výrazy na určenie polohy objektov v priestore	Magický plán miestnosti – Skupinová – Učiteľka deťom rozdá základný plán triedy/miestnosti. Deti navrhujú, kam čo dokresliť a iné deti plnia pokyny: „Dokresli kvietok <i>medzi dvoma oknami</i> “, „Dokresli hračku <i>vpravo od poličky</i> “. Potom prehodnocujú správnosť umiestnenia.	Ktorý pokyn bol najťažší a prečo?	Poskytla som dostatočnú podporu pri tvorení pokynov deťmi?
Určí (aj len hmatom), pomenuje a vymodeluje guľu, kocku, valec.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Identifikuje zrakom kocku a guľu, pomenuje (aj keď jazykovo nepresne) kocku a guľu.	Rozlíšiť zrakom guľu a kocku	Čo sa kotúľa? Hromadná – Učiteľka položí na koberec niekoľko známych predmetov rôznych tvarov (lopta, kocka, valček, plyšová hračka). Deti skúšajú, ktoré sa kotúľajú. Spolu skúmajú, prečo sa niektoré kotúľajú ľahko (guľa), iné vôbec (kocka).	Všimli si rozdiel medzi predmetmi, ktoré sa kotúľajú a ktoré nie? Dokázali ich pomenovať?	Použila som dostatočne názorné predmety a opakovala som pomenovania útvarov?
U1	Rozlíšiť a pomenovať guľu a kocku	Pomenovacie divadielko Skupinová – Učiteľka vytvorí „divadelnú scénu“ s dvoma veľkými rekvizitami (guľa a kocka). Deti hádajú, aký útvar postava predstavuje podľa jej pohybov (gúľanie, klopanie, stabilita). Deti neskôr dostávajú úlohu samy zahrať jeden tvar a ostatní hádajú.	Zapojili sa do hry spontánne? Vyjadrovali útvary aj slovne alebo len pohybom?	Umožnila som každému zapojiť sa aktívne do dramatizácie a pomenovania?
U2 Identifikuje zrakom a hmatom kocku a guľu, pomenuje kocku a guľu, vymodeluje guľu.	Identifikovať guľu a kocku hmatom	Tajomná krabica Individuálna – Učiteľka pripraví krabicu s otvormi na ruky a vloží do nej predmety rôznych tvarov. Dieťa po jednom predmety nahmatá, opíše, čo cíti, a pokúsi sa pomenovať tvar. Následne ho môže aj porovnať.	Sústredovali sa pri hmataní? Pokúšali sa pomenovať tvar?	Podporila aktivita hmatové rozlíšenie?

U2	Vymodelovať jednoduchý tvar – guľu	Hlinená guľa Individuálna – Deti dostanú kúsok modelovacej hliny. Ich úlohou je v rukách vytvárať guľu a pomenovať ju. Učiteľka ukáže, ako tvar vyzerá, a deti sa snažia napodobniť. Následne ju skúsia guľať.	Vyzerali sústredene počas tvorby? Dokázali porovnať svoj výtvor s originálom a pomenovať ho?	Umožnila som každému dostatočný čas na modelovanie a spätne pomenovala tvar?
U3 Identifikuje zrakom a hmatom kocku, guľu, valec, pomenuje kocku, guľu, valec, vymodeluje guľu a valec.	Rozlíšiť a pomenovať guľu, kocku a valec pri manipulácii	Triedenie do trojíc Skupinová – Deti dostanú zmes rôznych predmetov (napr. lepiaca páska, kocka). Úlohou je priradiť ich k trojici modelov (guľa, kocka, valec). Potom ich spolu pomenujú. Učiteľka kladie doplňujúce otázky: „Čo má ploché steny?“ „Čo sa ľahko kotúľa?“	Rozlišovali tvary samostatne? Používali geometrické pomenovania spontánne pri triedení?	Viedla som deti k vlastným objavom alebo som im príliš napovedala?
U4 Určí (aj len hmatom), pomenuje a vymodeluje guľu, kocku, valec.	Určiť tvar podľa vlastností bez zrakovej opory	Tvarové hádanky Hromadná – Deti si posadajú do kruhu. Každé dostane jeden geometrický útvar (model v rukách). Ostatní kladú otázky: „Kotúľa sa to?“ „Má to ostré hrany?“ „Vie stáť rovno?“ – a hádajú, o aký útvar ide. Následne dieťa ukáže, čo drží.	Kládli zmysluplné otázky? Vedeli rozlíšiť tvar len na základe odpovedí a predstáv?	Podporila som premýšľanie detí cez správne otázky a podnety?
U4	Pomenovať a vytvoriť konkrétny útvar podľa zadania	Sochári v akcii Skupinová – Učiteľka zadá tvar (napr. valec) a deti ako „sochári“ vytvárajú z rôznych materiálov (modelína, rolky, papier) presný tvar. Potom ho pomenujú, opíšu jeho vlastnosti (napr. „má rovné steny“, „môže sa guľať do jednej strany“).	Vyjadrovali tvar slovné a vedeli ho obhájiť? Zameriavali sa na vlastnosti a presnosť?	Podporila som u detí schopnosť identifikovať vlastnosti a pomenovať ich vlastnými slovami?
Postaví stavbu z primeraného množstva (do 10) stavebnicových dielcov podľa predlohy, podľa pokynov, na danú tému.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Postaví stavbu z primeraného množstva (do 6) stavebnicových dielcov podľa vlastnej fantázie a na tému.	Zostaviť stavbu z dielcov podľa zadanej témy	Most pre zvieratká Skupinová – Deti dostanú zadanie: „Postavte most, po ktorom môžu prejsť zvieratká cez rieku.“ Používajú len obmedzený počet dielcov.	Vyjadrovali zámer a účel svojej stavby?	Podporila som v spoločnom plánovaní a rešpektovaní v počte dielcov?

U2 Postaví stavbu z primeraného množstva (do 8) stavebnicových dielcov podľa vlastnej fantázie, na tému a podľa reálnej predlohy.	Postaviť stavbu podľa pozorovania reálneho objektu	Dom podľa okna Individuálna – Deti sa postavia k oknu a pozorujú tvar najbližšieho domu. Potom sa presunú ku stavebnici a vytvoria dom podľa toho, čo si zapamätali.	Prejavila sa v stavbách spojitost' s pozorovaným objektom?	Umožnila som deťom dostatočne preskúmať predlohu pred konštruovaním?
U2	Kombinovať tému a vlastnú predstavu do tvorby z dielcov	Ostrov pokladov Skupinová – Učiteľka predstaví tému: „Predstav si, že si na ostrove, kde je ukrytý poklad. Čo tam všetko postavíš?“ Môžu sa inšpirovať aj knihou alebo obrázkom.	Dokázali spojiť tému s vlastnými predstavami a architektúrou stavby?	Vytvorila som dostatočne otvorené zadanie, ktoré podnietilo spoluprácu a tvorivosť?
U3 Postaví stavbu z primeraného množstva (do 10) stavebnicových dielcov podľa vlastnej fantázie, na tému a podľa reálnej a obrázkovej predlohy, podľa pokynov.	Skonštruovať stavbu podľa obrázka, a zároveň ju prispôbiť vlastnej predstave	Veža podľa obrázka Individuálna – Deti dostanú obrázok veže z detského časopisu alebo pracovného listu. Ich úlohou je podľa obrázka postaviť vežu a doplniť ju vlastnými nápadmi. Učiteľka sleduje, ako pracujú s predlohou a ako ju menia.	Pridávali vlastné nápady alebo sa striktnie držali predlohy?	Bola predloha jasná, motivujúca a primerane náročná? Povzbudila som deti k úpravám a vlastným riešeniam?
U3	Reagovať na slovné pokyny počas stavania	Zostrojíme vlak Hromadná – Učiteľka dáva slovné pokyny: „Začni s jednou kockou – to je lokomotíva. Pridaj za ňu dve – to sú vagóny. Na koniec daj valček – to je dym z komína.“ Deti konštruujú podľa pokynov.	Sústreďovali sa na pokyny? Stihli reagovať a zostaviť vlak podľa popisu?	Zvolila som pokyny primerané veku a tempu práce detí? Boli dostatočne zrozumiteľné?
U4 Postaví stavbu z primeraného množstva (do 10) stavebnicových dielcov podľa predlohy, podľa pokynov, na danú tému.	Kombinovať pokyny, obrázok a vlastnú úpravu stavby	Mesto budúcnosti Skupinová – Učiteľka dá každej skupinke dá iný pokyn (napr. „Postav nemocnicu s červenou strechou“). Deti kombinujú pokyny, obrázok a vlastné riešenia. Po postavení spoločne popíšu a ukážu „svoje mesto budúcnosti“.	Prejavili samostatnosť v dopĺňaní detailov? Vyjadrili funkciu stavieb?	Podporila som ich predstavivosť a zároveň kontrolovala zvládnutie všetkých častí zadania?

U4	Analyzovať vlastnosti stavieb a cielene ich uplatniť v tvorbe	Staviteľská výzva Individuálna – Učiteľka zadá tému: „Postav dom, ktorý je vyšší ako širší.“ Deti experimentujú s dielcami a snažia sa dosiahnuť požadovaný výsledok. Následne si stavby porovnajú a diskutujú, čo museli zmeniť, aby boli vyššie ako širšie.	Premýšľali nad vlastnosťami stavby? Skúšali viaceré riešenia? Vyjadrovali, čo menili a prečo?	Umožnila som im experimentovať, porovnávať a diskutovať o vlastnostiach stavieb?
V skupine útvarov identifikuje (aj hmatom) kruh, štvorec, obdĺžnik, trojuholník.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 V skupine útvarov identifikuje kruh, štvorec.	Rozlíšiť kruh a štvorec medzi inými útvarmi	Nájdí tvar na koberec Hromadná – Učiteľka rozloží na koberec tvary (kruh, štvorec). Deti dostanú úlohu: „Nájdí všetky kruhy.“ Potom „Nájdí všetky štvorce.“ Pracujú samostatne, ale pozorujú aj ostatných.	Rozpoznávali tvary podľa tvaru alebo farby? Vybrali správne tvary z viacerých možností?	Pripravila som rozmanité a zreteľné tvary? Podporila som samostatnú orientáciu?
U1	Rozpoznať kruh a štvorec hmatom	Tajomný tvar v rukách Individuálna – Učiteľka vloží do nepriehľadného vrečka rôzne tvary z papiera. Dieťa si vyberie jeden, ohmatá ho a pokúsi sa určiť, či je to kruh alebo štvorec. Po odhalení porovná so svojim odhadom.	Skúšali sa sústrediť na rozdiely v tvare? Spájali dotyk s pomenovaním tvaru?	Podporila som senzomotorické vnímanie cez pokojné tempo a citlivý prístup?
U2 V skupine útvarov identifikuje kruh, štvorec, trojuholník.	Roztriediť základné geometrické tvary podľa tvaru do skupín	Kto kam patrí? Skupinová – Učiteľka položí na stôl množstvo tvarov (aj rušivé tvary). Deti majú pred sebou tri „domčeky“ – obrázky s názvom kruh, štvorec, trojuholník. Ich úlohou je roztriediť tvary do správneho „domčka“. Spolu si na záver overia správnosť.	Rozdeľovali tvary samostatne alebo sa dohadovali? Boli isté pri triedení?	Pripravila som dostatok tvarov aj rušivých prvkov na podporu diskriminácie?
U2	Pomenovať kruh a štvorec pri manipulácii	Hádaj, čo mám v ruke Dvojice – Deti si v dvojici navzájom podajú tvar (kruh, štvorec, trojuholník) a druhé dieťa háda, čo drží. Pomenúva a odôvodňuje. Následne si skontrolujú.	Pomenúvali tvary spontánne? Pokúšali sa aj vysvetliť, ako na to prišli?	Vytvorila som príležitosti na pomenovanie a interakciu medzi deťmi?

		Učiteľka sprevádza činnosťou a dopĺňa slovnú zásobu.		
U3 V skupine útvarov identifikuje kruh, štvorec, trojuholník, obdĺžnik.	Identifikovať všetky základné tvary v rôznych materiáloch	Tvarová prechádzka triedou Hromadná – Deti majú „lupu“ z papiera a hľadajú v triede (na nábytku, hračkách, obrázkoch) kruhy, štvorce, trojuholníky, obdĺžniky. Každý nález nahlásia a ukážu ostatným.	Pozorovali okolie pozorne? Dokázali identifikovať všetky štyri tvary?	Pripravila som prostredie tak, aby ponúkalo rôzne možnosti objavovania?
U3	Pomenovať základné tvary podľa obrázka alebo modelu	Tvarové puzzle Individuálna – Deti dostanú „rozpadnutý obrázok“ z geometrických tvarov (napr. domček, loď). Úlohou je poskladať ho podľa predlohy a pomenovať, z čoho sa skladá.	Pomenovávali tvary presne? Dokázali identifikovať tvary aj v kombinovanom obrázku?	Bola aktivita dostatočne názorná a motivujúca na pomenovanie?
U4 V skupine útvarov identifikuje (aj hmatom) kruh, štvorec, obdĺžnik, trojuholník.	Identifikovať útvary iba pomocou hmatu	Tvarová pošta Individuálna – Deti sedia za stolom so zaviazanými očami. Do rúk dostanú jeden z tvarov. Majú ho ohmatať a „poslať“ (vložiť) do správnej krabičky s názvom (označené obrázkom tvaru). Potom si overia výsledok.	Sústredovali sa pri hmataní? Rozlišovali všetky štyri tvary správne?	Viedla som deti trpezlivo a v pokoji cez túto senzorickú skúsenosť?
U4	Pomenovať a vysvetliť vlastnosti útvarov	Tvarový rozhovor Skupinová – Učiteľka položí na stôl všetky štyri tvary. Deti sa rozprávajú v kruhu: „Ako vyzerá kruh? Má rohy? Má strany?“ Spoločne diskutujú a vytvárajú definície pomocou pohybov, kreslenia a reči.	Vyjadrovali vlastnosti tvarov? Dokázali porovnať a pomenovať rozdiely medzi nimi?	Podporila som kritické myslenie a jazykové zručnosti v rozhovore o tvaroch?
Približne nakreslí kruh, štvorec, obdĺžnik, trojuholník.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U2 Približne nakreslí kruh, štvorec.	Nakresliť jednoduché geometrické tvary podľa zadania	Kresli ako robot Hromadná – Učiteľka sa hrá na robota, ktorý kreslí tvary podľa slovných príkazov detí: „Kruh! Štvorec!“ Potom si deti vymenia roly – ony sa stanú „robotmi“ a kreslia podľa slovných pokynov učiteľky.	Sústredili sa na tvar? Reagovali s radosťou na kreslenie ako hru?	Viedla som deti cez hravý prístup a posilnila ich zručnosti pri napodobňovaní tvaru?

U2	Nakresliť kruh a štvorec ako súčasť väčšieho obrázka	Obrázok z tvarov Individuálna – Deti dostanú úlohu: „Nakresli domček, v ktorom budú okná ako štvorce a slniečko ako kruh.“ Po kreslení sa rozprávajú, kde použili ktoré tvary.	Rozpoznali tvary vo vlastnej kresbe? Používali ich zámerne?	Bola aktivita dostatočne motivujúca na začlenenie tvarov do výtvarného prejavu?
U3 Približne nakreslí kruh, štvorec, trojuholník.	Nakresliť a pomenovať tri základné geometrické tvary	Kresli so mnou Hromadná – Učiteľka kreslí na veľký papier základné tvary a slovne ich popisuje. Deti ju napodobňujú vo svojich zošitoch či na podložkách. Potom si svoje tvary navzájom ukazujú a hodnotia, čo sa im podarilo.	Pozorne sledovali postup? Skúšali korigovať svoj tvar podľa vzoru?	Podporila som grafomotoriku zrozumiteľným a vizuálne atraktívnym spôsobom?
U3	Vytvorí obrázok, ktorý obsahuje tri geometrické tvary	Tvarová galéria Individuálna – Deti dostanú úlohu: „Vytvor obrázok len z kruhov, štvorcov a trojuholníkov. Môžeš nakresliť dom, auto, zviera – čo chceš.“ Po práci sa koná výstava a deti vysvetľujú, aké tvary použili.	Vyjadrovali sa k svojmu vytvoru? Použili všetky tri tvary zámerne?	Vytvorila som priestor na tvorivosť aj premýšľanie o použitých tvaroch?
U4 Približne nakreslí kruh, štvorec, obdĺžnik, trojuholník.	Nakresliť štyri geometrické tvary podľa zadaných pravidiel	Tvarová výzva Individuálna – Učiteľka zadáva úlohy: „Nakresli tvar, ktorý má štyri rovnaké strany. Teraz tvar, ktorý má len dve dlhé strany. Teraz niečo bez rohov.“ Deti kreslia a následne spoločne hodnotia, ktoré tvary to boli.	Uvažovali pri kreslení nad vlastnosťami tvarov? Prepojili slová a obraz?	Podporila som analytické myslenie a jemnú motoriku pri tvorbe tvarov?
U4	Nakresliť obraz so štyrmi geometrickými tvarmi a pomenovať ich	Mapa tvarového mesta Skupinová – Deti v skupinách vytvárajú „mapu mesta“, kde každá ulica je z tvarov: domy zo štvorcov a obdĺžnikov, parky ako kruhy, strechy ako trojuholníky. Spoločne tvarovo navrhnu celé mesto a popisujú, čo kde nakreslili.	Spolupracovali pri výbere a kreslení tvarov? Vedeli ich pomenovať aj v kontexte obrázka?	Vytvorila som priestor pre spoluprácu a tvarové myslenie v zmysluplnej situácii?
Poskladá z primeraného množstva útvarov obrázok podľa predlohy, pokynov a na danú tému.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka

U1 Poskladá obrázok z primeraného množstva útvarov do reálnej predlohy.	Doplniť chýbajúce časti obrázka výberom vhodných geometrických útvarov	Doplň chýbajúci dielik Individuálna – Učiteľka pripraví podklady s obrysami domčekov, lodiek a stromov. Niektoré časti (napr. strecha, trup, okno) chýbajú. Deti dostanú výber geometrických tvarov a skúšajú doplniť vhodný diel podľa tvaru a veľkosti.	Vyberali tvary podľa tvaru alebo podľa farby? Dokázali ich správne zasadiť do predlohy?	Pripravila som predlohy s jasnými tvarmi a vizuálne atraktívne prostredie?
U1	Rozpoznať chýbajúce útvary na obrázku a doplniť ich	Záchrana obrázka Individuálna – Deti dostanú „pokazený“ obrázok (napr. auto bez kolies, dom bez strechy), ku ktorému priložia chýbajúce geometrické útvary. Používajú skutočné farebné tvary z papiera alebo peny.	Vníмали chýbajúce časti? Priradľovali tvary cielene a premyslene?	Bola som dostatočne nápomocná pri orientácii v predlohe a manipulácii s tvarmi?
U2 Poskladá obrázok z primeraného množstva útvarov na danú tému, podľa reálnej predlohy.	Vytvoriť obrázok z útvarov na zvolenú tému s použitím reálnej predlohy	Tvarová kuchyňa Individuálna – Učiteľka ukáže tanier s jednoduchým jedlom (napr. koliesko uhorky, trojuholník syra, štvorček chleba). Deti z pripravených tvarov vytvárajú „tanier“ so svojím jedlom podľa predlohy.	Rozpoznávali tvary v reálnych veciach? Snažili sa napodobniť tvary presne?	Bola predloha zrozumiteľná a zaujímavá? Mali dostatok voľnosti i istoty?
U3 Poskladá obrázok z primeraného množstva útvarov na danú tému, podľa reálnej a obrázkovej predlohy a podľa pokynov.	Poskladať obrázok z útvarov podľa obrázka a slovných pokynov	Tvarová stavba podľa obrázka Individuálna – Deti dostanú obrázok jednoduchého domčeka alebo robota z geometrických tvarov. Učiteľka k tomu dáva pokyny typu: „Najprv použi štvorec ako telo, potom daj nad neho trojuholník ako strechu.“	Sledovali pokyny a kombinovali ich s obrázkom? Využili všetky zadané tvary?	Boli moje pokyny zrozumiteľné a motivujúce? Podporila som samostatné rozhodovanie?
U3	Poskladať obrázok z útvarov na tému podľa inštrukcií	Tvarový zvierací svet Skupinová – Učiteľka predloží obrázky zvierat a zadá: „Z tvarov vytvorte rybu, vtáka alebo motýľa.“ Deti v skupine vyberajú tvary, porovnávajú ich s predlohou a spolu vytvárajú výsledný obraz.	Spájali tvar a obrázok? Započúvali sa do zadania a koordinovali svoje kroky?	Podporila som tvorivé myslenie aj orientáciu v predlohe a spoluprácu v skupine?

U4 Poskladá z primeraného množstva útvarov obrázkov podľa predlohy, pokynov a na danú tému.	Vytvoriť obrázok z útvarov podľa viacerých zdrojov	Mesto zo štvorcov a kruhov Skupinová – Deti v skupinách dostanú obrázkovú predlohu (mapa mesta) a slovné pokyny: „Postav domy zo štvorcov, parky z kruhov, strechy z trojuholníkov.“ Vytvárajú mapu, prezentujú svoju prácu a rozprávajú o použitých tvaroch.	Uvedomovali si, čo každý tvar predstavuje? Spájali predlohu s výtvarným plánom?	Viedla som deti tak, aby prepájali pokyny, predlohu a tému do uceleného diela?
U4	Poskladať obraz na tému s použitím viacerých útvarov podľa zadania	Tvarový plagát Individuálna – Deti dostanú tému: „Obrázok lesa / mesta / vesmíru.“ Majú pripravené tvary rôznych veľkostí a farieb. Učiteľka dá pokyn, že musia použiť všetky štyri základné tvary aspoň raz. Deti tvoria a následne prezentujú svoj plagát.	Premýšľali nad výberom tvarov? Prepojili tému s výtvarným zámerom a slovné ho vyjadrili?	Bola aktivita vyvážená medzi slobodou výberu a presnosťou zadania?
Nakreslí, rozlíši, vymodeluje a pomenuje rovnú a krivú čiaru.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Nakreslí rovnú a krivú čiaru.	Nakreslíť rôzne typy čiar na základe zadania	Cesta pre zvieratko Hromadná – Učiteľka povie: „Myška ide cez lúku“ a ukáže, ako by vyzerala krivá čiaru. Potom: „Vlak ide po trati“ – rovná čiaru. Deti kreslia na papier svoje dve cesty.	Zvládli zachytiť rozdiel v pohybe čiar? Priradili ich správne k obrázkom?	Bola symbolika pohybu zrozumiteľná a zábavná? Podporila som fantáziu?
U1	Zachytiť telesný pohyb kresbou jednoduchej rovnej a krivej čiary	Nakresli, ako si išiel Individuálna – Deti najprv kráčajú po triede rovno, potom kľukato. Učiteľka sa pýta: „Ako si sa hýbal?“ Deti si sadnú a nakreslia čiaru podľa pohybu.	Spojili telesný pohyb s čiarou? Vedeli ich zreteľne oddeliť?	Umožnila som pohybovú skúsenosť ako základ pre grafický prejav?
U2 Nakreslí a rozlíši rovnú a krivú čiaru.	Rozlíšiť rovnú a krivú čiaru pozorovaním a vlastnou kresbou	Hádaj, aká čiaru Skupinová – Učiteľka kreslí rôzne línie. Deti ukazujú palec hore, keď je to rovná, a rukou vlnia, keď je krivá. Potom sami kreslia a ostatní hádajú, o akú čiaru ide.	Rozpoznávali typy čiar? Vyjadrovali ich gestom aj kresbou?	Bola som dôsledná v opakovaní a upevnení terminológie?
U2	Nakresliť rovnú a krivú jednoduchom obrázku	Rieka a cesta Individuálna – Deti kreslia rieku ako krivú čiaru a cestu ako rovnú. Na záver pomenúvajú, ktorá je ktorá.	Rozumeli významu tvaru čiar v kontexte obrázka?	Podporila som uvedomenie funkcie čiar v prostredí?

		Učiteľka sa pýta: „Prečo si to tak nakreslil/a?“		
U3 Nakreslí, rozlíši a pomenuje rovnú a krivú čiaru.	Vytvoriť obrázok s použitím rovnej a krivej čiary	Čiarový svet Individuálna – Deti dostanú pokyn: „Vymysli obrázok, kde budú rovné aj krivé čiary.“ Potom prezentujú: „Toto je strom s rovnými konármi, toto je rieka – krivá.“	Vedeli pomenovať, ktoré časti obrázka tvoria rovné a ktoré krivé čiary?	Vytvorila som priestor na slobodu výtvarného prejavu a rozvoj slovnej zásoby?
U3 Modelovaním znázorní rovnú a krivú čiaru.	Vymodelovať rovnú a krivú čiaru z plastelíny	Modelujem ako sa hýbem Individuálna – Deti sa krátko prejdú po triede rovno alebo kľukato. Potom z plastelíny vytvoria čiaru, ktorá ich pohyb znázorňuje.	Spojili telesný zážitok s tvarom čiar? Vyjadrili slovne svoj zámer?	Bola aktivita dostatočne názorná a senzorycky podnetná?
U3	Porovnať dve modelované čiary – rovná alebo krivá	Čiarová dvojica Dvojice – Každé dieťa vytvorí z modelovacej hmoty jednu čiaru – jednu rovnú, jednu krivú. Potom ich porovnávajú s kamarátom a spoločne pomenujú.	Vnímali rozdiel medzi tvarmi? Pomenovávali aktívne?	Poskytla som primeraný materiál a priestor na rozhovor detí o čiare?
U4 Nakreslí, rozlíši, vymodeluje a pomenuje rovnú a krivú čiaru.	Nakresliť a modelovať rovnú a krivú čiaru, porovnať a pomenovať ich	Cesta pre postavičku Individuálna – Deti nakreslia rovné a krivé cesty pre figúrku. Potom cesty vytvoria aj z povrázkov alebo modelíny. V závere pomenujú a porovnajú: „Toto je rovná cesta, toto je kľukatá.“	Prepájali čiaru v rôznych formách? Vedeli pomenovať a vysvetliť rozdiely?	Umožnila som dostatočne integrovaný zážitok z kresby, modelovania a jazyka?
U4	Tvorivo použiť rovné a krivé čiary pri kreslení	Obrázok iba z čiar Individuálna – Deti dostanú výzvu: „Vytvor obrázok, kde použiješ len rovné a krivé čiary.“ Na záver obrázok predstavia a vysvetlia, čo nakreslili a aké čiary použili.	Využívali typy čiar vedome? Vyjadrili svoj zámer a pomenovali prvky obrázka?	Viedla som deti k tvorivému uplatneniu geometrického prvku vo výtvarnom prejave?
Využíva čiarový pohyb na spájanie bodov do obrazcov, kreslenie obrysov či identifikáciu cesty v obrazci (v bludisku, na jednoduchej mape).				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka

U1 Využíva čiarový pohyb na spájanie dvoch bodov v rovine, na kreslenie ciest krivou a rovnou čiarou.	Spojiť dva body v rovine čiarou podľa výberu	Cestička medzi domčekmi Individuálna – Učiteľka pripraví pracovný list s obrázkami domčekov a záhrad. Deti spájajú domčeky čiarami – niekedy rovnou, inokedy krivou (napr. cez kopce). Potom čítajú: „Odtiaľto tam ide rovná cesta.“	Vyberali typ čiary zámerne? Dokázali pomenovať, ktorú použili a prečo?	Bola aktivita vizuálne motivujúca a primerane náročná?
U1	Zaznamenať trasu čiarou podľa postupnosti priestorových pokynov	Dostaň sa domov Individuálna – Deti vedú ceruzkou cestu od bodu A (škôlka) k bodu B (domov) podľa pokynov učiteľky: „Najskôr rovno, potom okolo stromu, teraz kľukato pomedzi kamene.“	Udržali pozornosť pri vedení čiary? Zvládli prepínať medzi rovným a krivým pohybom?	Podporila som správne držanie ceruzky a plynulý pohyb ruky?
U2 Využíva čiarový pohyb na spájanie dvoch bodov v rovine, na kreslenie ciest krivou a rovnou čiarou, na spájanie bodov do obrazcov, na kreslenie obrysov.	Vytvoriť jednoduchý obrazec spojením bodov	Spoj a uvidíš Individuálna – Deti dostanú pracovný list s očíslovanými bodmi. Postupne ich spájajú rovnou alebo krivou čiarou. Výsledkom je známy tvar (napr. ryba, balón, domček).	Sledovali poradie bodov? Potešil ich výsledný tvar?	Bola úloha primerane dlhá a motivujúca na sústredenie?
U2	Obtiahnuť obrysy a vytvoriť tak jednoduchý tvar	Obkresli obrázok Individuálna – Deti dostanú slabý obrys domčeka, kvetu alebo zvierata. Úlohou je obkresliť ho rovnomerným pohybom, po linke. Môžu vyfarbiť po dokončení.	Zvládli obťahovanie plynulo a so sústredením? Dokázali sledovať tvar bez vynechania?	Bola obrysová predloha dostatočne jasná a podporila jemnú motoriku?
U3 Využíva čiarový pohyb na spájanie dvoch bodov v rovine, na kreslenie ciest krivou a rovnou čiarou, na spájanie bodov do obrazcov, na kreslenie obrysov, na identifikáciu ciest v bludisku a labyrinte, na jednoduchú mapu.	Vyhľadať a vyznačiť správnu cestu v bludisku	Pomôž zvieratku nájsť cestu Individuálna – Deti dostanú obrázok bludiska, v ktorom zvieratko hľadá cestu domov. Ceruzkou sledujú cestu podľa čiar, vyhýbajú sa slepým uličkám.	Sústredili sa na orientáciu v priestore? Dokázali trpezlivo nájsť správnu cestu?	Bola úloha dostatočne prehľadná, aby podporila priestorovú orientáciu?

U3	Čiarovým pohybom zakresliť trasu na obrázkovej mape	Kde býva mačička? Skupinová – Učiteľka pripraví jednoduchú „mapku“ dvora s domom, stromom, miskou a mačkou. Deti zakreslia čiaru z miesta na miesto podľa pokynov: „Z domu ku stromu, od stromu k miske.“	Umiestnili čiaru správne podľa orientačných bodov? Premýšľali nad smerom?	Bola mapa prehľadná a zadanie podané krok za krokom?
U4 Využíva čiarový pohyb na spájanie bodov do obrázkov, kreslenie obrysov či identifikáciu cesty v obraze (v bludisku, na jednoduchej mape).	Plánovať cestu na mape a zakresliť ju čiarou	Vytvor vlastnú cestu Individuálna – Deti dostanú obrázkovú mapu (škôlka, ihrisko, obchod, dom). Samy určujú trasu: „Pôjdem do škôlky, potom na ihrisko a domov.“ Kreslia čiaru podľa vlastného rozhodnutia.	Premýšľali nad trasou? Vedeli prispôbiť čiaru zvolenému cieľu?	Podporila som ich samostatnosť a schopnosť plánovať cestu?
U4	Použiť čiaru na vytvorenie obrazca z bodov a určiť jeho význam	Obrázok z bodov Individuálna – Deti dostanú bodky na papieri (neoznačené). Ich úlohou je ich spojiť podľa vlastnej predstavy tak, aby z toho vznikol nejaký tvar. Potom ho pomenujú: „To je moja ryba / strom / raketa.“	Vyjadrili zámer v obraze? Vedeli pomenovať, čo z bodov vytvorili?	Vytvorila som dostatočný priestor pre tvorivé použitie čiarového pohybu?
Na základe pokynov daných pomocou symbolov ↓, ←, →, ↑ (alebo pomocou iných dohodnutých symbolov pre pohyb v štvorcovej sieti) sa dokáže pohybovať v štvorcovej sieti.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
Na základe pokynov daných pomocou symbolov sa dokáže pohybovať v štvorcovej sieti.	Pohybovať sa po štvorcovej sieti podľa smerových symbolov	Živý robot Hromadná – Učiteľka na zemi vytvorí štvorcovú sieť (napr. z pásky alebo kariet). Vybrané dieťa je „robot“, ostatné deti mu dávajú pokyny pomocou kartičiek so šípkami (↑, →, ↓, ←). Robot sa pohybuje podľa zadaného sledu. Potom si úlohy vymieňajú.	Reagovali na symboly správnym smerom? Sústreďovali sa na poradie pokynov?	Viedla som činnosť v primeranom tempe a vytvorila priestor na skúšanie a opravu?
	Určiť a sledovať cestu v sieti podľa zadanej postupnosti symbolov	Cesta k pokladu Individuálna – Každé dieťa dostane papier so štvorcovou sieťou a štartovacím bodom. Učiteľka nadiktuje alebo ukáže sériu smerových symbolov (napr. → → ↓ ← ↓). Deti	Dokázali sledovať symboly v správnom poradí? Zorientovali sa v sieti?	Bola vizuálna podpora (šípky, mriežka) zrozumiteľná a aktivita primerane náročná?

		sledujú cestu v sieti a na konci zakreslia poklad. Potom si overia správnosť.		
	Pohybovať sa po štvorcovej sieti podľa symbolov smeru	Programuj plyšáka Dvojice – Deti pracujú v dvojici. Jedno dieťa položí plyšáka na štartovacie políčko v sieti na podlahe alebo papieri. Druhé vytvorí „program“ zo šípk (napr. $\uparrow \rightarrow \downarrow$), ktoré vkladá do radu. Plyšák sa podľa nich posúva. Potom si úlohy vymenia.	Rešpektovali postupnosť krokov? Vedeli sledovať smer a zmeniť ho podľa symbolov?	Bola sieť a poloha plyšáka zreteľná? Podporila som dialóg a spoluprácu?
	Tvorivo určiť cestu k cieľu pomocou symbolov	Tajný odkaz Individuálna – Učiteľka pripraví sieť s obrázkami (napr. jabĺčko, mačka, stromček). Deti dostanú „kód“ v podobe symbolov ($\uparrow$, $\uparrow$, $\rightarrow$) a majú zistiť, ku ktorému obrázku vedie cesta. Na konci napíšu alebo nakreslia odpoveď.	Rozlúštili cieľ pomocou symbolov? Pracovali presne a podľa smeru?	Bola vizuálna podpora dostatočne jasná na samostatné riešenie úlohy?
„Odmeria vzdialenosť a určený rozmer predmetu (v skutočnosti, aj na obrázku) odhadom a pomocou určenej aj zvolenej neštandardnej jednotky (krok, dlaň, pomocný predmet). Výsledok merania vysloví počtom použitých jednotiek merania (v obore do 10).“				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
Odmeria vzdialenosť a určený rozmer predmetu (v skutočnosti, aj na obrázku) odhadom a pomocou určenej aj zvolenej neštandardnej jednotky (krok, dlaň, pomocný predmet). Výsledok merania vysloví	Odhadnúť a odmerať dĺžku predmetu pomocou kroku	Koľko krokov má koberec? Individuálna – Deti si vyberú koberec alebo vyznačený úsek a odhadnú, koľko krokov bude mať jeho dĺžka. Potom si to vyskúšajú a spočítajú. Výsledok povedia vetou: „Koberec má šesť krokov.“	Vedeli si vytvoriť odhad a porovnať ho so skutočnosťou? Vyjadrili výsledok počtom krokov?	Bola meraná vzdialenosť primeraná a jasne označená? Viedla som deti k sústredeniu pri odhade aj spočítaní?
	Odmerať predmet pomocou pomocného predmetu (napr. ceruzka)	Koľko ceruziek má stôl? Skupinová – Deti pracujú v malých skupinách. Pomocou rovnakej ceruzky merajú dĺžku lavice, stola alebo knihy. Nahlas počítajú a zaznamenávajú výsledok. Potom skúšajú s iným predmetom (napr. zápisník).	Pracovali s presnosťou? Spájali meranie s konkrétnym počtom jednotiek?	Podporila som diskusiu o výbere jednotiek a uvažovanie nad presnosťou merania?

počtom použitých jednotiek merania (v obore do 10).	Odhadnúť a odmerať obrázok pomocou dlane	Rámik na obrázku Individuálna – Deti dostanú obrázok rámika na papieri. Najprv odhadnú, koľko „dlaní“ by sa tam zmestilo. Potom si dlaní odmerajú reálne (obkreslením alebo priložením) a zapíšu výsledok.	Porovnali svoj odhad s realitou? Použili svoju dlaň ako jednotku správne?	Bola jednotka „dlaň“ prakticky použiteľná a veku primeraná?
	Porovnať dĺžky dvoch predmetov podľa počtu neštandardných jednotiek	Čo je dlhšie? Hromadná – Deti porovnávajú dĺžku dvoch predmetov (napr. lavica a koberec) pomocou rovnakého pomocného predmetu (napr. špajdl'a, knižka). Spočítajú počet „jednotiek“ a povedia: „Lavica je dlhšia ako koberec, má 8 knižiek.“	Viedli porovnanie na základe výsledku merania? Vyjadrili rozdiel počtom?	Podporila som správne zaznamenanie výsledkov a samostatné vyjadrenie porovnania?
Odhadom aj meraním porovná dva predmety podľa veľkosti určeného rozmeru (dĺžka, výška, šírka, hrúbka). Výsledok porovnania vysloví pomocou stupňovania prídavných mien (dlhší, kratší, širší, nižší, užší...).				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Odhadom, prikladaním k sebe a na seba porovná dva predmety podľa dĺžky a výšky.	Porovnať dĺžku dvoch predmetov priložením k sebe	Kto má dlhší šál? Dvojice – Každé dieťa si prinesie šál alebo pás látky. Deti si navzájom porovnajú dĺžku priložením k sebe a vyslovia: „Tento je dlhý.“ (učiteľka doplní: „A tento je dlhší.“).	Porovnávali aktívne? Dokázali zaregistrovať rozdiel a ukázať ho?	Podporila som správne zameranie na konkrétny rozmer a pomenovanie rozdielu?
U2 Odhadom, prikladaním k sebe a na seba porovná dva predmety podľa dĺžky a výšky, výsledok porovnania vysloví pomocou stupňovania prídavných mien.	Porovnať dva predmety podľa dĺžky najprv odhadom a následne priložením	Čo je dlhšie? Individuálna – Učiteľka ukáže dva predmety (napr. špajdl'a a ceruzku) a deti odhadujú, čo je dlhšie. Potom priložia a overia. Vyjadrujú: „Myslel som si, že ceruzka je dlhšia, ale je kratšia.“	Rozmýšľali pri odhade? Menili svoj názor po porovnaní?	Podporila som premýšľanie pred samotným konaním?
U2	Porovnať odhadom výšku dvoch objektov v triede	Stolička a skrinka Hromadná – Deti porovnávajú výšku nábytku v triede. Stoja vedľa nich, ukazujú, čo je vyššie a čo nižšie. Hovoria: „Táto skrinka je vyššia ako stolička.“	Reagovali aktívne? Spontánne porovnávali?	Podporila som využitie známych predmetov a jednoduchého jazyka?

U3 Odhadom, prikladanim k sebe, na seba a meranim porovna dva predmety podľa dĺžky, šírky, výšky a hrúbky, výsledok vysloví pomocou stupňovania prídavných mien. Výsledok merania jednoducho zdôvodní.	Porovnať dva predmety meraním pomocou neštandardnej jednotky	Koľko dlaní má kniha? Individuálna – Deti odhadnú, ktorá z dvoch kníh je širšia. Potom priložia svoj prst ako jednotku a spočítajú. Vyjadrí sa: „Táto kniha je širšia – má 4 prsty, druhá len 3.“	Použili odhad, a potom overili meraním? Vedeli porovnať výslovne počtom?	Viedla som deti k presnému jazykovému vyjadreniu výsledku porovnania?
U3	Porovnať hrúbku dvoch predmetov pomocou merania	Ktorý je hrubší? Dvojice – Deti porovnávajú dve rovnaké knihy alebo zošity (rôzna hrúbka). Použijú dielik stavebnice alebo prst ako mierku, porovnajú a povedia: „Tento je hrubší, lebo má viac dielikov.“	Vyjadrili sa zrozumiteľne? Vnímali rozdiel aj na pohľad?	Podporila som logické zdôvodnenie výsledku porovnávania?
U4 Odhadom aj meraním porovná dva predmety podľa veľkosti určeného rozmeru. Výsledok vysloví pomocou stupňovania prídavných mien.	Porovnať dva predmety na základe konkrétneho rozmeru (výška, šírka, hrúbka)	Stĺpkové meranie Skupinová – Vytvorí meracie stĺpiky (napr. z kociek, ceruziek) a porovnávajú rôzne predmety – výšku fľaše, hrúbku knihy. Potom povedia: „Toto je najnižšie, toto je vyššie.“	Zachytili presne meraný rozmer? Použili pri porovnávaní správne stupňovanie?	Bola forma merania vhodne zvolená a podporila presné porovnávanie?
U4	Porovnať dĺžku dvoch predmetov pomocou zvolenej jednotky a vyjadriť rozdiel	Porovnávací trh Individuálna – Dostanú dva predmety (napr. banán a pravítko). Najprv odhadnú, čo je dlhšie. Potom použijú jednotku (ceruzku) a povedia: „Banán je dlhší o jednu ceruzku.“	Pracovali logicky? Vyjadrili rozdiely v stupňovanej forme?	Podporila som jazykové a logické zručnosti v reálnej situácii porovnávaní?
Pri usporiadaní 3 predmetov určí predmet s najväčším zvoleným rozmerom. Túto skutočnosť vysloví pomocou slov s predponou naj- (najdlhší, najkratší, najužší, najtenší ...).				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Pri postupnom porovnávaní 3 predmetov určí najdlhší a najkratší, najvyšší a najnižší objekt; výsledok	Porovnať výšku troch predmetov a určiť najvyšší	Veže v meste Skupinová – Deti postaví tri veže z kociek. Spolu ich porovnávajú a hovoria: „Táto veža je najvyššia.“ Učiteľka kladie otázky: „Ktorá je najnižšia?“	Ukazovali a pomenúvali rozdiely? Rozumeli slovám s predponou naj-?	Podporila som zrkové porovnanie a jasnú slovnú interpretáciu?

vysloví pomocou slov s predponou naj-.				
U1	Porovnať výšku troch detí priamym pozorovaním a určiť najvyššieho a najnižšieho	Kto je najvyšší? Hromadná – Deti sa postaví vedľa seba. Učiteľka ich vyzve, aby zistili, kto je najvyšší, najnižší. Deti sa prirodzene porovnávajú a pomenúvajú: „Marek je najvyšší.“	Započúvali sa do pokynov? Vedeli porovnať podľa výšky?	Bola situácia pre deti bezpečná, rešpektujúca a motivujúca?
U2 Pri postupnom porovnávaní 3 predmetov určí najdlhší a najkratší, najvyšší a najnižší, najširší a najužší, najhrubší a najtenší objekt; výsledok vysloví pomocou slov s predponou naj-.	Porovnať hrúbku troch predmetov priložením k sebe	Ktorý zošit je najhrubší? Individuálna – Deti dostanú tri rôzne zošity. Ich úlohou je zoradiť ich podľa hrúbky a povedať: „Tento je najhrubší, tento najtenší.“	Spájali meranie so slovným vyjadrením? Dokázali správne stupňovať?	Viedla som deti k aktívnemu porovnávaniu a vyjadreniu záveru?
U2	Porovnať šírku troch predmetov a zoradiť ich	Knižná polička Skupinová – Učiteľka pripraví tri knihy s rôznou šírkou. Deti ich zoradia podľa šírky a určia: „Táto kniha je najužšia, tá je najširšia.“	Orientovali sa podľa určeného rozmeru?	Podporila som deti v presnom pomenovaní a logickom zoradení?
U2	Porovnať dĺžku troch predmetov	Najdlhšia pastelka Individuálna – Deti dostanú tri pastelky a porovnávajú ich dĺžku. Vyjadrujú: „Najdlhšia je modrá, najkratšia je červená.“	Vedeli porovnať a pomenovať bez pomoci? Rozlišovali poradie správne?	Bola výberová trojica predmetov vhodná na jasné porovnanie?
U3 Pri usporiadaní 3 predmetov určí predmet s najväčším zvoleným rozmerom. Túto skutočnosť vysloví pomocou slov s predponou naj-.	Porovnať výšku, šírku a dĺžku v jednom súbore predmetov	Ktorý z trojice vyhráva? Individuálna – Deti porovnávajú tri predmety podľa zadania: „Zistite, čo je najdlhšie.“ Inokedy: „Čo je najširšie?“ Deti slovné vysvetlia: „Táto krabica je najširšia.“	Rozumeli zvolenému rozmeru? Použili prídavné mená správne?	Bola úloha jasne zadaná a umožnila deťom samostatný úsudok?
U3	Určiť najmenší a najväčší predmet v reálnom prostredí	V triede hľadáme naj– Hromadná – Deti v skupine hľadajú „najväčšiu knihu“, „najtenšiu stoličku“, „najdlhšiu lavicu“.	Vedeli preniesť vedomosti do reálneho prostredia? Vyjadrovali sa primerane?	Bola situácia pre deti praktická, interaktívna a zrozumiteľná?

		Učiteľka ich vedie cez otázky a porovnávanie.		
Usporiada podľa veľkosti určeného rozmeru 3 až 4 predmety.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Usporiada 3 predmety podľa dĺžky a výšky.	Usporiadať predmety podľa dĺžky	Stužky od najkratšej po najdlhšiu Individuálna – Deti dostanú tri farebné stuhy rôznej dĺžky. Úlohou je zoradiť ich od najkratšej po najdlhšiu a vysloviť poradie.	Dokázali určiť poradie podľa dĺžky? Vyjadrili, čo je prvé a posledné?	Podporila som samostatné triedenie a slovné pomenovanie poradia?
U1	Usporiadať predmety podľa výšky	Domčeky z kociek Skupinová – Deti postavia tri veže z rovnakých kociek, ale s rôznou výškou. Následne ich usporiadajú od najnižšej po najvyššiu.	Porovnávali výšku pozorne? Vedeli pomenovať poradie?	Bola aktivita názorná a umožnila priame porovnávanie výšky?
U2 Usporiada 3–4 predmety podľa dĺžky, výšky, šírky a hrúbky.	Usporiadať knihy podľa šírky	Knižná polička Individuálna – Deti dostanú štyri knihy s rôznou šírkou a ich úlohou je zoradiť ich od najužšej po najširšiu. Potom povedia: „Táto je najširšia, táto je užšia...“	Rozlišovali šírku ako samostatný rozmer? Vedeli ho pomenovať?	Podporila som jazykové pomenovanie poradia a istotu v triedení?
U2	Zoradiť predmety podľa hrúbky	Tenké a hrubé zošity Dvojice – Deti porovnávali štyri zošity rôznej hrúbky a usporiadajú ich od najtenšieho po najhrubší. Následne poradie pomenúvajú.	Dokázali zoradiť presne? Vyjadrovali poradie prirodzene?	Bola výberová trojica zvolená vhodne na zreteľný rozdiel v hrúbke?
U3 Usporiada podľa veľkosti určeného rozmeru 3 až 4 predmety.	Kombinovať porovnávanie viacerých rozmerov (dĺžka, výška)	Triedime pastelky Individuálna – Deti dostanú štyri pastelky rôznej dĺžky a zoradia ich od najkratšej po najdlhšiu. Potom ich zoradia aj podľa výšky postavením na špičku a povedia poradie.	Rozumeli zvolenému rozmeru? Vedeli ho pomenovať aj meniť kritérium?	Bola aktivita vhodne zameraná na prepínanie medzi dvoma rozmermi?
U3	Zoradiť predmety na základe samostatne zvoleného rozmeru	Poradie podľa mňa Skupinová – Deti si vyberú štyri predmety v triede a samy rozhodnú, podľa čoho ich budú porovnávať (napr. dĺžka, výška). Následne	Uplatnili vlastné rozhodovanie? Vyjadrili svoj spôsob porovnávanie?	Podporila som samostatnosť, logiku výberu a slovné zdôvodnenie?

		ich usporiadajú a vysvetlia svoje kritérium.		
V usporiadanom rade určí objekt na základe slov: prvý, druhý, tretí, štvrtý, posledný, predposledný, pred, za, hneď pred a hneď za.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 V usporiadanom rade skutočných objektov alebo modelov určí objekt na základe popisu jeho polohy pomocou slov prvý, posledný, pred, za.	Určiť objekt na začiatku a na konci radu	Kto je prvý, kto posledný? Hromadná – Deti sa postavia do radu. Učiteľka sa pýta: „Kto je prvý? Kto je posledný?“ Deti ukazujú a odpovedajú. Potom sa miesta menia.	Reagovali na zmeny poradia? Vyjadrovali sa presne?	Bola aktivita dynamická a všetky deti sa zapojili?
U1	Určiť objekt, ktorý je pred a za iným objektom	Hrajme sa na vláčik Skupinová – Deti sa postavia za seba ako vláčik. Učiteľka sa pýta: „Kto je pred tebou? Kto je za tebou?“ Deti odpovedajú a ukazujú.	Rozumeli vzťahom pred/za vo vlastnom priestore?	Podporila som správne uchopenie vzťahov cez pohyb a zážitok?
U2 V usporiadanom rade skutočných objektov, modelov alebo obrázkov určí objekt na základe popisu jeho polohy pomocou slov prvý, druhý, tretí, štvrtý, posledný, pred, za.	Určiť objekt podľa poradového čísla v rade	Zvieratká v rade Individuálna – Deti dostanú obrázky zvierat v rade (napr. 5 zvierat). Učiteľka kladie otázky: „Ktoré zviera je druhé? Ktoré je posledné?“ Deti ukazujú alebo zakrúžkujú.	Dokázali sa orientovať v rade? Reagovali presne na slovné zadania?	Bola vizuálna podpora zrozumiteľná a radenie čitateľné?
U2	Pomenovať polohu objektu v rade modelov	Farebné kelímky Skupinová – Na stole je 5 farebných kelímok v rade. Učiteľka sa pýta: „Ktorý kelímok je tretí? Ktorý je za modrým?“ Deti odpovedajú podľa poradia.	Sledovali farby a pozície správne? Uvedomovali si poradie?	Viedla som deti krok za krokom a overovala porozumenie?
U3 V usporiadanom rade skutočných objektov, modelov alebo obrázkov určí objekt na základe popisu jeho polohy pomocou slov a slovných spojení prvý, druhý, tretí, štvrtý, posledný,	Určiť objekt pomocou slovných spojení (hneď pred, hneď za)	Miesta na lavičke Hromadná – Deti sedia v rade. Učiteľka kladie otázky: „Kto sedí hneď za Natálkou? Kto sedí hneď pred Samkom?“ Deti odpovedajú.	Všimli si svoje miesto a miesto ostatných? Dokázali reagovať na konkrétne výrazy?	Bola situácia prirodzená a bezpečná pre všetkých zúčastnených?

predposledný, pred, za, hneď pred a hneď za.				
U3	Určiť poradie objektu z obrázkového radu	Darčeky Individuálna – Deti dostanú obrázok so štyrmi darčekom v rade. Učiteľka sa pýta: „Ktorý je predposledný? Ktorý je hneď za zeleným?“ Deti odpovedajú zakrúžkovaním.	Zvládli prácu s porovnávaním a polohou? Používali presné výrazy?	Bola obrázková rada jednoznačná a zrozumiteľná?
U4 V usporiadanom rade určí objekt na základe slov prvý, druhý, tretí, štvrtý, posledný, predposledný, pred, za, hneď pred a hneď za.	Precvičiť všetky pozičné výrazy v hre	Rad vecí na koberci Individuálna – Učiteľka pripraví radu z 5 hračiek (napr. zvieratká). Deti dostávajú ústne pokyny: „Ukáž, ktoré je hneď za levom. Ktoré je predposledné?“	Dokázali sa orientovať podľa rôznych výrokov?	Bola kombinácia výrokov plynulá a zodpovedala vývinovej úrovni?
U4	Použiť pozičné výrazy pri tvorbe vlastného radu	Postav a povedz Individuálna – Deti si vyberú 5 drobných predmetov a samy ich usporiadajú. Potom o nich hovoria: „Prvý je medveď, posledný je autíčko, pred medveďom je mačka...“	Vedeli tvoriť vlastné výpovede?	Podporila som kombinovanie výrokov?
Opíše polohu predmetov v usporiadanom rade a umiestni v ňom predmet podľa týchto pokynov.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Pomocou slov prvý, posledný, pred, za opíše polohu predmetu v usporiadanom rade.	Určiť polohu predmetov v rade pomocou slov prvý, posledný, pred, za	Kto kde stojí? Hromadná – Učiteľka vytvorí rad z plyšákov. Pýta sa: „Kto je prvý? Kto je posledný? Kto je pred zajačikom?“ Deti odpovedajú a ukazujú správne poradie. Potom si menia poradie a skúšajú to znova.	Používali deti správne výrazy na označenie polohy v rade?	Vytvorila som podmienky, aby deti pochoopili základné priestorové vzťahy?
U1	Umiestniť predmet do radu podľa jednoduchého pokynu učiteľky	Polož to na miesto Individuálna – Učiteľka dáva jednoduché pokyny: „Polož medvedíka pred kačičku“, „Polož kocku za zajačika“. Dieťa manipuláciou umiestňuje predmety do radu podľa pokynov.	Umiestnili deti predmety na správne miesto podľa pokynu?	Formulovala som pokyny jednoducho a zrozumiteľne?

U2 Pomocou slov prvý, druhý, tretí, štvrtý, posledný, pred, za opíše polohu predmetu v usporiadanom rade.	Opísať polohu predmetov v rade pomocou poradových čísloviek a vzťahov	Ktorý je tretí? Hromadná – V rade stoja figúrky. Učiteľka kladie otázky: „Kto je druhý? Kto je predposledný? Kto je pred kačičkou?“ Deti odpovedajú slovne alebo ukazujú prstom.	Pomenovali deti správne poradie a vzťahy medzi predmetmi?	Zahrnula som do aktivity dostatok rozličných pozícií a otázok?
U2	Vytvoriť rad a umiestniť doň predmet podľa zloženého pokynu	Rad podľa pokynov Individuálna – Dieťa má pred sebou niekoľko hračiek a dostáva pokyn: „Polož autíčko na tretie miesto“, „Umiestni medvedíka za kačičku“. Učiteľka sleduje dodržanie presného poradia a porozumenie.	Dodržiavali deti poradie a umiestnili predmety podľa pokynov?	Boli moje inštrukcie primerané úrovni porozumenia detí?
U3 Pomocou slov a slovných spojení prvý, druhý, tretí, štvrtý, posledný, predposledný, pred, za, hneď pred a hneď za opíše polohu predmetu v usporiadanom rade a umiestni v ňom predmet podľa týchto pokynov, resp. vytvorí usporiadaný rad.	Opísať a vytvoriť presný rad s použitím zložitejších priestorových vzťahov	Zvieratká v rade Skupinová – Deti dostanú zvieratká a pokyny ako: „Slon je hneď pred levom“, „Mačka je predposledná“. Ukladajú figúrky do radu a popisujú ich polohu. Potom vymýšľajú vlastné pokyny pre kamarátov.	Používali deti zložitejšie vzťahy presne a zmysluplne?	Podporila som tvorivé uvažovanie a porozumenie jemným rozdielom vo vzťahoch?
U3	Popísať zmenu polohy predmetu v rade po jeho premiestnení	Čo sa zmenilo? Skupinová – Deti si prezrú rad 5 figúrok, učiteľka vymení dve. Deti majú opísať zmenu: „Medvedík už nie je druhý, ale štvrtý“, „Zajko sa posunul pred kačičku“.	Všimli si deti zmeny v poradí a dokázali ich presne opísať?	Viedla som deti k pozornému sledovaniu a formulovaniu zmien v priestore?
U4 Opíše polohu predmetov v usporiadanom rade a umiestni v ňom predmet podľa týchto pokynov.	Kombinovať opis aj umiestnenie predmetu podľa zložitejších pokynov	Kto kde patrí? Skupinová – Učiteľka rozpráva príbeh: „Zebra ide pred žirafou, opica je hneď za ňou, lev je posledný.“ Deti fyzicky usporiadajú figúrky a následne popisujú: „Zebra je druhá, opica tretia...“.	Zvládli deti zladiť informácie z viacerých pokynov?	Dala som priestor na kombinovanie pokynov, opísanie aj vlastné vysvetlenie poradia?

3 Logika

Vytvorí (nakreslí) podľa daného vzoru (do 6 objektov) alebo pravidla jednoduchú postupnosť objektov.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Podľa vzoru vytvorí jednoduchú postupnosť objektov.	Zostaviť postupnosť podľa farebného vzoru	Farebný náhrdelník Individuálna – Dieťa dostane predlohu s poradím farieb (napr. červená – modrá – červená – modrá). Pomocou plastových korálikov alebo farebných kociek zopakuje vzor. Učiteľka pomenúva farby a podporuje porovnávanie.	Zachovali deti správne poradie farieb podľa predlohy?	Bola predloha zrozumiteľná a primerane dlhá pre úroveň detí?
U1	Zostaviť postupnosť tvarov podľa jednoduchého vizuálneho vzoru	Vzor na koberčeku Individuálna – Učiteľka na koberček vytvorí rad: kocka – guľa – kocka – guľa. Dieťa dostane rovnaké predmety a má ich uložiť podľa vzoru. Potom si spolu porovnajú správnosť.	Vytvorili deti rovnaký rad ako vo vzore? Rozpoznali rozdiely?	Umožnila som deťom samostatne porovnať svoj výtvor s predlohou?
U2 Vytvorí (nakreslí) pomocou daných predmetov alebo obrázkov jednoduchú postupnosť s dodržaním daného pravidla.	Vytvoríť postupnosť zvierat podľa pravidla veľký – malý	Zvieračí pochod Skupinová – Deti dostanú obrázky veľkých a malých zvierat. Učiteľka určí pravidlo (napr. veľké – malé – veľké – malé). Deti vytvárajú postupnosť podľa vzoru a potom vymýšľajú vlastné varianty.	Dodržiavali deti stanovené pravidlo pri tvorení radu?	Zvolila som pravidlo, ktoré bolo pre deti zrozumiteľné a motivačné?
U2	Vytvoríť postupnosť pomocou farby a smeru	Vláčik farieb Individuálna – Dieťa dostane karty so šípkami v rôznych farbách (napr. modrá vpravo, červená vľavo). Úlohou je zostaviť postupnosť podľa pravidla (napr. červená – červená – modrá – červená – červená – modrá). Učiteľka sleduje správnosť aj schopnosť vysvetliť opakovanie.	Rozpoznali deti vzor a použili ho pri zostavovaní postupnosti?	Ponúkla som dostatok času na pochopenie pravidla a manipuláciu s kartami?
U3 Vytvorí (nakreslí) podľa daného vzoru (do 6 objektov) alebo pravidla jednoduchú postupnosť objektov.	Zostaviť postupnosť podľa zložitejšieho pravidla (napr. dva rovnaké – jeden iný).	Kockový vzor Individuálna – Dieťa pracuje s kockami rôznej veľkosti a farby. Učiteľka zadá pravidlo: veľká – veľká – malá – veľká – veľká – malá. Dieťa zostaví rad a neskôr má vytvoriť vlastný s podobnou logikou.	Identifikovali deti pravidlo a dodržali ho v postupnosti?	Bola moja slovná inštrukcia dostatočne jasná a podporila aj vlastnú tvorbu detí?

U3	Nakresliť postupnosť podľa pravidiel a slovne ju popísať	Môj pravidelný rad Individuálna – Dieťa kreslí obrázky podľa pravidiel (napr. kvietok – strom – kvietok – strom). Učiteľka vyzve dieťa, aby nielen dokončilo radu, ale aj popísalo pravidlo. V druhej fáze si deti vymieňajú nakreslené rady a skúšajú určiť pravidlo po sebe.	Vytvorili deti postupnosť podľa pravidiel a vedeli ho popísať?	Viedla som deti k aktívnemu pomenovaniu a pochopeniu opakovaného vzoru?
Pokračuje vo vytvorenej postupnosti predmetov alebo nakreslenej postupnosti obrázkov. Predmety môžu byť celkom odlišné, alebo sa líšia iba farbou či veľkosťou.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Pokračuje vo vytvorenej postupnosti dvojíc predmetov líšiacich sa farbou alebo veľkosťou.	Doplniť dvojicu do jednoduchej opakujúcej sa postupnosti	Farebné páry Individuálna – Dieťa dostane vzor: červená – modrá, červená – modrá, ... a má pridať ďalšiu dvojicu pomocou farebných koliesok. Učiteľka sleduje, či je dodržané poradie farieb a či dieťa chápe logiku opakovania.	Dodržiavali deti poradie farieb v dvojici? Pokračovali v rytme?	Zvolila som jednoduchý a zreteľný vzor pre pochopenie striedania?
U1	Pokračovať vo vzore vytvorenom z dvojíc rôznych veľkostí	Malý – veľký vláček Individuálna – Na koberci sú vytvorené dvojice: malý vagón – veľký vagón, malý – veľký... Dieťa má pomocou pripravených vagónov pokračovať v tomto vzore. Potom porovnáva svoj výtvor s predchádzajúcou časťou.	Rozlíšili deti veľkosti a správne ich použili v pokračovaní postupnosti?	Bola manipulácia s predmetmi primeraná zručnostiam detí?
U2 Pokračuje vo vytvorenej postupnosti predmetov alebo obrázkov, kde sa pravidelne menia dva rôzne objekty. Objekty sa líšia farbou, tvarom alebo veľkosťou.	Doplniť striedajúce sa tvary do postupnosti	Tvarový hadík Skupinová – Deti dostanú rad z tvarov: kruh – trojuholník – kruh – trojuholník... Každé dieťa dopĺňa do „hadíka“ ďalší tvar podľa vzoru. Používajú kartičky alebo plastelínu. V druhej fáze určujú, ako sa vzor opakuje.	Doplňovali deti správne tvary a zachovali rytmus?	Vytvorila som zrozumiteľný rytmický vzor, ktorý motivoval k pokračovaniu?
U2	Pokračovať vo farebnej postupnosti pomocou obrázkov	Maľované perličky Individuálna – Dieťa dostane kartičku s postupnosťou: žlté – zelené, žlté – zelené... Má namaľovať ďalšie perličky v rovnakom poradí. Môže	Zachovali deti pravidlo striedania farieb v celej postupnosti?	Poskytla som vhodný typ materiálu (kreslenie/nálepky) podľa úrovne detí?

		kresliť fixkami do pracovného listu alebo pracovať s farebnými nálepkami.		
U3 Pokračuje vo vytvorenej postupnosti predmetov alebo nakreslenej postupnosti obrázkov. Predmety môžu byť celkom odlišné, alebo sa líšia iba farbou či veľkosťou.	Pokračovať v zložitejšej postupnosti s viacerými prvkami	Zvierací rad Skupinová – Učiteľka pripraví rad zvierat: lev – slon – tiger – lev – slon – tiger... Deti pokračujú vo vzore, používajú figúrky alebo obrázky. Potom skúšajú vytvoriť podobný rad s vlastnými zvieratami.	Rozpoznali deti poradie a vedeli podľa neho vytvoriť ďalší krok?	Bola postupnosť dostatočne výzvou, ale zrozumiteľná pre úroveň detí?
U3	Vytvoriť a pokračovať vo vlastnom vizuálnom vzore	Môj vzor – tvoj vzor Individuálna – Dieťa nakreslí svoj vlastný vzor (napr. veľká hviezda – malý krúžok – srdiečko), ukáže ho kamarátovi, ktorý má pokračovať v jeho rade. Učiteľka sleduje schopnosť navrhnuť a rozpoznať pravidlo.	Vedeli deti vytvoriť pravidlo a správne ho uplatniť pri pokračovaní?	Podporila som deti v tvorivej kombinácii prvkov a pri pomenovaní vzoru?
Objaví a jednoducho opíše pravidlo postupnosti.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Objaví pravidlo vytvorenej postupnosti, kde sa pravidelne menia dva objekty a určí člena postupnosti, ktorý nasleduje.	Určiť, čo nasleduje v jednoduchej dvojčlennej postupnosti	Čo ide ďalej? Individuálna – Učiteľka ukáže rad kartičiek: modrá – červená – modrá – červená... Dieťa má povedať a doplniť ďalšiu farbu. Postupne sa skúšajú rôzne kombinácie (napr. veľký – malý, kruh – trojuholník).	Zistili deti, aké pravidlo sa v rade opakovalo? Vedeli určiť, čo nasleduje?	Zvolila som jednoduché a zreteľné dvojice, aby si deti pravidlo všimli samy?
U1	Rozpoznať a pomenovať jednoduchý rytmus dvoch prvkov	Tleskni – dupni Hromadná – Deti sa zapoja do rytmického pohybu: učiteľka tleska – dupne – tleska – dupne... Potom vyzve deti, aby v rytme pokračovali a následne sa opýta: „Čo pôjde teraz?“ Deti môžu vytvoriť aj vlastný rytmus	Uvedomili si deti rytmus pohybov a vedeli určiť, čo nasleduje?	Zvolila som aktivitu, ktorá prirodzene spája pohyb a vnímanie pravidelnosti?
U2 Objaví pravidlo vytvorenej postupnosti, kde sa pravidelne menia dva objekty odlišné farbou a tvarom, farbou a	Rozpoznať pravidlo kombinujúce dva znaky (farba + tvar)	Zázračné kamienky Skupinová – Deti pracujú s postupnosťou: červený kruh – modrý trojuholník – červený kruh – modrý trojuholník... Ich úlohou je zistiť, podľa čoho sa predmety striedajú a pomenovať	Pomenovali deti kombináciu znakov, ktoré sa pravidelne striedali?	Viedla som deti k objaveniu pravidla cez pozorovanie a manipuláciu?

veľkosťou a jednoducho opíše dané pravidlo.		pravidlo. Učiteľka sa pýta: „Ako sa to opakuje?“		
U2	Opísať pravidlo farby a veľkosti v známej postupnosti	Perličkový rad Individuálna – Dieťa dostane navlečený rad: veľká zelená – malá červená – veľká zelená – malá červená... Učiteľka sa pýta: „Čo si všimneš? Ako sa striedajú?“ Dieťa skúša vyjadriť pravidlo vlastnými slovami.	Všimli si deti, podľa čoho sa prvky opakovali a dokázali to vyjadriť?	Bolo moje vedenie otvorené objavovaniu a podnecovalo jazykové vyjadrenie detí?
U3 Objaví a jednoducho opíše pravidlo postupnosti.	Zistiť a vysvetliť pravidlo trojčlennej alebo netypickej postupnosti	Číselný krok Skupinová – Deti majú pred sebou rad obrázkov: hviezda – kruh – trojuholník – hviezda – kruh – trojuholník. Učiteľka vyzve deti, aby pokračovali a opísali poradie. Následne si deti vytvárajú vlastné trojčlenné vzory a skúšajú, či ich kamarát rozlúšti.	Objavili deti logiku zložitejšieho vzoru a vedeli ju popísať vlastnými slovami?	Podporila som samostatné myslenie a overenie pravidla v rôznych situáciách?
U3	Tvorivo objaviť a pomenovať vlastné pravidlo	Vymysli pravidlo Individuálna – Dieťa vytvorí rad z pripravených predmetov (napr. kocky rôznych veľkostí a farieb) podľa vlastného pravidla. Potom učiteľke alebo kamarátovi vysvetľuje, ako sa rad tvorí. Učiteľka sleduje schopnosť identifikovať a verbalizovať pravidelnosť.	Dokázali deti vytvoriť vlastné pravidlo a opísať ho zrozumiteľne?	Vytvorila som bezpečný priestor pre tvorbu a formuláciu vlastných nápadov?
Rozhodne o pravdivosti (áno/nie, platí/neplatí) jednoduchých tvrdení.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Forma a opis	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
Rozhodne o pravdivosti (áno/nie, platí/neplatí) jednoduchých tvrdení	Rozlíšiť pravdivé a nepravdivé tvrdenia zo známeho prostredia	Áno alebo nie? Hromadná – Učiteľka hovorí jednoduché výroky (napr. „Mačka má štyri nohy“, „Oblaky sú zelené“). Deti zdvíhajú palec hore (áno) alebo dole (nie). Učiteľka vždy po výroku vysvetlí, prečo platí/neplatí.	Reagovali deti primerane na výroky a rozlišovali pravdu od nepravdy?	Vybrala som výroky zo známeho sveta, ktorým deti rozumeli?
	Rozhodnúť o pravdivosti výrokov na základe pozorovania	Karty pravdy Individuálna – Dieťa dostane zelenú (áno) a červenú (nie) kartičku. Učiteľka ukazuje obrázky (napr. 3 jablká) a hovorí výrok („Na obrázku sú štyri	Vedeli deti porovnať obrázok a výrok? Vyjadrili sa správne?	Pripravila som dostatočne zrozumiteľné vizuálne podnety k tvrdeniam?

		jablká“). Dieťa zodvihne kartu podľa pravdivosti výroku.		
	Reagovať pohybom na pravdivosť výrokov	Pravda v pohybe Hromadná – Učiteľka vyslovuje výroky (napr. „Ryby vedia lietať“, „Máme ruky“) a deti reagujú pohybom: výrok platí – vyskočiť, neplatí – čupnúť si. Po každom výroku si spolu povedia, prečo platí alebo neplatí.	Vedeli deti správne zareagovať na výroky pohybom a zdôvodniť ich?	Podporila som u detí radosť z učenia a logické uvažovanie prostredníctvom pohybu?
	Rozlíšiť realitu a výmysel v jednoduchých tvrdeniach	Pravda alebo výmysel? Skupinová – Učiteľka číta výroky (napr. „Slnko je studené“, „Myš má krídla“). Deti ukazujú kartičku so smajlíkom (pravda) alebo zamračeným smajlíkom (výmysel). Potom spoločne vyhodnotia, prečo to tak je.	Rozlíšili deti výmysel od skutočnosti? Vedeli to slovne vyjadriť?	Vytvorila som priestor na zvedavosť a rozprávanie bez strachu z chyby?
	Vyjadriť svoj názor na výroky a obhájiť ho v skupine	Trieda vie? Skupinová – Každé dieťa má kartičku s tvrdením (napr. „Ružová je farba“, „Auto je zviera“). Postupne ich číta nahlas a ostatné deti hlasujú (platí/neplatí). Učiteľka rozprúdi diskusiu o odpovediach.	Vyjadрили deti svoj názor a vedeli si ho navzájom vysvetliť?	Podporila som argumentáciu a aktívne zapojenie každého dieťaťa?
Rozhodne, či daný objekt má/nemá danú vlastnosť.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Rozhodne, či daný objekt má alebo nemá danú vlastnosť.	Rozlíšiť predmet podľa jednej zreteľnej vlastnosti (farba)	Nájdí červené Individuálna – Učiteľka ukáže mix predmetov rôznych farieb. Dieťa má vybrať všetky, ktoré sú červené. Potom spolu hodnotia: „Toto je červené? Prečo áno/nie?“	Rozlíšili deti danú vlastnosť a vybrali správne objekty?	Zvolila som zreteľné kontrasty, ktoré deťom uľahčili výber?
U1	Rozlíšiť objekt podľa tvaru	Ktoré sú guľaté? Skupinová – Deti majú k dispozícii rôzne predmety (guľa, kocka, kvet, lopta). Majú za úlohu vybrať všetky, ktoré majú tvar kruhu. Učiteľka kladie pomocné otázky a vedie ku konkrétnemu záveru.	Rozlíšili deti guľatý tvar medzi ostatnými? Vedeli ho vysvetliť?	Viedla som deti k vnímaniu tvaru prostredníctvom manipulácie?

U2 Rozhodne, či daný objekt má alebo nemá súčasne dve dané vlastnosti.	Rozlíšiť predmet podľa farby a veľkosti	Malý a zelený Individuálna – Učiteľka povie: „Nájdí všetko, čo je malé a zároveň zelené“. Dieťa prezerá rôzne objekty a vyberá podľa oboch kritérií. Spoločne zhodnotia, či objekt splnil obe podmienky.	Vybrali deti predmety podľa oboch vlastností správne?	Bola kombinácia vlastností primeraná a zrozumiteľne zadaná?
U2	Rozhodnúť o platnosti výroku pri dvoch vlastnostiach	Platí alebo nie? Hromadná – Učiteľka ukazuje objekt a hovorí výrok: „Toto je veľké a červené“. Deti hlasujú kartičkou ÁNO/NIE. Potom sa spoločne rozprávajú, čo je pravda a čo nie.	Rozhodovali sa deti podľa oboch vlastností? Vedeli svoj výber zdôvodniť?	Zvolila som objekty s kontrastnými znakmi a jasne formulovala výroky?
U3 Rozhodne, či daný objekt má alebo nemá súčasne tri dané vlastnosti.	Posúdiť, či objekt spĺňa tri vlastnosti naraz	Drevený červený kruh Individuálna – Dieťa má pred sebou viacero predmetov. Učiteľka zadá úlohu: „Nájdí drevený červený kruh.“ Dieťa vyberá a následne kontroluje: „Je to drevené? Je to červené? Je to kruh?“	Zvládli deti posúdiť objekt podľa všetkých troch vlastností naraz?	Vytvorila som prostredie, kde mohli deti postupne porovnať jednotlivé znaky?
U3	Rozhodnúť o výrokovej vete so súčasnými tromi vlastnosťami	Áno, všetky tri? Skupinová – Učiteľka ukáže predmet a povie: „Toto je malý, modrý štvorec.“ Deti sa rozhodnú, či výrok platí, a potom argumentujú. Aktivita pokračuje rôznymi kombináciami.	Rozhodovali sa deti pozorne a vedeli určiť, či výrok platí?	Podporila som analytické myslenie detí prostredníctvom opisu vlastností?
U4 Rozhodne, či daný objekt má/nemá danú vlastnosť.	Rýchlo vyhodnotiť vlastnosť pri objektoch každodenného použitia	Je to lesklé? Hromadná – Učiteľka ukazuje rôzne predmety (papier, zrkadlo, lyžička, kameň). Deti pri každom povedia „áno“ alebo „nie“ podľa toho, či je lesklý. Následne si porovnajú odpovede.	Reagovali deti pohotovo a podľa konkrétnej vlastnosti?	Podporila som spontánnosť a zároveň presnosť v rozlišovaní?
U4	Rozhodnúť pri menej zreteľnej vlastnosti (napr. pružnosť)	Skáče alebo nie? Skupinová – Deti skúšajú rôzne predmety: guma, loptička, drevená kocka. Úlohou je zistiť, čo je pružné. Potom povedia, čo platí a čo nie.	Vedeli deti praktickým skúšaním posúdiť danú vlastnosť?	Zvolila som vhodné predmety a viedla deti k overovaniu cez zážitok?
Zo skupiny objektov vyberie všetky objekty s danou vlastnosťou (napr. farba, tvar, veľkosť, materiál a pod.).				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka

U1 Zo skupiny objektov vyberie objekty s jednou vlastnosťou.	Vybrať všetky objekty určitej farby	Červené, podťte von! Individuálna – Dieťa má pred sebou rôznofarebné gombíky. Učiteľka dá pokyn: „Vyber všetky červené.“ Dieťa ich triedi do misky. Následne si spolu overia výber.	Vybrali deti len objekty požadovanej farby?	Bolo zadanie zrozumiteľné a predmety dostatočne kontrastné?
U1	Vybrať objekty rovnakého tvaru	Len kruhy Skupinová – Deti pracujú s množinou predmetov rôznych tvarov. Ich úlohou je vybrať všetky, ktoré sú kruhové (napr. mince, kolieska, gombíky).	Rozpoznali deti správny tvar a vybrali len predmety s danou vlastnosťou?	Vytvorila som podmienky na jednoduché rozlíšenie tvarov?
U2 Zo skupiny objektov vyberie všetky objekty s danou vlastnosťou.	Vybrať objekty z rovnakého materiálu	Drevená partia Skupinová – Učiteľka predloží detskú „zmes“ predmetov z plastu, dreva a látky. Deti majú nájsť všetky, ktoré sú z dreva. Môžu si ich ohmatať, klopať, porovnať.	Rozlíšili deti drevené predmety od ostatných?	Podporila som zmyslové skúmanie pri hľadaní vlastností?
U2	Vybrať objekty určitej veľkosti	Malé na misku Individuálna – Dieťa má pred sebou rôzne veľké predmety (kamienky, kocky, korálky). Učiteľka povie: „Vyber len malé.“ Dieťa ich triedi do nádoby.	Pochopili deti, čo znamená daná veľkosť? Triedili správne?	Vybrala som predmety s jasným veľkostným kontrastom?
U3 Zo skupiny objektov vyberie všetky objekty s dvoma danými vlastnosťami.	Vybrať všetky objekty so zhodnou kombináciou farby a tvaru	Červené kruhy Individuálna – Dieťa má pred sebou kartičky rôznych farieb a tvarov. Úloha znie: „Vyber všetky červené kruhy.“ Dieťa vyberá, triedi, vysvetľuje svoj výber.	Vybrali deti predmety so správnou kombináciou vlastností?	Bola kombinácia znakov (farba + tvar) primerane náročná?
U3	Roztriediť objekty podľa kombinácie veľkosti a materiálu	Malé plastové Skupinová – Deti pracujú s predmetmi rôznej veľkosti a z rôznych materiálov. Učiteľka zadá: „Vyberte všetky, ktoré sú malé a plastové.“ Následne prebieha diskusia o výbere.	Vníмали deti obe vlastnosti súčasne a vybrali správne objekty?	Podporila som analytické myslenie a jasné vyhodnotenie výberu?
U4 Zo skupiny objektov vyberie všetky objekty s danou vlastnosťou (napr. farba, tvar, veľkosť, materiál a pod.).	Vybrať zložitejšie objekty podľa jednej špecifickej vlastnosti (napr. priehľadnosť)	Vidno cez? Individuálna – Dieťa má k dispozícii predmety z rôznych materiálov. Učiteľka sa pýta: „Vyber všetky, cez ktoré vidno.“ Dieťa skúma priehľadnosť a vyberá (napr. fólie, sklo, plast).	Rozpoznali deti vlastnosť priehľadnosti v rôznych materiáloch?	Podporila som samostatné skúmanie a overovanie vlastností v praxi?

U4	Vybrať objekty podľa jednej menej zjavnej vlastnosti (napr. mäkkosť)	Mäkké na dotyk Skupinová – Učiteľka predloží rôzne predmety (hubka, kameň, handrička, plastelína). Deti skúšajú dotykom a vyberajú len tie, ktoré sú mäkké. Následne ich porovnávajú.	Vybrali deti správne objekty podľa hmatovej skúsenosti?	Bola aktivita dostatočne senzorická a zmysuplná?
Roztriedi objekty v skupine na základe určenej vlastnosti (napr. farba, tvar, veľkosť, materiál a pod.).				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Roztriedi objekty na dve skupiny na základe určenej vlastnosti.	Roztriediť predmety do dvoch skupín podľa farby	Farby do domčeka Individuálna – Dieťa má pred sebou farebné kamienky (napr. červené a modré) a dve misky – červený a modrý domček. Triedi predmety podľa farby. Učiteľka zadáva jasné inštrukcie: „Do červeného daj červené.“	Triedili deti predmety podľa správnej farby? Zachovali poradie?	Vysvetlila som pokyn jasne a ponúkla som zreteľne odlišiteľné farby?
U2 Roztriedi objekty na dve a na tri skupiny na základe jednej a dvoch vlastností.	Roztriediť predmety podľa farby a veľkosti	Farebné veľkosti Skupinová – Deti dostanú mix malých a veľkých farebných tvarov. Triedia ich najprv podľa farby (napr. červené, modré, zelené), potom podľa veľkosti (malé – veľké). Diskutujú, ako roztriedili.	Zvládli deti triedenie podľa jednej a následne aj podľa druhej vlastnosti?	Viedla som deti krok za krokom tak, aby chápali kombinovanie vlastností?
U3 Roztriedi objekty na dve a na tri skupiny na základe dvoch vlastností, roztriedi objekty na tri skupiny a viac skupín napríklad podľa farby, tvaru a veľkosti, určí vlastnosť roztriedených objektov.	Roztriediť predmety podľa farby, tvaru a veľkosti a pomenovať pravidlo triedenia	Triediace stanice Skupinová – Deti dostanú množinu rôznych tvarov (napr. veľké červené kocky, malé modré gule). Na koberci sú stanice s menovkami (napr. „malé kocky“, „veľké gule“...). Deti triedia a potom vysvetľujú, čo ich k výberu viedlo.	Roztriedili deti správne podľa troch vlastností a vedeli ich pomenovať?	Bola aktivita pre deti motivujúca a umožnila vysvetliť princíp triedenia?
U3 Roztriedi objekty na daný počet skupín bez určenia vlastností a spôsob triedenia zdôvodní.	Roztriediť predmety podľa vlastného princípu a vysvetliť ho	Moje pravidlo Individuálna – Dieťa dostane množinu rôznych predmetov. Učiteľka povie: „Roztried' ich do skupín tak, ako uznáš za vhodné.“ Potom sa pýta: „Prečo si to takto roztriedil(a)?“ Dieťa vysvetľuje (napr. „lebo sú guľaté“, „lebo sú mäkké“).	Vymysleli deti vlastný princíp a vedeli ho zrozumiteľne popísať?	Vytvorila som bezpečný priestor pre samostatné rozhodnutie a zdôvodnenie?

U4 Roztriedi objekty v skupine na základe určenej vlastnosti (napr. farba, tvar, veľkosť, materiál a pod.)	Roztriediť predmety podľa menej zreteľnej vlastnosti (napr. tvrdosť)	Tvrde alebo mäkké? Skupinová – Deti si ohmatávajú rôzne predmety (hubka, kameň, plastelína, lyžička) a potom ich roztriedia do skupín „tvrdé“ a „mäkké“. Svoje rozhodnutia zdôvodňujú.	Určili deti správne vlastnosť podľa hmatu a roztriedili predmety do správnych skupín?	Podporila som aktívne skúmanie a senzorické vnímanie počas triedenia?
Vytvorí dvojicu objektov na základe danej logickej súvislosti.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Vytvorí dvojicu objektov na základe požadovanej (určenej) logickej súvislosti.	Zostaviť dvojicu predmetov na základe určenej funkčnej súvislosti	Čo k čomu patrí? Individuálna – Učiteľka položí predmet (napr. lyžicu) a opýta sa: „Čo k nej patrí?“ Dieťa vyberá (napr. tanier). Pracujú s reálnymi predmetmi. V ďalších kolách si dieťa vyberá z viacerých možností.	Vytvárali deti dvojice podľa logickej funkcie alebo súvislosti použitia?	Ponúkla som predmety, ktoré boli pre deti zrozumiteľné a známe z bežného života?
U2 Vytvorí dvojicu objektov na základe jednej a dvoch požadovaných logických súvislostí.	Vytvoríť dvojicu objektov na základe funkčnej alebo významovej súvislosti	Ktoré sa hodia k sebe? Individuálna – Dieťa má na stole obrázky (napr. zubná kefka, zubná pasta, ponožka, topánka, pohár, voda). Úloha: „Nájdi, čo sa hodí k zubnej kefke.“ Potom: „Vyber dve veci, ktoré k sebe patria a povedz prečo.“	Spojili deti objekty podľa očakávaných logických súvislostí?	Zvolila som obrázky s jasnými, ale aj mierne zložitejšími súvislosťami?
U3 Vytvorí dvojicu objektov na základe jednej a dvoch požadovaných logických súvislostí, vytvorí dvojicu objektov a pomenuje logickú súvislosť vytvorenej dvojice objektov.	Vytvoríť dvojicu objektov a vysvetliť ich logickú súvislosť	Prečo to patrí k sebe? Skupinová – Deti dostanú balíček kartičiek. Každé dieťa si vytvorí dvojicu (napr. dáždnik – dážď, kľúč – zámok) a nahlas povie, prečo k sebe patria. Učiteľka podporuje vyjadrovanie a pomenovanie súvislostí.	Vedeli deti vysvetliť, prečo objekty spojili? Používali logické zdôvodnenie?	Podporila som deti v pomenovaní vlastných myšlienkových súvislostí a argumentácii?
U4 Vytvorí dvojicu objektov na základe danej logickej súvislosti.	Vytvoríť dvojicu objektov na základe abstraktnej logickej súvislosti	Záhada pre pátračov Individuálna – Učiteľka zadá abstraktnejšiu úlohu: „Nájdi, čo patrí k noci – hviezda, k snehu – rukavica.“ Dieťa vyberá obrázky a pokúsi sa vysvetliť spojenie.	Dokázali deti nadviazať na logickú súvislosť, aj keď bola menej konkrétna?	Boli moje otázky dostatočne výzvou, ale zrozumiteľné a inšpirujúce pre deti?

Ovláda základy práce s digitálnymi technológiami, vie ovládať digitálne hry či používať digitálne animované programy určené pre danú vekovú skupinu a pod.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Ovláda vekuprímerané digitálne hry.	Spustiť a ovládať jednoduchú digitálnu hru podľa pokynov	Klikaj a zbieraj Individuálna – Dieťa hrá jednoduchú dotykovú hru (napr. zbieranie ovocia, triedenie tvarov). Sleduje, kam kliknúť, a reaguje na pokyny. Učiteľka sleduje ovládanie a sústredenie.	Učiteľka sleduje ovládanie a sústredenie.	Zvolila som digitálnu hru, ktorá bola vekuprímeraná a zároveň zrozumiteľná?
U1	Rozpoznať cieľ digitálnej hry a zlepšiť výkon pri opakovanom hraní	Hráť znova lepšie Individuálna – Dieťa hrá známu hru druhýkrát. Najprv si spoločne s učiteľkou pomenujú cieľ hry. Potom hrá s cieľom zlepšiť počet bodov alebo znížiť počet chýb.	Sústredili sa deti na zlepšenie a vedeli opísať rozdiel medzi prvým a druhým pokusom?	Viedla som deti k uvedomeniu cieľa hry a k vlastnému vyhodnoteniu výkonu?
U2 Ovláda základy práce s digitálnymi technológiami, vie ovládať digitálne hry či používať digitálne animované programy určené pre danú vekovú skupinu a pod.	Ovládať digitálny animovaný program na základe pokynov	Pohni postavičkou Skupinová – Deti ovládajú jednoduchý animovaný program, kde postavička prechádza krajinou. Učiteľka zadáva pokyny: „Klikni na šípku, prejdite cez most...“. Deti sa striedajú.	Rozumeli deti pokynom a vedeli ovládať digitálny program krok po kroku?	Viedla som deti k samostatnému skúšaniu aj spolupráci pri práci s technológiou?
U2	Samostatne spustiť, ovládať a vyhodnotiť činnosť v digitálnom prostredí	Digitálna misia Individuálna – Dieťa si vyberie jednoduchú digitálnu aplikáciu (napr. triedenie, logická skladačka), samostatne ju hrá a po skončení slovne zhodnotí, čo robilo a čo sa naučilo.	Dokázali deti samostatne používať digitálne prostredie a popísať priebeh aktivity?	Vytvorila som podmienky na samostatné používanie technológie s následnou reflexiou?
U2	Spolupracovať pri ovládaní digitálneho programu s iným dieťaťom	Dvaja na misii Skupinová – Dve deti pracujú spolu pri ovládaní digitálnej úlohy na tablete (napr. skladačka, triedenie podľa farby). Jeden ovláda, druhý radí. Potom si úlohy vymenia. Učiteľka pozoruje komunikáciu a porozumenie.	Spolupracovali deti a vedeli sa pri práci striedať? Rozumeli úlohe?	Podporila som tímovú spoluprácu a zapojenie oboch detí rovnocenne?

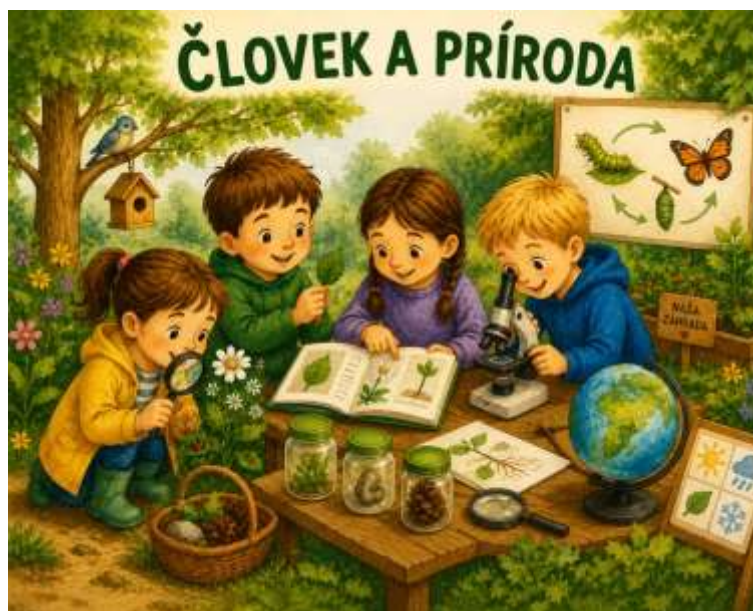
U2	Vybrať vhodnú digitálnu aplikáciu na základe jej funkcie	Čo si vyberiem a prečo? Individuálna – Učiteľka ponúkne dieťaťu na tablete 2–3 digitálne aplikácie (napr. hra na triedenie, logická hra, kreatívna hra). Dieťa si jednu vyberie a slovné odôvodní: „Chcem túto, lebo...“. Po skončení o nej rozpráva.	Vybrali si deti vhodnú aplikáciu a vedeli ju zdôvodniť? Vedeli popísať, čo robili?	Vytvorila som výber s rôznymi funkciami a umožnila deťom samostatné rozhodovanie?
Na niektorej z dostupných digitálnych pomôcok, ktorá simuluje pravouhlý pohyb v štvorcovej sieti, vie pomocou tlačidiel prejsť určenú trasu a to aj s prekážkami, pri tom zbiera a ukladá určené predmety, dodržiava správne poradie činností. Naraz dokáže naplánovať až 4 kroky takejto cesty.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Naprogramuje digitálnu hračku (napr. Bee-Bot, resp. podľa podmienok materskej školy) podľa predpisu, návodu.	Naprogramovať digitálnu hračku podľa zadaného návodu krok po kroku	Podľa šípok Individuálna – Dieťa dostane obrázkový návod (napr. 2 kroky dopredu, otoč vpravo, 1 krok dopredu). Podľa návodu stláča tlačidlá na Bee-Bot. Učiteľka sleduje poradie a správnosť.	Dodržiavali deti poradie krokov podľa predpisu? Vedeli ich samostatne stlačiť?	Zvolila som primeraný počet krokov a jasný vizuálny návod?
U2 Naprogramuje digitálnu hračku tak, aby prešla stanovenú trasu aj s prekážkami.	Naprogramovať digitálnu hračku s ohľadom na prekážky na trase	Obíď prekážku Skupinová – Na podložke sú rozložené prekážky (napr. kocky, kužele). Dieťa má za úlohu dostať Bee-Bot z bodu A do bodu B, pričom nesmie naraziť do prekážky. Deti skúšajú viacero riešení.	Všimli si deti prekážky a zvolili vhodnú trasu? Prispôbili pohyby situácii?	Podporila som deti v plánovaní a vyskúšaní rôznych postupov?
U3 Naprogramuje digitálnu hračku tak, aby prešla stanovenú trasu aj s prekážkami, zastávkami, alebo v opačnom poradí.	Naprogramovať trasu pre digitálnu hračku s požiadavkou na zastavenie, návrat alebo zopakovanie	Zastav sa pri dome Individuálna – Dieťa má naprogramovať Bee-Bot, aby sa zastavila pri domčeku, potom prešla k stromu a vrátila sa naspäť. Učiteľka zadáva postup slovné, deti ho premyslia a naprogramujú.	Dodržiavali deti poradie pohybov a zastávok? Zvládli aj návrat?	Viedla som deti k uvažovaniu o spätnej trase a porovnávaní postupov?
U4 Vie pomocou tlačidiel prejsť určenú trasu aj s prekážkami, pri tom zbiera a ukladá predmety, dodržiava správne poradie činností. Naraz dokáže naplánovať až 4 kroky takejto cesty.	Naprogramovať 4-krokovú trasu s podmienkami (prekážka, zber, poradie)	Zber pokladov Skupinová – Na štvorcovej sieti sú umiestnené „poklady“ (napr. kartičky). Dieťa má naprogramovať Bee-Bot tak, aby prešla určenú trasu (napr. vpravo, vpred, vľavo, vpred), vyhľadala sa prekážkam, zastavila na políčku a „zobral“ predmet.	Dodržiavali deti poradie krokov a zvládli naplánovať trasu aj so zberom?	Zvolila som úlohu, ktorá rozvíja plánovanie, orientáciu a riešenie viacerých podmienok naraz?

Na niektorej z dostupných digitálnych pomôcok (podľa možnosti konkrétnej materskej školy), vie kresliť, farebne vyplňať uzavreté plochy, vyberať a umiestňovať obrázky.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 – V dostupnom grafickom editore nakreslí čiaru, jednoduchý obrázok, ktorý vyfarbí.	Nakresliť jednoduchý tvar a vyfarbiť ho v digitálnom prostredí	Kreslím domček Individuálna – Dieťa v editore nakreslí jednoduchý domček pomocou nástroja „ceruzka“ a vyfarbí ho pomocou „vedierka“. Učiteľka názorne ukáže, ako fungujú tieto nástroje.	Vedeli deti použiť základné nástroje na kreslenie a vyfarbenie?	Vysvetlila som nástroje dostatočne zrozumiteľne a zvolila som primeraný motív?
U1	Nakresliť jednoduchý obrázok podľa slovnej inštrukcie a doplniť ho farbami	Kresli, čo počuješ Hromadná – Učiteľka diktuje: „Nakresli slnko na oblohu, vyfarbi ho žltou...“ Deti postupne kreslia podľa slovných pokynov a používajú farebnú paletu.	Reagovali deti na slovné inštrukcie a aplikovali ich do digitálnej kresby?	Dávali moje inštrukcie deťom dostatok priestoru na samostatnú činnosť?
U2 – V dostupnom grafickom editore nakreslí farebný obrázok s rôznou hrúbkou a farbou čiar.	Vytvoriť obrázok s použitím viacerých hrúbok a farieb čiar	Farebná dúha Individuálna – Deti vytvárajú dúhu v editore: kreslia oblúky rôznych farieb, skúšajú meniť hrúbku čiar. Učiteľka predstaví nástroj na zmenu hrúbky a deti experimentujú.	Vedeli deti použiť rôzne farby a hrúbky čiar podľa vlastného zámeru?	Predstavila som nástroje primerane veku a podporila som samostatné skúmanie?
U3 – V dostupnom grafickom editore umiestni a upraví, prípadne dokreslí jednoduchý obrázok.	Umiestniť obrázok do pozadia a doplniť ho vlastným kreslením	Krajinka s obrázkami Skupinová – Učiteľka pripraví digitálne pozadie (napr. lúku) a deti vkladajú pripravené obrázky (kvety, strom), zmenšujú ich a dokresľujú ďalšie prvky (napr. motýle).	Vedeli deti umiestniť obrázky a dotvoriť scénu podľa predstavy?	Podporila som kombináciu vkladania a kresby ako tvorivý proces?
U3	Vytvoriť obrázok z pripravených prvkov a doplniť ho vlastným príbehom	Tvorím rozprávku Individuálna – Dieťa si vyberie 3–4 obrázkové prvky (napr. princezná, strom, drak), usporiada ich do priestoru a dokreslí prostredie. Následne rozpráva, čo sa v obrázku deje.	Dokázali deti vytvoriť významové spojenie medzi obrázkami a vlastnou kresbou?	Podporila som vyjadrovanie príbehu cez obraz aj reč a ponechala dostatok priestoru na fantáziu?
U4 – Vie kresliť, farebne vyplňať uzavreté plochy, vyberať a umiestňovať obrázky.	Kombinovať kreslenie, vyplňanie a vkladanie obrázkov pri tvorbe vlastnej scény	Môj svet na obrazovke Individuálna – Dieťa si vytvorí vlastnú digitálnu scénu (napr. domov, škôlka, ihrisko). Najprv kreslí pozadie, potom vkladá obrázky (postavy, stromy...), vyfarbuje plochy.	Použili deti všetky dostupné nástroje a dokázali pracovať samostatne?	Podporila som zmysluplné používanie nástrojov a rešpektovala som individuálne tempo práce?

		Učiteľka sleduje poradie krokov a samostatnosť.		
Uvedomuje si existenciu masmédií (vie identifikovať, že niečo počul v televízii, v rádiu, že existujú časopisy).				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 – Vymenuje niektoré typy masmédií – televízia, rádio, časopisy, internet.	Vymenovať základné typy masmédií a priradiť k nim ukážku	Kto mi to povedal? Hromadná – Učiteľka prináša obrázky (TV, rádio, časopis, mobil). Po vypočutí krátkej informácie (napr. počasie, rozprávka) sa deti rozhodujú, z ktorého média pochádza. Priradujú obrázok a komentujú.	Vedeli deti rozlíšiť, z akého média pochádza informácia?	Zvolila som primerané ukážky, ktoré boli deťom zrozumiteľné a známe?
U2 – Identifikuje zdroj získanej informácie.	Určiť, z ktorého média bola informácia získaná	Hádaj, kde som to počul Skupinová – Deti počúvajú výroky typu: „Počasie bude slnečné.“ „Videla som rozprávku.“ a hádajú, odkiaľ by mohli pochádzať. Pracujú v skupinkách, priradujú médium a odôvodňujú.	Určili deti správne zdroj informácie a vedeli ho odôvodniť?	Podporila som uvažovanie a argumentáciu v skupinovej diskusii?
U3 – Vymenuje detské časopisy, programy v rádiu, televízii, zaznamenaná jednoducho získané informácie v závislosti od zdroja.	Vymenovať obľúbené programy a spojiť ich s médiom, kde sa vyskytujú	Moje médiá Individuálna – Deti kreslia alebo lepia obrázky obľúbených detských programov a časopisov do stĺpcov: televízia, rádio, časopis. Pritom hovoria: „Počúvam...“, „Gusto z časopisu...“. Učiteľka zaznamenáva výpovede.	Vedeli deti priradiť obsah k zdroju a vyjadriť vlastnú skúsenosť?	Poskytla som priestor pre individuálnu reflexiu a samostatné uvažovanie?
U4 – Uvedomuje si existenciu masmédií (vie identifikovať, že niečo počul v televízii, v rádiu, že existujú časopisy).	Identifikovať zdroj informácie v konkrétnej situácii	Odkiaľ to viem? Skupinová – Učiteľka číta alebo prehráva informácie („Zajtra bude snežiť“, „Mačka zachránila chlapca“), deti hádajú, či to počuli v TV, rádiu, čítali, alebo im to niekto povedal. Potom diskutujú, prečo si to myslia.	Vedeli deti identifikovať médium a zdôvodniť svoj výber?	Vytvorila som dostatok príkladov, ktoré boli deťom blízke a podnietili premýšľanie?

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY A ICH UPLATŇOVANIE V PRAXI

Človek a príroda

1 Vnímanie prírody

Rozpráva o prírodných reáliách známeho okolia.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Prezentuje svoje predstavy o prírodných javoch, predmetoch, situáciách	Vnímať prírodné javy pri spoločnom pozorovaní	Pozorujeme dvor Hromadná – Učiteľka s deťmi vyjde na dvor alebo záhradu. Ukazuje prírodné prvky (stromy, kamene, lístie) a kladie otázky, čo by tam podľa nich mohlo žiť alebo rásť. Deti opisujú svoje predstavy.	Dokázali slovami vyjadriť predstavu o prírode?	Podporovala som deti pri vyjadrovaní nápadov?
U1	Opísať jednoduchú predstavu o prírodnom mieste	Maľujeme lúku Individuálna – Deti kreslia lúku, akú si predstavujú. Potom každé krátko povie, čo nakreslilo a čo na lúke „žije“. Učiteľka otázkami rozširuje slovnú zásobu.	Vedeli opísať obrázok a vyjadriť predstavu?	Bola som trpezlivá pri prezentovaní obrázkov?
U1	Napodobniť prírodné javy pohybom a zvukom	Živé javiská Hromadná – Učiteľka povie názov javu (vietor, dážď, slnko). Deti pohybom a hlasom znázorňujú jeho predstavu. Potom krátko pomenúvajú, čo robili.	Porozumeli, ako pohybom vyjadriť jav?	Bola som názorná pri ukážke a motivovaní?
U2 Porovnáva prírodné javy, predmety, situácie, určuje podobnosti a odlišnosti	Pomenovať a porovnať dva prírodné prvky	Čo je iné? Skupinová – Učiteľka pripraví obrázky dvoch prírodných javov (napr. potok a jazero). Deti opisujú, v čom sú rovnaké a v čom rozdielne. Učiteľka zapisuje kľúčové slová.	Vedeli pomenovať aspoň jeden rozdiel?	Podporila som rozhovor a hľadanie rozdielov?
U2	Rozlišovať prírodné predmety prostredníctvom dotyku	Tajomné vrecúško Skupinová – Učiteľka schová do vrečka prírodniny (kamienok, šiška, list). Deti hmatom skúmajú, čo to je, a potom popíšu vlastnosti a odlišnosti.	Vedeli popísať rozdielne znaky predmetov?	Bola aktivita bezpečná a primeraná?
U2	Opísať vzhľad prírodných predmetov	Kufor prírody Hromadná – Učiteľka otvorí kufor s rôznymi prírodninami. Deti predmety skúmajú a opisujú (tvar, farbu, veľkosť). Učiteľka ich odpovede spoločne zhrnie.	Zapojili sa všetci do opisovania predmetov?	Bola som trpezlivá pri rozhovore?

U3 Rozpráva o prírodných reáliách známeho okolia (vyššie úrovne taxonómií)	Porovnávať, ako sa prírodné miesto mení počas ročných období	Štyri pohľady Hromadná – Učiteľka ukáže obrázky toho istého miesta počas roka. Deti spoločne porovnávajú, čo sa zmenilo a čo zostalo rovnaké.	Vedeli pomenovať viac rozdielov?	Podporila som detailné porovnávanie?
U3	Zhodnotiť význam prírodného miesta pre ľudí a zvieratá	Prečo je to dôležité? Hromadná – Učiteľka ukáže obrázok lesa alebo lúky. Deti hovoria, prečo je toto miesto dôležité a čo tam môže žiť. Učiteľka dopĺňa fakty.	Vedeli vyjadriť význam miesta?	Bola som zrozumiteľná pri objasňovaní významu?
U3	Vytvoriť krátky príbeh o známom prírodnom mieste	Príbeh z dvora Hromadná – Učiteľka začne rozprávať príbeh o vybranom mieste. Deti po poradí dopĺňajú vetu. Učiteľka zapisuje celý príbeh a na záver ho spoločne prečítajú.	Dokázali doplniť príbeh a zapojiť sa?	Bola som podporná pri spoločnom tvorení?
U3	Navrhnuť, ako sa dá prírodné miesto využiť	Naše plány s lúkou Skupinová – Učiteľka položí otázku, čo by na lúke mohli robiť (pozorovať, zbierať, kresliť). Deti navrhujú a argumentujú.	Vedeli povedať návrh a vysvetliť prečo?	Podporila som každého pri vyjadrení?
Triedi prírodné reálie podľa rôznych identifikovaných znakov.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 S pomocou učiteľky triedi prírodné reálie podľa kritéria, ktoré určí učiteľka	Vnímať vlastnosti prírodných materiálov pri manipulácii	Dotkni sa a povedz Hromadná – Učiteľka pripraví košík s rôznymi prírodninami (šišky, kamienky, listy). Každé dieťa vyberie predmet, opíše jeho farbu a tvar. Učiteľka pomáha otázkami a pomenovávaním.	Dokázali opísať aspoň jeden znak predmetu?	Bola som zrozumiteľná a podporujúca pri otázkach?
U1	Triediť predmety podľa farby s podporou učiteľky	Farby prírody Hromadná – Učiteľka rozdelí stoly na farby (zelená, hnedá, sivá). Deti po jednom prinášajú predmety a ukladajú ich na určené miesto. Učiteľka pomáha usmernením.	Zapojili sa do triedenia podľa farby všetky deti?	Viedla som deti trpezlivo?
U1	Pomenovať skupiny roztriedených prírodných predmetov	Čo patrí k sebe? Skupinová – Učiteľka pripraví 3 skupiny prírodnín. Deti pomenujú skupiny (napr. tvrdé, mäkké).	Vedeli pomenovať aspoň jednu skupinu?	Bola aktivita primeraná a motivujúca?

		Učiteľka opakuje pomenovania a povzbudzuje k vyjadreniu.		
U2 Samostatne triedi prírodné reálie podľa určeného kritéria	Rozlišovať predmety podľa veľkosti a samostatne ich triediť	Malý, väčší, najväčší Skupinová – Učiteľka pripraví rôzne prírodniny. Deti ich rozdelia na tri skupiny podľa veľkosti. Učiteľka sleduje a pýta sa na dôvody triedenia.	Dokázali samostatne zoradiť predmety?	Bola som podporujúca pri samostatnom rozhodovaní?
U2	Opísať kritérium triedenia prírodných predmetov	Ako som triedil Hromadná – Po triedení predmetov deti hovoria, aké kritérium použili (tvrdé, mäkké, dlhé, krátke). Učiteľka odpovede zapisuje na tabuľu.	Dokázali vysvetliť svoje kritérium?	Vytvorila som bezpečné prostredie pre opis?
U3 Triedi prírodné reálie podľa rôznych identifikovaných znakov (vyššie úrovne taxonómií)	Analyzovať viac znakov prírodných predmetov a vytvoriť vlastné skupiny	Moje triedenie Skupinová – Učiteľka vyzve deti, aby vytvorili svoje vlastné skupiny z pripravených prírodnín a pomenovali ich. Deti diskutujú, čo spolu súvisí. Učiteľka zapisuje názvy skupín.	Vedeli vytvoriť a pomenovať vlastné skupiny?	Bola som podporujúca pri tvorení kategórií?
U3	Hodnotiť, ktoré triedenie je užitočné a prečo	Porovnávanie skupín Hromadná – Učiteľka pripraví dve rôzne rozdelenia predmetov. Deti povedia, ktoré triedenie sa im viac páči a prečo. Spoločne diskutujú o výhodách.	Dokázali odôvodniť svoj výber?	Podporila som vyjadrenie názorov a argumentov?
U3	Navrhnuť nové kritérium na triedenie predmetov	Nové pravidlo Skupinová – Deti vymyslia nové kritérium na triedenie (napr. čo rastie na strome a čo na zemi). Potom spoločne rozdelia predmety.	Zapojili sa do tvorenia nového pravidla?	Bola som otvorená a prijímajúca k návrhom?
U3	Vytvoriť krátky príbeh o predmetoch v skupine	Príbehy prírody Hromadná – Deti si vyberú skupinu prírodnín a vytvorí o nej krátky príbeh, ktorý spoločne rozprávajú. Učiteľka príbeh zapisuje a na záver prečíta.	Dokázali pridať nápad do príbehu?	Bola som trpezlivá pri spoločnom rozprávaní?
Odlíša živé od neživých súčastí prírody.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka

U1 Vymenuje príklady živých a neživých súčastí prírody	Pomenovať rôzne príklady živých súčastí prírody	Lov na živé obrázky Hromadná) Učiteľka rozloží na koberci obrázky rastlín a zvierat. Deti postupne vyberajú obrázok, nahlas pomenujú, čo na ňom je, a položia ho na spoločnú podložku so značkou „živé“. Učiteľka pomáha doplňujúcimi otázkami a oceňuje snahu.	Čo všetko dokázali deti pomenovať?	Vytvorila som atmosféru radosti z objavovania?
U1	Pomenovať rôzne príklady neživých súčastí prírody	Poklad v košíku (Skupinová) Učiteľka pripraví košík s predmetmi – kameňmi, pieskom, mušľami, suchými vetvičkami. Deti predmety skúmajú dotykom a zrakom, striedajú sa v pomenúvaní a ukladaní na podložku so značkou „neživé“. Na záver spolu zopakujú názvy.	Ako deti skúmali predmety a čo si o nich rozprávali?	Boli podnety a otázky z mojej strany povzbudzujúce?
U1	Rozlišovať základné príklady živých a neživých súčastí	Živé či neživé? (Individuálna) Učiteľka vyloží na stôl zmiešané obrázky. Každý ukáže prstom na obrázok, pomenuje ho a povie, či je živý alebo neživý. Učiteľka dieťa povzbudí a v prípade potreby položí doplňujúce otázky.	Ako deti premýšľali nad tým, kam obrázok zaradiť?	Podarilo sa mi podporiť samostatné rozhodovanie?
U1	Priradovať obrázky k skupine živé alebo neživé	Farebné košíky (Skupinová) Učiteľka pripraví dva farebné košíky. Deti dostanú obrázky, jeden po druhom k nim prídu, pomenujú obrázok a vhodia ho do košíka podľa toho, či je živý alebo neživý. Na konci spoločne skontrolujú a zhrnú triedenie.	Čo všetko deti pri triedení zvažovali a pomenúvali?	Vytvorila som priestor na spoločné premýšľanie a rozhovor?
U2 Odlišuje živé od neživých súčastí prírody	Triediť reálne predmety na živé a neživé súčasti prírody	Dve čarovné podložky (Skupinová) Učiteľka rozprestrie na koberec zelenú a modrú podložku. Každý si vyberie predmet, pomenuje ho a uloží na správnu podložku. Učiteľka sa pýta, čo rozhodlo o výbere. Na konci si všetko spolu zopakujú.	Ako deti vyjadrovali dôvod, prečo predmet niekam položili?	Podporila som premýšľanie a vyjadrovanie vlastných nápadov?
U2	Opisovať jednoduché znaky, podľa ktorých určí, či je vec živá alebo neživá	Príbehy z lúky (Hromadná) Učiteľka rozpráva príbeh, kde sa striedajú živé aj neživé prvky. Deti dvíhajú zelený alebo	Ako deti počúvali a rozlišovali postavy a predmety v príbehu?	Bola moja reč pútavá a zrozumiteľná na pochopenie?

		modrý kruh podľa toho, čo počuli. Potom spoločne zhrnú znaky živého a neživého.		
U2	Určiť, či predmet patrí k živým alebo neživým pri praktickej činnosti	Tajomný stôl (Individuálna) Učiteľka pripraví stôl s reálnymi predmetmi a obrázkami. Každý si vyberie, pomenuje a povie, či je to živé alebo neživé, a vysvetlí prečo. Učiteľka jemne vedie otázkami.	Ako deti opisovali svoj postup a rozhodnutie?	Podarilo sa mi vytvoriť príjemné prostredie na vyjadrenie?
U2	Uhádnuť, aký predmet je na obrázku a určiť, či patrí medzi živé alebo neživé	Hádačka v kruhu (Hromadná) Učiteľka drží obrázok otočený chrbtom a opisuje ho. Deti hádajú, čo na obrázku je a či je živé alebo neživé. Na konci všetci zopakujú názov a priradia ho k skupine.	Ako deti spolu hľadali odpovede a rozprávali o nich?	Boli moje opisy a otázky dostatočne motivujúce na zapojenie?
Vymenuje ročné obdobia.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Pozoruje zmeny ročných období	Opísať, ako sa príroda mení počas ročných období	Okno prírodných zmien Hromadná - Učiteľka ukáže veľké ilustrácie tej istej krajiny v rôznych obdobiach. Deti prstom ukazujú a spoločne rozprávajú, čo sa zmenilo – tráva, stromy, počasie. Učiteľka ich povzbudzuje a dopĺňa slovnú zásobu.	Ako deti opisovali zmeny a čím argumentovali?	Podarilo sa mi navodiť záujem o pozorovanie?
U1	Priradiť typické znaky k obdobiam na obrázkoch	Magický kruh roka Skupinová - Učiteľka rozloží na koberec štyri farebné šatky – jar, leto, jeseň, zima. Deti vyberajú obrázky a ukladajú ich na šatku, ku ktorej patria. Spoločne pomenujú znaky.	Ako deti priradzovali obrázky a čo si všímali?	Bola moja podpora pri triedení dostatočná?
U1	Rozpoznať rozdiely medzi ročnými obdobiami	Strom počas roka Individuálna - Učiteľka drží štyri obrázky stromu v rôznych obdobiach. Každý príde, vyberie jeden obrázok a povie, čo je na ňom iné než na ostatných.	Ako deti vyjadrovali rozdiely a opisovali obrázky?	Vytvorila som dostatočný priestor na premýšľanie?
U2 Vymenuje ročné obdobia	Vymenovať štyri ročné obdobia v poradí	Ročný vláčik Hromadná - Učiteľka pripraví štyri obrázky ročných období.	Ako deti opakovali názvy a ukladali poradie?	Bola aktivita jasná a názorná na zapamätanie?

		Deti ich spolu pomenúvajú, potom ich ukladajú za sebou ako vagóny. Následne spolu zopakujú názvy.		
U2	Určiť názvy ročných období podľa typických znakov	Košík darov roka Skupinová - Učiteľka pripraví košík s predmetmi (rukavice, list, kvet, papierové slnko). Deti ich vyberajú a hovoria, ku ktorému obdobiu patria. Učiteľka dopĺňa otázky a pomáha.	Ako deti pomenúvali predmety a priradzovali ich?	Viedla som aktivitu dostatočne zrozumiteľne?
U2	Samostatne vysloviť názvy období	Mikrofón roka Individuálna - Učiteľka podáva hračkársky mikrofón. Každý príde, chytí mikrofón a nahlas pomenuje všetky štyri ročné obdobia. Učiteľka po každom zopakuje názvy a povzbudí.	Ako deti reagovali pri samostatnom pomenovaní?	Podporila som istotu pri verejnom hovorení?
U2	Určiť ročné obdobie podľa slovného opisu	Hádankové obdobia Hromadná - Učiteľka opisuje typické znaky jedného obdobia bez obrázku. Deti hádajú, ktoré obdobie opisuje. Po odhalení všetci zopakujú názov.	Ako deti hádali a ako sa zapájali do rozhovoru?	Bola moja reč pútavá a zrozumiteľná?
Uvedomuje si zmeny v prírode počas roka.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 S pomocou učiteľky pozoruje zmeny v prírode počas roka	Vnímať, ako sa mení strom počas roka	Strom s tajomstvom Hromadná - Učiteľka prinesie veľkú maketu stromu a k nej štyri balíčky s rôznymi doplnkami (lístie, kvety, ovocie, sneh). Deti s pomocou učiteľky strom „obliekajú“ podľa obdobia, pomenúvajú, čo pridali a čo sa mení.	Čo deti najviac zaujalo, keď pridávali veci na strom?	Vytvorila som atmosféru zvedavosti a tvorenia?
U1	S pomocou učiteľky ukázať zmeny počas roka	Obláčikove príbehy Skupinová - Učiteľka rozpráva krátky príbeh o obláčiku, ktorý cestuje ročnými obdobiami. Deti podľa príbehu vyberajú kartičky s obrázkami počas roka a prikladajú ich k veľkému plagátu. Na záver spolu porovnávajú, ako sa mení alebo počas roka.	Ako deti vyjadrovali, čo sa deje s počasím?	Podarilo sa mi zapojiť deti do príbehu a udržať ich pozornosť?

U1	Pozorovať, ako sa mení oblečenie počas štyroch ročných období	Šatník ročných období Skupinová - Učiteľka pripraví obrázky detí oblečených na jar, leto, jeseň a zimu. Deti k obrázkom priradujú kúsky oblečenia a hračky (rukavice, okuliare, listy). Potom spolu rozprávajú, prečo sa oblečenie mení.	Čo deti hovorili o tom, ako sa obliekame v rôznych obdobiach?	Podporila som rozhovor a fantáziu pri priradovaní predmetov?
U2 Uvedomuje si zmeny v prírode počas roka	Rozpoznať a pomenovať typické znaky ročných období	Chodník ročných pokladov Hromadná - Učiteľka na koberci vytvorí „chodník“ zo štyroch veľkých obrázkov ročných období. Deti po ňom kráčajú, pri každom obrázku zastanú, pomenúvajú farby, zvieratá a rastliny, ktoré k obdobiu patria.	Ako deti opisovali, čo vidia a počúvajú okolo seba?	Vytvorila som priestor na vnímanie detailov a spoločné rozprávanie?
U2	Usporiadať obrázky ročných období podľa príbehu	Rozprávka o štyroch sestrách Hromadná - Učiteľka rozpráva príbeh o štyroch sestrách – Jar, Leto, Jeseň a Zima. Po každom opise deti vyberú obrázok, ktorý k sestre patrí, a položia ho na veľký plagát v poradí. Na konci spoločne zopakujú poradie a znaky.	Ako deti vnímali príbeh a poradie sestier?	Podarilo sa mi rozprávať príbeh tak, aby bol zrozumiteľný a pútavý?
U2	Samostatne vymenovať štyri ročné obdobia	Ročné obdobia s mikrofónom Individuálna - Učiteľka podáva deťom hračkársky mikrofón. Každé dieťa prichádza, chytí mikrofón a vymenuje štyri ročné obdobia. Ostatné deti mu tichým potleskom prejavia podporu.	Ako deti reagovali pri samostatnom pomenúvaní a aké mali pocity?	Vytvorila som prostredie, kde sa deti cítili odvážne a prijaté?
U2	Určiť ročné obdobie podľa opisu	Hádanka v tajomnom vreci Hromadná - Učiteľka schová predmety do nepriehľadného vrečka (kvet, snehová vločka, list, slnko). Každé dieťa potiahne predmet, opíše ho a povie, ku ktorému obdobiu patrí. Potom všetci zopakujú názvy období.	Ako deti vyjadrovali svoje nápady pri hádaní a rozprávaní?	Bola aktivita dosť hravá a motivujúca na zapojenie všetkých?
Identifikuje prvky počasia a realizuje krátkodobé pozorovania zmien v počasí.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka

U1 Pozoruje počasie a vníma jeho zmeny	Všimnúť si, aké je počasie počas dňa	Okno počasie Hromadná - Učiteľka spolu s deťmi postaví k oknu a rozpráva, čo vidí – či svieti slnko, prší alebo sneží. Deti sa striedajú v ukazovaní a pomenovaní počasie.	Čo si deti všimli ako prvé, keď sa pozreli von?	Podporila som ich zvedavosť a chuť pomenovať, čo pozorujú?
U1	Rozlíšiť zmeny počasie počas jedného týždňa	Kalendár neba Skupinová - Učiteľka pripraví veľký plagát s obrázkami počasie. Každé ráno deti vyberú obrázok a pripnú ho na plagát. Na konci týždňa spolu pomenúvajú, čo sa počas dní striedalo.	Ktoré počasie deti spomínali najradšej a prečo?	Zvládla som zapojiť všetkých a vytvoriť pravidelný rituál pozorovania?
U1	Opísať počasie jednoduchými slovami	Maľovaný deň Individuálna - Každé dieťa nakreslí obrázok aktuálneho počasie. Potom ho ukáže ostatným a slovné opíše.	Čím sa obrázky detí líšili a čo ich na počasí bavilo kresliť?	Bola moja pomoc dostatočne citlivá, aby sa všetci cítili isto?
U2 Identifikuje prvky počasie	Vymenovať základné prvky počasie	Truhlica počasie Hromadná - Učiteľka prinesie truhlicu s predmetmi (slnečné okuliare, dáždnik, vložka, list). Deti si striedavo vyberajú predmety, pomenúvajú ich a prikladajú pod obrázok počasie.	Čo deti hovorili o predmetoch a k čomu ich priradzovali?	Dokázala som udržať záujem skupiny počas celej aktivity?
U2	Rozlíšiť, kedy sa objavujú prejavy počasie	Kedy prší? Hromadná - Učiteľka rozpráva krátke príbehy o rôznych dňoch. Deti ukazujú obrázok počasie, ktorý sa hodí k príbehu. Na záver si všetci zhrnú, aké počasie sa spomínalo.	Čo všetko deti spomenuli, keď počúvali príbehy?	Pôsobilo moje rozprávanie pútavo a zrozumiteľne?
U3 Identifikuje prvky počasie a realizuje krátkodobé pozorovania zmien v počasí	Analyzovať zmeny počasie počas viacerých dní	Denník oblohy Skupinová - Učiteľka pripraví veľký papier s okienkami na každý deň. Deti pozorujú počasie a denne nalepia piktogram. Na konci týždňa všetci rozprávajú, čo sa menilo.	Čo deti zistili pri porovnávaní dní a čo si zapamätali?	Viedla som rozhovor tak, aby si každý mohol povedať svoj postreh?
U3	Pozorovať a pomenovať prejavy počasie	Meteorológ na dvore Hromadná - Učiteľka s deťmi vyjde na dvor. Spoločne sledujú oblohu, vietor a teplotu. Potom každý rozpráva, čo si všimol.	Ktoré znaky počasie boli pre deti najzaujímavejšie?	Podarilo sa mi podnecovať otázky a vlastné bádanie?
U3	Zaznamenať pozorované počasie tvorivým spôsobom	Kreslená predpoveď Individuálna - Každé dieťa nakreslí štyri obrázky s počasím	Čo deti rozprávali o svojich obrázkoch a ako sa na ne pozerali?	Bola moja podpora povzbudzujúca, aby sa nebáli tvoriť?

		počas týždňa. Učiteľka sa s ním rozpráva o tom, čo sa menilo.		
--	--	---	--	--

2 Rastliny

Identifikuje rôznorodosť rastlinnej ríše.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Pozoruje rôznorodosť rastlinnej ríše	Všimnúť si rôzne druhy rastlín v okolí	Zelené pátranie Hromadná - Učiteľka s deťmi vyjde do záhrady alebo parku. Spoločne si prezrú rôzne rastliny – stromy, kvety, kríky. Každé dieťa si vyberie jednu rastlinu, ukáže ju a povie, čím ho zaujala.	Čo deti objavili a čo ich na rastlinách najviac zaujalo?	Podarilo sa mi vytvoriť atmosféru záujmu a zvedavosti?
U1	Rozlíšiť základné tvary a veľkosť rastlín	Listový koberec Skupinová - Učiteľka prinesie rôzne listy a rastliny. Deti ich pokladajú na veľkú plachtu, porovnávajú veľkosť a tvar a pomenúvajú rozdiely.	Čím sa listy od seba líšili podľa detí?	Podporila som rozhovor o rozdieloch a podobnostiach?
U1	Opísať rastliny jednoduchými slovami	Rastlina pod lupou Individuálna - Učiteľka dá deťom lupy. Každé dieťa si vyberie rastlinu, prezrie ju a potom slovami opíše farbu, vôňu a tvar.	Čo deti spomenuli pri opise rastliny?	Bola moja podpora dostatočná na rozvoj slovnej zásoby?
U2 Identifikuje rôznorodosť rastlinnej ríše	Vymenovať základné druhy rastlín	Kúzelný herbár Hromadná - Učiteľka rozloží obrázky rôznych rastlín (stromy, kvety, tráv, kríky). Deti vyberajú obrázok, pomenujú rastlinu a priložia ho na správne miesto v herbári.	Ktoré rastliny deti pomenovali najľahšie a ktoré ťažšie?	Bola aktivita prehľadná a zrozumiteľná?
U2	Priradiť rastliny k miestam, kde rastú	Kde bývam? Skupinová - Učiteľka ukazuje obrázky prírodných prostredí (lúka, les, záhrada). Deti priradujú rastliny k miestu, kde sa najčastejšie nachádzajú.	Aké nápady deti pri priradovaní spomínali?	Vytvorila som priestor na spoločné premýšľanie a diskusiu?
U2	Rozlíšiť rastliny podľa vzhľadu a farby	Farby prírody Skupinová - Učiteľka pripraví košíky s farebnými obrázkami rastlín. Deti roztriedia obrázky podľa farby kvetov alebo listov a pomenúvajú ich.	Čo deti rozprávali o farbách a tvaroch rastlín?	Podarilo sa mi udržať ich záujem a zvedavosť?

U2	Určiť rastlinu podľa slovného opisu	Hádanka z kvetinovej lúky Hromadná - Učiteľka opisuje rastlinu bez ukázania obrázka. Deti hádajú, o ktorú rastlinu ide, a potom obrázok odhalia.	Čo deti hovorili pri hádaní a ako argumentovali?	Bola moja reč pútavá a motivujúca na zapojenie všetkých?
Uvedie potravinový a technický úžitok niektorých úžitkových rastlín a húb.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Vie, že človek využíva/pestuje rastliny pre rôzny úžitok	Uvažovať nad tým, že rastliny používame na jedlo, aj iné účely	Dotkni sa a hádaj Hromadná - Učiteľka pripraví košík so skutočnými predmetmi (kukurica, chlieb, suchá kukuričná šupka, drevená lyžica, jablko). Deti si zatvorenými očami vyberajú predmety, skúmajú ich hmatom a potom hádajú, čo to je a na čo sa používa.	Čo deti hovorili o tom, čo držali v ruke a na čo to slúži?	Dokázala som deti motivovať, aby zapájali všetky zmysly?
U1	Opísať, ako rastliny pomáhajú ľuďom	Príbehy jedla Hromadná - Učiteľka rozpráva krátky príbeh o tom, ako rodina na poli pestuje zemiaky a pripravuje z nich jedlo. Deti pri príbehu ukazujú obrázky jedla a pomáhajú dotvárať dej otázkami.	Čo si deti pamätali z príbehu o rastlinách a jedle?	Bola moja rozprávka pútavá a podporila predstavivosť?
U1	Rozlíšiť predmety, ktoré pochádzajú z rastlín	Rastlinný a nerastlinný kútik Skupinová - Učiteľka rozloží predmety (papier, plastová fľaša, kúsok dreva, kameň). Deti ich triedia do dvoch skupín a rozprávajú, prečo tam patria.	Čím deti argumentovali, keď triedili predmety?	Podporila som samostatné premýšľanie a vyjadrovanie?
U2 Vymenuje príklady potravín a výrobkov z rastlín	Rozlíšiť a pomenovať potraviny rastlinného pôvodu	Ochutnávkový tanier Hromadná - Učiteľka pripraví malé ochutnávky (kúsok chleba, jablko, orech). Deti ochutnávajú a pomenúvajú, čo jedia a z akej rastliny to pochádza.	Čo deti hovorili o chuti jedla a o tom, z čoho je?	Podarilo sa mi zapojiť zmysly a chuť skúmať jedlo?
U2	Priradiť rastlinu k výrobku, ktorý je z nej vyrobený	Od semienka k výrobku Skupinová - Učiteľka rozloží obrázky rastlín a výrobkov (obilie – chlieb, kukurica – pukance). Deti spájajú dvojice a rozprávajú, čo sa s rastlinou deje, kým sa z nej stane výrobok.	Ktoré prepojenia boli pre deti najľahšie a ktoré ťažšie?	Bola moja pomoc jasná a podporujúca zvedavosť?

U2	Rozlíšiť potravinový a technický úžitok rastlín	Dva stoly príbehov Skupinová - Učiteľka pripraví stôl s potravinami a stôl s predmetmi (kniha, drevená lyžica). Deti k nim prikladajú obrázky rastlín, z ktorých vznikli, a hovoria, čo rastlina dáva.	Čo deti rozprávali o tom, ako rastliny pomáhajú?	Dokázala som podporiť diskusiu a aktívne zapájanie?
U3 Uvedie potravinový a technický úžitok niektorých úžitkových rastlín a húb	Analyzovať, ako rastliny a huby pomáhajú ľuďom	Výskumná stanica Skupinová - Deti si oblečú plášte „malých výskumníkov“. Učiteľka pripraví stanovišťa: potraviny, predmety, obrázky rastlín a húb. Deti skúmajú, priradujú a zapisujú značky (slniečko – jedlo, ruky – výrobok). Potom rozprávajú, čo zistili.	Čo deti zistili a ako o tom premýšľali?	Bola aktivita dostatočne pestrá a motivujúca?
U3	Hodnotiť význam rastlín a húb v živote ľudí	Čo by chýbalo? Hromadná - Učiteľka rozpráva príbeh: „Predstavte si, že zmiznú všetky rastliny.“ Deti diskutujú, čo by ľuďom chýbalo najviac, a spoločne vytvárajú zoznam.	Čo deti povedali, že by nám najviac chýbalo?	Podarilo sa mi rozprúdiť diskusiu a podnietiť premýšľanie?
U3	Vytvoriť prezentáciu, ktorá zobrazuje úžitok rastlín a húb	Plagát rastlinných pomocníkov Skupinová - Deti na veľký papier nalepujú obrázky rastlín, výrobkov a potravín spolu s učiteľkou. Plagát predstavia ostatným.	Čo deti hovorili o svojich obrázkoch a výbere?	Bola moja podpora primeraná na tvorivú prácu?
Rozpozná vybrané poľnohospodárske rastliny.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 – Vníma, že rastliny sú rôznorodé	Všímať si rôznorodosť rastlín na prechádzke	Lovci rastlín Hromadná – Učiteľka s deťmi vyjde do školskej záhrady alebo okolia. Každé dieťa hľadá rastlinu, ktorá ho zaujme, a prinesie jej časť (list, kvet). Spoločne ich ukladajú na stôl a porovnávajú tvary, vôňu a farbu.	Čo deti povedali, keď opisovali svoj „úlovok“?	Dokázala som vytvoriť atmosféru objavovania a záujmu?
U1	Rozlíšiť základné rozdiely medzi rastlinami	Rastlinné pexeso Skupinová – Učiteľka pripraví dvojice kartičiek s rastlinami. Deti hľadajú páry a vždy pri nájdení vysvetlia, čím sú rastliny podobné alebo odlišné.	Čo deti spomenuli pri opisovaní párov rastlín?	Bola hra pútavá a primeraná na rozvoj porozumenia?

U1	Opísať rastliny jednoduchými slovami	Dotyková krabica Skupinová – Učiteľka vloží do veľkej krabice rôzne rastliny. Deti so zatvorenými očami skúmajú tvar a štruktúru, potom rastlinu opíšu slovami a ukážu ostatným.	Čo deti hovorili o tom, čo cítili pri dotyku?	Podarilo sa mi podnietiť zmyslové vnímanie a slovnú zásobu?
U2 – Pozoruje a porovnáva vybrané poľnohospodárske rastliny	Porovnať rastliny podľa vzhľadu a miesta pestovania	Mapa polí Hromadná – Učiteľka rozprestrie veľký plagát s obrázkami polí (pšenica, kukurica, slnečnica). Deti priradujú skutočné klasy, listy alebo modely a rozprávajú, čo rastliny potrebujú na rast.	Ktoré rastliny deti porovnávali s najväčším záujmom?	Dokázala som spojiť praktické skúmanie s diskusiou?
U2	Priradiť názvy rastlín k ich obrázkom	Kto som? Hromadná – Učiteľka dáva hádanky s opisom rastlín. Deti hádajú názov a priradujú k obrázku. Potom si rastliny spoločne pomenúvajú a zopakujú.	Čo deti rozprávali pri hádaní a určovaní názvov?	Bola aktivita zrozumiteľná a dostatočne pútavá?
U2	Rozlíšiť účel pestovania rastlín	Trh s rastlinami Skupinová – Učiteľka pripraví „trhové stánky“ s maketami rastlín a výrobkov (obilie – chlieb, kukurica – krmivo). Deti si „nakupujú“ a hovoria, čo kupujú a na čo sa to používa.	Čo deti povedali o využití rastlín a výrobkov?	Podporila som rozhovor a prirodzené vyjadrovanie?
U3 – Rozpozná vybrané poľnohospodárske rastliny	Analyzovať znaky poľnohospodárskych rastlín	Výskumný ateliér Skupinová – Deti si oblečú plášte výskumníkov. Učiteľka pripraví stanovišťa s rastlinami a lupami. Deti v skupinách skúmajú tvary listov, klasov a plodov, zakresľujú ich a spoločne pomenúvajú.	Čo deti objavili pri skúmaní a kreslení?	Podarilo sa mi podporiť analytické myslenie a tímovú prácu?
U3	Hodnotiť význam pestovaných rastlín pre ľudí	Čo by chýbalo? Hromadná – Učiteľka rozpráva príbeh: „Predstavte si, že zmizne všetko obilie.“ Deti diskutujú, čo by nám chýbalo, čo by sa zmenilo, a kreslia, čo by už nebolo možné pripraviť.	Čo deti považovali za najdôležitejšie pre ľudí?	Bola diskusia otvorená a podporujúca tvorivé premýšľanie?
Rozpozná rôzne druhy ovocia a zeleniny a uvedomí si význam ich konzumácie pre správnu životosprávu.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka

U1 Rozpozná rôzne druhy ovocia a zeleniny	Pomenovať bežné druhy ovocia a zeleniny	Ochutnávkový bufet Hromadná – Učiteľka pripraví ochutnávkový stolík s kúskami ovocia a zeleniny (jablko, mrkva, paprika, banán). Deti s páskou na očiach ochutnajú a po ochutnaní pomenúvajú, čo jedli. Potom všetci spolu opakujú názvy.	Čo deti povedali o chutiach a vôňach, ktoré spoznali?	Dokázala som vytvoriť atmosféru bezpečia a radosti z objavovania?
U1	Rozlíšiť a pomenovať ovocie a zeleninu	Trh s prekvapením Skupinová – Učiteľka hrá predavačku. Deti „nakupujú“ plody, ktoré vyberú, ukážu a povedia, či je to ovocie alebo zelenina.	Čo deti spomenuli, keď zisťovali, čo držia v ruke?	Bola aktivita hravá a motivujúca?
U1	Opísať plody s využitím rôznych zmyslov	Dotkni sa, ovoňaj, opíš Skupinová – Učiteľka rozloží rôzne plody. Deti ich skúmajú hmatom, čuchom a pohľadom, potom slovné opisujú, čo cítia a vidia.	Čo deti povedali o rozdieloch medzi plodmi?	Podporila som zmyslové skúmanie a bohatú slovnú zásobu?
U2 Uvedomuje si, že ovocie a zelenina pochádzajú z rastlín a človek ich získava pestovaním	Opísať, ako vznikajú a rastú plody v prírode	Záhradnícka expedícia Hromadná – Učiteľka s deťmi ide na návštevu záhradky alebo sadí priesady do kvetináčov. Každé dieťa rozpráva, ako rastú rastliny a čo z nich vzniká.	Čo deti povedali o pestovaní a starostlivosti o rastliny?	Dokázala som prepojiť skúsenosť s vysvetľovaním?
U2	Priradiť plody k rastline, na ktorej rastú	Cestička úrody Skupinová – Učiteľka vytvorí na koberci „cestu“ s obrázkami rastlín. Deti prikladajú reálne plody alebo makety tam, kde rastú (napr. paradajka k rajčine, jablko k jabloni).	Čo deti hovorili pri priradovaní plodov?	Bola aktivita dostatočne názorná a zapamätateľná?
U2	Rozlíšiť a pomenovať známe a menej známe druhy plodov	Ochutnávka odvážnych Skupinová – Učiteľka pripraví kúsok menej známeho ovocia alebo zeleniny (napr. mango, batat). Deti ochutnajú a povedia, čo im chuťou pripomína.	Ktoré chute boli pre deti nové a zaujímavé?	Podarilo sa mi vzbudiť zvedavosť a radosť z nových objavov?
U3 Rozpozná rôzne druhy ovocia a zeleniny a uvedomí si význam ich konzumácie pre správnu životosprávu	Analyzovať význam ovocia a zeleniny pre zdravie	Tanier zdravia Skupinová – Učiteľka prinesie veľký maketový tanier. Deti po jednom vyberajú plody a rozprávajú, prečo je dôležité ich jesť. Na konci spoločne zostavia „najzdravší tanier“.	Čo deti považovali za dôležité pre zdravie?	Bola diskusia živá a podporujúca premýšľanie?

U3	Hodnotiť vlastné stravovacie návyky	Môj týždeň s ovocím Individuálna – Deti na veľký papier kreslia, čo jedli počas týždňa. Potom si spoločne hovoria, kde všade bolo ovocie a zelenina.	Čo deti hovorili o svojich zvykoch?	Dokázala som citlivo podporiť uvedenie si zdravých návykov?
Uvedie niektoré životné prejavy rastlín (napríklad klíčenie, rast, rozmnožovanie a pod.).				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 – Pozoruje životné prejavy rastlín (klíčenie a rast)	Všimáť si, ako rastlina klíči a rastie	Semienkový zázrak Skupinová – Učiteľka prinesie semienka (fazuľa, šošovica). Deti ich zasadia do priehľadných nádob, denne sledujú, čo sa mení, a opisujú zmeny.	Ktorý okamih klíčenia bol pre deti najzaujímavejší?	Dokázala som podporiť nadšenie zo sledovania rastu?
U1	Opísať znaky rastu rastliny	Rastlinný denník Individuálna – Deti každý deň pozorujú, ako ich rastlinka vyzerá. Učiteľka sa pýta, čo nové pribudlo a čo si všimli.	Aké zmeny si deti všimli najčastejšie?	Bola moja podpora primeraná, aby deti vedeli popísať rozdiely?
U1	Uvedomiť si, že rastlina sa postupom času mení	Rastlinný film Hromadná – Učiteľka premietne časozberné video klíčenia. Deti rozprávajú, ako sa semienko menilo a čo sa s ním dialo.	Ktoré fázy rastu deti opísali najpodrobnejšie?	Podarilo sa mi vzbudiť úžas a zvedavosť?
U2 – Uvedie niektoré životné prejavy rastlín	Vymenovať základné prejavy života rastlín	Cesta rastlinky Hromadná – Učiteľka rozloží obrázky (semeno, klíčenie, rast, kvitnutie). Deti ich ukladajú podľa poradia a rozprávajú, ako rastlina vyzerá v jednotlivých fázach.	Ako deti popísali jednotlivé kroky rastu?	Bola aktivita zrozumiteľná a podporila zapamätanie?
U2	Opísať, ako rastlina rastie a kvitne	Divadlo života rastliny Skupinová – Deti si v skupinách nacvičia scény – semienko spí, klíči, rastie a kvitne. Ostatné deti hádajú, akú fázu predstavujú.	V čom bola pre deti dramatizácia zábavná a čo si pri nej uvedomili?	Podarilo sa mi vytvoriť atmosféru radosti a spolupráce?
U2	Vysvetliť, čo rastlina potrebuje na rast	Záhradnícky kufrík Hromadná – Učiteľka prinesie predmety (voda, zemina, svetlo – baterka). Deti prikladajú k obrázkom rastlín to, čo im pomáha rásť, a rozprávajú o tom.	Ako deti premýšľali o tom, čo je pre rast dôležité?	Bola moja podpora motivujúca k diskusii?

U2	Opísať a usporiadať obrázky s fázami rastu rastliny	Život rastlinky Skupinová – Učiteľka pripraví kartičky (klíčenie, rast, kvitnutie). Deti vyberajú, opisujú a ukladajú do správneho poradia.	Ktoré obrázky deti priradzovali najistejšie a prečo?	Dokázala som citlivo podporiť premýšľanie a opis?
Opíše podmienky zabezpečujúce klíčenie a rast rastliny.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 – Pozoruje klíčenie a rast rastliny	Vnímať, ako semienko klíči a mení sa	Semienkový detektív Skupinová – Učiteľka prinesie sklenené nádoby a s deťmi do nich zasadia semienka. Deti pozorujú každý deň, čo sa mení, a ukazujú na rastlinách nové časti.	Ktorý okamih rastu bol pre deti najzaujímavejší?	Dokázala som vzbudiť nadšenie a záujem o sledovanie rastu?
U1	Rozlíšiť jednotlivé fázy klíčenia	Rastlinný príbeh Hromadná – Učiteľka rozpráva príbeh semienka, ktoré spalo, klíčilo a rástlo. Deti pri príbehu ukazujú kartičky s obrázkami príslušnej fázy.	V čom bol príbeh pre deti najpútavejší?	Bola moja reč zrozumiteľná a podnecujúca predstavivosť?
U1	Opísať prvé znaky rastu rastliny	Kreslím, čo vidím Individuálna – Každé dieťa nakreslí, ako vyzerá jeho rastlinka. Potom spoločne rozprávajú, čo sa zmenilo oproti včerajšku.	Aké zmeny si deti všimli na svojich rastlinkách?	Podporila som odvahu popísať aj malé rozdiely?
U2 – Opíše podmienky zabezpečujúce klíčenie a rast rastliny	Vysvetliť, čo rastlina potrebuje na klíčenie	Rastlinný kufrík Hromadná – Učiteľka pripraví kufrík s predmetmi (krhla – voda, baterka – svetlo, zemina). Deti vyberajú predmety a rozprávajú sa o nich.	Ako deti opisovali význam jednotlivých vecí?	Bola aktivita zrozumiteľná a podporujúca diskusiu?
U2	Rozlíšiť, ktoré podmienky sú pre rast rastliny dôležité	Čo chýba rastlinke? Skupinová – Učiteľka ukazuje obrázky rastlín bez svetla, vody alebo pôdy. Deti hádajú, čo rastline chýba, a vysvetľujú, prečo nemôže rásť.	Čo deti povedali o tom, prečo rastliny potrebujú starostlivosť?	Podarilo sa mi podnietiť premýšľanie nad príčinami?
U2	Opísať proces rastu od semienka po rastlinu	Cesta semienka Hromadná – Deti spolu s učiteľkou vytvoria veľký plagát s obrázkami semienka, klíčenia, rastu a kvitnutia. Každý krok spoločne pomenúvajú.	Ktoré fázy deti opísali s najväčším záujmom?	Bola moja podpora primeraná na spoločné tvorenie?

U2	Vysvetliť, ako sa o rastlinu starať	Malý záhradník Skupinová – Učiteľka prinesie sadenice. Deti si ich presádzajú do kvetináča, zalievajú a rozprávajú, čo rastlinka potrebuje, aby rástla.	Ako deti vnímali starostlivosť o rastlinu?	Podarilo sa mi podporiť vzťah k rastlinám a starostlivosti o ne?
----	-------------------------------------	--	--	--

3 Živočíchy

Identifikuje rôznorodosť živočíšnej ríše.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Porovnáva živočíchy podľa pozorovateľných, učiteľkou určených znakov	Rozlíšiť rozdiely na povrchu tela živočíchov	Dotkni a opíš Skupinová – Učiteľka pripraví modely alebo obrázky zvierat (ryba, vták, jež). Deti sa ich dotýkajú alebo si ich obzerajú a rozprávajú, aký majú povrch tela.	Aké rozdiely si deti všimli na povrchu tela?	Podarilo sa mi podporiť záujem a pozorné skúmanie?
U1	Opísať spôsob pohybu živočíchov	Zvieracia chôdza Hromadná – Učiteľka ukáže obrázky rôznych zvierat. Deti napodobňujú ich pohyb a potom hovoria, ako sa pohybujú v skutočnosti.	Čo deti hovorili o tom, ako sa zvieratá pohybujú?	Bola aktivita hravá a zapájala všetkých?
U1	Vnímať veľkosť a tvar živočíchov	Živočíšne páry Skupinová – Deti porovnávajú obrázky dvojíc živočíchov (slon – myš, orol – vrabec) a hovoria, čo majú spoločné a čím sa líšia.	V čom boli podľa detí živočíchy podobné a v čom odlišné?	Podporila som premýšľanie a spoločné hľadanie odpovedí?
U2 – Uvádza príklady rozdielnych a podobných znakov živočíchov	Vymenovať rozdiely a podobnosti medzi živočíchmi	Kto sa na koho podobá? Hromadná – Učiteľka rozprestrie veľké obrázky živočíchov. Deti vyberajú dvojice a rozprávajú, čo majú rovnaké a čo rozdielne.	Čo deti spomenuli ako najzaujímavejšie podobnosti a rozdiely?	Bola aktivita zrozumiteľná a podporujúca diskusiu?
U2	Rozlíšiť živočíchy podľa prostredia, kde žijú	Domčeky zvierat Skupinová – Učiteľka pripraví obrázky prostredia (voda, vzduch, les). Deti priradujú živočíchy a rozprávajú, prečo tam žijú.	Ako deti vysvetľovali svoje rozhodnutie pri priradovaní?	Podarilo sa mi podporiť argumentáciu a premýšľanie?

U2	Roztriediť živočíchy podľa spoločných znakov a opísať ich základné črty	Zvieracia trieda Hromadná – Deti spolu s učiteľkou vytvárajú „triedu“ zvierat – hračky alebo obrázky triedia na vtáky, cicavce, ryby. Každého živočícha opíšu.	Ktoré znaky deti pomenovali najistejšie?	Bola moja podpora jasná a povzbudzujúca?
U3 – Identifikuje rôznorodosť živočíšnej ríše	Analyzovať rozmanitosť živočíchov podľa viacerých znakov a vytvoriť spoločnú prezentáciu pozorovaní	Výskumníci v prírode Skupinová – Učiteľka rozloží fotografie rôznych živočíchov. Deti v skupinách pozorujú farby, tvar tela, prostredie. Každá skupina vytvorí krátku prezentáciu „nálezov“.	Ktoré znaky boli pre deti najzaujímavejšie na porovnávanie?	Dokázala som podporiť spoluprácu a radosť z objavovania?
U3	Hodnotiť význam rôznych živočíchov pre človeka a prírodu	Čo by chýbalo? Hromadná – Učiteľka rozpráva príbeh: „Predstavte si, že v lese už nežijú vtáky.“ Deti diskutujú, čo by sa zmenilo a prečo sú zvieratá dôležité.	Čo deti považovali za najdôležitejšie pre prírodu?	Podarilo sa mi rozprúdiť tvorivé premýšľanie a diskusiu?
Identifikuje niektoré životné prejavy živočíchov.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 – Vie, že všetky živočíchy potrebujú vzduch, vodu a potravu	Uvedomiť si základné potreby živočíchov	Zvierací bufet Hromadná – Učiteľka pripraví obrázky zvierat a obrázky potravy, vody a vzduchu. Deti k zvieratám priradujú to, čo potrebujú k životu, a hovoria prečo.	Ktoré potreby deti pomenovali najľahšie?	Bola aktivita zrozumiteľná a názorná?
U1	Pomenovať, čo je potrebné pre život zvieratá	Čo chýba? Skupinová – Učiteľka ukazuje obrázky zvierat, ktorým niečo chýba (napr. voda, potrava). Deti hádajú, čo zviera potrebuje, aby mohlo žiť.	Ako deti vysvetľovali svoje tipy?	Podarilo sa mi podporiť premýšľanie a diskusiu?
U1	Opísať, čím sa zvieratá živia	Hádaj, čo jem Hromadná – Učiteľka hovorí hádanky o tom, čím sa zvieratá živia. Deti hádajú a ukazujú obrázky potravy.	Ktoré hádanky deti hádali s najväčšou radosťou?	Bola moja reč pútavá a hravá?
U2 – Identifikuje niektoré životné prejavy živočíchov	Pomenovať základné životné prejavy zvierat	Život zvieratá Skupinová – Učiteľka pripraví kartičky s obrázkami (dýchanie, pitie, jedenie, pohyb). Deti vyberajú a opisujú, čo zvieratá robia.	Čo deti rozprávali o tom, ako zvieratá žijú?	Bola aktivita motivujúca na opisovanie a premýšľanie?

U2	Napodobniť pohyb rôznych zvierat a opísať, čím sa živia	Zvieracia prechádzka Hromadná – Deti sa pohybujú ako rôzne zvieratá (plazenie, lietanie, skákanie) a hovoria, čo tieto zvieratá jedia.	Ako sa deti cítili, keď napodobňovali zvieratá?	Podarilo sa mi spojiť pohyb s učením a radosťou?
U2	Opísať potreby zvierat a vytvoriť plagát s dôležitými podmienkami jeho života	Zviera v starostlivosti Skupinová – Každá skupina dostane obrázok zvierat a rozpráva, čo potrebuje na život. Potom vytvoria malý plagát s obrázkami potravy, vody, prostredia.	Ktoré potreby deti považovali za najdôležitejšie?	Bola moja podpora primeraná na spoločnú tvorbu a diskusiu?
U2	Priradiť živočíchy k ich prostrediu a potrave a vysvetliť svoj výber	Domčeky a dobroty Skupinová – Učiteľka pripraví kartičky s prostrediami a potravou. Deti priradujú k zvieratám, kde žijú a čo jedia.	Ako deti zdôvodňovali svoje rozhodnutie pri priradovaní?	Dokázala som rozvíjať záujem a argumentáciu?
Na základe pozorovania identifikuje rozdiely medzi živočíchmi v spôsobe ich pohybu.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 – S pomocou učiteľky pozoruje rozdiely medzi živočíchmi v spôsobe ich pohybu v prostredí	Vnímať rôzne spôsoby pohybu zvierat	Zvieracia prehliadka Hromadná – Učiteľka ukazuje obrázky (ryba, vták, pes). Deti napodobňujú pohyb a hovoria, kde sa takto pohybujú.	Čo deti najradšej napodobňovali?	Dokázala som vzbudiť radosť a záujem o pohyb zvierat?
U1	Priradiť živočíchy k prostrediu, v ktorom sa pohybujú, a opísať svoj výber	Kto kam ide? Skupinová – Učiteľka rozloží kartičky s prostrediami (voda, vzduch, zem). Deti priradujú zvieratá podľa pohybu a rozprávajú, kam patria.	Aké prostredia deti pomenovali najistejšie?	Bola aktivita jasná a podporila diskusiu?
U1	Opísať spôsob pohybu živočíchov na základe sledovania videa	Zvieracie video Hromadná – Učiteľka premietne krátke videá pohybu zvierat. Deti hovoria, ako sa zvieratá pohybovali.	Ktoré pohyby deti opísali najpodrobnejšie?	Podarilo sa mi udržať ich pozornosť a zvedavosť?
U2 – Na základe pozorovania identifikuje rozdiely medzi živočíchmi v spôsobe ich pohybu	Napodobniť pohyb vybraného živočicha	Pohyby v kruhu Hromadná – Deti stoja v kruhu, každé si vyberie zviera a predvedie jeho pohyb. Ostatní hádajú a rozprávajú, čím sa pohyby líšia.	V čom boli podľa detí pohyby najodlišnejšie?	Bola aktivita hravá a podnecujúca premýšľanie?

U2	Priradiť živočíchy k prostrediu a opísať, ako sa v ňom pohybujú	Zvierací domov Skupinová – Učiteľka rozprestrie veľké obrázky prostredí. Deti priradujú zvieratá a hovoria, ako sa tam pohybujú.	Ako deti vysvetľovali svoje rozhodnutia pri priradovaní?	Dokázala som podporiť argumentáciu a diskusiu?
U2	Roztriediť živočíchy podľa prostredia pohybu	Cestičky pohybu Skupinová – Na koberci sú tri pásy – voda, zem, vzduch. Deti ukladajú obrázky zvierat podľa toho, kde sa pohybujú, a rozprávajú o spôsobe pohybu.	Čo deti rozprávali o rozdieloch v pohybe?	Bola aktivita pútavá a zrozumiteľná?
U2	Vysvetliť význam pohybu pre život zvierat a opísať jeho účel	Prečo sa hýbe? Hromadná – Učiteľka rozpráva príbeh o zvierati, ktoré hľadá potravu. Deti hádajú, prečo sa musí pohybovať, a opisujú, čo zvieratá robia, aby prežili.	Aké dôvody deti pomenovali ako dôležité pre pohyb?	Podarilo sa mi podnietiť premýšľanie a diskusiu?
Vie, že rôzne druhy živočíchov vyžadujú pre svoj život rôzne druhy potravy.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 S pomocou učiteľky pozoruje rozdiely v potrave, ktorú rôzne živočíchy pre svoj život potrebujú	Priradiť potravu k vybranému zvieratú na základe názorného porovnávania	Ochutnávka pre plyšákov Hromadná - Učiteľka pripraví plyšákov (lev, králik, ryba) a reálne makety alebo obrázky potravy. Deti priradujú, čo kto zje.	Čo deti rozprávali pri výbere potravy?	Bola aktivita názorná a podporujúca porozumenie?
U1	Vysvetliť, prečo zvieratá potrebuje určitý druh potravy	Zvierací bufet Skupinová - Učiteľka vytvorí „stánky“ s maketami potravy. Deti si vyberú zvieratá a hľadajú, čo by si „nakúpilo“. Potom hovoria, prečo to zvieratá potrebuje.	Čo deti povedali o dôvodoch výberu potravy?	Dokázala som podporiť premýšľanie a rozhovor?
U1	Rozpoznať, že zvieratá sa líšia aj podľa druhu potravy	Hádaj, kto čo je Hromadná - Učiteľka povie hádanku o potrave zvierat. Deti hádajú a ukazujú obrázok potravy, ktorú zvieratá jedia.	Čo deti pomenovali najľahšie pri hádaní?	Bola aktivita hravá a zapamätateľná?
U2 Vie, že rôzne druhy živočíchov vyžadujú pre svoj život rôzne druhy potravy	Triediť živočíchy podľa druhu potravy a pomenovať ich	Trh so zvieracími dobrotami Skupinová - Deti sa stanú „zverolekármi“. Učiteľka rozloží obrázky potravy a zvierat. Deti triedia potravu do misiek zvierat a hovoria, kto čo zje.	Aké rozdiely deti opísali pri triedení?	Bola aktivita prehľadná a podnecujúca diskusiu?

U2	Určiť, ktoré zvieratá sú mäsožravce a ktoré bylinožravce	Stopy na snehu Skupinová - Na veľkom papieri sú stopy zvierat. Deti hľadajú, kam vedú, priradujú potravu a rozprávajú, kto je mäsožravec a kto bylinožravec.	Ako deti vysvetľovali svoje priradenie potravy?	Podporila som logické myslenie a premýšľanie?
U2	Napodobniť správanie zvierat pri získavaní potravy a opísať ho	Divadlo hladného zvierťa Hromadná - Deti si vyberú masku zvierťa a predvádzajú, ako hľadá potravu. Ostatní hádajú, čo hľadá.	Čo deti spomenuli o spôsobe získavania potravy?	Dokázala som podporiť fantáziu a zážitok z hry?
U2	Vytvoriť obrázkovú prezentáciu potravy rôznych zvierat	Kniha chutí zvierat Skupinová - Deti spoločne vytvoria knihu – nalepia obrázky zvierat a ich potravy a hovoria, čo a prečo zjiera je.	Čo deti opísali najzaujímavejšie na svojom obrázku?	Bola aktivita tvorivá a motivujúca k spolupráci?
Rozpoznáva mláďatá vybraných živočíšnych druhov a pomenúva ich.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 – Pozoruje rozdiely medzi mláďatami a dospelými jedincami rôznych živočíšnych druhov	Rozlíšiť mláďatá a dospelé zvieratá podľa veľkosti a vzhľadu	Zvieracie rodiny Hromadná - Učiteľka pripraví obrázky mláďat a dospelých zvierat, postupne ich ukazuje deťom. Každé dieťa si vezme jeden obrázok a hľadá svoj „pár“ – mláďa a dospelé zviera. Keď dvojice vzniknú, deti obrázky položia vedľa seba.	Aké rozdiely si deti všimli najľahšie?	Podarilo sa mi jasne vysvetliť rozdiely vo veľkosti a vzhľade?
U1	Napodobniť pohyby mláďat a dospelých zvierat	Kto sa tak hýbe Hromadná - Deti si losujú karty so zvieratami (bez písma, len obrázok). Každý predvedie pohyb a ostatní hádajú, či ide o mláďa alebo dospelé zviera.	Čo deti povedali pri hádaní pohybov?	Bola aktivita dostatočne hravá a motivujúca?
U2 – Vie, že živočíchy, podobne ako človek, postupne rastú a vyvíjajú sa (menia sa)	Opísať, ako sa mláďa mení počas rastu	Príbeh rastu Hromadná - Učiteľka rozpráva príbeh o mláďati, ktoré rastie. Deti pohybom ukazujú, ako sa mení (napr. z kĺbka vlny na veľkého psa).	Čo deti vyjadrili pohybom?	Bola aktivita pútavá a veku primeraná?
U2	Usporiadať fázy rastu zvierat	Cesta životom Skupinová - Učiteľka pripraví na stôl predmety alebo obrázky (vajce, kuriatko, sliepka). Deti ich dávajú do	Aké zmeny deti pomenovali najlepšie?	Podporila som premýšľanie a spoluprácu?

		poradia a vysvetľujú, čo sa deje v každej fáze.		
U3 – Rozpozná mláďatá vybraných živočíšnych druhov a pomenúva ich	Určiť mláďatá na základe slovného opisu a pohybu	Hádaj, kto som Hromadná - Učiteľka číta krátky opis mláďaťa a predvádza jeho pohyb. Deti hádajú názov a napodobnia zvuk.	Ktoré mláďatá deti pomenovali s istotou?	Bola aktivita zrozumiteľná a zábavná?
U3	Vymyslieť krátky príbeh o mláďati	Rozprávka o malom kamarátovi Skupinová - Deti vymyslia jednoduchý príbeh o mláďati (kde žije, čo robí). Na záver povedia jeho meno a pohybom ukážu, ako sa správa.	Aké príbehy deti rozprávali s nadšením?	Podarilo sa mi podporiť tvorivosť a rozprávanie?
U3	Vytvoriť plagát mláďat rôznych zvierat	Mláďatkový plagát Skupinová - Deti na veľký papier lepia obrázky mláďat a spoločne hovoria ich názvy. Na konci všetci spoločne názvy opakujú.	Ktoré názvy si deti zapamätali najlepšie?	Bola aktivita prehľadná a motivujúca?
Opíše spôsoby starostlivosti o niektoré živočíchy.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 – Vie, že človek chová rôzne živočíchy pre rôzny úžitok	Pomenovať základné druhy hospodárskych živočíchov	Gazdovský príbeh Hromadná - Učiteľka rozpráva príbeh o farme, kde žijú kravy, sliepky, ovce a včely. Deti pri mene zvieratá vstávajú a urobia pohyb (napr. mávanie krídlami). Po príbehu každý pomenuje jedno zviera, ktoré človek chová.	Ktoré zvieratá si deti najlepšie zapamätali?	Bola aktivita zrozumiteľná a pútavá?
U1	Priradiť hospodárske zvieratá k produktom, ktoré poskytujú	Kúzelný košík Skupinová - Učiteľka pripraví košík s predmetmi (klbko vlny, škrupina vajička). Deti predmet vyberú a povedia, od ktorého zvieratá pochádza a na čo slúži.	Čo deti pomenovali bez váhania?	Podarilo sa mi podporiť samostatné vyjadrenie?
U2 – Uvádza príklady živočíchov chovaných pre úžitok a spôsob, ako ich človek využíva	Opísať význam chovu hospodárskych živočíchov pre každodenný život ľudí	Zvierací trh Hromadná - Učiteľka rozdelí priestor na stánky (mliečne, vlnové, vaječné). Deti si vyberú masku zvieratá a idú k stánku, ktorý zodpovedá ich	Ktoré zvieratá deti priradzovali najistejšie?	Bola aktivita hravá a jasná?

		„produktu“. V stánku povedia, čo dávajú a na čo to ľudia používajú.		
U2	Vysvetliť základné potreby zvierat chovaných človekom	Domčeky starostlivosti Skupinová - Deti v skupinkách stavajú z kociek alebo látok domček pre vybrané zviera. Hovoria, čo mu tam nesmie chýbať (voda, potrava, čistota).	Aké potreby deti spomenuli ako najdôležitejšie?	Podporila som premýšľanie a spoluprácu?
U3 – Opíše spôsoby starostlivosti o niektoré živočíchy	Vymenovať hlavné činnosti, ktoré súvisia so starostlivosťou o zviera	Divadielko starostlivosti Skupinová - Deti si vyberú figúrku zvierat a v skupine vymyslia scénu, ako mu dávajú jesť, vodu, čistia mu miesto a hovoria, prečo je to dôležité. Potom scénu predvedú.	Ktoré činnosti deti opísali najlepšie?	Bola aktivita tvorivá a zrozumiteľná?
U3	Zostaviť súhrn pravidiel starostlivosti o zviera	Plagát pomocníkov Hromadná - Deti vytvoria veľký plagát. Nalepujú alebo kreslia obrázky a predmety (krmidlo, vedro, hrebeň) a hovoria, ako sa používajú.	Čo deti spomenuli ako dôležité pravidlá?	Bola aktivita motivujúca a prehľadná?
U3	Vyhodnotiť význam starostlivosti pre spokojnosť zvierat	Kruh dobrých rúk Hromadná - Deti stoja v kruhu. Každé povie jednu vec, ktorú zviera potrebuje, a rukou naznačí gesto (misku, pohladenie, metlu). Potom spolu určia, čo je najdôležitejšie a prečo.	Aké potreby deti vybrali ako najdôležitejšie?	Bola aktivita primeraná na premýšľanie a rozhovor?
Identifikuje rôznorodosť spôsobu života živočíchov.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 – Pozoruje rôzne druhy živočíchov a ich spôsob života	Napodobniť pohyb rôznych druhov živočíchov	Pohyby zvierat Hromadná - Učiteľka vyzve deti, aby napodobnili rôzne spôsoby pohybu zvierat (plazenie hada, skákanie žaby, let vtáka). Po každom pohybe sa deti posadia a povedia, ktoré zviera predvádzali.	Aké spôsoby pohybu si deti najlepšie pamätali?	Bola aktivita pútavá a veku primeraná?

U1	Priradiť živočíchy k prostrediu, v ktorom žijú, a pomenovať tieto prostredia.	Kam patrí Skupinová - Učiteľka pripraví tri veľké plochy na koberci – voda, zem, vzduch. Deti si vyberú figúrku zvierat a položia ju tam, kde býva. Potom spoločne pomenúvajú prostredia.	Ktoré prostredia deti rozlišovali najľahšie?	Bola aktivita zrozumiteľná a názorná?
U1	Opísať, akým spôsobom živočíchy získavajú potravu	Lovci a zberači Hromadná - Učiteľka rozpráva príbeh o tom, ako vtáčik hľadá červíka, medveď hľadá rybu a veverička zbiera orechy. Deti hrajú scénky podľa príbehu.	Čo deti predvádzali s najväčším nadšením?	Dokázala som podporiť zapojenie a rozprávanie?
U2 – Identifikuje rôznorodosť spôsobu života živočíchov	Vysvetliť základné rozdiely medzi skupinami živočíchov podľa prostredia, v ktorom žijú	Zvierací svet Skupinová - Deti dostanú do rúk karty so zvieratami a spoločne ich triedia podľa prostredia (voda, vzduch, pôda). Potom hovoria, ako tam zvieratá žijú.	Aké rozdiely deti pomenovali najistejšie?	Bola aktivita prehľadná a primeraná veku?
U2	Predviesť pohyb typický pre skupinu živočíchov a určiť ich spôsob života podľa prostredia	Prispôbenie v pohybe Hromadná - Deti sa rozdelia na tri skupiny (ryby, vtáky, suchozemské zvieratá). Každá skupina predvádza, ako sa pohybuje. Ostatní hádajú, o aký spôsob života ide.	Čo deti povedali o prispôbení pohybu prostrediu?	Bola aktivita hravá a zrozumiteľná?
U2	Uviesť príklady rôznych spôsobov získavania potravy	Kto čo je? Hromadná - Učiteľka položí pred deti predmety (model červíka, orech, rybu). Deti ich priradujú k zvieratám a hovoria, čo ktoré zvieratá je.	Ktoré priradenia deti pomenovali bez zaváhania?	Bola aktivita podnecujúca diskusiu?

4 Človek

Opíše ľudské telo v základných anatomických kategóriách.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Pozoruje a pomenúva základné pozorovateľné časti ľudského tela	Ukázať a pomenovať základné časti tela	Moje telo – tvoje telo Hromadná - Učiteľka ukáže na seba hlavu, oči, uši, nos, ústa, krk, trup, ruky, prsty, nohy a nahlas pomenuje. Deti opakujú, potom v dvojiciach ukazujú tie isté časti na kamarátovi a hovoria názvy.	Ktoré časti tela si deti zapamätali najľahšie?	Bola aktivita jasná a motivujúca?

U1	Napodobniť pohyb vybranej časti tela a jednoducho ju pomenovať	Telo v pohybe Hromadná - Učiteľka povie časť tela (napr. ruky, nohy, hlava) a predvedie pohyb (zatlieskanie, podupanie, otočenie hlavou). Deti napodobnia pohyb a povedia názov časti tela.	Ako deti pomenovali časti tela pri pohybe?	Podporila som hravosť a sústredenie?
U2 Detailnejšie pozoruje a pomenúva základné pozorovateľné časti ľudského tela	Ukázať a pomenovať detailnejšie časti tela na modeli a na vlastnom tele	Kto má čo? Skupinová - Učiteľka prinesie bábiku s pohyblivými časťami a ukazuje napr. viečka, obočie, prsty, členok. Deti ich pomenujú a skúšajú ukázať na sebe.	Čo deti pomenovali najistejšie?	Bola aktivita primeraná a názorná?
U2	Pomenovať vybrané časti horných a dolných končatín a ukázať ich polohu na sebe	Cesta po tele Hromadná - Učiteľka ukáže veľký plagát tela. Deti menujú časti (rameno, lakeť, predlaktie, dlaň, prsty, stehno, koleno, lýtko, členok) a v stojí ukazujú, kde ich majú.	Ktoré názvy deti vedeli použiť samostatne?	Bola aktivita prehľadná a podnecujúca diskusiu?
U3 Opíše ľudské telo v základných anatomických kategóriách	Vytvoriť prehľad hlavných anatomických častí tela	Mapa tela Skupinová - Deti na veľký papier obkreslia ležiaceho kamaráta. Potom spolu rozdelia obrýs na hlavu, trup, horné končatiny, dolné končatiny a prilepia kartičky s názvami.	Aké názvy deti pomenovali najistejšie?	Bola aktivita zážitková a veku primeraná?
U3	Opísať funkcie vybraných častí tela jednoduchým spôsobom	Na čo slúži? Hromadná - Učiteľka drží predmet (lopta, ceruzka, jablko) a pýta sa: „Čo použijeme?“ Deti odpovedajú: „Ruky na chytenie lopty, ústa na zjedenie jablka, oči na pozeranie.“	Ktoré odpovede boli pre deti najľahšie?	Bola aktivita motivujúca k premýšľaniu?
Opíše základné fyziologické funkcie ľudského tela – dýchanie, trávenie, pohyb, krvný obeh, zmyslové vnímanie.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Vníma a pozoruje základné životné prejavy človeka	Pozorovať dych a pohyb hrudníka pri nádychu a výdychu	Hruď ako balón Hromadná - Deti si sadnú do kruhu a položia ruky na hrudník. Spolu s učiteľkou pomaly dýchajú, sledujú pohyb hrudníka. Učiteľka hovorí o nafukovaní a vypúšťaní balóna.	Ako by si pomenoval pohyb hrudníka, keď sa nadýchneš?	Vytvorila som atmosféru, kde ste všetci mohli pokojne sledovať dych?

U1	Vnímať prijímanie potravy a vody počas jedenia	Ochutnávaci rituál Skupinová - Deti ochutnávajú kúsky jablka a sledujú, čo sa deje v ústach. Spoločne si všimnú hryzenie, prehĺtanie a pocit v brušku. Potom sa napijú vody a zdieľajú, ako to vnímajú.	Ktorý okamih ochutnávania sa ti páčil najviac?	Podporila som vás v tom, aby ste spomalili a všimli si každý krok jedenia?
U2 Pozoruje a opisuje prejavy života človeka	Opísať, čo sa deje s telom pri dýchaní a tlkote srdca	Počúvam tlkot Skupinová - Deti v dvojiciach priložia ucho na hrud' kamaráta a počúvajú. Všimajú si tlkot srdca a pohyb hrudníka pri dýchaní. Na záver opíšu zvuky a pocity.	Aký zvuk ťa najviac prekvapil, keď si načúval hrudi?	Zvládla som vytvoriť ticho, aby ste počuli tlkot srdca?
U2	Vnímať zvukové prejavy trávenia po jedle	Bruchá rozprávajú Hromadná - Deti si ľahnú na koberec a ticho počúvajú brušká po jedle. Potom spoločne povedia, aké zvuky sa objavili. Učiteľka vysvetlí, prečo brucho rozpráva.	Čo by tvoje bruško rozprávalo, keby bolo rozprávková bytosť?	Ukázala som vám, že aj bruško vie rozprávať svojím jazykom?
U2	Skúsiť, ako sa dá zistiť tlkot srdca v pokoji a po pohybe	Tlkot srdca na výlete Skupinová - Deti najprv sedia v kruhu a položia si ruku na hrud', aby v pokoji vnímali tlkot srdca. Potom sa spolu postavia a niekoľkokrát obehnú miestnosť alebo skáču a behajú. Hneď po pohybe si znova priložia ruku na hrud' a skúšajú opísať, či sa tlkot zmenil.	Ako sa zmenilo tvoje srdiečko, keď si sa rozbehol?	Vytvorila som bezpečné a radostné prostredie na skúmanie tlkotu srdca?
U3 Opíše základné fyziologické funkcie ľudského tela	Porovnať a opísať, ako rôzne časti tela pomáhajú pri pohybe	Telo v pohybe Hromadná - Deti sa postavia a sledujú obrázky častí tela, ktoré učiteľka ukazuje. Každú časť rozhýbu – skáču, ohýbajú sa, mávajú rukami. Potom kreslia, čo ich telo dokáže.	Ktorá časť tvojho tela bola dnes najsilnejšia v pohybe?	Podarilo sa mi prepojiť pohyb so zábavným objavovaním tela?
U3	Vytvoriť jednoduchý model a vysvetliť, ako telo dýcha a prijíma potravu	Model nášho tela Skupinová - Deti obkreslia na papier postavu a lepia obrázky pľúc a žalúdka. Plastové trubičky ukazujú, kade ide vzduch a potrava. Na záver opíšu, čo model znázorňuje.	Keby tvoj model mohol rozprávať, čo by povedal o dýchaní?	Podarilo sa mi zapojiť vás tak, aby ste s radosťou spolupracovali?

5 Neživá príroda

Uvedie príklady, kde sa v prírode nachádza voda.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 – Pomenúva základné prírodné zdroje vody, opisuje medzi nimi rozdiely	Rozpoznať a pomenovať rieku, potok a jazero na obrázkoch	Vodné obrázky Skupinová - Učiteľka pripraví veľké fotografie rieky, potoka a jazera. Deti si ich prezrú a prstom ukážu, čo na nich vidia. Potom každé dieťa vyberie obrázok, ktorý ho zaujal, a pomenuje, čo na ňom je. Na záver si spoločne zopakujú rozdiely medzi vodnými zdrojmi.	Dokázali deti pomenovať obrázky vody a vybrať si, ktorý ich zaujal?	Ukázala som rozdiely medzi riečkou, potokom a jazerom zrozumiteľne?
U1	Vnímať rozdiel medzi stojatou a tečúcou vodou	Tečie alebo stojí? Hromadná - Na podlahe učiteľka položí dve modré látky – jednu rovno (rieka), druhú do kruhu (jazero). Deti po nich chodia a skúšajú slovami opísať, či voda tečie alebo stojí. Potom sa striedajú a ukazujú, ako voda „tečie“ pohybom tela.	Ukázali deti pohybom tela rozdiel medzi tečúcou a stojatou vodou?	Podarilo sa mi priblížiť vám rozdiely hravou formou?
U2 – Identifikuje, že voda sa nachádza aj v rastlinách, pôde a v rôznych potravinách	Zistiť, že rastliny obsahujú vodu	Šťavnatý list Skupinová - Učiteľka prinesie rôzne listy rastlín a reže ich napoly. Deti si prstom vyskúšajú, či sú vlhké, a slovne opíšu, čo cítia. Potom porovnajú list so suchým papierom.	Všimli si deti vlhkosť v listoch pri dotyku a opísali ju?	Vysvetlila som jasne, že rastliny majú v sebe vodu?
U2	Objaviť, že pôda môže obsahovať vodu	Suchá a mokrá zem Skupinová - Učiteľka pripraví dva kvetináče – jeden so suchou a druhý s navlhčenou hlinou. Deti ich skúmajú rukami, privoňajú a povedia, v ktorom je voda. Na záver každý ukáže, ktorá zem bola mokrá.	Dokázali deti odlíšiť suchú a mokrá pôdu dotykom a vôňou?	Vybrala som vhodný materiál, aby ste cítili rozdiely?
U3 – Uvedie príklady, kde všade sa v prírode nachádza voda	Vymyslieť, kde v prírode môže byť voda a nakresliť to	Mapa vody Individuálna - Deti dostanú papier a pastelky. Učiteľka sa opýta: „Kde všade by ste hľadali vodu?“ Každé dieťa nakreslí svoje miesto (rieka, dážď, potôčik, rosa,	Dokázali deti v kresbe vyjadriť miesta, kde sa v prírode nachádza voda?	Dokázala som vás motivovať premýšľať, kde voda môže byť?

		sneh).Potom obrázky spoločne zavesia a rozprávajú o nich.		
U3	Porovnať rôzne zdroje vody a opísať ich význam pre ľudí a prírodu	Rozprávková voda Hromadná - Učiteľka porozpráva krátku rozprávku o kvapke, ktorá cestuje cez dažďový oblak, rieku, rastliny a nakoniec do pohára. Deti potom vyberajú obrázky, kam kvapka cestovala, a spoločne vytvoria príbeh. Na záver každý povie, prečo je voda dôležitá.	Všimli si deti, prečo bola kvapka dôležitá pre prírodu a ľudí?	Podarilo sa mi ukázať význam vody zrozumiteľne a hravo?
Pozná význam vody pre rastliny, živočíchy a človeka.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Opisuje, ako človek využíva vodu, na čo všetko ju potrebuje	Pomenovať, na čo ľudia používajú vodu v bežnom živote	Voda v dome Hromadná - Učiteľka prinesie obrázky: umývadlo, sprchu, záhradu, hrniec, pohár vody. Deti ich spoločne pozerajú a priradujú k činnostiam (umývanie, pitie, varenie, polievanie). Na záver každý vyberie obrázok, ktorý mu pripomína vodu doma.	Dokázali pomenovať a priradiť všetky obrázky k činnostiam s vodou?	Dokázala som ukázať, ako rôzne ľudia vodu používajú?
U1	Ukázať, ako sa voda využíva pri upratovaní a čistení	Kúzelný uterák Skupinová - Učiteľka pripraví malé nádoby s vodou a handričky. Deti si vyskúšajú navlhčiť handričku a utrieť „špinavý“ stôl. Spoločne pozorujú, ako voda pomáha pri čistení.	Overili si deti, ako voda pomáha odstrániť nečistotu zo stola?	Bola aktivita dostatočne názorná, aby pochopili význam vody pri čistení?
U2 Pozná význam vody pre rastliny, živočíchy a človeka	Zistiť, prečo rastliny potrebujú vodu	Smädná kvetinka Skupinová - Učiteľka ukáže dva kvetináče – v jednom poliaty kvet, v druhom suchý. Deti pozorujú rozdiely a hádajú, prečo jedna rastlina vädnie. Spoločne rastlinku polejú a dohodnú sa, že budú sledovať, čo sa zmení.	Všimli si rozdiel medzi suchou a poliatou rastlinkou?	Vysvetlila som jasne, že bez vody rastlina nemôže rásť?
U2	Chápať, že zvieratá potrebujú k životu piť vodu	Cestou za vodou Hromadná - Učiteľka pripraví prekážkovú dráhu, ktorá symbolizuje cestu zvieratá k vode (napríklad obruč ako	Vedeli vysvetliť, prečo zvieratko potrebovalo napiť sa vody?	Podarilo sa mi ukázať, že voda je pre zvieratá rovnako dôležitá ako pre ľudí?

		„krovie“, švihadlo ako „potok“). Deti si vyberú plyšové zvieratko a postupne ho nesú cez dráhu až k miske s vodou. Učiteľka rozpráva krátky príbeh: „Zvieratko je smädné, potrebuje vodu, aby prežilo. Musí nájsť jazierko.“ Keď každé dieťa dorazí s plyšákom k vode, symbolicky mu „podajú napíť“.		
U2	Porozumieť, že voda pomáha všetkým živým bytostiam prežiť	Vodný kolobeh života Hromadná - Učiteľka rozloží veľké obrázky: rastlina, zviera, človek, kvapka vody. Deti vytvoria z obrázkov kruh a spájajú ich špagátom ako cestičku vody. Každé povie, prečo je voda dôležitá pre „svoj“ obrázok.	Dokázali deti pomenovať, prečo voda pomáha všetkým v kruhu prežiť?	Bolo jasné, ako voda spája rastliny, zvieratá aj ľudí?
Uvedie príklady javov, v ktorých je možné vnímať prítomnosť vzduchu.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Vie, že vietor je pohybujúci sa vzduch	Rozpoznať, že vietor pohybuje predmetmi v prostredí	Vietor vo vlasoch Hromadná - Učiteľka s deťmi vyjde na dvor alebo k otvorenému oknu. Deti si priložia ruky k tvári a sledujú, ako vietor pohybuje vlasmi a oblečením. Spoločne pomenúvajú, čo vietor robí.	Opísali deti, s čím vietor pohol alebo ako pôsobil na telo?	Bola aktivita dostatočne zážitková na pochopenie pohybu vzduchu?
U1	Skúsiť, ako pohyb vzduchu rozhýbe ľahké predmety	Lietajúce pierka Skupinová - Učiteľka rozloží na stôl pierka. Deti jemne fúkajú a sledujú, ako pierka lietajú. Porovnávajú, čo sa stane pri silnom a slabom fúkaní.	Ako deti opísali, ako pierka lietali pri rôznom fúkaní?	Podarilo sa mi vysvetliť rozdiel medzi slabým a silným prúdením vzduchu?
U2 Uvedie príklady javov, v ktorých je možné vnímať prítomnosť vzduchu	Opísať rôzne spôsoby, ako vzduch v prostredí cítiť alebo vidieť jeho účinky	Lovci prievanu Hromadná - Učiteľka s deťmi prechádza triedu a hľadá miesta, kde je prievan (pri dverách, pri okne). Deti zdvihnú ruku, keď pocítia pohyb vzduchu. Potom spoločne hovoria, kde vzduch našli.	Popísali deti miesta s prievanu a čo pri tom cítili?	Viedla som diskusiu tak, aby deti pomenovali viac príkladov?
U2	Vnímať vzduch pri praktickej činnosti s vodou	Bubliny zo slamky Skupinová - Učiteľka pripraví nádoby s vodou a slamky. Deti fúkajú vzduch do vody a sledujú bubliny. Potom skúšajú silné a jemné fúkanie.	Ako deti opisovali vznik bubliniek a ich veľkosť?	Vytvorila som bezpečné a podnetné prostredie na experimentovanie?

U2	Ukázať, že vzduch vyplní priestor v predmete	Balón plný vzduchu Skupinová - Učiteľka dá každému dieťaťu balón. Deti fúkajú a sledujú, ako sa balón zväčšuje. Potom si priložia balón k lícu a cítia vzduch vo vnútri. Na konci hovoria, čo s balónom urobil vzduch.	Ako deti rozprávali, čo sa s balónom stalo?	Bola aktivita zrozumiteľná na pochopenie, že vzduch vyplní priestor?
U2	Vysvetliť, komu vzduch pomáha pri živote na základe rozprávania príbehu.	Vzdušná rozprávka Hromadná - Učiteľka rozpráva príbeh o vzduchu, ktorý pomáha dýchať ľuďom, zvieratám a rastlinám. Deti dvíhajú obrázky vždy, keď počujú, komu vzduch pomáha. Na konci spolu zhrnú význam vzduchu.	Vysvetlili deti, komu vzduch pomáha?	Bola rozprávka pre deti pútavá a jasná?
Opíše Zem ako súčasť vesmíru.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Vie, že žijeme na planéte Zem a tá má tvar gule	Rozpoznať Zem ako guľatú planétu, na ktorej žijeme	Modrá planéta Hromadná - Učiteľka ukáže deťom glóbus. Deti prstom pohladia povrch a sledujú, ako sa glóbus otáča. Potom spoločne hovoria, čo na ňom vidia (voda, pevnina).	Ako deti opisovali Zem a čo si na nej všimli?	Bola aktivita zrozumiteľná na pochopenie tvaru Zeme?
U1	Vysvetliť, že Zem je súčasťou vesmíru a otáča sa a obieha okolo Slnka	Zem v tme Hromadná - Učiteľka zhasne svetlo a baterkou osvetlí glóbus, aby ukázala deň a noc. Deti sledujú, ako sa glóbus otáča, a pomenúvajú, čo svetlo a tma znamenajú.	Ako deti opísali, čo sa deje, keď sa Zem otáča?	Dokázala som názorne vysvetliť striedanie dňa a noci?
U2 Identifikuje hviezdy, Slnko a Mesiak ako telesá vo vesmíre	Rozlíšiť Slnko, Mesiak a hviezdy podľa vzhľadu	Nebeské obrázky Skupinová - Učiteľka rozloží obrázky Slnka, Mesiaca a hviezd. Deti ich pomenujú, porovnávajú farbu, tvar a veľkosť. Potom každý vyberie obrázok, ktorý pozná z noci alebo dňa.	Vedeli deti porovnať, čím sa nebeské telesá od seba líšia?	Bola diskusia podnetná a pútavá pre všetkých?
U2	Pomenovať telesá, ktoré môžeme pozorovať na oblohe	Hviezdna obloha Hromadná - Učiteľka vyzdobí strop triedy papierovými hviezdami a Slnkom. Deti sa ľahnú na koberec a ukazujú, čo vidia. Spoločne hovoria, kedy sa ktoré teleso objavuje. Hviezdnu oblohu môže učiteľka premietiť aj z projektora.	Vedeli deti povedať, čo na oblohe spoznali?	Podarilo sa mi podporiť zvedavosť pri pozorovaní?

U3 Opíše Zem ako súčasť vesmíru	Vysvetliť, že Zem je planéta v slnečnej sústave	Cesta okolo Slnka Hromadná - Učiteľka položí na koberec veľké Slnko z papiera. Deti chodia dookola s glóbusom v rukách a hovoria, že Zem obieha okolo Slnka. Na záver spolu zopakujú, že Zem je planéta vo vesmíre.	Porozumeli deti tomu, ako Zem obieha okolo Slnka?	Bola aktivita zrozumiteľná na vysvetlenie pohybu Zeme?
U3	Opísať, ako človek skúma vesmír	Raketa ku hviezdám Hromadná - Učiteľka ukáže obrázky rakety a družíc. Deti sa postavia a predstavujú si, že štartujú raketou do vesmíru. Hovoria, čo by chceli vo vesmíre vidieť a skúmať.	Ako deti vysvetľovali, čo všetko by vo vesmíre objavili?	Podarilo sa mi vzbudiť záujem o poznávanie vesmíru?

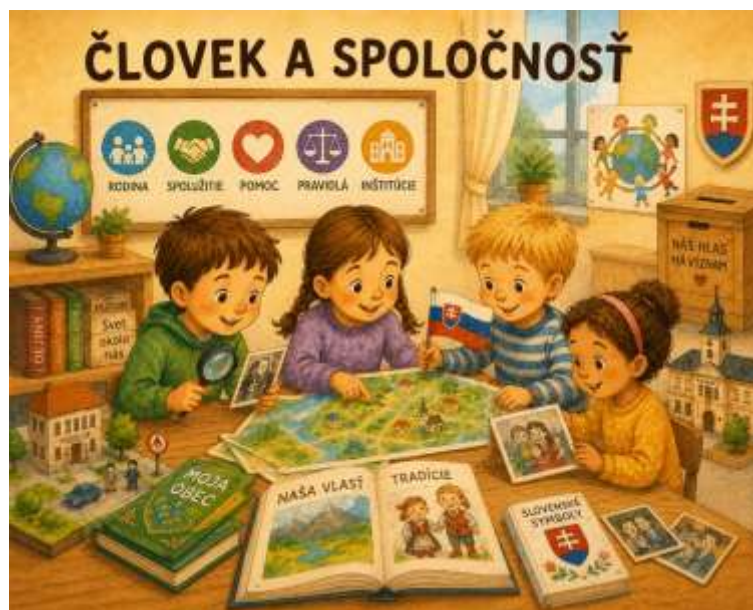
6 Prírodné javy

Opíše vybrané prírodné javy a podmienky zmeny ich fungovania na základe vlastného pozorovania a skúmania (svetlo a tieň, teplo a horenie, topenie a tuhnutie, vyparovanie, rozpúšťanie, zvuk, sila a pohyb).				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Všíma si vybrané prírodné javy vo svojom okolí	Vnímať, ako vzniká tieň pri osvetlení predmetu	Svetlo a tieň Hromadná - Učiteľka rozsvieti lampu a ukáže, ako sa vytvára tieň ruky na stene. Deti skúšajú vytvoriť svoj tieň a pomenúvajú, čo pripomína. Potom porovnávajú tvary a veľkosť tieňa.	Čo všetko skúšali vytvoriť rukami a ako sa tieň menil?	Dokázala som zaujať pozorovaním tieňov a podporiť opisovanie?
U1	Vnímať zmenu skupenstva ľadu a masla vplyvom tepla	Topiace sa kocky Skupinová - Učiteľka položí na tácku kocky ľadu a kúsok masla. Deti ich skúšajú rukou a sledujú, ako sa menia. Spoločne hovoria, čo sa deje a čo to znamená.	Ako opísali, čo sa stalo s ľadom a maslom?	Bola aktivita dostatočne názorná a pomalá na vnímanie zmien?
U1	Vnímať rozmanité zvuky v prostredí	Zvuky okolo nás Hromadná - Učiteľka s deťmi počúva ticho v triede alebo na dvore. Každý povie, ktorý zvuk počul prvý. Potom spoločne pomenúvajú všetky zvuky.	Čo počuli ako prvé a čo sa im páčilo najviac?	Podarilo sa mi vytvoriť prostredie na sústredené vnímanie zvuku?
U1	Vnímať, ako sa voda stráca vyparovaním	Miznúca mláka Hromadná - Učiteľka ukáže mláku na dvore. Deti hádajú, čo sa s ňou stane, keď bude svietiť slnko. Po čase sa vrátia a pozorujú zmenu.	Ako zistili, že mláka sa zmenšila alebo zmizla?	Bola aktivita jasná na pochopenie vyparovania?

U2 Pozoruje a opisuje vybrané prírodné javy	Pozorovať a opísať, ako vzdialenosť svetla mení veľkosť tieňa	Hra s tieňom Skupinová - Učiteľka posúva lampu bližšie a ďalej od predmetu. Deti sledujú, ako sa mení veľkosť tieňa. Potom hovoria, ktorý tieň bol najväčší.	Ako opísali zmenu veľkosti tieňa pri posúvaní lampy?	Bola aktivita dostatočne názorná na pochopenie vzniku tieňa?
U2	Porovnávať rozpúšťanie rôznych látok vo vode	Slaná a sladká voda Skupinová - Učiteľka pripraví poháre s vodou, cukrom a soľou. Deti miešajú a sledujú, čo sa skôr rozpustí. Potom hovoria, čo sa stalo s vodou.	Čo videli pri miešaní a čo sa rozpustilo rýchlejšie?	Dokázala som podnietiť k porovnávaniu rozdielov?
U2	Pozorovať vznik pary ako prejav vyparovania	Para nad hrncom Hromadná - Učiteľka ukáže nádobu s teplou vodou. Deti sledujú paru a rukou skúšajú pocítiť teplo. Potom hovoria, kde inde vidia paru.	Ako opísali, čo videli a cítili nad hrncom?	Bola aktivita bezpečná a názorná?
U2	Skúmať prenos zvuku pomocou špagátu	Špagátový telefón Skupinová - Učiteľka pripraví kelímky so špagátom. Deti sa striedajú – jeden hovorí, druhý počúva. Potom hovoria, kedy bol zvuk jasnejší.	Čo počuli a kedy bol zvuk silnejší?	Podarilo sa mi podporiť zvedavosť a radosť zo skúmania?
U3 Opíše vybrané prírodné javy a podmienky zmeny ich fungovania	Analyzovať rozdiely medzi zdrojmi svetla a zhodnotiť ich účinok	Porovnanie svetiel Skupinová - Učiteľka rozsvieti lampu, baterku a sviečku. Deti sledujú farbu, jas a tieň. Potom hovoria, kde sa ktorý zdroj využíva a čo by bez neho nešlo.	Ako ste porovnali svetlá a čo si o nich mysleli?	Podarilo sa mi motivovať na premýšľanie a porovnávanie?
U3	Vysvetliť a popísať proces topenia a tuhnutia na konkrétnom príklade	Čokoládové premeny Skupinová - Učiteľka dá kúsok čokolády na radiátor. Deti sledujú, ako sa topí. Potom ju vložia do chladu a sledujú, ako tuhne. Na konci hovoria, čo sa zmenilo a prečo.	Ako vysvetlili zmenu čokolády a čo to znamená?	Bola aktivita bezpečná a podporila premýšľanie?
U3	Hodnotiť význam zvuku a analyzovať jeho šírenie	Zvukový príbeh Hromadná - Učiteľka rozpráva príbeh o zvuku. Deti skúšajú lievikom zosilniť zvuk. Potom hovoria, kedy zvuk počuli najlepšie a prečo.	Čo zistili o zvuku a ako sa menil?	Bola aktivita zaujímavá a dostatočne názorná?
U3	Navrhnuť a realizovať pokus na sledovanie vyparovania	Suchá a mokrá handrička Skupinová - Deti položia dve mokré handričky – jednu na slnko, druhú do tieňa. Každý povie, ktorá uschne skôr a prečo. Po čase spoločne vyhodnotia pokus.	Ako vysvetlili rozdiel v schnutí handričiek?	Podporila som vašu samostatnosť pri hľadaní vysvetlenia?

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY A ICH UPLATŇOVANIE V PRAXI

Človek a spoločnosť

1 Orientácia v čase

Opíše režim dňa.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Vysvetľuje rozdiel medzi dňom a nocou	Rozlíšiť deň a noc podľa svetla a tmy v príbehu a obrazoch	Deň a noc v rozprávke Hromadná - Učiteľka číta rozprávku o Zajkovi, ktorý cez deň zbiera mrkvu a v noci spí. Ukazuje veľké obrázky dňa a noci. Na záver spoločne pomenujú znaky dňa a noci a rozprávajú o nich.	Rozpoznali deti rozdiel medzi dňom a nocou podľa príbehu a obrázkov?	Použila som dostatok vizuálnych podnetov a gest na podporu porozumenia?
U1	Označiť činnosti, ktoré patria ku dňu alebo k noci	Kto kedy spí? Skupinová - Deti v skupinách triedia kartičky s obrázkami na veľký papier rozdelený na deň a noc. Diskutujú, čo kam patrí, a svoje rozdelenie ukážu ostatným.	Dokázali deti vysvetliť, prečo zaradili činnosti do dňa alebo noci?	Vytvorila som priestor na spoluprácu a argumentáciu?
U2 Rozumie časovým rozdielom v čase jedného dňa	Rozpoznať ráno, obed a večer na základe vlastných činností	Môj deň v pohybe Hromadná - Učiteľka priblíži časti dňa (ráno, obed, večer). Deti pohybom znázorňujú vstávanie, jedenie a líhanie. Učiteľka strieda pomenovanie častí dňa a ich predvádzanie, aby sa všetci aktívne zapájali.	Prepojili deti pohyb a pomenovanie častí dňa?	Striedala som ukážky a samostatné aktivity vyvážené?
U2	Priradiť obrázky činností k správnej časti dňa	Obrázkový kalendár Individuálna - Každé dieťa dostane tri veľké obrázky (ráno, obed, večer) a malé kartičky činností. Kartičky priraduje k obrázkom. Na záver slovne vysvetlí svoj výber pred učiteľkou.	Vedeli deti vysvetliť, prečo priradili činnosti k časom dňa?	Bola moja ukážka zrozumiteľná a pomôcky primerané?
U3 Zoradí typické činnosti do časového úseku jedného dňa	Usporiadať obrázky činností podľa poradia v priebehu dňa	Pásik môjho dňa Individuálna - Deti na farebný pásik lepia obrázky činností v poradí. Učiteľka ukáže svoj príklad a pýta sa: „Čo ide ako prvé?“ Na záver deti opisujú postupnosť a vysvetľujú, prečo zvolili také poradie.	Dokázali deti zoradiť obrázky logicky a opísať poradie?	Podporila som deti v tvorivom premýšľaní a argumentácii?

U3	Vytvoriť dramatizáciu typických činností dňa	Hráme sa na deň Skupinová - Skupiny si vylosujú časť dňa a pripravia scénu, ktorú zahrajú. Ostatné deti hádajú, aká časť dňa bola znázornená. Učiteľka podporuje pomenovanie činností a kladie otázky.	Vedeli deti pomenovať časti dňa podľa scény?	Podporila som deti v sebavedomom vystupovaní pred skupinou?
U4 Opíše režim dňa	Opísať vlastný režim dňa prostredníctvom slov a obrázkov	Môj príbeh dňa Individuálna - Deti nakreslia obrázok svojho dňa (ráno, obed, večer). Učiteľka sa pýta, čo na obrázku je a kedy to robia. Každé dieťa svoj obrázok opíše pred triedou.	Dokázali deti samostatne opísať svoj režim dňa?	Viedla som deti tak, aby sa cítili isté a podporené?
U4	Porovnať svoj režim dňa s režimom iných detí	Kto-čo-kedy robí? Hromadná - Deti priradujú obrázky na plagát rozdelený na časti dňa. Diskutujú, kto čo robí, a porovnávajú svoje režimy. Učiteľka vedie rozhovor o podobnostiach a rozdieloch.	Vedeli deti pomenovať rozdiely a podobnosti medzi režimami?	Dokázala som viesť diskusiu tak, aby bola rešpektujúca a podnetná?
Plynule rozpráva o svojich záľubách aj povinnostiach.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Pomenuje činnosti, ktoré vykonáva doma a v materskej škole	Pomenovať bežné činnosti, ktoré vykonáva počas dňa v škôlke	Čo robím v škôlke Hromadná - Učiteľka ukazuje veľké obrázky detí pri rôznych činnostiach (hra, upratovanie, jedenie). Deti spoločne pomenúvajú, čo vidia. Potom každý ukáže obrázok a jedným slovom alebo krátkou vetou pomenuje činnosť.	Dokázali deti pomenovať bežné činnosti v škôlke?	Bola moja prezentácia obrázkov zrozumiteľná a motivujúca?
U1	Pomenovať činnosti, ktoré robí doma	Môj deň doma Individuálna - Deti dostanú kartičky s obrázkami domácich činností (umývanie zubov, upratovanie hračiek). Vyberú známe činnosti a prilepia ich na papier. Na záver slovne povedia, čo robia doma najradšej.	Vedeli deti vybrať a pomenovať známe domáce činnosti?	Podporila som deti pri výbere kartičiek a pomenovaní?
U2 Rozpráva o svojej obľúbenej hre a povinnostiach doma a v materskej škole	Opísať svoju obľúbenú hru slovami a gestom	Moja hra Skupinová - Deti sa rozdelia do skupín a každé dieťa predvedie obľúbenú hru pantomímou. Skupina háda, čo ukazuje. Potom dieťa slovne opíše, kde hru hrá, s kým a čo pri nej robí.	Vedeli deti opísať svoju obľúbenú hru?	Vytvorila som atmosféru dôvery a radosti pri prezentácii?

U2	Rozprávať o domácich povinnostiach	Moje povinnosti Hromadná - Učiteľka vedie rozhovor o činnostiach, pri ktorých deti pomáhajú doma a v škôlke. Deti sedia v kruhu a každé povie jednu povinnosť doma a jednu v škôlke. Ostatní kladú otázky.	Dokázali deti pomenovať povinnosti v rôznych prostrediach?	Podporila som deti v slobodnom vyjadrovaní a počúvaní druhých?
U3 Plynule rozpráva o svojich záľubách aj povinnostiach	Opísať slovami celý priebeh obľúbenej činnosti	Čo mám rád Individuálna - Deti si sadnú vedľa učiteľky a slovne opíšu, čo ich baví robiť. Učiteľka kladie otázky: kedy to robia, s kým a ako sa pritom cítia.	Dokázali deti plynule opísať, čo majú rady a ako to prebieha?	Viedla som rozhovor tak, aby bol podporujúci a zrozumiteľný?
U3	Porovnať svoje záľuby a povinnosti s inými deťmi	Čo nás baví a čo musíme Hromadná - Deti sedia v kruhu. Každé povie, čo robí najradšej a čo musí robiť. Učiteľka zapisuje na tabuľu (Záľuby / Povinnosti). Spoločne porovnávajú, čo majú rovnaké a čo rozdielne.	Vedeli deti pomenovať rozdiel medzi záľubami a povinnosťami?	Dokázala som podporiť rešpektujúcu diskusiu bez hodnotenia?
Správne používa pojmy včera, dnes a zajtra.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 – Pozná pojem teraz, potom, dnes, dávno	Rozlíšiť pojmy teraz a potom pri opisovaní činností	Teraz a potom Hromadná - Učiteľka ukazuje obrázky detí pri rôznych aktivitách (hra, upratovanie, spánok). Deti spoločne určujú, čo sa deje teraz a čo sa stane potom. Každé dieťa ukáže obrázok a povie slovami „teraz“ alebo „potom“.	Dokázali deti správne rozlíšiť pojmy teraz a potom?	Bola moja prezentácia obrázkov jasná a zrozumiteľná?
U1	Označiť, čo sa stalo dávno a čo dnes	Dnes a dávno Individuálna - Deti dostanú dva veľké papiere s nápismi Dnes a Dávno (symbolicky – slnko a hodiny). Vyberú obrázky činností, ktoré robia dnes (hra, raňajky), a tie, ktoré boli dávno (bábätko, kočík). Prilepia ich na správne miesto a krátko vysvetlia.	Rozumeli deti rozdielu medzi dnes a dávno?	Podporila som deti pri vysvetľovaní výberu obrázkov?

U2 – Rozlišuje pojmy včera, dnes, zajtra pri pomenúvaní vykonaných, vykonávaných a plánovaných činností	Použiť pojmy včera, dnes, zajtra pri opisovaní činností	Tri dni v príbehu Skupinová - Učiteľka rozpráva príbeh o medvedíkovi, ktorý včera nazbieral ovocie, dnes upiekol koláč a zajtra pozve kamarátov na ochutnávku. Počas rozprávania ukazuje obrázky činností. Deti pomáhajú dopĺňať slová včera, dnes, zajtra a po skončení rozložia obrázky do správneho poradia.	Dokázali deti priradiť správne časové pojmy k jednotlivým udalostiam?	Podporila som deti pri pochopení rozdielu medzi včera, dnes a zajtra jasným príbehom a názornými pomôckami?
U2	Opísať plánované činnosti na zajtra	Zajtra pôjdeme na výlet Hromadná - Učiteľka vedie rozhovor o tom, čo budú robiť zajtra na plánovanom výlete. Deti hádajú a opisujú, čo budú robiť ráno, na obed a popoludní. Každé dieťa povie vetu začínajúcu slovom „zajtra“.	Použili deti pojem zajtra pri rozprávaní o plánoch?	Dokázala som zapojiť všetky deti do rozhovoru?
U3 – Správne používa pojmy včera, dnes a zajtra	Porovnať svoje činnosti vykonávané včera, dnes a zajtra	Môj časový príbeh Individuálna - Deti si sadnú k učiteľke a slovne opíšu, čo robili včera, čo robia dnes a čo budú robiť zajtra. Učiteľka kladie doplňujúce otázky na spresnenie poradia.	Dokázali deti pomenovať a porovnať činnosti v troch časoch?	Viedla som rozhovor tak, aby bol podnetný a jasný?
U3	Použiť pojmy včera, dnes, zajtra pri dramatizácii	Tri dni v scénke Skupinová - Skupiny detí pripravujú krátke scénky: čo robili včera, čo dnes a čo budú zajtra. Ostatní hádajú, o ktorom čase je scénka. Učiteľka podporuje pomenovanie a kladie otázky.	Použili deti správne časové pojmy pri scénke?	Vytvorila som prostredie na dramatizáciu bez obáv?
U3	Vytvoriť obrázkový plán troch dní	Včera, dnes, zajtra Hromadná - Deti spoločne vytvoria veľký plagát so stĺpcami Včera, Dnes, Zajtra. Priradujú obrázky činností a pomenúvajú ich slovne. Učiteľka pomáha pri správnom umiestnení a pomenovaní.	Rozumeli deti rozdielu medzi tromi dňami pri tvorení plagátu?	Podporila som deti v tvorivom a aktívnom zapojení?
Vie, koľko má rokov, pozná ročné obdobie, prípadne aj mesiac svojho narodenia.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka

U1 – Vie ukázať, povedať, koľko má rokov	Ukázať na prstoch svoj vek a povedať, koľko má rokov	Koľko mám rokov Hromadná - Učiteľka ukazuje obrázky narodeninových tort s rôznym počtom sviečok. Deti hádajú vek podľa sviečok. Potom každé dieťa ukáže na prstoch, koľko má rokov, a povie svoj vek pred skupinou.	Dokázali deti ukázať a povedať, koľko majú rokov?	Podporila som deti v sebavedomom pomenovaní svojho veku?
U1	Určiť, kedy má narodeniny (leto, zima a pod.)	Narodeninový kruh Skupinová - Deti sedia v kruhu. Učiteľka drží obrázky ročných období a pýta sa: „Kto má narodeniny v zime?“ Deti, ktoré sa prihlásia, povedia, v ktorom mesiaci. Ostatné deti im zatlieskajú.	Rozumeli deti, ktoré ročné obdobie je spojené s ich narodením?	Vytvorila som podporujúcu atmosféru pri zdieľaní?
U2 – Vie, kedy sa narodilo (ročné obdobie)	Priradiť svoje narodenie k ročnému obdobiu pomocou obrázka	Ročné obdobia môjho sviatku Individuálna - Každé dieťa dostane štvrtinu papiera s obrázkom ročného obdobia. Na ňu nalepí obrázok torty so svojím menom. Potom povie: „Mám narodeniny na jar.“	Dokázali deti priradiť svoje narodeniny k ročnému obdobiu?	Bola moja podpora pri výbere správneho obrázka dostatočná?
U2	Pomenovať znaky ročného obdobia svojich narodenín	Narodeninová prechádzka Hromadná - Učiteľka s deťmi prejde obrázky štyroch období a pýta sa, čo sa vtedy deje v prírode. Každé dieťa priradí svoju narodeninovú tortu k ročnému obdobiu a povie jeden znak prírody.	Vedeli deti priradiť a opísať znaky ročného obdobia svojho narodenia?	Vytvorila som dostatočne názorné podmienky na porozumenie?
U3 – Vie, koľko má rokov, pozná ročné obdobie, prípadne aj mesiac svojho narodenia	Opísať slovami a obrázkom, kedy má narodeniny a koľko má rokov	Môj narodeninový plagát Individuálna - Deti kreslia plagát: tortu s počtom sviečok, symbol ročného obdobia a značku mesiaca. Potom pred triedou povedia: „Mám 5 rokov, narodeniny mám v lete v júli.“	Dokázali deti popísať svoj vek a čas narodenín?	Viedla som aktivitu tak, aby bola zrozumiteľná a motivujúca?
U3	Porovnať, kedy má narodeniny a kedy ich má kamarát	Kedy máme narodeniny Skupinová - Deti v pároch porovnávajú svoje mesiace a ročné obdobia narodenín. Spoločne kreslia dva obrázky: svoj a kamaráta. Každé dieťa povie, čím sa líšia a čo majú rovnaké.	Vedeli deti porovnať čas svojich narodenín s iným dieťaťom?	Podporila som rešpektujúce počúvanie a spoluprácu?

U3	Vytvoriť narodeninový kalendár skupiny	Náš narodeninový strom Hromadná - Učiteľka pripraví veľký strom s vetvami pre ročné obdobia. Deti na lístočky píšú svoje mená (učiteľka pomáha) a pripínajú ich na vetvu podľa obdobia narodenia. Každé dieťa povie vetu: „Narodil som sa v zime.“	Rozumeli deti spoločnému tvoreniu a určeniu obdobia?	Bola aktivita dostatočne zážitková a spolupracujúca?
Orientuje sa na elementárnej úrovni v časových vzťahoch dňa, týždňa, mesiaca a roka.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Rozlišuje pracovné a voľné dni v týždni	Označiť pracovné a voľné dni pomocou obrázkov	Dni v týždni Hromadná - Učiteľka rozloží veľké kartičky s názvami dní a obrázky aktivít (škôlka, rodina na výlete). Deti spoločne triedia obrázky k pracovným a voľným dňom. Potom každé dieťa priloží svoj obrázok k správnej skupine a povie vetu: „Sobota je voľný deň.“	Vedeli deti priradiť obrázky k pracovným a voľným dňom?	Bola aktivita dostatočne názorná a zrozumiteľná?
U2 Rozlišuje plynulosť času vo väčších celkoch – týždňoch, ročných obdobiach; v komunikácii používa jednotlivé názvy dní, ročných období	Použiť názvy dní v týždni pri opisovaní činností	Týždenný rozprávkový kalendár Hromadná - Učiteľka rozpráva príbeh o myške, ktorá každý deň robí inú činnosť. Deti po vypočutí príbehu opakujú: „V pondelok zbierala orechy, v utorok piekla koláče...“ Na záver spoločne zoradia kartičky dní v správnom poradí.	Dokázali deti pomenovať a zoradiť dni v týždni?	Bola rozprávka primerane dlhá a názorná?
U2	Priradiť ročné obdobie k typickým znakom	Ročné obdobia na koberci Skupinová - Učiteľka rozloží obrázky ročných období a typických činností (sánkované, plávanie). Deti chodia k obrázkom, vyberajú jeden a slovné popisujú, v ktorom období sa robí.	Rozumeli deti súvislosti medzi činnosťami a ročnými obdobiami?	Dokázala som podporiť všetky deti pri opise?
U3 – Vie, že čas sa meria hodinami, chápe rozdiel v pojmoch deň, týždeň, mesiac, ročné obdobie, rok a ich vzájomnú nadväznosť	Opísať rozdiel medzi dňom a týždňom	Deň a týždeň Hromadná - Učiteľka ukazuje veľké obrázky hodín a kalendára. V rozhovore vysvetlí, že deň trvá od rána do večera a týždeň má sedem dní. Deti ukazujú prstami počet dní a pomenúvajú deň v týždni.	Vedeli deti rozlíšiť deň a týždeň a pomenovať ich?	Bola moja prezentácia jasná a primeraná veku?

U3	Vysvetliť, načo slúžia hodiny a kalendár	Na čo sú hodiny Skupinová - Deti sedia v kruhu. Učiteľka ukáže veľké hodiny a kalendár. Deti hádajú, čo merajú. Potom každé dieťa povie: „Hodiny merajú čas, kalendár dni a mesiace.“	Rozumeli deti základnej funkcii hodín a kalendára?	Podporila som deti v správnom pomenovaní a pochopení?
U3	Pomenovať ročné obdobia v správnom poradí	Štyri ročné obdobia Individuálna - Deti majú pred sebou obrázky štyroch období. Spoločne ich zoradia do kruhu podľa poradia v roku. Každé dieťa priloží svoj obrázok a povie vetu: „Po zime príde jar.“	Vedeli deti správne usporiadať ročné obdobia a pomenovať ich?	Bola aktivita dostatočne zážitková a názorná?
U4 – Orientuje sa na elementárnej úrovni v časových vzťahoch dňa, týždňa, mesiaca, roka	Vytvorí jednoduchý časový plán dňa a týždňa	Náš týždeň Hromadná - Učiteľka pripraví veľký plagát s názvami dní v týždni a prázdny políčkami pod každým dňom. Na konci každého dňa sa deti spoločne posadia k plagátu a spomenú si, čo v ten deň zažili. Učiteľka kreslí alebo prilepí obrázok danej činnosti. Po skončení týždňa si deti spoločne prezerajú plagát a opakujú, čo robili jednotlivé dni.	Dokázali deti vytvoriť plán a opísať časové vzťahy?	Viedla som aktivitu tak, aby bola zrozumiteľná a motivujúca?

2 Orientácia v okolí

Opisuje interiér a exteriér materskej školy alebo inej známej budovy.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U Rozlišuje exteriér a interiér doma a v materskej škole	Ukázať a pomenovať, čo sa nachádza v exteriéri a interiéri MŠ	Naša škôlka Individuálna - Deti sa prechádzajú po triede a dvore. Každé dieťa ukáže jednu vec (napr. hojdačka, skrinka) a povie, kde je. Učiteľka dopĺňa slovami „vo vnútri“ a „vonku“.	Pomenovali deti priestor a veci v ňom?	Podporila som deti pri orientácii a pomenovaní prostredia?
U2 – Pomenuje jednotlivé priestory interiéru a exteriéru	Pomenovať priestory materskej školy	Cesta po škôlke Hromadná - Učiteľka vedie deti po budove škôlky. Pri každej miestnosti sa zastavia a spoločne povedia názov (šatňa, kuchynka). Deti potom v kruhu opakujú, kde boli a čo tam videli.	Dokázali deti pomenovať priestory v materskej škole?	Bola prechádzka zrozumiteľná a primerane dlhá?

U2	Priradiť obrázky činností k miestnostiam, v ktorých sa vykonávajú	Kam to patrí? Skupinová - Deti dostanú obrázky činností (hra, jedenie). Spoločne ich triedia na veľký plagát s nakresleným pôdorysom škôlky a dvoru. Každé dieťa vysvetlí, kam patrí jeho obrázok.	Pomenovali deti správne miestnosti a umiestnili obrázky?	Podporila som deti v porozumení a spolupráci?
U3 Vie opísať exteriér a interiér doma a v materskej škole a orientuje sa v ňom	Opísať interiér materskej školy slovami a gestom	Naša trieda Skupinová - Deti stoja v triede a opisujú, čo kde je (kútik, skrinka, koberec). Každé dieťa ukáže na vybrané miesto a povie vetu: „Tu máme hračky.“ Ostatní sa pýtajú doplňujúce otázky.	Dokázali deti opísať priestor triedy a pomenovať jeho časti?	Bola aktivita podporujúca a motivujúca pre všetky deti?
U3	Vytvoriť jednoduchú mapu triedy a školského dvora	Moja mapa Individuálna - Deti dostanú predtlačný plán triedy a dvora. Nalepia obrázky vecí a miest (šatňa, pieskovisko). Potom vysvetlia, čo kde je, a pomenujú predložky (vpravo, vľavo).	Rozumeli deti priestorovým vzťahom a pomenovali ich?	Bola moja podpora pri vysvetľovaní primeraná?
U3	Opísať trasu zo škôlky na dvor a pomenovať orientačné body	Cesta na dvor Hromadná - Deti stoja v šatni. Učiteľka vedie rozhovor: „Kam pôjdeme?“ Deti opisujú cestu slovami „rovno, za, okolo“. Potom sa spoločne presunú na dvor a zopakujú trasu.	Dokázali deti pomenovať orientačné body a predložky?	Podporila som deti pri opise cesty a priestorových vzťahov?
U4 Opisuje interiér a exteriér materskej školy alebo inej známej budovy	Opísať a porovnať priestory materskej školy a inej známej budovy	Porovnávame dve miesta Hromadná - Učiteľka ukáže obrázky materskej školy a knižnice. Deti v skupinách hovoria, čo je rovnaké a čo odlišné. Každá skupina povie vetu: „V škôlke máme koberec, v knižnici nie.“	Dokázali deti pomenovať rozdiely a podobnosti v priestoroch?	Bola aktivita dostatočne podnetná na porovnávanie?
Opisuje známe trasy na základe orientačných bodov.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Pozoruje okolie materskej školy	Pozorovať a pomenovať známe miesta v blízkosti MŠ	Okolo našej škôlky Hromadná - Učiteľka vedie deti na krátku prechádzku okolo budovy škôlky. Zastavujú sa pri bráne, pieskovisku a plote. Deti spoločne opisujú, čo vidia a kde to je.	Dokázali deti spoznať a pomenovať miesta v okolí škôlky?	Bola prechádzka primerane dlhá a podnetná?

		Potom pri návrate znova ukazujú známe miesta.		
U1	Ukázať smer k známym miestam okolo škôlky	Kam pôjdeme? Skupinová - Deti stoja pred budovou. Učiteľka ukáže smer a pýta sa: „Kde je ihrisko?“ Deti ukazujú rukou a spoločne hovoria „tam“. Aktivita sa opakuje s viacerými miestami.	Pochopili deti, ako ukázať smer k známym miestam?	Podporila som deti pri pochopení priestorových vzťahov?
U2 Určí na základe priamej skúsenosti orientačné body v okolí	Pomenovať orientačné body na trase do blízkeho miesta	Naša cesta do obchodu Hromadná - Učiteľka s deťmi prejde trasu ku malému obchodu. Počas chôdze zastavuje a pýta sa: „Čo je tu vpravo? Čo je rovno?“ Deti odpovedajú a spoločne si zopakujú názvy miest (lavička, strom, brána).	Dokázali deti pomenovať orientačné body na trase?	Bola prechádzka dostatočne jasne vedená a bezpečná?
U2	Označiť orientačné body na veľkom obrázku trasy	Naša mapa cesty Skupinová - Učiteľka pripraví veľký plagát s nakreslenou trasou ku ihrisku. Deti priradujú obrázky orientačných bodov na správne miesto a spoločne pomenúvajú, čo je kde.	Rozumeli deti umiestneniu a pomenovaniu orientačných bodov?	Bola aktivita motivujúca a zrozumiteľná?
U3 Znázorní plán známej trasy s pomocou učiteľky	Vytvoriť spoločný plán známej trasy	Náš plán cesty do parku Skupinová - Učiteľka rozloží veľký papier a fixy. Deti v skupine kreslia cestu od škôlky do parku. Každé dieťa pridá orientačný bod (krík, lavička). Na záver spoločne slovne opíšu trasu.	Dokázali deti spolu vytvoriť plán a opísať trasu?	Podporila som deti v spolupráci a pomenovaní?
U3	Opísať a ukázať trasu na obrázkovom pláne	Ukáž mi cestu Individuálna - Každé dieťa dostane plán trasy so známymi miestami. Učiteľka sa pýta: „Kade pôjdeš?“ Dieťa ukazuje prstom a slovne opisuje: „Najprv pôjdem okolo stromu, potom rovno k bráne.“	Rozumeli deti poradiu orientačných bodov na trase?	Bola moja podpora pri opise trasy primeraná?
U4 Opisuje známe trasy na základe orientačných bodov	Opísať známu trasu samostatne s použitím predložiek	Rozprávam o ceste Individuálna - Dieťa samostatne slovne opisuje cestu z materskej školy na ihrisko. Učiteľka kladie otázky: „Čo je	Dokázali deti pomenovať trasu s predložkami?	Podporila som deti tak, aby boli v opise isté a samostatné?

		vľavo? Kade potom ideš?“ Dieťa používa predložky a pomenúva orientačné body.		
Uvedie adresu svojho bydliska.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Pozná miesto svojho bydliska	Identifikovať názov obce alebo mesta, v ktorom býva	Kde bývam Hromadná – Učiteľka ukáže veľkú mapu s obrázkami domov. Každé dieťa povie názov obce alebo mesta, kde býva. Potom spoločne hľadajú tieto miesta na mape a pomenúvajú ich.	Rozumeli, čo znamená názov miesta ich bydliska?	Bola mapa zrozumiteľná a motivujúca pre všetky deti?
U1	Určiť, či býva v dome alebo byte	Dom alebo byt? Skupinová – Deti si sadnú do kruhu. Každé dieťa slovne povie, či býva v dome alebo v byte. Učiteľka zavesí obrázok domu a bytu a deti k nim priradujú kartičky so svojím menom.	Vedeli sa zaradiť a pomenovať typ bývania?	Bola aktivita jasná a primeraná veku?
U1	Opísať základné znaky svojho bydliska pomocou vizuálneho podnetu	Môj dom Individuálna – Dieťa ukáže fotografiu svojho domu alebo bytu. Slovne povie, kde býva, napríklad: „Bývam v bielom dome s červenou strechou.“ Učiteľka kladie otázky na spresnenie.	Zapojili sa deti aktívne do opisu svojho bývania?	Podporila som deti v istom a plynulom opise?
U2 Uvedie adresu svojho bydliska	Priradiť názov ulice k vizuálnemu znaku	Moja ulica Skupinová – Deti prinesú fotografiu domu alebo ulice. Učiteľka pripraví veľký plagát, kam deti prilepia obrázky a povedia vetu: „Moja ulica sa volá...“ Ostatní sa pýtajú doplňujúce otázky.	Vedeli priradiť názov ulice k obrázku a pomenovať ho?	Podporila som zvedavosť a rešpektujúce počúvanie medzi deťmi?
U2	Opísať miesto bývania v súvislosti s blízkym okolím	Kto býva blízko? Hromadná – Učiteľka položí otázku: „Kto býva blízko škôlky?“ Deti sa prihlásia a povedia názov ulice alebo časti obce. Potom sa porovnávajú, kto býva blízko seba.	Rozumeli súvislosti medzi adresou a prostredím?	Bola diskusia primeraná veku a zrozumiteľná?
U2	Verbálne reprodukovat adresu vrátane mesta, ulice a čísla	Celá moja adresa Individuálna – Dieťa dostane kartičku so svojou adresou. S pomocou učiteľky ju prečíta a nahlas povie:	Dokázali zopakovať adresu v celom rozsahu?	Bola moja podpora dostatočná na osvojenie adresy?

		„Bývam na ulici... v meste... číslo...“ Potom zopakuje bez pomoci.		
U2	Opísať cestu z domu do škôlky s použitím názvov ulíc	Moja cesta do škôlky Skupinová – Deti rozprávajú, kadiaľ chodia do škôlky. Učiteľka na veľkom papieri kreslí trasu a zapisuje názvy ulíc, ktoré deti hovoria.	Vedeli pomenovať ulice a miesta na trase?	Podporila som deti pri popise cesty jasnými otázkami?
U2	Vytvoriť jednoduchý obrázkový plán svojho bydliska	Mapa môjho bydliska Individuálna – Dieťa nakreslí svoj dom a ulicu, učiteľka pomôže označiť názov ulice a číslo. Na záver dieťa slovom opíše obrázok celej skupine.	Rozumeli úlohe nakresliť a pomenovať svoje bývanie?	Bola aktivita zrozumiteľná a podporujúca samostatnosť?
Pozná verejné inštitúcie a služby vo svojom okolí a účel, na ktorý slúžia.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Pozoruje významné budovy v mieste bydliska	Všímať si známe budovy pri prechádzke	Prechádzka ulicou Hromadná – Učiteľka vedie deti po blízkej ulici. Pri každej významnej budove sa zastavia a spoločne povedia, čo to je. Učiteľka kladie otázky: „Na čo slúži táto budova?“	Dokázali pomenovať budovy, ktoré navštívili alebo videli?	Bola prechádzka podnetná a bezpečne zorganizovaná?
U1	Opísať jednu verejnú budovu podľa vzhľadu	Naša pošta Individuálna – Dieťa vyberie obrázok budovy a slovom opíše: „Je žltá, má veľké dvere.“ Učiteľka dopĺňa otázky na farbu, tvar a veľkosť.	Dokázali popísať vonkajšie znaky budovy?	Bola moja podpora dostatočná na rozvoj slovnéj zásoby?
U2 Pomenuje budovy verejných inštitúcií a služieb v mieste bydliska	Pomenovať budovy na fotografiách a určiť ich účel	Čo tu robíme? Hromadná – Učiteľka ukáže fotografie (lekárňu, obchod). Deti hovoria: „Tu sa kupujú lieky.“ Spoločne si zopakujú, na čo slúži každé miesto.	Vedeli povedať, na čo budova slúži?	Bola aktivita motivujúca a veku primeraná?
U2	Priradiť symboly k verejným inštitúciám	Symboly služieb Skupinová – Deti priradujú obrázkové značky (poštová schránka, nákupný vozík) k fotografiám budov. Každé dieťa povie vetu: „Toto patrí k pošte.“	Vedeli priradiť symbol k budove a vysvetliť prečo?	Podporila som deti pri správnom pomenovaní?
U3 Rozlišuje dedinu a mesto prostredníctvom významných budov	Porovnať typické budovy v dedine a meste	Dedina a mesto Hromadná – Učiteľka ukáže obrázky (kostol, nákupné centrum). Deti hovoria, čo je v meste a čo v dedine. Spoločne porovnávajú rozdiely.	Vedeli rozlíšiť budovy v meste a v dedine?	Bola diskusia podnetná a veku primeraná?

U3	Vytvoriť obrázkový plán obce s verejnými inštitúciami	Plán našej obce Skupinová – Deti spolu tvoria veľký plagát obce. Nalepujú obrázky budov a pomenúvajú ich. Učiteľka zapisuje názvy.	Dokázali priradiť budovy na plán a pomenovať ich?	Podporila som spoluprácu a zrozumiteľnosť zadania?
U4 Pozná verejné inštitúcie a služby vo svojom okolí a účel, na ktorý slúžia	Opísať účel známych budov vo svojom okolí	Na čo slúži? Individuálna – Dieťa si vyberie obrázok budovy a slovne opíše: „V tejto budove je pošta. Tam posielame listy.“ Učiteľka kladie otázky na spresnenie.	Dokázali presne opísať účel budovy?	Bola podpora pri vyjadrovaní primeraná veku?
U4	Vytvoriť krátky príbeh o návšteve verejnej inštitúcie	Návšteva pošty Skupinová – Deti vymyslia a predvedú scénu: idú na poštu poslať list. Každé dieťa hovorí vetu, čo robí.	Zapojili sa všetci do scény a chápali jej účel?	Bola aktivita dostatočne motivujúca a tvorivá?
U4	Porovnať dve verejné inštitúcie podľa účelu	Porovnávame služby Hromadná – Učiteľka ukáže obrázky pošty a lekárne. Deti hovoria, na čo slúži každá z nich a čo sa tam robí. Spoločne zhrnú rozdiely.	Vedeli pomenovať a porovnať účel dvoch služieb?	Bola diskusia podnetná a veku primeraná?

3 Dopravná výchova

Pozná nebezpečenstvá súvisiace s cestnou premávkou.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Pozoruje dopravu v mieste bydliska	Pozorovať dopravu a správanie účastníkov premávky	Pozorujeme ulicu Hromadná – Učiteľka s deťmi stojí na bezpečnom mieste blízko cesty. Deti sledujú autá, chodcov, bicykle. Učiteľka sa pýta: „Kto ide po chodníku? Kto po ceste?“ Na záver si zopakujú, čo videli.	Všíkali si pozorne, ako sa účastníci dopravy správajú?	Bola prechádzka bezpečná a motivujúca?
U1	Vyjadriť, čo je v doprave zaujímavé alebo nebezpečné	Doprava očami detí Skupinová – Po návrate z pozorovania deti na veľký papier kreslia, čo si všimli. Každé povie: „Toto auto išlo rýchlo,“ alebo „Tu sa čakalo.“ Na záver prezentujú svoje obrázky.	Vedeli jasne popísať a znázorniť, čo pozorovali?	Bola aktivita podnetná pre všetky deti?

U2 Vie, že sa nesmie samostatne pohybovať v cestnej premávke	Vysvetliť potrebu sprevádzania dospelým pri chôdzi po ceste	S kým idem na prechádzku? Hromadná – Učiteľka rozpráva príbeh o Maťkovi, ktorý sa stratil. Deti dramatizujú: idú po ceste s dospelým a potom samy. Potom povedia, čo bolo bezpečnejšie.	Dokázali porovnať situácie a pomenovať, ktorá je správna?	Bola dramatizácia zrozumiteľná a motivujúca?
U2	Rozlíšiť bezpečné a nebezpečné situácie pohybu na ceste	Bezpečné alebo nie? Skupinová – Učiteľka rozloží obrázky (prechádzanie s dospelým, dieťa beží cez cestu). Deti triedia a vysvetľujú, prečo je situácia bezpečná alebo nie.	Rozumeli dôvodom, prečo je pohyb bez dospelého nebezpečný?	Postupovala som jasne a primerane veku detí?
U3 Identifikuje a opíše nebezpečné a rizikové situácie v cestnej premávke	Popísať rizikové správanie účastníkov premávky	Nebezpečné správanie Hromadná – Učiteľka ukáže obrázky detí na ceste (beh, bicykel bez prilby). Deti hovoria, čo je nebezpečné a čo sa môže stať. Spoločne hľadajú riešenie, ako to robiť správne.	Vedeli identifikovať rizikové správanie a vysvetliť dôsledky?	Bola diskusia dostatočne podnetná a názorná?
U3	Vytvoriť krátku scénu s rizikovou situáciou a riešením	Ako to spraviť správne? Skupinová – Deti vymyslia scénu: dieťa beží cez cestu. Potom zahrajú, ako sa správne zastaviť, rozhliadnuť a prejsť. Ostatní hádajú, čo bolo zle a čo dobre.	Zapojili sa aktívne a pochopili rozdiel medzi správaním?	Podporovala som tvorivosť a spoluprácu?
U4	Opísať najčastejšie nebezpečenstvá v okolí svojho bydliska	Nebezpečné miesta Individuálna – Dieťa slovne opíše, čo je v jeho ulici nebezpečné (rýchle autá, križovatka). Učiteľka kladie otázky: „Čo tam robíš, aby si bol v bezpečí?“	Dokázali pomenovať riziká a navrhnúť riešenie?	Bola aktivita primeraná a zrozumiteľná?
U4 Pozná nebezpečenstvá súvisiace s cestnou premávkou	Spoločne vytvoriť súbor pravidiel bezpečného správania na ceste	Pravidlá na ceste Hromadná – Deti s učiteľkou vytvoria veľký plagát s kresbami pravidiel (držať ruku, nebehať). Každé dieťa povie vetu, ktorú učiteľka zapíše. Na záver si pravidlá prečítajú a zopakujú.	Zapojili sa aktívne a chápali význam pravidiel?	Bola aktivita motivujúca a podporujúca pochopenie?
Pozná a dodržiava základné pravidlá správania účastníkov cestnej premávky týkajúce sa chodcov.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka

U1 Pozná bezpečný spôsob prechodu cez cestu – cez prechod pre chodcov – v doprovide dospelých	Poznať a rozlíšiť prechod pre chodcov na ceste	Kde prechádzame Hromadná – Učiteľka rozloží veľké obrázky ulíc – s priechodom aj bez neho. Deti ukazujú prstom, kde sa smie prechádzať, a hovoria: „Tu je zebra.“ Potom chodia po triede a hľadajú kartičky so značkou priechodu.	Dokázali rozlíšiť prechod a pomenovať ho správne?	Vysvetlila som jasne rozdiel medzi priechodom a inými miestami na ceste?
U2 Pozná farby semaforu a správne na ne reaguje	Určiť význam farieb semaforu a správne na ne reagovať	Semaforové farby Hromadná – Učiteľka ukazuje veľký semafor. Deti hovoria: „Zelená – idem, červená – stojím.“ Potom hrajú hru – keď učiteľka ukáže farbu, deti sa buď rozbehnú, alebo zastavia. Na záver opakujú význam farieb.	Rozumeli významu farieb a vedeli správne reagovať?	Vytvorila som bezpečné a podnetné prostredie na nácvik reakcií?
U2	Predviesť zastavenie pri červenej a pohyb pri zelenej farbe semaforu	Svetelný signál Skupinová – Deti sa pohybujú po miestnosti. Učiteľka volá: „Červená!“ – deti sa zastavia, „Zelená!“ – idú ďalej. Neskôr pridá aj „Žltá!“ – pripravia sa. Na záver každý vysvetlí, čo farby znamenajú.	Vedeli reagovať rýchlo a presne na signály?	Podporila som porozumenie významu farieb semaforu?
U3 Pozná niektoré základné pravidlá správania sa chodcov v cestnej premávke	Opísať základné pravidlá chôdze po chodníku a prechode	Pravidlá chodcov Hromadná – Učiteľka rozpráva príbeh: „Idem po chodníku vpravo, zastanem pred cestou, pozriem sa.“ Deti dopĺňajú vety a ukazujú gestami. Potom každý povie jedno pravidlo.	Dokázali pomenovať a ukázať pravidlá chôdze?	Podala som informácie zrozumiteľne a názorne?
U3	Chápať význam reflexných prvkov na oblečení	Reflexné svetielka Skupinová – Deti skúmajú reflexné vesty a batôžky. Učiteľka zhasne svetlo, posvieti baterkou a deti sledujú, čo sa leskne. Na záver každý povie, prečo reflexná vesta pomáha.	Chápali význam reflexných prvkov a vedeli ho vysvetliť?	Vytvorila som zážitkovú situáciu na pochopenie významu reflexných prvkov?
U4 Dodržiava základné pravidlá správania sa chodcov v cestnej premávke	Predviesť chôdzu po chodníku a cez prechod podľa pravidiel	Bezpečne na ceste Hromadná – V triede je vytvorená modelová cesta s priechodom a chodníkom. Deti ukazujú chôdzu po pravej strane chodníka, zastavenie a rozhliadnutie. Potom každý predvedie celý postup.	Vedeli predviesť kroky správneho prechodu?	Viedla som nácvik dostatočne jasne a krok po kroku?

U5 Pozná a dodržiava základné pravidlá správania sa účastníkov cestnej premávky týkajúce sa chodcov	Vysvetliť pravidlá správania chodcov v rôznych situáciách	Správne správanie Hromadná – Deti rozprávajú, čo robia na priechode, pri semafore, na chodníku. Učiteľka kladie otázky: „Čo urobíš, keď svieti červená?“ Každé dieťa odpovedá jednou vetou.	Vedeli pomenovať správanie vo všetkých situáciách?	Vytvorila som atmosféru, kde sa deti cítili isté pri odpovediach?
U5	Spolu vytvoriť plagát pravidiel pre chodcov	Naše pravidlá Skupinová – Deti kreslia obrázky pravidiel – zastavenie, reflexné prvky, chôdza vpravo. Učiteľka zapisuje vety: „Zastavím sa pred cestou.“ Plagát vystavia v triede.	Zapojili sa aktívne a pochopili význam pravidiel?	Podporila som spoluprácu a tvorivé vyjadrenie detí?
Pozná a dodržiava základné pravidlá správania účastníkov cestnej premávky týkajúce sa cyklistov, kolobežkárov, korčuliarov.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Pozná základné vybavenie pre cyklistu, korčuliara a kolobežkára povinné v cestnej premávke	Identifikovať ochranné a reflexné prvky pre cyklistu, kolobežkára a korčuliara	Bezpečná výbava Hromadná – Učiteľka prináša prilbu, reflexnú vestu, chrániče. Deti sa ich dotýkajú, skúšajú si ich a spoločne pomenúvajú, na čo slúžia. Na záver každý povie vetu: „Prilbu nosím, aby...“	Rozumeli významu ochranných prvkov a vedeli ich pomenovať?	Podporila som deti v aktívnom zapojení a skúmaní výbavy?
U1	Priradiť ochranné prvky k správne športovému prostriedku	Kto to potrebuje? Skupinová – Učiteľka rozloží obrázky bicykla, kolobežky, korčúľ. Deti priradujú k nim obrázky prilby, reflexných prvkov a chráničov. Spoločne si zopakujú, čo je povinné pri jazde.	Vedeli priradiť správne vybavenie k prostriedkom?	Vysvetlila som vzťah výbavy k bezpečnosti dostatočne jasne?
U2 Pozná bezpečný spôsob pohybu cyklistu, korčuliara a kolobežkára a dopravné značky	Opísať bezpečný spôsob jazdy a význam dopravných značiek	Bezpečná jazda Hromadná – Učiteľka ukazuje obrázky detí na bicykli a značky (cyklistická trasa, zákaz vstupu). Deti hovoria, čo značka znamená a čo musí cyklista (kolobežkár, korčuliar) robiť, aby bol v bezpečí.	Dokázali opísať správanie a vysvetliť význam značiek?	Podporila som deti v pochopení pravidiel zrozumiteľne?
U2	Predviesť bezpečný pohyb a zastavenie na signál	Cyklista zastavuje Skupinová – Deti simulujú jazdu na bicykli v triede alebo na dvore. Učiteľka volá: „Stop!“ alebo „Chod!“ Deti ukazujú gestom zastavenie, obzeranie sa, pokračovanie. Potom slovne vysvetlia postup.	Vedeli reagovať na pokyny a opísať správny postup?	Bola aktivita názorná a primeraná veku?

U3 Pozná a dodržiava základné pravidlá správania sa účastníkov cestnej premávky	Opísať pravidlá správania cyklistu a korčuliara na chodníku a ceste	Správne na ceste Hromadná – Učiteľka rozpráva príbeh: „Peťko išiel na bicykli po chodníku...“ Deti hovoria, čo urobil správne alebo zle. Potom každý povie jedno pravidlo, ktoré si zapamätal.	Dokázali pomenovať a vysvetliť pravidlá správania?	Podala som príbeh zrozumiteľne a podnetne?
U3	Vytvoriť spoločný plagát pravidiel pre cyklistov, kolobežkárov a korčuliarov	Naše pravidlá jazdy Skupinová – Deti na veľký papier kreslia, ako sa správajú bezpečne na bicykli, kolobežke a korčuliach. Učiteľka zapisuje ich vety: „Jazdím pomaly pri ľuďoch.“ Plagát vystavia v triede.	Zapojili sa deti aktívne a pochopili význam pravidiel?	Podporila som deti v tvorivom premýšľaní o bezpečnosti?
Pozná a dodržiava základné pravidlá správania v úlohe cestujúceho v hromadnej doprave a v úlohe spolujazdca.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Vie, že v aute môže cestovať iba v autosedačke	Určiť pre seba správne miesto na sedenie v aute	Kde sedím? Hromadná – Učiteľka ukáže veľký obrázok auta s pasažiermi. Deti ukazujú prstom, kde je autosedačka, a hovoria: „Tu sedím ja.“ Potom spoločne zopakujú, že vždy musia byť pripútaní v autosedačke.	Rozumeli, prečo sedia v autosedačke a ukázali správne miesto?	Vysvetlila som význam autosedačky jasne a názorne?
U1	Opísať, ako sa treba správať počas jazdy autom	Bezpečne v aute Skupinová – Deti sedia v kruhu. Učiteľka rozpráva príbeh: „Matko sedí v autosedačke, pripúta sa...“ Deti dopĺňajú, čo robí správne, a opakujú pohyby pripútania. Na záver každý povie vetu o bezpečnosti.	Dokázali pomenovať a ukázať pravidlá správania v aute?	Podporila som aktívne zapojenie detí do príbehu?
U2 Pozná zásady bezpečného cestovania dopravným prostriedkom	Opísať správne správanie cestujúceho v autobuse alebo vlaku	Správne v autobuse Hromadná – Učiteľka rozloží obrázky autobusu. Deti hovoria, čo robí cestujúci správne (sedí, drží sa madla). Potom dramatizujú nastupovanie a sedenie. Na záver si zopakujú pravidlá.	Vedeli opísať a predviesť správne správanie cestujúceho?	Vytvorila som jasné a zrozumiteľné modelové situácie?
U2	Rozlíšiť správne a nesprávne správanie v dopravnom prostriedku	Správanie na cestách Skupinová – Učiteľka ukáže obrázky (dieťa kričí v autobuse, dieťa sedí ticho). Deti triedia, čo je správne a čo nie, a slovne vysvetlia prečo.	Dokázali rozlíšiť a zdôvodniť správne správanie?	Bola aktivita dostatočne názorná a veku primeraná?

U3 Prezentuje, ako sa má správať počas cesty hromadným dopravným prostriedkom	Predviesť správne správanie cestujúceho pri jazde autobusom	Autobusová cesta Hromadná – Učiteľka rozmiestni stoličky ako sedadlá v autobuse. Deti nastupujú, zdravia, sadnú si, držia sa a po zastavení vystúpia. Potom každý slovné opíše, čo robil.	Vedeli predviesť celý priebeh cesty správne?	Podporila som deti pri nácviku krokov cestovania?
U3	Vysvetliť správne správanie pri nástupe a výstupe z dopravného prostriedku	Nastupujeme a vystupujeme Skupinová – Deti simulujú nástup a výstup z autobusu. Učiteľka kladie otázky: „Kedy nastupuješ? Kedy vstávaš zo sedadla?“ Deti odpovedajú a predvádzajú.	Rozumeli postupu nástupu a výstupu a vedeli ho vysvetliť?	Bola aktivita jasná a podporila sebavedomie pri odpovediach?
U4 Pozná a dodržiava základné pravidlá správania sa v úlohe cestujúceho a spolujazdca	Porovnať správanie cestujúceho v aute a v autobuse	Ako sa správam? Hromadná – Učiteľka kladie otázky: „Čo robíš v aute? Čo v autobuse?“ Deti slovné porovnávajú a spoločne hľadajú rozdiely. Na záver vytvoria krátke vety o pravidlách.	Vedeli pomenovať rozdiely v správaní v rôznych dopravných prostriedkoch?	Vytvorila som bezpečný priestor na diskusiu a porovnávanie?
U4	Vytvoriť plagát pravidiel správania cestujúceho	Pravidlá cestovania Skupinová – Deti kreslia obrázky – pripútanie v aute, tiché sedenie v autobuse. Učiteľka zapisuje vety: „V autobuse sedím potichu.“ Plagát vystavia v triede.	Zapojili sa aktívne a pochopili význam pravidiel?	Podporila som spoluprácu a tvorivé vyjadrenie detí?
Pozná rôzne druhy vybraných dopravných prostriedkov.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 – Rozlišuje dopravné prostriedky: auto, lietadlo, loď, vlak	Pomenovať základné druhy dopravných prostriedkov počas hry	Cestujeme po koberci Hromadná – Učiteľka rozloží veľký koberec so značkami ciest, vody a vzduchu. Deti si vyberú hračku dopravného prostriedku a jazdia po ploche tam, kam patrí. Každý povie vetu: „Moje auto ide po ceste.“	Vedeli určiť miesto pohybu a pomenovať prostriedok?	Bola hra dostatočne zážitková a motivujúca?
U1	Predviesť pohyb dopravného prostriedku telom	Zahraj, čo si Skupinová – Každé dieťa si vylosuje kartičku (auto, loď, lietadlo, vlak). Gestami a zvukmi predvádza, čo je. Ostatní hádajú a hovoria názov.	Dokázali pantomímou a zvukom znázorniť prostriedok?	Podporila som deti v smelosti a spontánosti?

U2 – Rozlišuje dopravné prostriedky podľa miesta pohybu	Triediť hračky dopravných prostriedkov do skupín podľa pohybu	Kam patrí? Hromadná – Deti dostanú košíky označené obrázkami: zem, voda, vzduch. Postupne ukladajú hračky a nahlas hovoria: „Toto lieta.“ Na záver spoločne kontrolujú správnosť.	Vedeli zaradiť prostriedky do skupín bez pomoci?	Vytvorila som prostredie podporujúce spoluprácu?
U2	Vysvetliť miesto pohybu vybraného prostriedku	Kde ide? Skupinová – Deti si vezmú hračku a idú s ňou k obrázku miesta pohybu (plagát so zemou, vodou, vzduchom). Pred skupinou povedia vetu: „Toto ide po vode.“	Dokázali určiť miesto pohybu a povedať vetu?	Bola aktivita pútavá a názorná?
U3 – Pozná rôzne špeciálne a zriedkavé dopravné prostriedky	Spoznávať zvuky a účel špeciálnych prostriedkov	Kto ide pomáhať? Hromadná – Učiteľka prehrá zvuky sirén a ukáže obrázky sanitky, hasičov, polície. Deti hádajú, ktorý zvuk patrí ktorému vozidlu, a hovoria, kedy pomáhajú.	Rozumeli účelu a vedeli priradiť zvuk k prostriedku?	Bola aktivita zážitková a podporila poznávanie?
U3	Dramatizovať činnosť zriedkavého prostriedku	Cestujeme nezvyčajne Skupinová – Deti si vyberú kartičku (ponorka, vzducholod', metro). Vytvorí malú scénu: ako nastupujú, ako sa pohybujú. Ostatní hádajú, čo predvádzajú.	Vedeli znázorniť pohyb a pomenovať prostriedok?	Podporila som deti v tvorivej dramatizácii?
U4 – Pozná rôzne druhy dopravných prostriedkov	Porovnať vlastnosti viacerých prostriedkov cez skúmanie modelov	Porovnáваме vozidlá Hromadná – Deti skúmajú hračky – auto, loď, lietadlo. Hovoria, čo má kolesá, čo pláva, čo lieta. Potom si sadnú do kruhu a spoločne vytvoria vetu o každom prostriedku.	Dokázali pomenovať rozdiely a spoločné znaky?	Bola aktivita dostatočne konkrétna a zrozumiteľná?
U4	Vytvoriť spoločnú koláž dopravných prostriedkov	Doprava okolo nás Skupinová – Deti strihajú obrázky dopravných prostriedkov z časopisov a lepia ich na plagát. Hovoria, kde sa pohybujú. Učiteľka zapisuje ich vety.	Zapojili sa aktívne a chápali význam rôznych druhov dopravy?	Podporila som spoluprácu a zmysluplné rozhovory?
Pozná význam vybraných dopravných značiek.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 – Všíma si dopravné značky vo svojom okolí	Rozpoznať dopravné značky počas prechádzky	Hľadáme značky Hromadná – Učiteľka vedie deti na prechádzku v okolí školy. Deti ukazujú značky, ktorévidia, a s pomocou	Všímali si značky, vedeli ich ukázať a pomenovať?	Podporila som deti v aktívnom pozorovaní prostredia?

		učiteľky hovoria ich názvy. Po návrate do triedy zopakujú, čo si zapamätali.		
U1	Triediť značky podľa tvaru a farby	Aký má tvar? Skupinová – Učiteľka rozloží kartičky rôznych značiek. Deti ich triedia podľa tvaru a farby a hovoria, či niektoré videli vonku.	Vedeli rozlíšiť značky podľa tvaru a farby?	Bola aktivita zrozumiteľná a názorná?
U1	Vyjadriť, kde značky v okolí videlo	Kde bola značka? Skupinová – Každé dieťa si vezme kartičku značky a povie, kde ju na prechádzke videlo: „Bola pri ceste, pri priechode...“ Potom si zopakujú všetky pomenovania.	Dokázali priradiť značku k miestu?	Podporila som spomínanie a vyjadrovanie?
U2 – Pozná význam vybraných dopravných značiek	Vysvetliť význam základných dopravných značiek	Čo značka hovorí? Hromadná – Učiteľka ukazuje veľké obrázky značiek (STOP, priechod pre chodcov). Deti hovoria, čo znamenajú a kedy sa používajú. Potom si ich zopakujú spoločne.	Vedeli vysvetliť význam značiek jasne?	Vysvetlila som význam primerane veku?
U2	Použiť dopravné značky v námetovej hre	Značky v hre Skupinová – V triede sú rozmiestnené značky. Deti jazdia s hračkami áut a zastavujú či spomaľujú podľa značiek. Potom opíšu, čo robili.	Dokázali použiť značky v hre a opísať ich význam?	Bola hra motivujúca a zážitková?
U2	Vytvoriť vlastnú dopravnú značku a vysvetliť jej význam	Moja značka Individuálna – Deti kreslia svoju značku na papier. Každé povie, čo značka znamená a kde by sa použila. Spoločne si všetky značky prezrú.	Vedeli vymyslieť význam a vysvetliť ho?	Podporila som tvorivosť a porozumenie?

4 Geografia okolia

Pri opise krajiny používa pojmy ako vrch, les, pole, lúka, potok, rieka, jazero, rybník.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Všíma si rôznorodosť krajiny vo svojom okolí (vrch, rieka, les).	Všímať si a pomenovať časti krajiny počas zážitkovej prechádzky	Výprava do krajiny Hromadná – Deti idú na prechádzku s mapou, na ktorej sú obrázky lesa, rieky, lúky. Pri každom mieste sa zastavia, dotknú sa trávy, počúvajú zvuky a hovoria, čo vidia.	Všíkali si prostredie všetkými zmyslami a pomenovali ho?	Vytvorila som podmienky pre plné zmyslové vnímanie?

U1	Vyjadriť charakteristické znaky prírodného miesta pohybom, gestami a zvukovou imitáciou	Krajina v pohybe Skupinová – Učiteľka povie názov miesta (napr. rieka). Deti gestami a zvukom znázorňujú: rieka šumí, vietor fúka, tráva sa hýbe.	Dokázali vyjadriť, čo v krajine cítia a vnímajú?	Bola aktivita dostatočne hravá a zapájala všetky deti?
U2 Rozlišuje pojmy vrch, les, pole, lúka, potok, rieka, jazero, rybník.	Triediť prírodniny podľa toho, odkiaľ pochádzajú	Zber a triedenie Hromadná – Deti zbierajú šišky, kamienky, lístie počas vychádzky. V triede ich ukladajú do košíkov s označením „les“, „lúka“, „potok“. Potom hovoria, kde ich našli.	Vedeli pomenovať a správne roztriediť prírodniny?	Podporila som zážitkové spoznávanie prostredia?
U2	Rozlíšiť prírodniny hmatom a priradiť ich k miestu v krajine	Hmatáme krajinu Skupinová – Deti siahajú do vrecúšok. Pomenujú čo v nich je a priradia k miestu pôvodu (kamienky – rieka, mach – les).	Dokázali určiť miesto podľa dotyku a vysvetliť prečo?	Bola aktivita dostatočne senzorická a názorná?
U3 Rozlišuje a používa pojmy vrch, les, pole, lúka, potok, rieka, jazero, rybník.	Vytvoriť model krajiny z prírodných materiálov	Naša malá krajina Skupinová – Deti z piesku, kameňov, vetvičiek vytvoria na stole model – rieka, vrch, lúka. Potom slovné opisujú, čo kde je a čo tam rastie.	Vedeli pomenovať časti krajiny a opísať ich?	Bola aktivita tvorivá a motivujúca?
U3	Zinscenovať príbeh o putovaní krajinou s použitím všetkých požadovaných pojmov	Dobrodružná cesta Hromadná – Učiteľka rozloží veľké obrázky (les, lúka). Deti predstierajú, že putujú – idú cez rieku, šliapu po lúke, šplhajú na vrch. Každé dieťa povie, kde je.	Vedeli pomenovať a predstaviť krajinu pohybom?	Podporila som deti v spontánnej dramatizácii?
U4 Pri opise krajiny používa pojmy vrch, les, pole, lúka, potok, rieka, jazero, rybník.	Opísať krajinu v príbehu s použitím všetkých požadovaných pojmov	Rozprávame príbeh Skupinová – Deti vymýšľajú príbeh: „Za vrchom bol les, tam tiekla rieka...“ Každé dieťa pridá vetu s iným pojmom. Učiteľka príbeh zapisuje a nahlas prečíta.	Použili všetky pojmy v opise a príbehu?	Viedla som rozprávanie tak, aby všetci pochopili?
U4	Rozlíšiť a porovnať prírodné prvky z dvoch miest na základe vzhľadu a hmatu	Porovnávame miesta Hromadná – Učiteľka pripraví obrázky lúky a lesa + prírodniny (ihličie, tráva). Deti sa dotýkajú materiálov a hovoria, čo je rovnaké a čo iné, odkiaľ to pochádza.	Vedeli pomenovať rozdiely a podobnosti?	Bola aktivita dostatočne názorná a zážitková?
Pozná najznámejšie prírodné krásy regiónu, napr. rieku, ktorá preteká cez daný región, pohorie či vodnú plochu.				

Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Pozná a pomenuje aspoň jednu z najznámejších prírodných krás vo svojom regióne	Rozpoznať a pomenovať vybranú prírodnú krásu regiónu na základe vizuálneho podnetu	Naše krásy regiónu Hromadná – Učiteľka ukáže veľké obrázky rieky, vrchu, jazera. Deti opisujú, čo na obrázkoch vidia, a spoločne opakujú názvy. Každé dieťa si vyberie svoj obľúbený obrázok a nahlas pomenuje miesto. Na záver všetci spoločne zopakujú všetky názvy.	Dokázali pomenovať prírodnú krásu na obrázku správne?	Bola aktivita jasná, veku primeraná a motivujúca?
U1	Pozorovať prírodnú krásu priamo v danom prostredí	Na výprave k rieke Hromadná – Učiteľka vedie deti k blízkej rieke. Deti si sadnú, počúvajú šumenie vody, sledujú farbu a pohyb. Potom každý povie, čo vidí: „Voda je modrá a tečie.“	Dokázali opísať, čo pozorovali v prírode?	Podporila som vnímanie detailov počas pozorovania?
U1	Verbálne vyjadriť vlastný zážitok a preferenciu k prírodnej krásy	Čo mám rád? Skupinová – Deti si z obrázkov vyberú miesto, ktoré sa im najviac páči. V kruhu povedia: „Mám rád rieku, lebo...“ Učiteľka zapisuje výroky na veľký papier, ktorý si spolu prečítajú.	Vedeli vyjadriť, čo sa im páči a prečo?	Podporila som deti v spontánnom rozprávaní o zážitkoch?
U1	Identifikovať prírodnú krásu prostredníctvom senzorického zážitku	Dotkni sa toho Hromadná – Učiteľka pripraví predmety: kamienky (rieka), mach (les), šišky (les). Deti hmatom skúmajú, čo je vo vrecúškach, a hovoria, ku ktorému miestu to patrí. Potom každý ukáže predmet a povie jeho názov a miesto.	Dokázali priradiť predmet k prírodnému miestu a pomenovať ho?	Bola aktivita senzorická a primerane náročná?
U2 Pozná najznámejšie prírodné krásy regiónu	Rozlíšiť a pomenovať viacero prírodných krás regiónu v kontexte mapy	Mapa pokladov Hromadná – Učiteľka rozprestrie veľkú mapu s obrázkami rieky, vrchu, jazera a lesa. Deti chodia po mape, ukazujú obrázky a hovoria názvy: „Toto je rieka Váh.“ Následne spoločne opakujú všetky pomenovania a učiteľka kladie otázky na upevnenie.	Vedeli pomenovať všetky miesta na mape?	Bola aktivita názorná, jasná a podnetná?
U2	Rozpoznať a pomenovať prírodné krásy pri vychádzke	Pozorujeme okolie Hromadná – Deti počas prechádzky hľadajú rieku, vrch, lúku. Pri	Vedeli pomenovať miesta v reálnom prostredí?	Vytvorila som dostatok priestoru na pokojné pozorovanie?

		každom mieste sa zastavia a povedia jeho názov. Potom v kruhu zopakujú, čo našli.		
U2	Opísať vybranú prírodnú krásu pomocou viacerých charakteristík	Rozprávame o rieke Skupinová – Učiteľka ukáže obrázok rieky. Deti hovoria: „Je modrá, tečie, bývajú tam ryby.“ Učiteľka dopĺňa otázky: „Aká je na dotyk? Aký má zvuk?“ Na záver každý povie jednu vetu.	Dokázali opísať miesto viacerými slovami?	Podporila som rozvoj slovnnej zásoby a vnímania detailov?
U2	Priradiť obrázky prírodných krás k názvom a znakom	Kam to patrí? Skupinová – Deti triedia obrázky krajiny (vrch, rieka, jazero) do košíkov označených názvami. Potom ku každému obrázku povedia, čím je typický: „Na vrchu je sneh.“	Vedeli priradiť obrázok a popísať jeho znaky?	Bola aktivita zrozumiteľná a podporovala premýšľanie?
Pozná najznámejšie prírodné krásy našej vlasti, napr. Vysoké Tatry alebo Dunaj.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Pozná a pomenuje niektoré prírodné krásy v okolí miesta bydliska	Rozpoznať a pomenovať prírodnú krásu prostredníctvom priameho pozorovania	Výprava za krásou Hromadná – Učiteľka vedie deti na vychádzke k miestu v okolí (napr. les, rieka). Deti pozorujú, čo vidia, dotýkajú sa stromov, počúvajú zvuky. Každé povie: „Tu je rieka.“	Dokázali pomenovať miesto počas pozorovania?	Vytvorila som podmienky na vnímanie všetkými zmyslami?
U1	Vyjadriť pocit a zážitok z prírodného miesta pohybom	Ako sa hýbe rieka? Skupinová – Deti stoja v kruhu. Učiteľka povie názov (rieka, vrch) a deti gestami a zvukom ukazujú: rieka šumí, vietor fúka. Potom každý povie vetu: „Rieka je tichá.“	Vedeli vyjadriť pocit pohybom aj slovom?	Bola aktivita hravá a motivujúca?
U1	Rozlíšiť prírodné krásy na obrázkoch a priradiť k nim názvy	Naše obrázky Hromadná – Učiteľka rozloží veľké fotografie blízkych miest. Deti k nim ukladajú kartičky s názvami. Spoločne hovoria, čo tam videli alebo čo si predstavujú.	Vedeli priradiť názov k obrázku a popísať ho?	Bola aktivita názorná a podporila rozprávanie?
U2 Pozná najznámejšie prírodné krásy našej vlasti	Rozlíšiť známe prírodné krásy Slovenska na mape	Mapa Slovenska Hromadná – Učiteľka rozprestrie veľkú mapu Slovenska. Ukazuje obrázky Tatier, Dunaja, Oravskej priehrady.	Vedeli pomenovať prírodné krásy na mape?	Bola aktivita názorná a zrozumiteľná?

		Deti chodia po mape a hovoria: „Tu sú Tatry.“ Potom si zopakujú všetky názvy.		
U2	Opísať základnú vlastnosť známeho prírodného miesta Slovenska	Rozprávame o Tatrách Skupinová – Učiteľka ukáže obrázok Tatier. Deti hovoria: „Sú vysoké, je tam sneh, rastú tam stromy.“ Potom každý povie vetu: „Tatry sú...“	Dokázali opísať vlastnosti miesta viacerými slovami?	Podporila som bohatú slovnú zásobu a pozorovanie?
U2	Vytvoriť spoločný model prírodnej krásy našej vlasti	Naša krajina Skupinová – Deti z piesku, kamienkov a látky tvoria na stole model – Dunaj, Tatry, lúku. Počas stavby hovoria názvy a opisujú, čo robia.	Zapojili sa aktívne a pomenovali všetky miesta?	Bola aktivita tvorivá, zážitková a motivujúca?

5 História okolia

Vymenuje niektoré historicky významné lokálne objekty, napr. hrad, zámok.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Rozlišuje niektoré významné historické objekty svojho bydliska alebo blízkeho regiónu	Rozpoznať významný objekt podľa fotografie a pomenovať ho	Naše pamiatky Hromadná – Učiteľka rozloží veľké fotografie hradu, kostola, zámku v regióne. Deti si vyberajú obrázok, hovoria názov: „Toto je hrad Likava.“ Potom spoločne zopakujú všetky názvy.	Dokázali pomenovať objekty správne?	Bola aktivita názorná a primeraná veku?
U1	Vyjadriť, čo sa mu na objekte páči a čo si o ňom myslí	Čo sa mi páči? Skupinová – Deti ukážu na obrázok a povedia: „Páči sa mi veža.“ Učiteľka zapisuje ich slová a na konci ich spoločne čítajú.	Vedeli vyjadriť názor na historický objekt?	Podporila som otvorené vyjadrovanie pocitov?
U1	Rozpoznať a pomenovať objekt a miesto, kde sa nachádza	Kam patrí? Skupinová – Učiteľka ukáže obrázok (napr. hrad), deti hovoria, v ktorom meste alebo dedine sa nachádza. Potom si spolu zopakujú všetky miesta.	Vedeli pomenovať miesto, kde objekt stojí?	Bola aktivita zrozumiteľná a podnetná?
U2 Vymenuje niektoré historicky významné lokálne objekty	Rozlíšiť a pomenovať viacero významných objektov na mape	Mapa pamiatok Hromadná – Učiteľka rozprestrie mapu regiónu s obrázkami hradov a zámkov. Deti chodia po mape a hovoria: „Toto je zámok.“ Následne každý ukáže svoj obľúbený objekt.	Vedeli pomenovať všetky objekty na mape?	Bola aktivita jasná a podporujúca orientáciu?

U2	Opísať hlavné znaky významného objektu	Rozprávame o hrade Skupinová – Učiteľka ukáže obrázok hradu. Deti hovoria: „Má vežu, je kamenný.“ Potom každý povie vetu: „Hrad je veľký.“	Dokázali opísať vlastnosti objektu?	Podporila som bohatú slovnú zásobu a detailné vnímanie?
U2	Vytvoriť spoločný model významného objektu	Postavíme hrad Skupinová – Deti zo stavebnice alebo kartónu stavajú model hradu alebo zámku. Počas stavby hovoria, čo robia: „Staviam vežu.“ Na záver si stavbu prezrú a pomenujú časti.	Zapojili sa aktívne a pomenovali jednotlivé časti stavby?	Bola aktivita tvorivá a zážitková?
U2	Pozorovať vybraný historický objekt priamo v prostredí a pomenovať jeho časti	Výprava za pamiatkou Hromadná – Učiteľka vedie deti na prechádzku k hradu alebo inej významnej stavbe. Deti pozorujú, čo vidia, dotýkajú sa múrov alebo brány a hovoria: „Vidím vežu.“ Po návrate zopakujú, čo si zapamätali.	Vedeli pomenovať objekt priamo pri pozorovaní?	Podporila som aktívne vnímanie a zážitok z návštevy?
U2	Vyjadriť charakteristické znaky historického objektu dramatizáciou a slovným opisom	Hrad oživa Skupinová – Deti si rozdelia roly (kráľ, rytier, princezná). Vymyslia krátku scénu: príchod na hrad, pozdrav, otvorenie brány. Učiteľka pomáha s opisom častí hradu.	Dokázali použiť pojmy počas dramatizácie?	Bola aktivita zážitková a podporila slovnú zásobu?
Uvedie príklad tradičnej regionálnej kultúry podľa miestnych podmienok.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Vníma atmosféru regionálnych sviatkov, osláv	Precítiť atmosféru tradičného sviatku prostredníctvom zmyslov	Sviatočný deň Hromadná – Učiteľka pripraví košíky s predmetmi, ktoré súvisia s daným sviatkom (bylinky, koláče, zvončeky a pod.). Deti skúmajú vône, dotyky a zvuky.	Vníмали sviatok všetkými zmyslami a pomenovali pocity?	Podporila som senzorické spoznávanie tradícií?
U1	Precítiť atmosféru regionálneho sviatku počas priamej účasti	Na sviatočnej návšteve Hromadná – Učiteľka sa s deťmi zúčastní tradičného podujatia v obci (napr. jarmoku, stavaní mája alebo vianočných trhov). Deti pozorujú ozdoby, hudbu, oblečenie ľudí a vône jedál. Počas vychádzky učiteľka upozorňuje na zaujímavosti.	Vníмали deti atmosféru sviatku všetkými zmyslami?	Vytvorila som podmienky na zážitkové učenie a vnímanie tradícií?

U1	Spojiť symbol s konkrétnym sviatkom	Čo kam patrí? Skupinová – Učiteľka rozloží obrázky (veľkonočné vajíčko, vianočný stromček, kroj). Deti priradujú k sviatku a hovoria: „Toto je na Veľkú noc.“	Dokázali správne priradiť symbol a povedať názov?	Bola aktivita názorná a pochopiteľná?
U2 Pozná niektoré tradičné regionálne zvyky	Rozlíšiť tradičné zvyky podľa opisu a obrázkov	Zvyk alebo nie? Hromadná – Učiteľka opisuje: „Na Vianoce sa pečú oplátky.“ Deti ukazujú zelenú kartičku „áno“ alebo červenú „nie“. Potom všetci zopakujú správne odpovede.	Vedeli rozoznať, čo je tradičný zvyk?	Podporila som aktívne premýšľanie a zapojenie?
U2	Zobraziť tradičný zvyk prostredníctvom dramatizácie	Hráme sa na koledníkov Skupinová – Deti si rozdelia roly (koledník, gazda). Učiteľka vysvetlí priebeh. Deti predvádzajú príchod koledníkov a vinšovanie.	Dokázali predviesť zvyk a pomenovať ho?	Bola aktivita pútavá a zrozumiteľná?
U2	Opísať typický zvyk regiónu v jednoduchých vetách	Rozprávame o zvykoch Hromadná – Deti v kruhu hovoria: „Na Vianoce máme kapra.“ Učiteľka dopĺňa otázky: „Čo robíte na Veľkú noc?“	Vedeli opísať zvyk viacerými slovami?	Bola aktivita podnetná a podporujúca slovnú zásobu?
U3 Aktívne sa zúčastňuje osláv sviatkov a rozumie ich podstate	Zúčastniť sa simulovanej oslavy sviatku	Naša oslava Hromadná – Trieda sa ozdobí symbolmi (stužky, vetvičky). Deti pripravujú stôl, rozkladajú dekorácie a hovoria, čo robia. Spoločne si pripomenú, aký sviatok „oslavujú“.	Vedeli pomenovať sviatok a vysvetliť jeho znaky?	Bola aktivita pre deti zmysluplná a zážitková?
U4 Uvedie príklad tradičnej regionálnej kultúry podľa miestnych podmienok	Vybrať a opísať príklad tradičnej kultúry regiónu	Naše tradície Hromadná – Učiteľka prinesie obrázky (kroj, koláč, tance). Deti si vyberú jeden a hovoria: „Toto je z nášho regiónu.“	Vedeli pomenovať príklad a vysvetliť výber?	Bola aktivita názorná a motivujúca?
U4	Predstaviť vybranú tradíciu formou krátkej scény	Ožívame tradície Skupinová – Deti predvedú krátku scénu: oblievačku, vinšovanie, tanec. Na konci povedia, čo to bolo.	Dokázali predviesť a pomenovať tradíciu?	Bola aktivita podporujúca tvorivosť a poznanie?

6 Národné povedomie

Rozpozná štátne symboly Slovenskej republiky – zástava, hymna.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka

U1 Počúva hymnu SR	Precítiť atmosféru štátnej hymny pri spoločnom počúvaní	Hymna znie Hromadná – Učiteľka pustí hymnu Slovenskej republiky. Deti stoja v kruhu, ticho počúvajú a pozorujú, ako znie hudba. Po skončení každý povie vetu: „Bola pomalá.“ alebo „Znie vážne.“	Vníмали deti hymnu pokojne a sústredene?	Vytvorila som dôstojnú atmosféru pri počúvaní?
U1	Vyjadriť, aké pocity v ňom hymna vyvoláva	Čo som cítil Skupinová – Učiteľka sa detí opýta: „Aké to bolo počúvať hymnu?“ Deti hovoria: „Cítil som, že je sviatok.“ Potom si zopakujú, že je to hymna Slovenska.	Vedeli vyjadriť pocit a pomenovať skladbu?	Podporila som otvorené vyjadrovanie pocitov?
U2 Oboznamuje sa so symbolmi Slovenskej republiky	Rozlíšiť a pomenovať základné štátne symboly SR prostredníctvom vizuálneho podnetu	Čo to je? Hromadná – Učiteľka ukáže obrázok zástavy, znaku, hymny. Deti hádajú, čo to je.	Vedeli pomenovať symboly jasne a správne?	Bola aktivita názorná a zrozumiteľná?
U2	Priradiť štátny symbol k situácii, v ktorej sa bežne vyskytuje	Kedy to vidíme? Skupinová – Učiteľka rozloží obrázky (štátna vlajka, oslava štátneho sviatku). Deti hovoria, kedy symbol videli: „Na oslave, v televízii.“	Dokázali priradiť symbol k situácii?	Podporila som spomínanie na zážitky a ich pomenovanie?
U3 Rozpozná štátne symboly Slovenskej republiky – zástava, hymna	Rozlíšiť a pomenovať štátne symboly, vysvetliť ich význam	Naše symboly Hromadná – Učiteľka rozprestrie vlajku, pustí hymnu a ukáže znak SR. Deti hovoria: „To je hymna.“ „To je vlajka.“ Potom každé povie, čo symbol znamená.	Vedeli pomenovať a priradiť význam symbolu?	Bola aktivita podnetná a veku primeraná?
U3	Vytvoriť spoločný plagát so štátnymi symbolmi	Slovensko na obraze Skupinová – Deti vystrihujú obrázky vlajky, znaku, Bratislavy. Lepia ich na veľký papier. Každé pomenuje, čo nalepilo.	Zapojili sa aktívne a pomenovali symboly?	Bola aktivita tvorivá a motivujúca?
Pozná významné dominanty hlavného mesta Bratislavy, napr. Bratislavský hrad, rieku Dunaj.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Oboznamuje sa s dominantami hlavného mesta Bratislavy	Vnímať vizuálne podnety a pomenovať dominanty Bratislavy podľa obrázka	Cestujeme do Bratislavy Hromadná – Učiteľka ukáže veľké fotografie Bratislavského hradu, Dunaja a Mosta SNP. Deti hádajú, čo vidia, a opakujú názvy: „Toto	Dokázali pomenovať dominanty správne?	Bola aktivita názorná a veku primeraná?

		je Dunaj.“ Na záver každý ukáže svoj obľúbený obrázok a pomenuje ho.		
U1	Opísať, čo je na dominante BA zaujímavé a vysvetliť dôvod svojho výberu	Čo sa mi páči? Skupinová – Deti si vyberú obrázok a povedia: „Páči sa mi hrad, lebo je veľký.“ Učiteľka zapisuje odpovede na veľký papier.	Vedeli opísať, čo sa im páči a prečo?	Podporila som vyjadrovanie zážitkov a pocitov?
U2 Pozná významné dominanty hlavného mesta Bratislavy	Rozpoznať dominanty BA na mape mesta a pomenovať ich	Mapa Bratislavy Hromadná – Učiteľka rozprestrie mapu s o značkami hradu, Dunaja atď. Deti chodia po mape a hovoria: „Toto je hrad.“ „Toto je Dunaj.“ Na záver zopakujú všetky názvy.	Vedeli pomenovať dominanty na mape?	Bola aktivita názorná a zrozumiteľná?
U2	Opísať charakteristické znaky dominanty BA	Rozprávame o hrade Skupinová – Učiteľka ukáže obrázok hradu. Deti hovoria: „Má veže, je biely.“ a pod.	Dokázali opísať dominanty viacerými slovami?	Podporila som slovnú zásobu a vnímanie detailov?
U2	Vytvoriť spoločný model vybranej dominanty BA	Postavíme hrad Skupinová – Deti z kartónu alebo stavebnice vytvoria model Bratislavského hradu. Počas stavby hovoria: „Toto je veža.“ Na konci každý opíše časť, ktorú postavil.	Zapojili sa aktívne a pomenovali časti stavby?	Bola aktivita tvorivá a zážitková?

7 Ľudia v blízkom a širšom okolí

Vymenuje členov blízkej rodiny, identifikuje príbuzenské vzťahy v blízkej rodine.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Vie, kto tvorí rodinu	Rozlíšiť, kto patrí do rodiny na základe vizuálneho podnetu	Kto je v rodine? Hromadná – Učiteľka ukáže veľké obrázky členov rodiny (mama, otec, dieťa). Deti hádajú, koho vidia: „Toto je mama.“	Vedeli pomenovať členov rodiny?	Bola aktivita názorná a jasná?
U1	Vyjadriť, koho z rodiny má rado	Srdiečko pre rodinu Skupinová – Každé dieťa si vyberie obrázok rodinného člena. Prilepí ho na veľké srdce a povie: „Mám rád mamu.“	Dokázali povedať, koho majú radi?	Podporila som otvorené vyjadrovanie pocitov?

U2 Pozná mená svojich rodičov a ďalších členov rodiny	Pomenovať členov rodiny podľa fotografie	Fotky z domu Skupinová – Deti si prinesú fotografie svojej rodiny. V kruhu ukazujú a hovoria: „Toto je moja babka.“ Učiteľka kladie otázky, napr. „Ako sa volá?“	Vedeli pomenovať mená členov rodiny?	Bola aktivita rešpektujúca a bezpečná?
U3 Vie vysvetliť, akú rolu zohrávajú rodičia v živote človeka, pozná pojmy starí rodičia, súrodenci	Vysvetliť úlohy členov rodiny a posúdiť ich význam	Čo kto robí v rodine Skupinová – Deti v kruhu hovoria: „Mama varí, otec pracuje.“ Učiteľka kladie otázky: „Prečo je dôležité, že mama varí?“ Deti odpovedajú: „Aby sme mali jedlo.“ Potom každé povie vetu o tom, prečo sú rodičia dôležití.	Vedeli vysvetliť úlohu členov rodiny?	Podporila som jasné a vecné vyjadrovanie?
U3	Porovnať úlohy jednotlivých členov rodiny	Porovnávame, čo robia Skupinová – Učiteľka rozdá kartičky s obrázkami (mama, otec, súrodenec). Deti v skupinách diskutujú: „Kto viac pomáha doma?“ Na záver spoločne zhrnú odpovede.	Vedeli porovnať úlohy a vyjadriť svoj názor?	Bola aktivita primeraná a podporujúca diskusiu?
U4 Vymenuje členov blízkej rodiny, identifikuje príbuzenské vzťahy	Tvorivo znázorniť rodinné vzťahy vo výtvarnom diele	Rodinný portrét Skupinová – Deti kreslia svoju rodinu – každý člen má inú farbu. Potom každý ukáže obrázok a povie: „Toto je moja babka.“ Na konci spoločne hovoria o vzťahoch: „Babka je mama mojej mamy.“	Dokázali vytvoriť a opísať vzťahy v rodine?	Bola aktivita tvorivá a zrozumiteľná?
U4	Analyzovať a vysvetliť príbuzenské vzťahy	Kto ku komu patrí Hromadná – Učiteľka ukáže veľké obrázky rodín. Deti spoločne tvoria vety: „Toto je sestra. Ona je dcéra mamy.“ Každé dieťa potom povie aspoň jednu vetu o svojom vzťahu v rodine.	Vedeli analyzovať a pomenovať vzťahy?	Bola aktivita primeraná vyššej úrovni myslenia?
Predstaví sa deťom i dospelým, oslovuje menom rovesníkov v triede, pozná mená učiteliek v triede.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Predstaví sa deťom i dospelým, oslovuje menom rovesníkov, pozná mená učiteliek	Predstaviť sa deťom a dospelým pri spoločnej aktivite	Mená v kruhu Hromadná – Deti sedia v kruhu. Učiteľka začne: „Volám sa pani učiteľka Katka.“ Dieťa chytí loptu a povie:	Vedeli povedať svoje meno nahlas a smelo?	Bola aktivita prirodzená a motivujúca?

		„Volám sa Sofia.“ Pokračujú, kým všetci nepovedia svoje meno.		
	Osloviť iné dieťa menom počas hry	Komu hádžem? Hromadná – Deti stoja v kruhu a hádžu loptu. Pred odovzdaním povedia: „Miško, chyt!“ Po hre si zopakujú mená všetkých detí.	Vedeli použiť meno pri hre spontánne?	Bola aktivita hravá a podporujúca zapojenie všetkých?
	Predstaviť sa návšteve v triede	Vitajte u nás Skupinová – Do triedy príde hosť, napr. pani riaditeľka. Deti stoja v rade, predstavujú sa a podávajú ruku. Každé povie: „Volám sa Tamarka.“	Dokázali sa predstaviť zdvorilo a s úsmevom?	Bola aktivita príjemná a podporila sebaistotu?
	Použiť meno kamaráta v krátkom rozhovore	Poznám tvoje meno Skupinová – Deti sedia oproti sebe v dvojiciach. Každé sa spýta: „Petko, čo máš rád?“ Druhé odpovie: „Mám rád autá.“ Potom si role vymenia.	Dokázali osloviť meno a položiť otázku?	Podporila som spontánnu komunikáciu a záujem?
	Predstaviť vlastné meno a identifikovať mená detí v rámci prezentácie menoviek	Menovky na stole Skupinová – Deti vyrábajú menovky s obrázkom. Každé ukáže svoju menovku a povie: „Volám sa Marek.“ Potom pomenuje mená ostatných: „Toto je Tamarka.“	Vedeli pomenovať všetkých a ukázať menovky?	Bola aktivita tvorivá a názorná?
Nadväzuje adekvátny sociálny kontakt (verbálny i neverbálny) s inými osobami – deťmi i dospelými.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Rozlišuje mimiku vyjadrujúcu základné emócie	Rozpoznať a pomenovať základné emócie na základe mimiky	Aký máš výraz? Hromadná – Učiteľka ukáže fotografie tváří s rôznymi výrazmi (radosť, smútok, prekvapenie). Deti hádajú: „Je veselý.“ Potom každý napodobní tvár.	Vedeli správne identifikovať emócie?	Bola aktivita názorná a motivujúca?
U2 Rozumie základným konvenčným gestám, neverbálne a verbálne komunikuje	Použiť základné gestá v rôznych situáciách	Ukáž mi gesto Hromadná – Učiteľka povie: „Ukáž gesto – áno.“ Deti prikývnu. Potom skúšajú ďalšie: „Pod sem, tu, tam.“ a pod.	Dokázali používať gestá správne?	Podporila som porozumenie neverbálnych prejavov?

U2	Použiť základné gestá na neverbálne sprostredkovanie informácie a overiť ich porozumenie	Pantomíma ukáže cestu Skupinová – Učiteľka rozdelí deti do dvojíc. Jedno dieťa je „sprievodca“, druhé „návštevník“. Sprievodca bez slov ukazuje gestami: „Pod’ sem,“ „Zastav sa,“ „Choď tam.“ Návštevník plní pokyny. Potom si úlohy vymenia. Na záver každý povie, ktoré gesto mu najviac pomohlo.	Dokázali správne ukázať a rozpoznať gestá?	Bola aktivita názorná a podporila vzájomnú spoluprácu?
U3 Účelne používa verbálny prejav i gestá, ktoré súvisia s kultúrnymi konvenciami	Analyzovať význam zdvorilostných slov a gest v komunikácii	Hra na návštevu Skupinová – Deti si pripravujú scénu: hosť prichádza, druhý hovorí: „Nech sa páči.“ Podávajú si ruky, usmievajú sa. Potom spoločne hovoria, prečo je dôležité byť slušný.	Vedeli vysvetliť význam slov a gest?	Bola aktivita vhodná na rozvoj sociálnej kompetencie?
U3	Vytvoriť krátky príbeh doplnený gestami a mimikou	Rozprávame rukami Skupinová – Deti rozprávajú príbeh: „Išiel som na ihrisko,“ a rukami ukazujú, čo robili. Ostatní hádajú a hodnotia, čo videli.	Dokázali kombinovať reč a gestikuláciu?	Podporovala som tvorivosť a sebadôveru?
U4 Nadviaže adekvátny sociálny kontakt s deťmi a dospelými	Tvorivo aplikovať verbálne a neverbálne prejavy pri kontakte s dospelým hosťom	Vitajte medzi nami Hromadná – Príde hosť (napr. pán školník). Deti sa postaví, usmejú sa, podajú ruku a povedia: „Dobrý deň.“ Potom sa pýtajú otázky: „Ako sa máte?“ a hodnotia, ako sa im podaril rozhovor.	Vedeli uplatniť slová a gestá vhodne?	Bola aktivita autentická a rozvíjala sociálne zručnosti?
U4	Tvorivo navrhnuť situáciu s uplatnením kultúrne primeraného správania	Obchod s úsmevom Skupinová – Deti si vymyslia rolovú hru: predavač a zákazník. Sami určujú pravidlá (pozdrav, podanie ruky, oslovenie). Po hre hovoria, čo sa im páčilo.	Dokázali samostatne vytvoriť situáciu a dodržať pravidlá?	Bola aktivita tvorivá a podporila hodnotenie správania?

8 Základy etikety

Volí vhodný pozdrav vzhľadom na aktuálnu situáciu a odzdraví primerane situácii.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka

Volí vhodný pozdrav vzhľadom na aktuálnu situáciu a odzdraví primerane situácii	Rozlíšiť vhodné pozdravy podľa konkrétnej situácie a osoby a správne ich použiť	Kedy čo povieme? Hromadná – Učiteľka ukáže obrázky situácií: ráno v triede, stretnutie s pánom riaditeľom, odchod domov. Deti hovoria, aký pozdrav použijú: „Dobrý deň,“ „Ahoj,“ „Dovidenia.“ Na konci si spolu zopakujú všetky situácie a pozdravy.	Vedeli pomenovať správny pozdrav k situácii?	Bola aktivita jasná a veku primeraná?
	Použiť primerané formy pozdravu a rozlúčky pri modelovej situácii	Hra na návštevu Skupinová – Deti si pripraví scénu: jeden je návštevník, druhý domáci. Prichádzajú, zdravia sa: „Dobrý deň, vitajte.“ Na konci si podajú ruku a rozlúčia sa.	Dokázali použiť vhodný pozdrav a gesto?	Bola aktivita prirodzená a motivujúca?
	Uplatniť vhodný verbálny pozdrav pri modelovej situácii príchodu do triedy	Ráno v škôlke Skupinová – Deti hrajú príchod do triedy. Každé vstúpi, pozdraví: „Dobré ráno, pani učiteľka.“ Učiteľka odpovedá. Potom sa role vymenia.	Dokázali samostatne použiť správny pozdrav?	Bola aktivita podporujúca sebadôveru?
	Vytvoriť názorný prehľad pozdravov priradených k rôznym spoločenským situáciám	Pozdravy na stene Skupinová – Deti na veľký papier lepia obrázky situácií a k nim píšú alebo kreslia pozdravy. Na konci každý ukáže, čo vytvoril.	Vedeli priradiť pozdrav k situácii a prezentovať ho?	Bola aktivita tvorivá a názorná?
Používa prosbu, poďakovanie, ospravedlnenie vzhľadom na aktuálnu situáciu.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
Používa prosbu, poďakovanie, ospravedlnenie vzhľadom na aktuálnu situáciu.	Použiť zdvorilostné frázy v modelovej situácii	Hra na obchod Skupinová – Deti si pripravujú scénu: zákazník a predavač. Zákazník povie: „Prosím si hračku,“ predavač: „Nech sa páči.“ Na konci sa rozlúčia a poďakujú.	Dokázali použiť zdvorilostné slová spontánne?	Bola aktivita prirodzená a motivujúca?
	Rozpoznať zdvorilostné správanie vo filme alebo rozprávke	Pozdravy a vety vo filme Hromadná – Učiteľka pustí krátku ukážku z rozprávky. Deti hovoria, čo postavy povedali: „Ďakujem,“ „Prepáč.“ Spoločne zopakujú vety.	Vedeli pomenovať zdvorilostné slová?	Bola aktivita pútavá a podnetná?
	Uplatniť prosbu a poďakovanie v dramatizácii	Pomôžeš mi? Skupinová – Deti v bežnej situácii pri hre: jedno dieťa pýta hračku,	Dokázali použiť frázy v kontexte?	Bola aktivita zážitková a podporujúca?

		druhé mu ju podá. Oboch vedie učiteľka k tomu, aby povedali: „Prosím,“ „Ďakujem.“		
	Tvorivo použiť zdvorilostné frázy v rozhovore	Rozprávame sa slušne Skupinová – Deti v dvojiciach vedú krátky rozhovor, kde musia použiť „Prosím,“ „Ďakujem,“ „Prepáč.“ Potom si vymenia úlohy.	Vedeli použiť všetky frázy prirodzene?	Bola aktivita primeraná a podporila sebadôveru?
Rešpektuje dohodnuté pravidlá spoločensky prijateľného správania.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
Rešpektuje dohodnuté pravidlá spoločensky prijateľného správania.	Rozlíšiť vhodné a nevhodné správanie v rôznych situáciách	Čo je správne? Hromadná – Učiteľka ukáže obrázky (napr. dieťa pomáha kamarátovi, dieťa kričí). Deti hovoria: „To je správne,“ „To sa nerobí.“ Spoločne diskutujú, prečo je to tak.	Vedeli pomenovať a zdôvodniť správanie?	Bola aktivita názorná a podporila premýšľanie?
	Uplatniť pravidlá spoločenského správania v hre	Hra na návštevu Skupinová – Deti hrajú scénu: prichádza hosť, vítajú ho, ponúkajú miesto, rozlúčia sa. Používajú slová: „Vitajte,“ „Nech sa páči.“	Dokázali uplatniť pravidlá slušného správania?	Bola aktivita plynulá a motivujúca?
	Vytvoriť plagát s pravidlami správneho správania	Ako sa správame Skupinová – Deti lepí obrázky slušného správania na veľký papier. Každé povie vetu: „Takto sa správame v škôlke.“ Potom plagát vystavia.	Vedeli opísať a ukázať správne správanie?	Bola aktivita tvorivá a zrozumiteľná?
	Pozorovať a analyzovať správanie postáv v rozprávke	Slušné správanie vo filme Hromadná – Učiteľka pustí ukážku z rozprávky. Deti hovoria: „Správal sa pekne.“ alebo „To sa nerobí.“ Potom diskutujú o dôvodoch.	Vedeli pomenovať správanie a hodnotiť ho?	Bola aktivita pútavá a veku primeraná?
	Rozlíšiť vhodné a nevhodné správanie a neverbálne ho ohodnotiť	Správne alebo nie? Hromadná – Učiteľka predvádza situácie (niekto čaká v rade, kričí). Deti dvíhajú palec hore alebo dole podľa toho, či je správanie vhodné.	Dokázali rozlíšiť správne a nesprávne správanie?	Podporila som zapojenie všetkých detí?
Správa sa ohľaduplne k deťom i dospelým.				

Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
Správa sa ohľaduplne k deťom i dospelým	Rozpoznať ohľaduplné správanie v rôznych situáciách	Pomáha alebo ubližuje? Hromadná – Učiteľka ukáže obrázky (pomáha kamarátovi, berie hračku). Deti dvíhajú palec hore alebo dole a hovoria, čo je správne.	Vedeli pomenovať ohľaduplné správanie?	Bola aktivita názorná a podporila premýšľanie?
	Uplatniť ohľaduplné správanie v hre	Hra na kamarátov Skupinová – Deti hrajú scénu: kamarát niečo potrebuje. Druhý povie: „Pomôžem ti.“ alebo „Nech sa páči.“ Potom si úlohy vymenia.	Dokázali sa správať ohľaduplne v situácii?	Bola aktivita motivujúca a plynulá?
	Pozorovať ohľaduplné správanie vo filme alebo rozprávke	Pomáhajú si vo filme Hromadná – Učiteľka pustí krátku rozprávku. Deti hovoria: „Bol k nemu milý.“ alebo „To sa nerobí.“ Potom si zopakujú, ako sa správame.	Vedeli rozlíšiť správne správanie?	Bola aktivita pútavá a veku primeraná?
	Opísať pocity v situáciách, keď zažilo ohľaduplné správanie	Ako sa cítim? Skupinová – Deti sedia v kruhu. Učiteľka sa pýta: „Ako sa cítiš, keď ti niekto pomôže?“ Deti hovoria napr: Som rád. Je mi dobre.	Vedeli vyjadriť svoje pocity?	Podporila som otvorené vyjadrovanie?

9 Ľudské vlastnosti a emócie

Identifikuje pozitívne a negatívne ľudské vlastnosti.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
Identifikuje pozitívne a negatívne ľudské vlastnosti.	Rozlíšiť ľudské vlastnosti na základe obrázkových situácií	Aký je? Hromadná – Učiteľka ukáže obrázky detí, ktoré pomáhajú, delia sa alebo sa usmievajú. Deti hovoria: „Je ochotný.“ „Je priateľský.“ Spoločne premýšľajú, prečo je to dôležité.	Vedeli pomenovať pozitívne vlastnosti?	Bola aktivita jasná a podporila slovnú zásobu?
	Porovnať správanie postáv v rozprávke a pomenovať ich vlastnosti	Kto to bol? Hromadná – Učiteľka pustí krátku rozprávku s dvoma postavami. Deti hovoria: „On bol láskavý, ona bola sebecká.“	Dokázali popísať a porovnať vlastnosti?	Bola aktivita veku primeraná a zrozumiteľná?

		Potom si spoločne vysvetlia, čo správanie znamená.		
	Vyjadriť pocity prežívané pri stretnutí s rôznymi vlastnosťami	Ako sa cítim? Skupinová – Deti sedia v kruhu. Učiteľka sa pýta: „Ako sa cítiš, keď je k tebe niekto priateľský?“ „A keď sa nechce podeliť?“ Deti odpovedajú slovom alebo gestom.	Vedeli opísať svoje pocity jasne?	Podporila som bezpečné vyjadrovanie pocitov?
	Vytvoriť plagát znázorňujúci dobré ľudské vlastnosti	Slnko vlastností Skupinová – Deti na veľký papier kreslia alebo lepia obrázky správania, ktoré podporuje kamarátstvo: podanie hračky, pohladenie. Každé povie, čo nakreslilo.	Dokázali vybrať pozitívne vlastnosti?	Bola aktivita tvorivá a motivujúca?
	Vytvoriť modelovú situáciu a pomenovať kladné i záporné ľudské vlastnosti	Hráme rozprávku Skupinová – Deti si rozdelia úlohy: postava, ktorá pomáha, a postava, ktorá ignoruje prosbu. Predvedú krátku scénu. Ostatní hádajú a hovoria: „Bol ochotný.“ „Bol nevšímavý.“	Vedeli identifikovať vlastnosti a pomenovali ich?	Podporila som premýšľanie a rešpektujúce hodnotenie?
Spolupracuje v skupinovej činnosti na základe osobnostných predpokladov.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
Spolupracuje v skupinovej činnosti na základe osobnostných predpokladov	Zapojiť sa do skupinovej aktivity s rešpektovaním vlastného tempa	Spolu v kruhu Hromadná – Deti sedia v kruhu a hádžu si loptu. Každý povie, čo chce s kamarátmi robiť: „Chcem stavať lego.“ Loptu hádže ďalšiemu. Učiteľka podporuje tichšie deti, aby sa zapojili.	Dokázali sa zapojiť a vyjadriť svoj zámer?	Podporila som všetky deti primerane ich potrebám?
	Spolupracovať pri tvorivej úlohe v skupine	Spoločný obraz Skupinová – Deti spolu maľujú veľký obrázok. Každé dieťa má svoju časť. Učiteľka povzbudzuje, aby sa dohodli a počkali jeden na druhého.	Vedeli spolupracovať a rešpektovať sa?	Bola aktivita veku primeraná, motivujúca?
	Vyjadriť pocity prežívané pri skupinovej spolupráci	Ako sa mi spolupracovalo? Skupinová – Deti sedia v kruhu. Učiteľka sa pýta: „Ako si sa cítil, keď si pracoval s kamarátmi?“ Deti odpovedajú slovom, gestom alebo kresbou.	Dokázali pomenovať pocity zo spolupráce?	Podporila som bezpečné zdieľanie pocitov?

	Prijať úlohu a zodpovedne ju plniť v spoločnej hre	Spolu sme tím Skupinová – Deti hrajú stavbu komína z kociek. Každý má svoju úlohu (podávať, stavať, kontrolovať). Učiteľka sleduje, ako sa striedajú a podporujú.	Zapojili sa aktívne podľa svojich možností?	Vytvorila som podmienky na rešpektujúcu spoluprácu?
	Navrhnuť spôsob spolupráce pri spoločnej aktivite	Ako to urobíme? Skupinová – Deti sa dohodnú, ako vytvoria domček zo stavebnice. Každý povie návrh. Potom sa spoločne pustia do práce.	Vedeli prijať nápady druhých a dohodnúť sa?	Bola aktivita rozvíjajúca schopnosť plánovať a počúvať?
Dokončuje individuálnu alebo skupinovú činnosť.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
Dokončuje individuálnu alebo skupinovú činnosť.	Dokončiť individuálnu tvorivú úlohu podľa zadania	Moja knižka Individuálna – Deti si vytvoria malú knižku s aspoň tromi stranami obrázkov. Učiteľka priebežne povzbudzuje: „Ešte jedna stránka a budeš mať hotovo.“ Na konci si ju každý prezrie.	Dokázali pracovať až do konca?	Bola aktivita primeraná dĺžke pozornosti detí?
	Dokončiť spoločnú stavbu podľa dohody v skupine	Postavíme hrad Skupinová – Deti spoločne stavajú z kociek hrad. Každý má pridelenú úlohu. Učiteľka pripomína: „Ešte chýba veža.“ Na konci si stavbu prezrú.	Dokázali spolupracovať až do ukončenia stavby?	Podporila som zodpovednosť a vytrvalosť?
	Samostatne dokončiť pracovný list	Dokresli obrázok Individuálna – Deti dostanú pracovný list so začatým obrázkom. Každé ho samostatne dotvorí. Učiteľka ticho povzbudzuje.	Pracovali samostatne až do konca?	Bola aktivita veku primeraná a motivujúca?
	Reflektovať, čo mu pomáha dokončiť činnosť	Ako sa mi darilo? Skupinová – Deti sedia v kruhu. Učiteľka sa pýta: „Čo ti pomohlo prácu dokončiť?“ Deti odpovedajú slovom alebo gestom.	Vedeli pomenovať, čo im pomáha dotiahnuť prácu?	Bola aktivita podnetná na premýšľanie?
Sústredí sa na činnosť na základe zapojenia vôľových vlastností.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka

Sústredí sa na činnosť na základe zapojenia vôľových vlastností.	Udržať pozornosť počas individuálnej tvorivej aktivity po primeraný časový úsek	Maľujem potichu Individuálna – Každé dieťa dostane papier a farby. Učiteľka tichým hlasom povzbudzuje. Deti pracujú vo vlastnom tempe. Na konci každý ukáže, čo vytvoril.	Dokázali sa sústrediť na maľovanie?	Bola aktivita dostatočne motivujúca a pokojná?
	Udržať sústredenie a spolupracovať pri spoločnej úlohe	Naše mesto Skupinová – Deti spoločne stavajú z kociek. Učiteľka im pripomína: „Pomaličky, premysli si, kam kocku dáš.“ Na záver si prezrú stavbu a pomenujú, čo sa im podarilo.	Udržali pozornosť pri spoločnej práci?	Podporila som trpezlivosť a vytrvalosť?
	Dokončiť pracovnú úlohu podľa zadania a vlastného zámeru	Dokončím obrázok Individuálna – Deti dostanú pracovný list s obrázkom na dotvorenie. Každé rozhoduje, čo ešte doplní. Učiteľka ich povzbudzuje: „Ešte kúsok a máš hotovo.“	Dokázali pracovať až do konca?	Bola motivácia vhodná pre všetky deti?
	Reflektovať, čo podporuje alebo narúša sústredenie	Ako sa mi pracovalo? Skupinová – Deti sedia v kruhu. Učiteľka sa pýta: „Čo ti pomohlo vydržať pri práci?“ Deti hovoria: „Keď bol pokoj.“ „Keď som vedel, čo mám robiť.“	Dokázali pomenovať, čo podporuje sústredenie?	Podporila som reflexiu a uvedomenie?
Vyjadruje pocity zo zážitku, vypočutej rozprávky alebo príbehu – pozitívne i negatívne.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
Vyjadruje pocity zo zážitku, rozprávky alebo príbehu.	Opísať možné pocity postavy z príbehu	Ako sa cítil princ? Hromadná – Učiteľka prečíta rozprávku. Potom sa pýta: „Ako sa cítil princ, keď bol sám?“ Deti odpovedajú: „Bol smutný.“ „Bál sa.“	Vedeli pomenovať pocity postavy?	Bola aktivita zrozumiteľná a podnetná?
	Vyjadriť vlastné pocity vyvolané zážitkom	Moje srdce hovorí Skupinová – Deti sedia v kruhu. Každé povie: „Som šťastný, lebo sme boli na prechádzke.“ alebo „Bojím sa búrky.“	Vedeli vyjadriť svoje pocity slovne?	Podporila som otvorené vyjadrenie emócií?
	Znázorniť neverbálne rôzne pocity	Tvárou a telom Hromadná – Učiteľka povie emóciu: „Radosť.“ Deti sa ju snažia znázorniť výrazom tváre a pohybom tela.	Dokázali ukázať emóciu neverbálne?	Bola aktivita hravá a veku primeraná?

	Vytvoriť obrázok vyjadrujúci pocit	Namaľuj, čo cítiš Individuálna – Deti kreslia obrázok znázorňujúci pocit po vypočutej rozprávke: smútok, radosť, prekvapenie. Potom každý obrázok ukáže a povie vetu: „Bol som prekvapený.“	Dokázali preniesť pocit do kresby?	Bola aktivita tvorivá a motivujúca?
	Porovnať svoje pocity s pocitmi postavy z príbehu	Ako by som sa cítil ja? Skupinová – Učiteľka povie: „Princ bol sám. Ako by si sa cítil ty?“ Deti odpovedajú slovom alebo gestom.	Vedeli porovnať svoje pocity s pocitom iného?	Podporila som premýšľanie a empatiu?
Reaguje spoločensky prijateľným spôsobom na aktuálne prejavy emócií – pozitívne i negatívne.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
Reaguje spoločensky prijateľným spôsobom na aktuálne prejavy emócií.	Rozpoznať emócie druhých a primerane na ne reagovať	Ako mu pomôžem? Hromadná – Učiteľka ukáže obrázok dieťaťa, ktoré je smutné. Deti hovoria: „Pohladím ho.“ „Spýtam sa, čo mu je.“ Potom si spoločne nacvičia tieto reakcie.	Vedeli pomenovať a navrhnúť reakciu?	Bola aktivita názorná a podnetná?
	Opísať vlastné emócie a prijať podporu od ostatných	Pomôž mi, keď som smutný Skupinová – Deti sedia v kruhu. Každé povie: „Bol som smutný, keď...“ Ostatní hovoria napr. „Ja by som ťa objal.“	Dokázali otvorene hovoriť o pocitoch?	Podporila som vzájomnú empatiu a rešpekt?
	Znázorniť vhodnú reakciu na emóciu pohybom	Pomocný dotyk Skupinová – Učiteľka povie situáciu: „Kamarát je smutný.“ Deti ukážu, čo urobia: pohladia, objímu. Potom vysvetlia, prečo to urobili.	Dokázali ukázať a opísať svoju reakciu?	Bola aktivita prirodzená a motivujúca?
	Vyjadriť, ako sa cíti pri pozorovaní emócie iného	Keď niekto plače... Skupinová – Deti hovoria: „Keď niekto plače, som smutný.“ alebo „Chcem mu pomôcť.“ Potom spoločne hľadajú spôsoby, ako podporiť kamarátov.	Vedeli pomenovať svoje pocity pri empatii?	Podporila som zdieľanie a rešpektujúce prostredie?
Opíše aktuálne emócie.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
Opíše aktuálne emócie	Rozlíšiť emócie na základe výrazu tváre a gest	Aká je tvár? Hromadná – Učiteľka ukáže obrázky tvárí (radosť, smútok, strach). Deti	Vedeli pomenovať emócie správne?	Bola aktivita názorná a motivujúca?

		háďajú: „Je veselý.“ „Bojí sa.“ Potom spolu zopakujú slová.		
	Opísať vlastné aktuálne pocity a zdôvodniť ich	Ako sa cítim dnes? Skupinová – Deti sedia v kruhu a hovoria: „Som veselý, lebo dnes svieti slnko.“ alebo „Som smutný, lebo sa mi cnie.“	Dokázali popísať svoje pocity a dôvod?	Podporila som otvorené vyjadrenie emócií?
	Vyjadriť aktuálne emócie symbolom alebo farbou	Farba môjho dňa Individuálna – Každé dieťa si vyberie farbu kartičky (žltá – radosť, modrá – smútok, červená – hnev) a ukáže ju. Potom krátko povie, prečo.	Vedeli priradiť symbol k pocitu?	Bola aktivita veku primeraná a jasná?
	Uplatniť prejav súcitu voči smútku iného	Pomôž kamarátovi Skupinová – Učiteľka povie situáciu: „Maťko je smutný.“ Deti ukazujú, ako mu pomôžu: pohladením, objatím, milým slovom. Potom sa o tom porozprávajú.	Vedeli vyjadriť súcit neverbálne i slovne?	Podporila som empatiu a ohľaduplnosť?
	Popísať radosť z radosnej udalosti	Teším sa s tebou Skupinová – Učiteľka povie: „Narodil sa ti braček.“ Deti hovoria: „Teším sa s tebou.“ „Gratulujem.“ Potom si nakreslia obrázok radosti.	Dokázali slovne vyjadriť spoločnú radosť?	Bola aktivita motivujúca a podporila vzťahy?

10 Prosociálne správanie

V dialógu vie vypočúť iných (deti i dospelých).				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
V dialógu vie vypočúť iných (deti i dospelých)	Sústredene počúvať kamaráta pri rozhovore	Rozprávame sa v kruhu Hromadná – Deti sedia v kruhu. Každé povie vetu o tom, čo robilo doma. Ostatní počúvajú, nesmú prerušovať. Na konci zopakujú, čo kamarát hovoril.	Vedeli sústredene počúvať a zopakovať obsah?	Bola aktivita podnetná a zrozumiteľná?
	Aktívne počúvať iných a klásť doplňujúce otázky	Spýtaj sa ma Skupinová – Dieťa hovorí krátky príbeh (napr. o výlete). Druhé dieťa sa opýta otázku: „Kde ste boli?“ Potom si úlohy vymenia.	Dokázali formulovať otázku k vypočutému?	Bola aktivita veku primeraná a motivujúca?

	Vyjadriť, čo počulo a ako sa pri tom cítilo	Ako sa cítil kamarát? Skupinová – Učiteľka hovorí príbeh o smutnom dieťati. Deti počúvajú a odpovedajú: „Bol smutný, lebo stratil hračku.“	Vedeli pomenovať emóciu a dôvod?	Bola aktivita podporujúca empatiu?
	Vyjadriť, čo pomáha lepšie počúvať	Ako počúvam? Skupinová – Deti sedia v kruhu. Učiteľka sa pýta: „Čo ti pomáha dobre počúvať?“ Deti hovoria: „Keď je ticho.“ „Keď sa pozerám na ústa.“	Vedeli pomenovať podmienky sústredeného počúvania?	Podporila som reflexiu a uvedomenie?
Rozlišuje vhodné a nevhodné správanie.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
Rozlišuje vhodné a nevhodné správanie	Rozpoznať a pomenovať správanie v príbehu ako vhodné alebo nevhodné	Správne alebo nie? Hromadná – Učiteľka prečíta krátku rozprávku. Deti hovoria: „To bolo správne, že pomohol.“ „To bolo nesprávne, že kričal.“ Spoločne vysvetlia, prečo.	Dokázali pomenovať a vysvetliť správanie?	Bola aktivita zrozumiteľná a veku primeraná?
	Zhodnotiť správanie postáv a navrhnúť lepší spôsob správania	Ako by to mohlo byť inak? Skupinová – Deti po príbehu navrhujú: „Mohol sa spýtať, či môže.“ alebo „Mohla sa ospravedlniť.“	Vedeli navrhnúť vhodnejšie riešenie situácie?	Podporila som premýšľanie a empatiu?
	Vyjadriť, ako sa cíti pri pozorovaní určitého správania	Ako som sa cítil? Skupinová – Učiteľka rozpráva príbeh o nepeknom správaní. Deti hovoria: „Bol som smutný, keď kričal.“ alebo „Bolo mi ľúto dieťaťa.“	Vedeli pomenovať svoje pocity?	Bola aktivita podporujúca empatiu a reflexiu?
	Tvorivo stvárniť vhodné správanie v hre	Hra na kamarátov Skupinová – Deti si rozdelia úlohy: kamarát, ktorý pomôže, a kamarát, ktorý ďakuje. Predvedú krátku scénu. Ostatní hádajú, čo sa dialo.	Dokázali v hre ukázať vhodné správanie?	Bola aktivita zážitková a motivujúca?
	Porovnať správanie postáv z dvoch príbehov	Kto sa správal lepšie? Hromadná – Učiteľka prečíta dva krátke príbehy. Deti hovoria: „Prvý bol lepší, lebo sa delil.“ „Druhý bol zlý, lebo klamal.“	Vedeli porovnať správanie a zdôvodniť?	Podporila som kritické myslenie a vyjadrenie názoru?
Požiadala o pomoc, keď si to situácia vyžaduje a poďakuje za pomoc od druhých.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka

Požiada o pomoc, keď si to situácia vyžaduje a poďakuje za pomoc od druhých	Vhodne požiadať o pomoc v modelovej situácii	Pomôžeš mi, prosím? Skupinová – Učiteľka pripraví situáciu: dieťa má „ťažkú tašku“. Ostatní mu pomáhajú po požiadaní: „Prosím, pomôž mi.“ Dieťa na konci povie: „Ďakujem.“	Dokázali požiadať a poďakovať primerane?	Bola aktivita prirodzená a jasná?
	Rozlíšiť situácie, kedy je vhodné požiadať o pomoc	Kedy poprosím? Hromadná – Učiteľka ukáže obrázky: spadnutá hračka, kamoš plače, dieťa sa hrá. Deti hovoria: „Tu poprosím o pomoc.“ alebo „Tu netreba pomoc.“	Vedeli správne určiť situáciu?	Bola aktivita podnetná a veku primeraná?
	Vyjadriť pocity prežívané po prijatí pomoci	Ako sa cítim, keď mi pomôžu? Skupinová – Deti sedia v kruhu. Každé povie: „Cítim sa dobre, keď mi niekto pomôže.“ alebo „Som rád, keď mi kamarát podá hračku.“	Dokázali pomenovať pocity pri prijatí pomoci?	Podporila som otvorenosť a empatiu?
	Nacvičiť poďakovanie za pomoc	Ďakujem ti Skupinová – Deti sa hrajú scénu: jedno požiada: „Pomôžeš mi obliecť bábiku?“ druhé pomôže, prvé povie: „Ďakujem.“ Potom si úlohy vymenia.	Vedeli prirodzene poďakovať?	Bola aktivita zážitková a motivujúca?
	Tvorivo znázorniť situáciu, keď pomoc potrebuje	Nakreslím pomoc Individuálna – Deti kreslia obrázok: „Kedy som potreboval pomoc.“ Potom každý povie, čo nakreslil.	Dokázali popísať situáciu a vysvetliť?	Podporila som tvorivosť a premýšľanie?
Poskytnite iným pomoc.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
Poskytnite iným pomoc	Rozpoznať situáciu, keď niekto potrebuje pomoc	Kto potrebuje pomoc? Hromadná – Učiteľka ukáže obrázky: dieťa, ktorému spadla kniha, dieťa, ktoré sa smeje, dieťa, čo plače. Deti hovoria: „Tu pomôžem.“ alebo „Tu netreba pomoc.“	Vedeli určiť, kedy je pomoc potrebná?	Bola aktivita názorná a veku primeraná?
	Poskytnúť pomoc v modelovej situácii	Podaj mi ruku Skupinová – Učiteľka povie: „Maťko spadol.“ Dieťa pristúpi a povie: „Pomôžem ti.“ a podá mu ruku. Úlohy sa vymenia.	Dokázali poskytnúť pomoc spontánne?	Bola aktivita prirodzená a podporujúca?

	Vyjadriť svoje pocity po tom, čo niekomu pomohlo	Ako som sa cítil? Skupinová – Deti hovoria: „Bolo mi dobre, keď som pomohol.“ alebo „Bol som na seba hrdý.“ Potom sa porozprávajú, prečo.	Vedeli pomenovať pocity po pomoci?	Podporila som reflexiu a pozitívne hodnotenie?
	Oceniť pomoc od druhého dieťaťa	Ďakujem ti Skupinová – Deti hrajú scénu: jedno dieťa niečo podá druhému. Ten povie: „Ďakujem, pomohol si mi.“ Potom si úlohy vymenia.	Dokázali poďakovať a oceniť pomoc?	Bola aktivita veku primeraná a motivujúca?
	Tvorivo znázorniť situáciu, kde poskytlo pomoc	Nakreslím, ako som pomohol Individuálna – Deti kreslia, ako pomohli kamarátovi. Potom každý povie: „Tu som podal hračku.“	Dokázali opísať situáciu a pociť z pomoci?	Podporila som tvorivosť a premýšľanie?
Obdarí druhých.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
Obdarí druhých.	Rozpoznať situácie, kedy je vhodné niekoho obdarovať	Kedy darujeme? Hromadná – Učiteľka ukáže obrázky: narodeniny, Vianoce, smutný kamarát. Deti hovoria: „Tu dávame darček.“ alebo „Tu potešíme niečím milým.“	Vedeli pomenovať situácie vhodné na obdarovanie?	Bola aktivita názorná a veku primeraná?
	Vybrať a odovzdať darček kamarátovi	Darček pre teba Skupinová – Deti si pripraví malý symbolický darček (kresbu, kamienok). Jeden po druhom podajú dar kamarátovi so slovami: „Toto je pre teba.“ a úsmevom.	Dokázali darček odovzdať prirodzene?	Bola aktivita motivujúca a podporujúca vzťahy?
	Vyjadriť, ako sa cítilo pri obdarovaní druhého	Ako som sa cítil? Skupinová – Deti hovoria: „Bol som rád, keď som dal darček.“ alebo „Tešil som sa, keď sa potešil.“ Potom si o tom spolu porozprávajú.	Vedeli opísať svoje pocity?	Podporila som otvorené vyjadrovanie emócií?
	Oceniť dar od druhého dieťaťa	Ďakujem za darček Skupinová – Deti hrajú scénu: jedno podá darček, druhé povie: „Ďakujem, mám radosť.“ Potom si úlohy vymenia.	Vedeli poďakovať a ukázať radosť?	Bola aktivita prirodzená a veku primeraná?
	Vytvoriť darček pre konkrétnu osobu	Darček pre pani učiteľku Skupinová – Deti vyrábajú spoločný obrázok alebo dekoráciu.	Dokázali spolupracovať a spoločne darovať?	Bola aktivita podnetná a podporujúca vzťahy?

		Na konci ho spoločne odovzdajú učiteľke so slovami: „Toto je od nás.“		
Podelí sa o veci.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
Podelí sa o veci.	Rozpoznať situáciu, kedy je vhodné podeliť sa	Kedy sa podelím? Hromadná – Učiteľka ukazuje obrázky: dieťa má veľa jabĺk, dve deti sa hrajú s jednou loptičkou, jedno má veľa pasteliek. Deti hovoria, kto by sa mohol podeliť a prečo.	Vedeli pomenovať situácie vhodné na rozdelenie?	Bola situácia zrozumiteľná a vzťahová?
	Podeliť sa s kamarátom spontánne počas hry	Zahrajme sa spolu Skupinová – Deti sa hrajú s obmedzeným počtom stavebníc. Učiteľka pozoruje a podporuje deti v zdieľaní. Pri spontánnom rozdelení pochváli deti konkrétne: „Vidím, že si dal kocky kamarátovi, aby mohol stavať.“	Vedeli sa prirodzene podeliť počas hry?	Podporila som vznik vhodných situácií?
	Vyjadriť svoje pocity po tom, ako sa o niečo podelilo	Ako som sa cítil? Skupinová – Deti kreslia alebo rozprávajú o tom, ako sa cítili, keď sa s niekým podelili. Učiteľka ich vedie otázkami: „Čo ti kamarát povedal?“ „Ako si sa cítil?“	Vedeli reflektovať svoje pocity?	Bola aktivita primerane vedená k reflexii?
	Oceniť, že sa niekto podelil s ním	Ďakujem ti, že si sa podelil Skupinová – Deti hrajú scény, v ktorých si navzájom ponúkajú hračky alebo veci a ďakujú: „Ďakujem, že si mi dal pastelku.“ Potom sa role otočia.	Vedeli poďakovať a oceniť druhého?	Viedla aktivita k pozitívnemu posilneniu správania?
Ocení dobré skutky.				
Ocení dobré skutky	Rozpoznať dobrý skutok	Čo je dobré? – Deti na obrázkoch určujú, ktoré správanie je dobrým skutkom.	Vedelo pomenovať dobrý skutok?	Bola situácia zrozumiteľná a blízka deťom?
	Všimnúť si a oceniť dobrý skutok	Ďakujem ti – Deti hovoria kamarátovi „Ďakujem“ alebo ho pochvália za pomoc.	Vedelo dieťa oceniť dobrý skutok?	Viedla som deti k prirodzenému oceneniu?

	Vyjadriť, prečo si dobrý skutok cení	Prečo to bolo dobré? – Deti hovoria, prečo bolo správanie kamaráta dobré.	Vedelo vysvetliť, prečo bol skutok dobrý?	Podporila som deti v zdôvodňovaní?
	Samostatne oceniť dobrý skutok druhého	Pochvala pre kamaráta – Dieťa konkrétne pochváli alebo poďakuje kamarátovi za dobrý skutok.	Dokázalo samostatne oceniť druhého?	Vytvorila som dostatok príležitostí na oceňovanie dobrých skutkov?
Presadzuje sa v hre alebo v činnosti spoločensky prijateľným spôsobom.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
Presadzuje sa v hre alebo v činnosti spoločensky prijateľným spôsobom	Prejaviť svoj názor alebo nápad v skupinovej činnosti	Náš nápad Skupinová - Deti kreslia spoločný obrázok (napr. vesmír). Každý navrhne, čo do neho pridajú. Spoločne rozhodujú o poradí a tvare.	Vyjadřili deti svoj nápad pred kamarátmi?	Podporila som každé dieťa, aby sa zapojilo do návrhov?
	Presadiť sa v hre bez kričania alebo hádky	Hráme sa férovo Skupinová - Dvojice hrajú známou hru (pexeso, domino). Ak chcú niečo zmeniť (napr. pravidlo), učia sa povedať svoj návrh pokojne a slušne.	Vedeli vysvetliť, čo chcem, bez hnevu?	Vytvorila som priestor pre pokojné vyjadrenie počas hry?
	Presadiť sa pri skupinovej činnosti s podporou učiteľky	Kto potrebuje pomoc? Skupinová - Deti dostanú úlohy v tíme (napr. stavba z kociek). Učiteľka sleduje, kto sa nepresadzuje, a podnecuje ho, aby niečo navrhol.	Dokázali sa presadiť?	Podporila som aj tichšie deti v prejavení sa?
	Zdieľať úspech so skupinou bez nadmernej dominancie	Tímová výzva – Skupiny detí riešia úlohu (napr. zostrojiť most). Po dokončení každý zhodnotí, ako sa podieľal a čo si váži na ostatných.	Počúvali ostatných a povedali svoj názor?	Všimla som si rovnováhu medzi presadzovaním a ustúpením?
	Rozlíšiť, kedy je vhodné presadiť svoj názor a kedy ustúpiť	Kedy ustúpiť? – Scénky v dvojiciach. Jeden chce kresliť strom, druhý dom. Deti si zahrajú, ako sa dohodnú. Na záver si povedia, ako sa cítili	Vedeli sa dohodnúť s kamarátom?	Pomohla som deťom vnímať rovnováhu medzi vlastným zámerom a rešpektom k druhému?
Nenásilne rieši konflikt.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka

Nenásilne rieši konflikt.	Rozlíšiť situáciu, v ktorej vzniká konflikt	Kto má prvý loptu Hromadná – Učiteľka vedie hru, v ktorej dve deti chcú tú istú vec. Spolu rozoberajú, čo sa stalo a ako sa mohli dohodnúť.	Rozpoznali deti, že ide o konflikt?	Reagovali deti spontánne alebo čakali na pomoc?
	Navrhnuť pokojné riešenie jednoduchého sporu	Rozprávková hádka Hromadná – Učiteľka zahrá krátky konflikt s bábkami. Deti navrhujú spôsoby, ako by sa postavy mohli udobriť.	Vedeli deti navrhnúť riešenie bez hodnotenia postáv?	Využili deti vlastné skúsenosti pri návrhoch?
	Uplatniť dohodnuté pravidlá riešenia konfliktu	Stoličky zmierenia Skupinová – Deti si sadnú oproti sebe, povedia si, čo ich nahnevalo, a hľadajú dohodu. Učiteľka v prípade potreby sprostredkuje.	Dokázali deti vyjadriť, čo ich nahnevalo?	Prijali deti zmier bez nátlaku a s rešpektom?
	Precvičiť dohodu a zmierenie v hre	Kocka zmierenia Skupinová – Učiteľka pripraví kocku s obrázkami (napr. stisk ruky, úsmev, prepáč, dohodni sa). Po menšej hádke si deti hodia kockou a vykonajú gesto, ktoré padne.	Prijali deti gesto zmierenia prirodzene?	Pomohla vizuálna podpora deťom k zvládnutiu konfliktu?
Odmietla nevhodné správanie.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
Odmietla nevhodné správanie.	Rozlíšiť vhodné a nevhodné správanie v rôznych situáciách	Hádaj správne Hromadná - Učiteľka ukazuje obrázky detí v rôznych situáciách (pohádanie sa, zdieľanie hračky). Deti ukazujú palec hore/dole a povedia, čo sa im na správaní páči alebo nepáči.	Vedelo dieťa rozlíšiť, čo je nevhodné?	Pomenovalo dieťa jasne dôvody, prečo bolo správanie nesprávne?
	Vyjadriť nesúhlas s nevhodným správaním	Zastav to slovom Skupinová - Deti dostanú krátke dialógy s problémovým správaním (napr. branie bez opýtania). Dieťa sa naučí vetu: „Toto sa mi nepáči, prosím, nerob to.“	Povedalo dieťa vetu so zreteľom a pokojne?	Použilo dieťa vhodnú formuláciu nesúhlasu v hre?
	Precvičiť odmietnutie nevhodného správania cez príbeh	Rozprávkový výber Hromadná - Učiteľka prečíta príbeh, kde hrdina odmietne nevhodné správanie (napr. nechce klamať). Deti potom kreslia, ako by sa zachovali oni, a predstavia svoju reakciu.	Vysvetlilo dieťa, ako by odmietlo nesprávne konanie?	Porozumelo dieťa morálnemu posolstvu príbehu?

	Precvičiť odmietnutie nevhodného návrhu	Nie je mi to príjemné Skupinová - Učiteľka zadá situáciu (napr. kamarát chce, aby dieťa niečo schovalo pred učiteľkou). Deti si nacvičia odmietnutie: „Nie, to nespravím.“	Vedelo dieťa odmietnuť nevhodný návrh s istotou?	Vyjadriť dieťa svoje hranice asertívne, ale pokojne?
Odmietá kontakt s neznámymi osobami.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
Odmietá kontakt s neznámymi osobami	Uvedomiť si riziko kontaktu s neznámou osobou	Kto je to? Hromadná - Deti pozorujú obrázky postáv – známych a neznámych. Rozlišujú, s kým je bezpečné hovoriť. Vysvetlia, prečo by sa s niektorými osobami nerozprávali.	Vedelo dieťa rozpoznať, kto je neznámy?	Uvedomovalo si dieťa riziko pri kontakte s neznámym človekom?
	Precvičiť slušné odmietnutie komunikácie s cudzím	Bezpečné NIE Hromadná - Dieťa hrá scénu, kde neznáma osoba ponúka sladkosť. Učí sa vetu: „Nie, nesmiem, nepoznám vás.“ Reaguje slušne, ale rozhodne.	Použilo dieťa vetu s istotou a zreteľne?	Vedelo dieťa v role reagovať primerane a slušne?
	Posilniť povedomie o bezpečnom správaní	Päť bezpečnostných pravidiel Individuálna - Deti kreslia plagát s pravidlami kontaktu s cudzimi – napr. neberiem si nič, nejdem nikam, kričím o pomoc. Potom ich predstavia.	Zapamätalo si dieťa pravidlá bezpečného správania?	Pochopilo dieťa význam jednotlivých pravidiel v praxi?
	Vedieť, komu sa zveriť v prípade ohrozenia	Komu verím? Hromadná - Deti ukazujú obrázky osôb, ktorým dôverujú (rodič, učiteľka). Učia sa, že v prípade ohrozenia je správne obrátiť sa na týchto dospelých.	Vedelo dieťa určiť bezpečnú osobu, ktorej dôveruje?	Rozumelo dieťa, kedy a prečo sa má obrátiť na známeho dospelého?
Uvedomuje si na elementárnej úrovni dôsledky svojho správania.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
Uvedomuje si na elementárnej úrovni dôsledky svojho	Opísať možné dôsledky vlastného správania v bežných situáciách	Čo sa stalo potom? rozprávkový kruh: Deti počúvajú príbeh, v ktorom postava niečo urobí (napr. klamstvo). Rozprávajú, čo sa jej potom prihodilo a ako sa mohla zachovať inak.	Vedelo dieťa pomenovať následok správania postavy?	Dokázalo dieťa preniesť uvedomenie do vlastnej skúsenosti?

správania.	Analyzovať vplyv vlastného správania na prežívanie a reakcie iných osôb	Stopy správania hromadná: Na výkres siluety dieťa lepí papierové stopy – červené (zraňujúce slová) a zelené (pozitívne činy). Diskutuje, čo ktoré správanie spôsobuje.	Chápalo dieťa, ktoré správanie je zraňujúce a ktoré povzbudivé?	Uvažovalo dieťa nad tým, ako jeho činy pôsobia na iných?
	Posúdiť primeranosť správania vo vzťahu k sociálnym normám	Dobrá nápad alebo nie? skupinová: Deti počúvajú krátke situácie (napr. „Zobral som bez spýtania.“) a hlasujú – zdvihnú palec hore alebo dole. Diskutujú, čo by spravili inak.	Vedelo dieťa vysvetliť, prečo sa rozhodlo pre „áno“ alebo „nie“?	Uviedlo dieťa vlastný príklad zo života a vedelo ho posúdiť?
	Navrhnuť primeraný spôsob nápravy po neadekvátnom správaní	Vymysli riešenie rolová hra: Učiteľka opíše situáciu – napr. niekto zhodil vežu z kociek. Deti navrhujú, čo môže spraviť na nápravu. Skúšajú to zahrať v dvojiciach.	Navrhlo dieťa konkrétne a láskavé riešenie?	Vedelo sa dieťa vžiť do situácie a reagovať empaticky?
Pozná na elementárnej úrovni svoje práva a splniteľné povinnosti.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivity	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
Pozná na elementárnej úrovni svoje práva a splniteľné povinnosti	Identifikovať základné práva detí v konkrétnych každodenných situáciách	Práva na stanovištiach Skupinová – Učiteľka pripraví stanovišťa (hra, oddych, jedlo, zdravotná starostlivosť). Deti chodia po stanovištiach a pomenúvajú, aké právo sa tam uplatňuje.	Vedelo dieťa pomenovať právo, ktoré sa týka konkrétnej situácie?	Podporila som deti v samostatnom objavovaní práv prostredníctvom zážitku?
	Vyjadriť emóciu spojenú s rešpektovaním alebo porušovaním práv	Srdiečka a búrky – Deti na farebné papiere kreslia srdiečko (ak zažili rešpektovanie práv) alebo búrku (ak nie). Dobrovoľne o situáciách rozprávajú.	Vedelo dieťa vyjadriť pocity v súvislosti s vlastným právom?	Zvládla som deti empaticky podporiť aj pri negatívnych emóciách?
	Zhodnotiť konkrétnu situáciu z pohľadu rešpektovania práv a splnenia povinností	Kufrik spravodlivosti – Deti si ťahajú situácie (napr. „niekto vzal hračku bez opýtania“) a rozhodujú, čo bolo právo, čo povinnosť a ako by sa to dalo vyriešiť.	Rozlišovalo dieťa, čo je spravodlivé a čo nie v danej situácii?	Podnietila som deti k vlastnej argumentácii a hodnoteniu situácií?
	Aplikovať právo alebo povinnosť v konkrétnej činnosti	Pravidlá našej triedy – tvorivé dielne – Deti v skupinách vyrábajú plagát s vlastnými pravidlami (napr. „Každý má právo	Dokázalo dieťa vyjadriť svoje právo alebo povinnosť v konkrétnej forme?	Viedla som deti tak, aby pochopili význam pravidiel ako nástroj ochrany práv?

		dohovoriť.“ „Mám povinnosť počúvať.“). Potom ho spoločne predstavia.		
--	--	---	--	--

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY A ICH UPLATŇOVANIE V PRAXI

Človek a svet práce

1 Materiály a ich vlastnosti

Vymenúva rôzne prírodné materiály (napr. kameň, drevo, uhlie, slama, šúpolie, perie, vlna a pod.)				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia - deti	Reflexia - učiteľka
U1 Rozpoznáva rôzne prírodné materiály.	Rozlišovať prírodný materiál prostredníctvom hmatu	Hmatové vrecúško Skupinová: Učiteľka pripraví plátenné vrecúško s rôznymi materiálmi (kameň, drevo, vlna, perie). Dieťa siaha dovnútra, opíše, čo cíti, a pokúsi sa pomenovať materiál.	Rozoznalo dieťa materiál podľa dotyku?	Vybrala som vhodné materiály a vysvetlila som úlohu jasne?
U1	Rozpoznávať prírodné materiály na základe ich vzhľadu	Prírodné poklady Hromadná: Učiteľka rozloží na koberec rôzne predmety (napr. drevená lyžica, kamienok, pierko). Deti si predmety prezrú a určia, čo je z prírody.	Dokázalo dieťa rozlíšiť prírodné materiály?	Vytvorila som motivujúce prostredie na skúmanie?
U1	Určovať materiál prostredníctvom zvukového vnímania.	Znie to ako...? Hromadná: Učiteľka tvorí zvuky – búchanie kameňa o kameň, šuchot slamy, klepanie dreva. Deti hádajú, čo počujú. Potom si materiál ukážu.	Správne dieťa priradilo zvuk k materiálu?	Podala som zvukové ukážky jasne a zreteľne?
U2 Vymenúva rôzne prírodné materiály.	Pomenovať prírodné materiály pri pozorovaní obrázkov	Čo poznáš? Hromadná: Učiteľka ukazuje obrázky materiálov (vlna, kameň, drevo). Dieťa povie, čo vidí, a zopakuje celý názov. Aktivita sa opakuje, aby si deti slová upevnili.	Vymenovalo dieťa materiály bez pomoci?	Podporila som deti pri pomenovaní slov správnou výslovnosťou?
U2	Pomenovať rôzne materiály počas tematickej hry	Staviteľ domčeka Skupinová: Učiteľka rozloží stavebný materiál (slama, drevo, kameň). Deti stavajú „domček“ a hovoria, čo používajú: „Toto je slama, toto je drevo.“	Pomenovalo dieťa materiály počas hry?	Viedla som aktivitu hravo a podporujúco?
U2	Určiť a pomenovať prírodné materiály prostredníctvom dotyku a vône	Čuch a dotyk Hromadná: Učiteľka podáva predmety na dotyk a privoňanie (drevo, vlna, slama). Deti hádajú, a potom povedia názov materiálu.	Rozpoznalo a pomenovalo dieťa materiál?	Zvolila som materiály, ktoré sú výrazne odlišné?
U2	Pomenovať materiály pri opise obrázkov.	Obrázkový kvíz Hromadná: Učiteľka ukáže obrázok (napr. dom zo slamy). Deti hovoria:	Vymenovalo dieťa materiály správne?	Podporila som deti, aby si slová zapamätali?

		„Dom je zo slamy.“ alebo „Strecha je z dreva.“		
Vhodne využíva či spracúva materiály pri modelovaní objektov alebo výrobe jednoduchých nástrojov.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Využíva a spracúva materiály podľa pokynov učiteľky.	Spracovať rôzne materiály na základe pokynov učiteľky	Dúhový obrázok Hromadná – Učiteľka ukáže, ako lepiť kúsky farebného papiera a prírodných materiálov (listy, slamky) na kartón, aby vznikol obrázok dúhy. Deti spoločne sledujú ukážku a potom každý lepí prúžky podľa pokynov.	Dokázalo dieťa pracovať podľa inštrukcií?	Vysvetlila som postup jasne a ukázala som ho pomaly?
U1	Spojiť prírodniny s papierovým podkladom pri tvorbe	Lesná koláž Hromadná – Učiteľka pripraví kartóny, na ktoré deti spoločne lepia vetvičky, kúsky kôry a šúpolia. Každé dieťa priloží svoj dielik na spoločné dielo.	Zapojilo sa dieťa do spoločnej tvorby?	Podporila som spoluprácu a oceňovala pokusy?
U2 Vhodne využíva či spracúva materiály pri tvorbe výrobkov.	Kombinovať rozličné materiály pri výrobe jedného predmetu	Voňavé vrecúško Skupinová – Deti naplnia plátenné vrecúško sušenými bylinkami a slamou. Spolu uvažujú, ako vrecúško ozdobiť (stužkou, prírodným špagátom). Každé dieťa vloží svoj materiál a na záver pomenuje, čo použilo.	Vedelo dieťa pomenovať materiály, ktoré použilo?	Podporila som deti pri rozdeľovaní úloh a prezentácii?
U2	Zhotoviť jednoduchý výrobok z recyklovaných materiálov	Robot z krabice Skupinová – Deti z kartónovej krabice, plastových viečok a kúskov látky vyrábajú robota. Rozdelia si úlohy: niekto lepí ruky, iný oči. Na konci ho pomenujú a opíšu.	Dokázalo dieťa spolupracovať pri tvorbe?	Vytvorila som atmosféru tvorivej pohody a rešpektu?
U3 Vhodne využíva či spracúva materiály pri modelovaní objektov alebo výrobe jednoduchých nástrojov.	Vytvoriť jednoduchý nástroj z prírodných materiálov	Hudobná hrkálka Individuálna – Dieťa naplní rolku od kuchynských utierok kamienkami, uzavrie papierom a ozdobí prírodným špagátom. Na záver hrkálku vyskúša.	Dokázalo dieťa vyrobiť funkčný predmet?	Bola som trpezlivá a pomáhala, keď bolo treba?

U3	Modelovať predmet podľa fantázie	Hlinená soška Individuálna – Dieťa z hliny vytvorí malú sošku zvieráťa alebo človeka. Ozdobí ju drobnými kamienkami a slamou. Pri práci rozpráva, čo vyrába.	Použilo dieťa viac druhov materiálov pri tvorbe?	Podporila som dieťa v slobodnom rozhodovaní?
U3	Vyrobiť predmet, ktorý má konkrétnu funkciu	Lodička na vodu Skupinová – Deti z korku, špajlí a papiera vytvoria lodičku. Diskutujú, ako upevniť plachtu, aby stála. Na konci lodičku spustia na vodu a pozorujú, či pláva.	Spolupracovalo dieťa aktívne pri výrobe?	Dala som deťom dostatok priestoru na ich nápady?
Opisuje predmety a ich rôzne vlastnosti.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Všíma si vlastnosti predmetov podľa opisu učiteľky.	Vnímať farbu predmetov na základe slovného opisu	Čarovné vrecúško Hromadná – Učiteľka opíše predmet (napr. „Je to guľaté a červené.“). Deti hádajú, čo je vo vrecúšku, a potom si predmet spoločne prezrú.	Rozpoznalo dieťa farbu predmetu podľa opisu?	Opísala som predmety zrozumiteľne a primerane pomaly?
U1	Vnímať tvar predmetov podľa opisu učiteľky	Hádaj, čo to je Hromadná – Učiteľka opisuje tvar predmetu: „Má štyri rohy a je tvrdý.“ Deti ukazujú na predmet v triede, ktorý to zodpovedá.	Dokázalo dieťa určiť tvar podľa opisu?	Podporila som deti v premýšľaní a netlačila na odpoveď?
U2 Pomenuje základné vlastnosti predmetov.	Pomenuje farbu a veľkosť predmetu	Farebná prehliadka Hromadná – Deti si vyberú predmet z košíka (napr. kocku, guľičku, knižku). Nahlas povedia, aký je: „Je to veľké a modré.“	Pomenovalo dieťa farbu a veľkosť správne?	Vytvorila som podmienky na slobodné vyjadrenie?
U2	Pomenovať materiál a tvar predmetu	Kto som? Individuálna – Dieťa si vyberie predmet a opíše ho vetou: „Je to guľaté a z dreva.“ Učiteľka sleduje, či používa presné slová.	Opísalo dieťa predmet úplnou vetou?	Podporila som dieťa doplňujúcimi otázkami?
U2	Rozlíšiť povrch predmetu (hladký, drsný)	Dotkni sa a povedz Skupinová – Deti v skupinkách skúmajú predmety so zavretými očami a hovoria: „Toto je drsné. Toto je hladké.“	Dokázalo dieťa pomenovať vlastnosti povrchu?	Vybrala som vhodné predmety s výraznými rozdielmi?
U3 Opisuje predmety a ich rôzne vlastnosti.	Opisovať predmet pomocou viacerých vlastností	Moja pokladnička Individuálna – Dieťa si vezme predmet a povie o ňom vetu: „Je to	Dokázalo dieťa pomenovať viac vlastností?	Dala som dostatok času na premýšľanie a formulovanie vety?

		malá, žltá, plastová krabička.“ Ostatné deti doplnia, čo ešte vidia.		
U3	Opisovať predmet s využitím rôznych zmyslov	Tajomný predmet Hromadná – Dieťa so zaviazanými očami predmet uchopí, ovonia ho a povie: „Je to mäkké, vonia ako bylinky.“ Potom predmet ukáže ostatným.	Použilo dieťa rôzne zmysly na opis predmetu?	Vytvorila som atmosféru pohody a sústredenia?
U3	Porovnať dva predmety a pomenovať ich rozdiely	Ktorý je iný? Skupinová – Deti v skupinkách dostanú dva predmety (napr. kameň a pierko). Vysvetľujú, čím sa líšia: „Pierko je mäkké, kameň je tvrdý.“	Dokázalo dieťa pomenovať rozdiely?	Podporila som deti v samostatnom rozmyšľaní?

2 Konštruovanie

Chápe technický náčrt ako návod pre vytvorenie predmetu.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 S pomocou učiteľky identifikuje v náčrte prvky návodu na zhotovenie predmetu.	Vnímať základné tvary zobrazené na náčrte	Hľadáme tvary Hromadná – Učiteľka ukáže jednoduchý náčrt domčeka z geometrických tvarov. Spoločne s deťmi pomenujú tvary (štvorec, trojuholník) a prstom ukazujú ich umiestnenie.	Dokázalo dieťa ukázať a pomenovať tvary v náčrte?	Vysvetlila som jasne, čo majú deti sledovať?
U1	Priradovať časti náčrtu k reálnym predmetom	Porovnaj s predmetom Hromadná – Učiteľka pripraví náčrt autíčka a hotový model. Deti hľadajú, ktoré časti na náčrte zodpovedajú reálnym častiam (kolesá, karoséria).	Rozpoznalo dieťa časti predmetu v náčrte?	Dala som deťom čas na premýšľanie a porovnávanie?
U1	Označovať jednotlivé časti predmetu podľa obrázkového návodu	Zložíme spolu Skupinová – Deti v skupinkách pozerajú na jednoduchý náčrt papierového lietadla. S pomocou učiteľky spoločne označujú krok za krokom, čo treba urobiť (prehnúť, zahnúť).	Spolupracovalo dieťa pri určovaní častí návodu?	Podporila som deti v skupinovej komunikácii?
U2 Chápe technický náčrt ako návod pre vytvorenie predmetu.	Vytvoriť predmet podľa náčrtu krok za krokom	Postav vežu Individuálna – Dieťa dostane náčrt s poradím, ako z farebných kociek	Postupovalo dieťa podľa náčrtu samostatne?	Mala som pripravené náčrty zrozumiteľné a primerané veku?

		postaviť vežu (modrá kocka dole, červená hore). Podľa návodu stavia svoj model.		
U2	Postupovať podľa obrázkového návodu	Moje zvieratko Skupinová – Deti v skupinkách vytvárajú papierového medvedíka podľa náčrtu, kde sú znázornené kroky (vystrihnúť, nalepiť uši, nakresliť oči). Každé dieťa robí časť práce.	Chápalo dieťa poradie krokov v náčrte?	Vysvetlila som kroky dostatočne pomaly a názorne?
U2	Vytvoriť výrobok podľa jednoduchého návodu	Papierová korunka Hromadná – Učiteľka ukáže veľký náčrt s číslovanými krokmi. Deti spoločne vytvoria korunku: vystrihnú základ, nalepia ozdoby, zlepia konce.	Rozumelo dieťa obrázkovému návodu počas práce?	Podporila som všetky deti, aby si boli isté, čo robia?
U2	Porovnať svoj výrobok s náčrtom	Porovnaj a povedz Individuálna – Dieťa ukáže svoj hotový výrobok a hovorí, ktoré časti z náčrtu sa mu podarilo urobiť rovnako a čo sa odlišuje.	Dokázalo dieťa pomenovať rozdiely?	Vytvorila som bezpečný priestor na zdieľanie?
Podľa návrhu (schémy, náčrtu, predlohy) zhotoví daný predmet.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Pri tvorbe predmetu postupuje podľa inštrukcií učiteľky.	Zhotoviť predmet na základe pokynov učiteľky	Farebný vláčik Hromadná – Učiteľka krok po kroku ukazuje, ako z farebných papierov vystrihnúť časti vláčika a nalepiť ich na podklad. Deti spoločne postupujú podľa pokynov a sledujú ukážku.	Postupovalo dieťa podľa inštrukcií bez obáv?	Ukazovala som kroky dostatočne pomaly a jasne?
U1	Dokončiť výrobok s použitím predloženej ukážky	Moja rybička Hromadná – Učiteľka pripraví predlohu ryby. Deti postupne lepia farebné šupiny a učiteľka vždy povie, ktorý krok nasleduje.	Vytvorilo dieťa výrobok podľa predlohy?	Dala som všetkým rovnakú príležitosť zapojiť sa?
U2 S pomocou učiteľky zhotoví daný predmet podľa návrhu (schémy, náčrtu, predlohy).	Vytvárať výrobok podľa jednoduchého obrázkového návodu	Papierová čiapka Skupinová – Deti pracujú v skupinkách, pred sebou majú obrázkový návod na skladanie čiapky z papiera. Učiteľka chodí medzi skupinami, pomáha otázkami a ukazuje správny postup.	Dokázalo dieťa podľa obrázkov postupovať krok za krokom?	Bola som pripravená trpezlivo pomôcť každému?

U2	Pomenovať časti výrobku počas pracovného postupu	Zajačik z tanierika Hromadná – Deti vytvárajú zajačika z papierového taniera a dopĺňajú ho podľa nákresu: uši, nos, oči. Každý krok pomenujú a porovnávajú s predlohou.	Pomenovalo dieťa jednotlivé časti výrobku?	Podporila som istotu detí pri pomenovávaní?
U2	Zhotoviť výrobok podľa farebného nákresu	Veselý domček Individuálna – Dieťa dostane farebný nákres domčeka s vyznačenými časťami. Podľa neho lepí okná, dvere a strechu. Učiteľka sleduje priebeh a usmerňuje.	Pracovalo dieťa podľa nákresu samostatne?	Dala som jasné vysvetlenie na začiatku?
U3 Podľa návrhu (schémy, náčrtu, predlohy) zhotoví daný predmet.	Samostatne zhotoví výrobok podľa predloženej schémy	Kvetinka pre mamu Individuálna – Dieťa dostane obrázkovú schému s postupom výroby kvetinky z papiera a špajle. Samostatne skladá jednotlivé časti a lepí ich podľa poradia.	Dokázalo dieťa samostatne sledovať schému?	Pripravila som náčrt tak, aby bol zrozumiteľný?
U3	Porovnať svoj hotový výrobok s predloženým návrhom	Porovnaj a povedz Individuálna – Dieťa položí hotový výrobok vedľa návrhu a rozpráva, čo sa mu podarilo a čo je inak. Učiteľka kladie otázky.	Vedelo dieťa pomenovať rozdiely?	Vytvorila som atmosféru bez strachu z chyby?
U3	Kombinovať rôzne materiály na základe predlohy	Prasiatko z rolky Skupinová – Deti v skupinách tvoria prasiatko z rolky a kartónu podľa predlohy s vyznačeným poradím krokov. Každá skupina spolupracuje a kontroluje si postup.	Spolupracovalo dieťa aktívne a kontrolovalo kroky?	Podporila som skupinovú komunikáciu a dohodu?
Pracuje podľa jednoduchého kresleného postupu.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 S pomocou učiteľky pracuje podľa jednoduchého kresleného postupu.	Vnímať poradie krokov zobrazených na obrázkovom postupe	Maľujeme krok za krokom Hromadná – Učiteľka ukáže veľký kreslený postup maľovania kvetiny (1. kruh, 2. okvetné lístky, 3. stonka, 4. listy). Deti spoločne sledujú obrázky a podľa pokynov učiteľky kreslia každý krok.	Rozumelo dieťa poradiu krokov?	Ukázala som postup dostatočne pomaly a jasne?

U1	Rozlišovať, ktorý krok patrí na začiatok a ktorý na koniec postupu	Ktorý krok je prvý? Hromadná – Učiteľka položí obrázky krokov výroby papierovej lodičky na podlahu v pomiešanom poradí. Deti spolu hľadajú, čo je prvé a čo posledné.	Vedelo dieťa určiť poradie obrázkov?	Podporila som deti v argumentovaní a spoločnom rozhodnutí?
U2 Pracuje podľa jednoduchého kresleného postupu.	Samostatne prečítať a vykonať krok z obrázkového postupu	Výrob si masku Individuálna – Dieťa dostane kartičku so 4 obrázkovými krokmi výroby masky (vystrihnúť základ, nalepiť oči, prilepiť gumičku, ozdobiť). Postupuje krok za krokom samo a po každom kroku si kontroluje obrázok.	Dokázalo dieťa samostatne postupovať podľa obrázkov?	Dala som dieťaťu istotu, že môže skúšať a opravovať?
U2	Porovnať hotový výrobok s kresleným návodom	Porovnávame krok za krokom Individuálna – Dieťa položí hotovú masku vedľa kresleného postupu a hovorí, čo je rovnaké a čo odlišné.	Vedelo dieťa pomenovať rozdiely a správne kroky?	Podporila som dieťa v hodnotení bez pocitu chyby?
U2	Opísať ostatným deťom postup práce podľa obrázkového návodu	Učiteľ na chvíľu Skupinová – Deti v skupine si vyberú postup (napr. skladanie čiapky). Každé dieťa v skupine vysvetľuje jeden krok ostatným.	Dokázalo dieťa opísať svoj krok ostatným?	Vytvorila som bezpečný priestor na komunikáciu a podporu?
U2	Vytvoriť výrobok podľa viackrokového obrázkového návodu	Motýľ na okno Individuálna – Dieťa má návod s číslovanými obrázkami: vystrihnúť krídla, prilepiť telíčko, nakresliť bodky, prilepiť tykadlá. Samostatne pracuje podľa obrázkov.	Postupovalo dieťa správne podľa poradia?	Bola som pripravená usmerniť, keď bolo treba?
Vytvorí jednoduchý výrobok a pomenuje jeho účel.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 S pomocou učiteľky vytvorí jednoduchý výrobok.	Zhotoví výrobok na základe pokynov učiteľky	Farebný veterník Hromadná – Učiteľka krok po kroku ukazuje skladanie papierového veterníka. Deti spoločne prekladajú papier, pripínajú ho na špagľu a skúšajú, ako sa otáča.	Dokázalo dieťa pracovať podľa inštrukcií?	Ukazovala som kroky dostatočne pomaly a názorne?
U1	Dokončíť výrobok podľa predlohy	Moja ryбка Hromadná – Učiteľka pripraví šablónu ryby. Deti vyfarbia a nalepia šupiny	Zapojilo sa dieťa aktívne do práce?	Podporila som deti, aby sa nebáli pýtať na pomoc?

		z farebných papierikov podľa vzoru. Učiteľka počas práce pomáha.		
U2 Samostatne vytvorí jednoduchý výrobok.	Samostatne vyrobiť predmet z pripravených častí	Papierová čiapka Individuálna – Dieťa si samo skladá čiapku podľa ukážky na stole. Učiteľka je k dispozícii, ale dieťa pracuje samostatne.	Pracovalo dieťa bez potreby častého usmerňovania?	Dala som dostatok priestoru na samostatnosť?
U2	Vytvoriť výrobok z prírodných materiálov	Lesný obrázok Skupinová – Deti v skupinkách tvoria obrázok z listov, semienok a kúskov kôry. Každé dieťa pridáva svoj dielik a rozhoduje o umiestnení.	Zapojilo sa dieťa aktívne do skupinovej práce?	Vytvorila som podmienky na spoluprácu a diskusiu?
U2	Dokončiť výrobok podľa jednoduchej predlohy	Zajačik z taniera Individuálna – Dieťa pracuje podľa obrázku s jednotlivými krokmi: prilepiť uši, nakresliť tvár, prilepiť chvostík. Učiteľka len sleduje priebeh.	Dokázalo dieťa pracovať samostatne krok za krokom?	Pripravila som jasnú predlohu zrozumiteľnú pre vek dieťaťa?
U3 Vytvorí jednoduchý výrobok a pomenuje jeho účel.	Vyrobiť predmet a opísať jeho využitie	Moja taštička Individuálna – Dieťa vytvorí papierovú taštičku, ozdobí ju podľa vlastnej fantázie a hovorí: „Tu si odložím drobnosti.“	Opísalo dieťa účel svojho výrobku?	Podporila som dieťa, aby sa cítilo isté pri vysvetľovaní?
U3	Vyrobiť jednoduchý predmet z recyklovaných materiálov	Robot z krabičky Skupinová – Deti v skupinkách vytvoria robota z krabice a rôznych odpadových materiálov. Každé dieťa povie, na čo ich robot slúži.	Dokázalo dieťa pomenovať účel výrobku?	Vytvorila som priestor na zdieľanie nápadov?
U3	Vytvoriť výrobok podľa vlastného návrhu	Môj vynález Individuálna – Dieťa samo vymyslí a vytvorí predmet z pripravených materiálov (kartón, rolky, šnúrky). Potom rozpráva, na čo slúži.	Dokázalo dieťa popísať a vysvetliť účel výrobku?	Oceňovala som tvorivosť a podporila prezentáciu?
Jednoducho opíše postup zhotovenia vybraných výrobkov.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 S pomocou učiteľky opisuje postup zhotovenia vybraných výrobkov.	Pomenovať aspoň jeden krok pri výrobe	Ako sme robili ryбку? Hromadná – Učiteľka ukáže hotový výrobok (papierová ryбка). Spoločne s deťmi spomína: „Najprv sme vystrihli telíčko, potom nalepili plutvy.“ Deti opakujú vety po učiteľke.	Dokázalo dieťa zopakovať aspoň jeden krok?	Opakovala som kroky zrozumiteľne a pomaly?

U1	Odpovedať na otázky týkajúce sa pracovného postupu	Pýtam sa a odpovedaj Hromadná – Učiteľka sa pýta: „Čo sme urobili ako prvé? Čo potom?“ Deti spolu odpovedajú a ukazujú na predlohu.	Zapojilo sa dieťa aktívne do odpovedí?	Vytvorila som priestor na premýšľanie bez tlaku?
U1	Opísať pracovný postup s podporou názorných obrázkov	Poradie obrázkov Skupinová – Deti v skupinkách skladajú obrázky krokov výroby čiapky do správneho poradia a hromadne pomenúvajú, čo na nich je.	Dokázalo dieťa priradiť obrázky a opísať krok?	Podporila som skupinovú spoluprácu a komunikáciu?
U2 Jednoducho opíše postup zhotovenia vybraných výrobkov.	Opísať niekoľko krokov výroby pomocou celej vety	Ako som vyrábal Individuálna – Dieťa ukáže svoj výrobok (napr. masku) a slovami opíše: „Najprv som vystrihol oči, potom som nalepil nos.“	Pomenovalo dieťa kroky zrozumiteľne?	Vytvorila som bezpečné prostredie na rozprávanie?
U2	Vysvetliť pracovný postup kamarátovi	Povedz, ako sa to robí Skupinová – Deti v skupinách si navzájom vysvetľujú, ako vyrobili zvieratko z kartónu. Každé dieťa povie aspoň jeden krok.	Vedelo dieťa opísať svoj krok a počúvať iného?	Podporila som deti v pokojnej diskusii?
U2	Opísať postup s pomocou obrázkovej predlohy	Obrázkový návod Individuálna – Dieťa dostane obrázkový návod a hovorí, čo je na obrázku a čo sa v tom kroku robí.	Dokázalo dieťa opísať každý krok jednoducho?	Vybrala som dostatočne názorný návod?
U2	Vysvetliť, aký výrobok vznikne po dokončení práce	Čo to bude? Hromadná – Deti spoločne opisujú, čo sa robí počas výroby a ako výrobok na konci vyzerá a na čo slúži.	Zapojilo sa dieťa do spoločného popisu?	Podporila som istotu detí pri vyjadrovaní?

3 Užívateľské zručnosti

Používa náradie a nástroje pri príprave, úprave predmetu alebo materiálu.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Podľa inštrukcií učiteľky používa náradie a nástroje pri príprave, úprave predmetu alebo materiálu.	Použiť jednoduchý nástroj na spracovanie materiálu	Striháme spolu Hromadná – Učiteľka predvedie, ako nožnicami strihať papier na pásiky. Deti strihajú pomaly podľa pokynov. Učiteľka usmerňuje správne držanie nožníc.	Držalo dieťa nožnice správne a bezpečne?	Ukázala som zrozumiteľne a pomaly správny úchop?

U1	Použiť náradie na vytvorenie otvoru v papieri	Dierkovaná kartička Hromadná – Učiteľka ukáže, ako dierkovačom urobiť otvor na kartičke. Deti si pripravujú kartičky a po jednom vykonávajú dierkovanie s podporou.	Dokázalo dieťa použiť dierkovač bezpečne?	Podporila som istotu detí pri práci s nástrojom?
U1	Pracovať so špachtľou na modelovanie	Hlinený obrázok Skupinová – Deti dostanú kúsky hliny. Učiteľka ukáže, ako špachtľou robiť čiary a vlnovky. Deti skúšajú kresliť do hliny rôzne tvary.	Použilo dieťa špachtľu podľa pokynov?	Bola som trpezlivá pri ukazovaní postupu?
U2 Používa náradie a nástroje pri príprave, úprave predmetu alebo materiálu.	Samostatne použiť nástroj pri výrobe výrobku	Maľujeme valčekom Individuálna – Dieťa dostane valček a farby. Samostatne natiera veľký papier podľa vlastného výberu farby a smeru ťahov.	Dokázalo dieťa pracovať s valčekom bez pomoci?	Pripravila som pracovisko tak, aby bolo bezpečné a pohodlné?
U2	Skúšať rôzne nástroje na úpravu materiálu	Čarovný stôl náradia Skupinová – Deti v skupinách skúšajú rôzne nástroje: špachtle na modelovacie hmoty, valčeky, formičky. Vysvetľujú, čo sa s ktorým nástrojom robí.	Skúšalo dieťa rôzne nástroje so záujmom?	Podporila som deti v objavovaní a pomenúvaní?
U2	Pripraviť materiál pred výrobou s použitím náradia	Pripravme kúsky Hromadná – Deti dostanú modelovacie hmoty. Každé dieťa si nožom na plastelínu odreže svoj kúsok a pripravený materiál uloží na podložku.	Pracovalo dieťa bezpečne a s istotou?	Bola som pripravená zasiahnuť pri nesprávnom držaní?
U2	Opísať, na čo slúži konkrétne náradie	Na čo slúži? Individuálna – Dieťa ukáže nástroj (nožnice, valček, špachtľu) a povie, na čo sa používa. Potom názorne predvedie jeho použitie.	Dokázalo dieťa pomenovať a predviesť použitie nástroja?	Podporila som dieťa v prezentácii a vysvetľovaní?
Manipuluje s drobnými predmetmi a rôznymi materiálmi.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Manipuluje s drobnými predmetmi a rôznymi materiálmi.	Uchopiť a presúvať drobné predmety prstami	Pestré korálky Individuálna – Dieťa prstami prenáša drobné korálky z misky na tanierik. Potom ich triedi podľa farby a tvaru.	Dokázalo dieťa manipulovať s korálkami obratne?	Vytvorila som pokojné prostredie na sústredenie?
U1	Manipulovať s mäkkým materiálom	Hlinený hadík Individuálna – Dieťa modeluje z hliny dlhého hadíka. Palcami a prstami	Pracovalo dieťa s hlinou so záujmom a trpezlivo?	Podporila som dieťa v skúšaní rôznych techník?

		vyvalká hmotu do požadovaného tvaru a ozdobí ho odtlačkami.		
U1	Uchopiť a nalepiť drobné ozdoby na podklad	Farebné bodky Hromadná – Deti lepia malé farebné kolieska na veľký papierový strom. Každé dieťa si vyberie farbu a miesto, kam nalepí bodku.	Zvládlo dieťa jemnú manipuláciu pri lepení?	Vytvorila som podmienky na samostatnosť a poriadok?
U1	Presúvať drobné predmety pomocou pinzety	Pinzetový lov Individuálna – Dieťa prenáša malé kúsky špongie pinzetou z jednej nádoby do druhej. Pri práci sa sústreďí na presný úchop.	Udržalo dieťa sústredenie počas manipulácie?	Bola som pripravená pomôcť, ak dieťa nevedelo začať?
U1	Usporiadať drobné predmety do vzoru	Koráľkový obrazec Skupinová – Deti vytvoria na tácke vzor z rôznofarebných korálikov podľa predlohy. Každé dieťa pridáva jeden dielik.	Pracovalo dieťa v tíme a rešpektovalo poradie?	Podporila som deti v spolupráci a dohode?
Používa predmety dennej potreby v domácnosti a aj elementárne pracovné nástroje v dielni či záhrade.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 S pomocou učiteľky používa rôzne predmety dennej potreby v domácnosti a aj vybrané pracovné nástroje.	Použiť predmety na upratovanie v triede	Malý upratovač Individuálna – Učiteľka dieťaťu ukáže malú metličku a lopatku. Dieťa zametá papieriky na koberci. Učiteľka pomáha, ak dieťa potrebuje podporu.	Manipulovalo dieťa s metličkou a lopatkou podľa pokynov?	Vysvetlila som a ukázala správne používanie pomôcok?
U1	Použiť jednoduché kuchynské pomôcky	Kuchynská pomoc Skupinová – Deti v skupinkách krájajú mäkké ovocie plastovým nožom. Každé dieťa drží nôž a pomaly krája s dohľadom učiteľky.	Držalo dieťa nôž bezpečne a sústredene?	Dohliadala som na všetky deti rovnako pozorne?
U1	Používať drobné záhradné náradie	Malí záhradníci Hromadná – Deti si v truhlíku naberú lopatkou zeminu a rukami uhladia povrch. Učiteľka ukazuje, ako náradie držať.	Zvládlo dieťa úlohu s oporou a usmernením?	Podporila som deti v trpezlivom skúšaní?
U1	Pomenovať a použiť predmet z domácnosti	Čo s tým robíme? Hromadná – Učiteľka ukáže kuchynskú varešku. Deti hovoria, na čo slúži, a potom každé dieťa premieša v miske cesto na modelovanie.	Pomenovalo dieťa predmet a vyskúšalo ho?	Dala som deťom dostatok času na skúmanie a opis?

U2 Používa predmety dennej potreby v domácnosti a aj elementárne pracovné nástroje v dielni či záhrade.	Samostatne používať drobné pracovné nástroje	Sadenie semienok Individuálna – Dieťa samo lopatkou vyhlíbi jamku v hline, vloží semienko a zakryje ho zeminou. Nakoniec poleje krhličkou.	Dokázalo dieťa použiť všetky pomôcky samostatne?	Pripravila som pracovisko bezpečne a prehľadne?
U2	Použiť kuchynské náradie pri príprave jedla	Ovocný tanier Skupinová – Deti v skupinkách pripravujú tanieri s nakrájaným ovocím. Každé dieťa samostatne krája plastovým nožom a ukladá kúsky.	Pracovalo dieťa s náradím opatrne a zodpovedne?	Vysvetlila som jasne pravidlá bezpečnosti?
U2	Pripraviť a realizovať jednoduchý pracovný postup s použitím náradia	Staviteľia plotu Skupinová – Deti z kartónových dielov stavajú plot. Používajú malé kladivká na zatĺkanie klincov. Každé dieťa skúša zatĺkať.	Dokázalo dieťa ovládať kladivko a sústrediť sa?	Podporila som deti v trpezlivom skúšaní a striedaní?
U2	Pracovať s predmetmi dennej potreby a pracovným náradím	Záhradný piknik Skupinová – Deti pripravujú malý stolček: čistia ho handričkou, upratujú hračky a potom nakladajú plastové tanieri a príbor.	Zapojilo sa dieťa aktívne do všetkých úkonov?	Vytvorila som priestor na samostatnosť a spoluprácu?

4 Technológie výroby

Identifikuje suroviny potrebné na prípravu niektorých vybraných bežne používaných výrobkov.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Identifikuje, že človek získava suroviny na prípravu všetkých bežne používaných výrobkov z okolitej prírody.	Uvedomiť si, že niektoré veci vznikajú z prírodných surovín	Od stromu po knihu Hromadná – Učiteľka rozpráva príbeh o strome, z ktorého vznikol papier. Deti na obrázkoch sledujú, ako sa drevo mení na papier a potom na knihu.	Uvedomilo si dieťa, že suroviny pochádzajú z prírody?	Vysvetlila som príbeh zrozumiteľne a pútavo?
U1	Pomenovať prírodné zdroje surovín	Čo nám dáva príroda? Hromadná – Deti dostanú obrázky predmetov (chlieb, tričko, stolička). Učiteľka sa pýta, z čoho sú: „Chlieb je z obilia.“ Spoločne určujú pôvod suroviny.	Dokázalo dieťa pomenovať aspoň niektoré suroviny?	Dala som priestor na hľadanie odpovedí?
U1	Porovnávať prírodnú surovinu s hotovým výrobkom	Dotkni sa a povedz Skupinová – Deti skúmajú kúsok bavlny a bavlnené tričko.	Rozpoznalo dieťa vzťah medzi surovinou a výrobkom?	Podporila som premýšľanie otázkami?

		Učiteľka sa pýta, aký je rozdiel a čo sa z prírodného materiálu stalo.		
U2 Identifikuje suroviny potrebné na prípravu niektorých vybraných bežne používaných výrobkov.	Priradovať suroviny k príslušným hotovým výrobkom	Kto čo potrebuje? Hromadná – Učiteľka ukáže obrázky surovín (múka, vlna, drevo) a hotových výrobkov (chlieb, sveter, stolička). Deti spájajú dvojice a vysvetľujú.	Dokázalo dieťa priradiť suroviny k výrobkom?	Mala som pripravené názorné pomôcky?
U2	Pomenovať suroviny potrebné na výrobu jedla	Čo dáme do cesta? Individuálna – Dieťa pri hracom kuchynskom pulte hovorí: „Na koláč treba múku, vajíčko, cukor.“ Potom si vyberie obrázky surovín.	Pomenovalo dieťa všetky základné suroviny?	Podporila som dieťa v samostatnom pomenovaní?
U2	Opísať proces premeny suroviny na hotový výrobok	Ako vzniká maslo? Hromadná – Učiteľka rozpráva príbeh o výrobe masla z mlieka. Deti prstami ukazujú na obrázky krokov. Potom si to môžu prakticky overiť, pričom opisujú, čo sa s mliekom deje.	Dokázalo dieťa opísať hlavné kroky procesu?	Vysvetlila som príbeh primerane veku?
U2	Vysvetliť, z akých surovín sa predmet vyrába	Povedz, z čoho je Individuálna – Dieťa dostane do ruky predmet (papier, šálka, drevený tanier) a hovorí: „Papier je z dreva. Tanier je z dreva.“	Pomenovalo dieťa surovinu správne?	Podporila som istotu dieťaťa pri odpovedi?

5 Remeslá a profesie

Pozná niektoré tradičné remeslá.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Pozoruje vybrané tradičné remeslá.	Vnímať pracovné nástroje používané v tradičnom remesle	Čo používa hrnčiar? Hromadná – Učiteľka ukáže obrázky hrnčiara a jeho nástrojov. Deti sledujú a hádajú, na čo slúži hrnčiarsky kruh a hlinená nádoba.	Vnímalo dieťa pozorne nástroje a pomenovalo ich?	Vysvetlila som názvy nástrojov jasne a zrozumiteľne?
U1	Pozorovať výrobky tradičných remesiel	Dotkni sa remesla Hromadná – Učiteľka donesie košík, hlinený džbán, drevenú lyžicu. Deti predmety ohmatávajú a hovoria, z čoho sú.	Zapojilo sa dieťa do skúmania a opisovania predmetov?	Vytvorila som priestor na dotyk a skúmanie?

U1	Pozorovať ukážku práce tradičného remeselníka	Majster pri práci Hromadná – Deti sledujú video alebo krátku ukážku remeselníka (napr. košíkára). Po skončení opisujú, čo robil.	Pamätalo si dieťa kroky práce?	Podporila som deti otázkami počas sledovania?
U2 Pozná niektoré tradičné remeslá.	Pomenovať tradičné remeslo na základe výrobku	Čo urobil remeselník? Hromadná – Učiteľka ukáže predmety (košík, keramická miska, vyšívavý obrus). Deti hádajú a pomenujú remeslo, ktoré ich vytvorilo.	Dokázalo dieťa pomenovať remeslá?	Boli ukážky dostatočne názorné?
U2	Priradovať remeslo k miestu jeho vzniku	Cesta k remeslám Skupinová – Deti rozkladajú na koberci obrázky: salaš, hrnčiarska dielňa, košíkárská dielňa. Priradujú výrobky k miestam.	Rozumelo dieťa súvislosti medzi miestom a výrobkom?	Podporila som premýšľanie otázkami a vysvetlením?
U2	Pomenovať pracovné nástroje remeselníka	Čím pracuje? Hromadná – Deti sledujú obrázky a učiteľka sa pýta: „Čo používa kováč? Čo používa hrnčiar?“ Deti odpovedajú a ukazujú prstom.	Dokázalo dieťa pomenovať nástroje?	Podporila som deti, aby odpovedali samostatne?
U2	Vysvetliť, na čo slúžia výrobky remesla	Na čo to je? Individuálna – Dieťa si vyberie jeden predmet a povie: „Košík je na jablká.“, „Džbán je na vodu.“	Opísalo dieťa účel výrobku?	Vytvorila som atmosféru, v ktorej sa dieťa cítilo isté?
Pozná základnú pracovnú náplň vybraných profesií (napr. lekár, šofér, učiteľ, policajt).				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Vymenuje niektoré profesie.	Pomenúvať profesie pri pozorovaní obrázkov	Kto je na obrázku? Hromadná – Učiteľka ukazuje obrázky rôznych profesií (lekár, hasič, kuchár). Deti spoločne pomenúvajú povolania a hovoria, kto čo robí.	Dokázalo dieťa pomenovať profesie podľa obrázka?	Vysvetlila som deťom profesie jasne a zrozumiteľne?
U1	Priradiť pracovné predmety k profesiám	Čo patrí ku komu? Skupinová – Deti v skupinách priradujú kartičky s predmetmi (napr. stetoskop, panvica, volant) k obrázkom profesií.	Vedelo dieťa priradiť predmet k profesii?	Podporila som deti v diskusii a argumentácii?
U1	Pomenovať profesie, s ktorými sa stretáva v každodennom živote	Kto nám pomáha? Hromadná – Učiteľka sa pýta: „Kto vylieči chorého? Kto vozí deti do škôlky?“ Deti odpovedajú nahlas.	Zapojilo sa dieťa do spoločného vymenúvania?	Vytvorila som priestor na slobodné odpovede?

U2 Pozná základnú pracovnú náplň vybraných profesií.	Opísať činnosti, ktoré vykonáva človek v danej profesii	Čo robí lekár? Hromadná – Učiteľka ukáže obrázok lekára a pýta sa: „Čo robí lekár?“ Deti odpovedajú: „Pomáha chorým, počúva srdiečko.“	Dokázalo dieťa opísať pracovnú náplň?	Podporila som deti v slovnom vyjadrení?
U2	Zahrať krátku scénu predstavujúcu vybranú profesiu	Hráme sa na profesie Skupinová – Deti si rozdelia úlohy (pacient, lekár, sestrička) a zahrajú krátku scénu podľa vlastnej fantázie.	Zapojilo sa dieťa aktívne do hry rolí?	Vytvorila som prostredie bezpečia a rešpektu?
U2	Určiť profesiu na základe pracovného nástroja	Komu to patrí? Hromadná – Učiteľka ukazuje predmety (prilba, krieda, píšťalka). Deti hovoria, kto ich používa.	Rozpoznalo dieťa profesiu podľa predmetu?	Vysvetlila som použitie predmetov zrozumiteľne?
U2	Rozprávať o povolání blízkej osoby	Povolanie v rodine Individuálna – Dieťa rozpráva: „Môj ocko je šofér. Vozí ľudí do práce.“ alebo „Moja mama je kuchárka.“	Dokázalo dieťa vysvetliť, čo v profesii robí blízky človek?	Vytvorila som atmosféru dôvery a záujmu?

VZELÁVACIE ŠTANDARDY A ICH UPLATŇOVANIE V PRAXI

Umenie a kultúra

1 HUDOBNÁ VÝCHOVA

1.1 Rytmické činnosti

Vokálne rytmizuje riekanky rôzneho druhu v 2/4 aj v 3/4 takte.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Vokálne rytmizuje (deklamuje) riekanky kolektívne, individuálne, v skupinách.	Zopakovať rytmickú štruktúru známej riekanky	Bum báb do rytmu Hromadná – Deti stoja v kruhu a spolu s učiteľkou rytmizujú známe riekanky ako <i>Ide, ide vláčik</i> , tleskaním a dupaním. Učiteľka vedie rytmus, deti ho napodobňujú. Tempo sa v priebehu mení.	Zvládli rytmickú koordináciu pohybu a hlasu v skupine?	Podporila som ich v spoločnej koordinácii rytmu?
U1	Napodobniť rytmus riekanky po vzore	Ozvenová riekanka Hromadná – Učiteľka rytmicky prednesie krátku riekanku (<i>Ťuk, ťuk, kto je tam?</i>). Jedno dieťa ju zopakuje svojím hlasom aj rytmickým sprievodom (napr. bubienkom). Ostatné deti tleskajú základný rytmus.	Dokázali zopakovať rytmický vzor samostatne a sústredene?	Poskytla som im jasný rytmický vzor a bezpečný priestor na opakovanie?
U1	Striedať rytmické časti riekanky	Jeden krôčik dopredu Skupinová – V skupinkách deti recitujú a pohybom sprevádzajú riekanku. Každá skupina si rytmus nacvičí a predvedie ostatným. Učiteľka sleduje spoluprácu a súlad pohybu s rytmom.	Dokázali zladíť pohyb s rytmom a navzájom spolupracovať?	Vytvorila som podmienky na nácvik a prezentáciu rytmu v skupine?
U2 Rytmizuje riekanky pri zmenenom tempe, dynamike, farebnej interpretácii.	Rytmizovať riekanku v pomalom a rýchlom tempe	Rýchly vlk a pomalý slimák Hromadná – Deti rytmizujú tú istú riekanku v dvoch tempách: veľmi pomaly (ako slimák), potom veľmi rýchlo (ako vlk). Pridávajú pohyb – kráčanie a beh. Učiteľka vedie tempové zmeny gestom a ukážkou.	Reagovali pružne na zmenu tempa pri rytmizácii?	Umožnila som im porovnať zážitok z rytmu v rôznych tempách?
U2	Rytmizovať riekanku šeptom, tichým i normálnym hlasom	Šepkajúca riekanka Skupinová – Deti v skupinách rytmizujú riekanku šeptom, tichým hlasom, normálnou hlasitosťou aj smiechom. Učiteľka modeluje hlasové zafarbenie. Deti skúšajú striedanie vo vlastnom tempe a štýle.	Uplatnili rôzne hlasové prejavy podľa vzoru a kontextu?	Bola som pre ne jasným a podnetným hlasovým vzorom?
U3 Rytmicky deklamuje riekanky formou hry na ozvenu, dialógu či štafety.	Reprodukovat' rytmizovanú riekanku formou ozveny	Ozvena v lese Hromadná – Deti stoja v kruhu. Jedno dieťa rytmicky prednesie riekanku, druhé zopakuje ako ozvenu.	Zapájali sa aktívne do rytmickej ozveny a sledovali poradie?	Zabezpečila som plynulosť a zrozumiteľnosť reťazovej hry?

		Pokračujú reťazovo. Obmieňajú tempo a intenzitu.		
U4 Vokálne rytmizuje riekanky rôzneho druhu v 2/4 aj 3/4 takte.	Prispôbiť rytmizáciu riekanky 2/4 taktu	Dvojkrokový vlak Hromadná – Deti vytvárajú pohybovú zostavu v 2/4 takte (kroky – potlesk) a na tento rytmus rytmizujú riekanku o vlaku. Učiteľka vedie rytmus pohybom aj dirigovaním.	Dokázali udržať rytmus v 2/4 takte?	Viedla som k pochopeniu taktu pomocou zážitku a pohybu?
U4	Prispôbiť rytmizáciu riekanky 3/4 taktu	Kolíšavá loďka Skupinová – Deti v dvojiciach kolíšu telo do strán podľa 3/4 rytmu (vľavo – vpravo – stred) a deklamujú riekanku. Učiteľka pomáha rozdiel medzi taktmi uchopiť pomocou názoru a opakovania.	Uplatnili rytmizáciu v 3/4 takte v súlade s pohybom?	Poskytla som im dostatok názoru a pohybu na pochopenie trojštvrťového taktu?
Realizuje rytmický sprievod k riekankám a piesňam.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Rytmicky deklamuje riekanky, spieva piesne v spojení s reprodukciou metra hrou na tele (tlieskanie, plieskanie) alebo na Orffových nástrojoch.	Zosúladiť deklamáciu riekanky s jednoduchým tlieskaním	Tlieskacia riekanka Hromadná – Deti stoja v kruhu, učiteľka prednáša riekanku a ukazuje základné tempo tlieskaním. Deti tlieskajú do metra, pričom spolu deklamujú jednoduchú riekanku (<i>Bum bác</i>). Rytmus sa drží celý čas, bez zmien tempa.	Udržovali rovnomerné tempo počas riekanky?	Poskytla som jasný rytmický vzor a primerané tempo pre začiatok?
U1	Spojiť spev piesne so základným rytmom hrou na Orffov nástroj	Klepanie s medveďom Hromadná – Spievajú jednoduchú pieseň (<i>Medveďku, daj labku</i>) a pri tom ťukajú do rytmu paličkami na rytmické drevá. Učiteľka vedie skupinu tempom, deti sa učia koordinovať spev a sprievod.	Koordinovali pohyb nástroja so spevom v rovnakom tempe?	Zvolila som vhodnú pieseň a tempo pre koordinovaný spev a rytmus?
U2 Rytmicky deklamuje riekanky, spieva piesne v spojení so synchronnou reprodukciou rytmu, rytmického ostináta hrou na tele alebo na Orffových...	Pridružiť jednoduché rytmické ostináto k deklamácii riekanky	Ostinátový sprievod Skupinová – Učiteľka rozdá deťom nástroje (triangel, rumba gule, drierka) a deti vytvoria ostináto (opakujúce sa rytmy) k riekanke. Skupiny sa striedajú: jedna recituje, druhá sprevádza. Potom si vymenia úlohy.	Dokázali udržať opakovaný rytmus počas celej riekanky?	Viedla som deti k samostatnej reprodukcii ostináta a koordinácii skupín?

U2	Realizovať rytmickú štruktúru piesne pomocou hry na telo	Telo spieva s nami Hromadná – Deti sa učia pieseň (<i>Pec nám spadla</i>). Po jej zvládnutí učiteľka zadá rytmický sprievod – tieskanie a plieskanie podľa rytmu. Deti spievajú a zároveň vytvárajú rytmus vlastným telom. Hra sa opakuje v rôznych variáciách.	Zachovali rytmickú štruktúru pri synchronizovanom pohybe tela a speve?	Bola som pre deti stabilným rytmickým vzorom a vedela som zachytiť ich tempo?
U3 Realizuje rytmický sprievod, predohru, dohru k riekanke a piesni v podobe metra, rytmu, rytmického ostináta hrou na tele, hrou na Orffových...	Vytvoriť rytmickú predohru a dohru k známej piesni	Začiatok a koniec Skupinová – Deti v skupinkách vytvoria jednoduchú predohru (napr. tri údery na bubon) a dohru (napr. ťuk – ťuk – potlesk) k piesni. Každá skupina predstaví svoju verziu. Učiteľka podporuje nápady a vedie deti k zreteľnému začiatku/ukončeniu.	Zvládli zmysluplne odlíšiť predohru a dohru a naviazať ich na pieseň?	Podporila som tvorivý prístup a zreteľnú štruktúru hudobného výstupu?
U3	Skombinovať hru na nástroji s vokálnym rytmom v skupine	Hudobné duo Skupinová – Dvojice detí sa dohodnú: jedno vytvára rytmus na nástroj (bubon, tamburína), druhé recituje alebo spieva. Potom si úlohy vymenia. Učiteľka sleduje spoluprácu, presnosť rytmu a udržiavanie tempa.	Dokázali sa vzájomne počúvať a zosúladiť spev/reč a nástroj?	Poskytla som dostatočný priestor na výmenu rolí a nácvik koordinácie?
U4 Realizuje rytmický sprievod k riekankám a piesňam	Uplatniť vokálny rytmus ako sprievod k spevu piesne	Hlasový orchester Hromadná – Deti si rozdelia úlohy: niektoré vytvárajú sprievod riekankovým rytmom („bum-bum-tam“), ostatní spievajú hlavnú melódiu. Potom sa úlohy otočia. Učiteľka vedie zmeny skupín a sleduje rytmickú súdržnosť.	Reagovali pružne na zmeny úloh a udržiavali jednotný rytmus?	Bola som schopná udržať zladenie skupín pri rôznych hlasových úlohách?

1.2 Vokálne činnosti

Spieva piesne a riekanky.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka

U1 Spieva jednoduché piesne a riekanky v rozsahu kvarty v ambite od e1 – a1, vokálne dialogické hry na ozvenu.	Predniesť jednoduchú pieseň v rozsahu kvarty v zrozumiteľnej intonácii	Kolo, kolo mlynské Hromadná – Deti spievajú krátku pieseň v rozsahu e1–a1. Učiteľka spieva s deťmi a pohybom znázorňuje text. Deti sa pohybujú voľne pri speve a učia sa držať melodickú líniu.	Zachovali čistú intonáciu a pohybovo sledovali líniu piesne?	Viedla som ich hlasovo zrozumiteľne a podporila melodickú istotu?
U1	Zopakovať jednoduchú melódiu v ozvenovej forme	Spevavá ozvena Skupinová – Učiteľka zaspieva jednoduchý motív (napr. <i>La-la-la</i>), deti ho zopakujú ako ozvenu. Potom si vymieňajú úlohy – deti vedú, učiteľka odpovedá. Hra sa opakuje so zmenou tempa, intenzity.	Dokázali reprodukovať melódiu ako ozvenu v primeranej výške?	Zvolila som intonačne primerané motívy a priestor na vedenie detí?
U2 Spieva piesne a riekanky v rozsahu kvinty d1 – a1, vokálne dialogické hry na ozvenu, hry s dychom a hlasom, hry s hlasom a hlasové rozcvičky, hlasom imituje zvuky zvierat a okolitého sveta.	Spievať pieseň v rozsahu kvinty v spojení s dychovým cvičením	Dychová pieseň Hromadná – Pred spevom deti fúkajú na pierko, bublifuk, a predlžujú výdych. Potom spievajú pieseň (<i>Pec nám spadla</i>) v rozsahu d1–a1. Učiteľka vedie hlasovú hygienu, dbá na správne dýchanie, držanie tela a plynulý tok tónu.	Zachovali správne dýchanie a intonačnú stabilitu počas spevu?	Viedla som ich primeranými dychovými cvičeniami pred spevom?
U2	Napodobniť zvuky zvierat pomocou hlasovej hry	Zvieratká spievajú Skupinová – Každá skupinka dostane jedno zviera (mačka, kohút, had, medveď) a má hlasom napodobniť jeho zvuk. Potom ho zakomponuje do spevu piesne. Učiteľka motivuje deti dramaticky aj pohybom.	Dokázali zrealizovať hlasovú imitáciu a zakomponovať ju do piesne?	Podporila som tvorivosť a hlasový rozsah hravou formou?
U2	Odpovedať spevom vo vokálnom dialógu	Kto sa ozve? Hromadná – Deti sedia v kruhu. Učiteľka zaspieva otázku v rytme (<i>Kto býva v lese?</i>), dieťa zaspieva odpoveď (<i>Medveď mrmle v jaskyni.</i>). Hra pokračuje v reťazi. Učiteľka sleduje výšku tónov, čistotu a výdych.	Zapojili sa do dialógu spevom a vytvárali zmysluplné odpovede?	Bola som nápomocná pri udržiavaní tóniny a tvorbe spevavých odpovedí?
U3 Spieva piesne a riekanky v rozsahu d1-h1 v primeranej intenzite so zreteľom na kolektívny spev, reaguje na dirigentské gesto, má	Reagovať na dirigentské gesto počas spevu piesne	Zaspievaj, keď ukážem Hromadná – Deti sledujú učiteľku, ktorá vedie pieseň gestami: zdvihnutá ruka = začni spievať, dlaň nadol = stíš hlas, zatvorená päsť = koniec. Deti spievajú napr. <i>Sedí mucha na stene</i> a sledujú pokyny.	Dodržiavali pokyny podľa gest a prispôbovali spev ich zmenám?	Viedla som ich pohotovo a konzistentne cez gestá a výraz?

správne spevácke držanie tela.				
U3	Uplatniť správne spevácke držanie tela počas spevu v skupine	Stojím ako spevák Hromadná – Deti sa postavajú do speváckej pozície (nohy pod ramenami, vystretý chrbát). Učiteľka ich vedie cez hru „Socha speváka“. Potom si túto pozíciu udržia počas spevu piesne.	Zachovali spevácke držanie tela počas celého spevu?	Pripomenula som deťom správne držanie tela?
U4 Spieva piesne a riekanky.	Spievať pieseň v celom hlasovom rozsahu so zreteľom na kolektívny prejav	Naša pieseň Skupinová – Deti si zvolia známu pieseň, ktorú spievajú spoločne v skupine. Učiteľka ich vedie k tomu, aby počúvali ostatných, zladili sa hlasovo a zachovali primeranú intenzitu. Môžu pridať sprievod (tleskanie, ťukanie).	Spievali sústredene, v ladnom kolektívnom prejave a primeranej hlasitosti?	Umožnila som im koordinovať hlas bez prekrikovania a s rešpektom?
U4	Interpretovať známu pieseň v premenlivých výrazových rovinách	Raz ticho, raz veselo Hromadná – Učiteľka vedie deti pri speve piesne <i>Prší, prší</i> v rôznych štýloch: smutne, veselo, ticho, s radosťou. Deti skúšajú meniť náladu hlasom a výrazom tváre. Pracujú s dynamikou, intenzitou a emóciou.	Prejavili v speve rôzne výrazové roviny a emócie?	Podporila som u detí hudobný prejav so zážitkom a vyjadrením pocitov?

1.3 Inštrumentálne činnosti

Využíva hudobné nástroje Orffovho inštrumentára na vyjadrenie charakteru, nálady piesne či skladby.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Identifikuje rytmické nástroje Orffovho inštrumentára. Reaguje na hudobný podnet hrou na rytmických nástrojoch, voľne vytvára inštrumentálny sprievod (metrickú stránku hudobného podnetu).	Rozlíšiť vybrané rytmické nástroje podľa vzhľadu a zvuku	Hudobný kufrík Hromadná – Učiteľka otvorí kufrík s rytmickými nástrojmi (drievka, tamburína, triangel, rumba gule). Deti skúšajú ich zvuk po jednom, pomenúvajú ho podľa sluchu a porovnávajú ich farbu a silu. Na záver hrajú na nástroje podľa dohovorených pokynov.	Rozlíšili jednotlivé nástroje podľa vzhľadu a zvuku?	Predstavila som nástroje dostatočne názorne a ponechala priestor na ich objavovanie?

U1	Reagovať na hudobný podnet hrou na rytmický nástroj	Hudba v brušku Individuálna – Deti počúvajú krátku melódiu (napr. zvuk klavíra alebo zvonkohry). Každé dieťa si vyberie rytmický nástroj a vyjadruje náladu hudby – ticho ťuká alebo hrá hlasnejšie, podľa toho, ako vníma náladu.	Reagovali na hudobný podnet vlastným rytmickým vyjadrením?	Vytvorila som podmienky na individuálne prežívanie a vyjadrenie hudby?
U2 Využíva detské hudobné nástroje na vyjadrenie charakteru a nálady piesne. Experimentuje s farbou zvuku hudobného nástroja.	Prispôbiť hru na nástroj nálade piesne	Hudobné počasie Skupinová – Deti počúvajú pieseň (<i>Prší, prší</i>) a vyberajú nástroj, ktorý najlepšie vyjadrí náladu (triangel – ticho, tamburína – veselý dážď, bubon – hrom). Potom hrajú sprievod.	Zladili výber nástroja a spôsob hry s náladou piesne?	Umožnila som deťom slobodný výber a podporila som ich hudobnú predstavivosť?
U2	Skúšať rôzne spôsoby hry na jeden nástroj	Čo všetko vie tamburína Individuálna – Každé dieťa skúma tamburínu: trasie ju, ťuká prstom, dlaňou, po okraji, po strede. Učiteľka povzbudzuje otázkami: „Ako by hrala tamburína, keby bola smutná? A keď je natešená?“ Deti sa delia o nápady a predvádzajú.	Skúšali rôzne spôsoby hry a vnímali ich zvukové rozdiely?	Podporila som zvedavosť a tvorivé hľadanie výrazových možností nástroja?
U3 Využíva hudobné nástroje Orffovho inštrumentára na vyjadrenie charakteru, nálady piesne či skladby.	Vytvoriť inštrumentálny sprievod s dôrazom na náladu skladby	Hudobné divadielko Skupinová – Deti si vypočujú krátku inštrumentálnu skladbu s príbehom (napr. „Rozprávkový les“). Každá skupina vytvorí sprievod k jednej časti príbehu pomocou nástrojov – jemné škrabanie = lístie, dunenie bubna = krok obra. Vystúpia ako zvukoví rozprávači.	Zvolili nástroje a spôsob hry zodpovedajúci nálade a deju skladby?	Viedla som ich k premyslenému výberu a spolupráci pri tvorbe sprievodu?
U3	Reagovať na zmenu charakteru piesne počas hry na nástroj	Hudba sa mení Hromadná – Učiteľka hrá pieseň na klavíri v rôznych štýloch: smutne, veselo, dramaticky. Deti reagujú hrou na nástroje – menia spôsob hry podľa toho, ako sa zmení charakter piesne. Skúšajú nástroje samy alebo v skupine.	Zachytili zmenu nálady a reagovali zodpovedajúcim spôsobom hry?	Bola som dostatočne názorná a umožnila im hudobne prežívať zmenu charakteru?
Zvláda jednoduché inštrumentálne sprievody k piesňam a riekankám.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka

U1 Realizuje jednoduché sprievody k piesňam a riekankám v podobe metra.	Udržať jednoduchý sprievod v stabilnom metre počas piesne	Bum–bum do rytmu Hromadná – Deti si zaspievajú pieseň (<i>Pec nám spadla</i>) a rytmicky ju sprevádzajú údermi do dlaní alebo pomocou rytmických drierok. Učiteľka vedie tempo a drží konštantné metro, ktoré deti napodobňujú.	Zachovali konštantný rytmus počas celej piesne?	Vytvorila som podmienky na stabilné a zrozumiteľné vnímanie metra?
U2 Realizuje jednoduché sprievody k piesňam a riekankám v podobe metra, rytmu a rytmického ostináta.	Kombinovať spev piesne so sprievodom rytmického ostináta	Ostinátová pieseň Skupinová – Deti sa rozdelia do dvoch skupín: jedna spieva známu pieseň, druhá ju sprevádza jednoduchým rytmickým ostinátom (napr. tlesk – tlesk – pauza). Potom si skupiny vymenia úlohy.	Udržovali stabilné ostináto počas celej piesne?	Bola som presná vo vedení skupín a podporte rytmickej koordinácie?
U2	Strievať jednoduché rytmy a metrum v sprievode piesne	Malý orchester Hromadná – Deti majú rôzne nástroje (drievka, triangel, tamburína). Najprv hrajú jednoduché metro, potom prejdú do rytmu, napokon vytvoria ostináto. Spievajú pieseň a skúšajú rôzne sprievody. Učiteľka vedie výmeny.	Zvládli postupne udržať sprievody v rôznej rytmickej náročnosti?	Viedla som ich krok za krokom a ponechala priestor na sebavyjadrenie?
U3 Vytvára rytmický sprievod k piesňam a riekankám prostriedkami inštrumentálnej improvizácie.	Improvizovať rytmický sprievod počas piesne	Tlieskaj, ako to cítiš Individuálna – Deti spievajú známu pieseň, pričom každé dieťa vytvára svoj vlastný rytmus tieskaním alebo nástrojom. Učiteľka povzbudzuje k tomu, aby skúšali meniť rytmus podľa nálady piesne.	Improvizovali rytmus vo vzťahu k obsahu a charakteru piesne?	Poskytla som priestor na samostatné vyjadrenie a vnímala ich tvorivosť?
U3	Spontánne doplniť pieseň o rytmus pomocou vybraného nástroja	Nájdí si rytmus Skupinová – Deti si vyberú nástroj, ktorý im vyhovuje. Počas piesne <i>Ide, ide vláčik</i> , si samy zvolia, kedy a ako vstúpia do sprievodu. Hra sa opakuje viackrát, aby mohli experimentovať.	Dokázali zareagovať samostatne a rytmicky vhodne doplniť pieseň?	Podporila som odvahu detí pri vstupe do rytmického experimentovania?
U4 Zvláda jednoduché inštrumentálne sprievody k piesňam a riekankám.	Realizovať stabilný rytmický sprievod s dôrazom na metrum a výraz	Zahráme si spolu Skupinová – Deti si spoločne dohodnú nástroje (napr. bubon, triangel, drievka) a sprievod k piesni. Precvičia ho a predvedú. Učiteľka sleduje istotu v držaní rytmu, zapojenie detí a kolektívne cítenie.	Zachovali rytmickú istotu a súlad v spoločnom sprievode?	Viedla som ich k spolupráci a samostatnej príprave hudobného sprievodu?

U4	Aplikovať nadobudnuté rytmické zručnosti pri nových piesňach	Hudobný výber Hromadná – Deti si vyberú jednu z piesní, ktoré poznajú. Rozdelia si úlohy a nástroje, navrhnu sprievod. Učiteľka je pozorovateľkou – deti sa pokúšajú pripraviť celé hudobné vystúpenie.	Uplatnili naučené sprievody samostatne a tvorivo?	Umožnila som im preukázať vlastnú iniciatívu a sebavedomie v hudobnom výkone?
----	--	--	---	---

1.4 Percepčné činnosti

Aktívne počúva hudobné skladby pre deti, piesne a spev učiteľky.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Počúva vokálne a vokálnoinštrumentálne skladby a piesne, identifikuje farbu základných klasických hudobných nástrojov.	Rozlíšiť farbu zvuku vybraných hudobných nástrojov a priradiť ich k obrázku	Čo to hrá? Hromadná – Učiteľka prehráva krátke ukážky (napr. husle, klavír, flauta, gitara). Deti hádajú, čo to môže byť, ukazujú obrázky nástrojov a opisujú, ako nástroj znie (hladko, škriekavo, hlboko...).	Rozlíšili zvukové farby a priradili ich k správnym nástrojom?	Vybrala som zrozumiteľné ukážky a podporila ich sluchové rozlišovanie?
U1	Počúvať pieseň so zameraním na vokálny prejav	Hlas, ktorý spieva Hromadná – Učiteľka zaspieva pieseň bez sprievodu. Deti majú zatvorené oči a sústredia sa na farbu hlasu, melódiu a intenzitu. Potom o tom hovoria: „Znel hlas mäkko? Bol tichý?“	Sústredovali sa na vokálny prejav a vnímali jeho kvality?	Podala som vokálny výkon primerane veku detí?
U2 Počúva kratšie skladbičky s témou z detského života, zo života zvierat, identifikuje a pomenuje zvuky a tóny, smer, odkiaľ prichádzajú...	Určiť rozdiel medzi vysokými a nízkymi tónmi v hudbe	Výšky a hĺbky Skupinová – Deti ležia na koberci, počúvajú skladbu. Pri vysokom tóne zdvihnú ruky, pri hlbokom sa pritulia k podlahe. Učiteľka vedie reflexiu po vypočutí.	Reagovali na výškové rozdiely tónov pohybom alebo výrazom?	Vybrala som kontrastné ukážky a vytvorila podmienky na zážitkové počúvanie?
U2	Určiť smer a intenzitu zvukového podnetu	Kadiaľ zvuk ide? Individuálna – Učiteľka prehráva zvuk z rôznych strán (za, pred, z boku). Deti majú zavreté oči a ukazujú smer, odkiaľ zvuk prichádza. Potom porovnávajú: „Bol zvuk tichý či hlasný?“.	Identifikovali smer a dynamickú intenzitu zvukového podnetu?	Bola som pri prehrávaní dostatočne presná a podporila ich sluchovú orientáciu?

U3 Pozorne a úmyselne počúva skladbičky s témou z detského sveta, identifikuje: základné vyjadrovacie prostriedky hudby...	Identifikovať tempo a dynamiku v skladbách a popísať ich rozdiely	Hudba sa mení Hromadná – Učiteľka pustí dve ukážky – jednu rýchlu, hlasnú (<i>Marš</i>), druhú pomalú, tichú (<i>Uspávanka</i>). Deti ich porovnávajú, znázorňujú pohybom a pomenúvajú rozdiely.	Rozlíšili tempo a dynamiku a vedeli ich opísať alebo ukázať?	Viedla som ich k vedomému počúvaniu a pomenovaniu hudobných znakov?
U3	Priradiť nástroj alebo hlas k počúvanej skladbe	Kto to hrá? Kto to spieva? Skupinová – Deti počúvajú úryvky skladieb, kde sa strieda spev (ženský, mužský, detský hlas) alebo nástroje (sólo flauta, orchester, gitara). Po každom úryvku vyberajú obrázok a diskutujú, čo počuli.	Vedeli rozlíšiť hlas a nástroj a správne ho priradiť k ilustrácii?	Zvolila som ukážky primerané veku a uľahčila orientáciu v hudobných prejavoch?
U4 Aktívne počúva hudobné skladby pre deti, piesne a spev učiteľky.	Vyjadriť reakciu na hudobnú skladbu vlastnou výtvarnou alebo pohybovou tvorbou	Hudba v obraze Individuálna – Deti počúvajú skladbu bez slov. Počúvanie sprevádza kreslenie: „Čo ti táto hudba pripomína?“ Deti kreslia podľa nálady.	Vyjadrili hudbu cez výtvarný alebo pohybový prejav podľa vlastného prežívania?	Podporila som tvorivú interpretáciu bez hodnotenia výsledku?
Vyjadruje zážitky z počúvanej hudby verbálne, pohybom alebo inými umeleckými výrazovými prostriedkami.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Reaguje na počúvanú hudbu pohybom.	Reagovať pohybom na tempo a náladu počúvanej hudby	Tancujúce pierka Hromadná – Deti držia v ruke pierko alebo šatku. Učiteľka púšťa skladby s kontrastným tempom (napr. pomalá uspávanka, rýchla pochodová hudba). Deti reagujú pohybom: pomalým, plynulým, rýchlym, skákavým.	Prispôbili pohyb tempu a nálade hudby?	Vybrala som kontrastné ukážky a podporila ich spontánny pohybový prejav?
U1	Napodobniť postavu alebo situáciu pohybom podľa hudby	Hudobné zvieratká Skupinová – Deti počúvajú hudbu evokujúcu. Napodobňujú ich chôdzu a pohyb – ťažký krok slona, ľahké plávanie labute. Učiteľka usmerňuje a povzbudzuje tvorivosť.	Reagovali na hudbu pohybom a prepojili ju s predstavou?	Podporila som tvorivé vyjadrenie a napodobňovanie cez pohyb?

U2 Verbálne charakterizuje emocionálne rozdielne typy hudby, vyjadrí mimohudobné predstavy verbálne, pohybom, dramaticky, výtvarne a pod.	Vyjadriť náladu hudby dramaticky alebo pohybom	Hudobná scénka Skupinová – Učiteľka prehrá dve skladby s výrazne odlišnou náladou (napr. veselá – smutná). Deti si v skupinách pripravujú krátku scénku – napr. veselý výlet, smutné lúčenie. Potom ich zahrajú ostatným.	Dokázali premeniť hudobný zážitok na krátky dramatický výstup?	Vytvorila som priestor na skupinovú tvorbu a vnímavé prežívanie hudby?
U2	Verbálne vyjadriť, čo si predstavuje počas počúvania hudby	Hudobné rozprávanie Individuálna – Deti počúvajú skladbu a po vypočutí rozprávajú, čo si pri nej predstavovali. Učiteľka kladie doplňujúce otázky: „Čo tam bolo? Kto tam bol? Kde sa to odohrávalo?“	Dokázali vytvoriť verbálny obraz na základe počúvania?	Viedla som ich k rozvíjaniu predstavivosti a rešpektovala ich výpovede?
U3 Vyjadruje zážitky z počúvanej hudby verbálne, pohybom alebo inými umeleckými výrazovými prostriedkami.	Vytvoriť výtvarné dielo na základe zážitku z hudby	Maľba hudbou Individuálna – Po vypočutí skladby deti maľujú podľa svojho zážitku. Učiteľka ponúkne výber farieb a techník (štetec, prsty, pastelky). Potom deti hovoria, čo ich obrázok znázorňuje.	Vyjadriť zážitok z hudby výtvarne podľa vlastného prežívania?	Pripravila som inšpiratívne prostredie na tvorbu bez hodnotenia výsledku?
U3	Vytvoriť pohybovú kompozíciu ako reakciu na skladbu	Hudobný tanec Skupinová – Deti sa rozdelia do dvojíc alebo trojíc a počúvajú hudbu. Potom si samy pripravujú pohybovú odpoveď – tanec, ktorý hudbu sprevádza alebo „rozpráva“. Učiteľka je pozorovateľka a pomocníčka.	Spontánne vytvorili pohyb ako výraz svojho zážitku z hudby?	Umožnila som im slobodu a podporila ich pohybové vyjadrenie?

1.5 Hudobno-pohybové činnosti

Vyjadriť charakter piesní a hudby prirodzeným kultivovaným pohybom.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Vyjadriť pohybom obsah a charakter piesne a riekanky.	Napodobniť obsah riekanky pohybom tela	Skáče žabka Hromadná – Učiteľka prednesie riekanku <i>Skáče žabka po blate</i> . Deti sa pohybujú ako žabka – skáču, zastanú, tlieskajú do rytmu. Učiteľka ukazuje pohyby, potom deti pridávajú vlastné nápady podľa obsahu veršov.	Zladili pohyb s obsahom a rytmom riekanky?	Podporila som ich vo vyjadrení významu slov prostredníctvom pohybu?

U1	Vyjadriť náladu piesne pohybom celého tela	Veselé koliesko Skupinová – Deti sa držia za ruky a počas spevu piesne <i>Kolo, kolo mlynské</i> kráčajú, točia sa, zastavia. Učiteľka mení tempo a deti reagujú pohybom. Spoločne vytvárajú atmosféru radosti, zmeny a zážitku.	Reagovali pohybom na náladu a tempo piesne?	Bola som primerane dynamická a viedla som deti k prežívaniu hudby pohybom?
U2 Pri hudobnopohybových činnostiach uplatňuje kultivovaný pohyb.	Koordinovať pohyby tela s hudbou pri spoločnej aktivite	Po špičkách do ticha Hromadná – Učiteľka prehráva jemnú uspávančku. Deti sa pohybujú pomaly, po špičkách, ako keby uspávali bábätko. Sledujú tempo, nehlučnosť a ladnosť pohybu. Po zmene hudby sa mení štýl – napr. radosť a uvoľnenosť.	Uplatnili plynulý, tichý a vedomý pohyb v súlade s hudbou?	Pripomenula som prvky kultivovaného pohybu a viedla ich cez zážitok?
U2	Reagovať na výrazové zmeny hudby zmenou pohybu	Pohybová zrkadlá Skupinová – V dvojiciach sa deti napodobňujú. Jedno vedie, druhé zrkadlí pohyb podľa hudby, ktorá sa mení (pomalá – rýchla, tichá – hlasná). Potom si úlohy vymenia. Učiteľka sleduje ladnosť a citlivosť pohybov.	Zvládli reagovať na zmenu hudby primeranou zmenou pohybu?	Vytvorila som dostatočný priestor pre pohybový prejav a jeho premenu?
U3 Vyjadri charakter piesní a hudby prirodzeným kultivovaným pohybom.	Interpretovať charakter hudby prostredníctvom voľnej pohybovej improvizácie	Hudba v tele Individuálna – Deti počúvajú skladbu s výrazným charakterom (napr. rytmická – dramatická – jemná). Pohybujú sa po priestore, každý sám, podľa toho, ako hudbu vníma. Učiteľka pozoruje, ako sa mení ich dynamika, priestorové využitie, energia.	Prejavili vlastný pohybový výraz v súlade s charakterom hudby?	Viedla som ich k spontánnemu, ale kultivovanému pohybovému vyjadreniu?
U3	Vytvoriť skupinovú pohybovú kompozíciu na vybranú skladbu	Pohybový obraz hudby Skupinová – Deti si v skupine vypočujú hudbu. Spoločne navrhnu pohyby, ktoré vyjadrujú rytmus, náladu a formu skladby. Precvičia ich a predvedú ostatným. Učiteľka podnecuje spoluprácu, pohybovú čistotu a sebvýjadrenie.	Spolupracovali pri vytváraní pohybového vyjadrenia charakteru hudby?	Podporila som ich tímovú tvorivosť a viedla ich k estetickému pohybu?
Využíva tanečné prvky v jednoduchých choreografiách.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka

U1 Spev spája s jednoduchými tanečnými prvkami v tanečných choreografiách.	Skombinovať spev s jednoduchými tanečnými prvkami v skupinovej choreografii	Zaspievaj a zatancuj Hromadná – Deti spievajú pieseň k tomu vykonávajú pohyby: pochodovanie, otočku, tleskanie, dupnutie. Učiteľka ukazuje pohyby a vedie celú choreografiu v rytme piesne.	Zladili spev a pohyb do jedného celku?	Bola moja ukážka zrozumiteľná a umožnila som deťom prepájať spev s pohybom?
U2 Zvláda tanečné prvky: chôdzu, chôdzu na špičkách, pochod, prísunový krok dopredu a dozadu, cval bokom, poskoky na jednej nohe a znožmo, točenie na mieste a točenie vo dvojici.	Uplatniť vybrané tanečné prvky v rôznych pohybových formách	Hudobná cesta pohybu Hromadná – Učiteľka púšťa hudbu a zadáva pohybové úlohy: „Podme po špičkách“, „Zatočme sa“, „Skáčeme ako loptička“. Deti reagujú pohybom a postupne kombinujú 2–3 prvky.	Použili zadané tanečné prvky správne a plynulo počas hudby?	Vytvorila som priestor na precvičenie viacerých pohybových foriem s radosťou?
U2 Pri hudobno-pohybových činnostiach uplatňuje kultivovaný pohyb.	Využiť kultivovaný pohyb pri pohybovej interpretácii piesne	Tanec pierka Individuálna – Deti držia pierko a pohybujú sa jemne a ladne v rytme pomalejšej hudby (napr. uspávanka). Sledujú, aby bol pohyb plynulý, tichý a vyjadroval náladu. Učiteľka predvádza, usmerňuje a hodnotí jemnosť prejavu.	Pohybovali sa ladne a plynulo v súlade s hudobným výrazom?	Bola som dostatočným pohybovým vzorom a motivovala som ich k kultivovanému prejavu?
U3 Zvláda prísunový krok do strán (jednokročka, dvojkročka), pérovanie, vytáčanie bokov, podupy, spájanie hry na tele s tanečným prvkom (tleskanie do chôdze či prísunového kroku).	Vytvoriť krátku pohybovú zostavu zloženú z tanečných prvkov	Rytmické kroky Hromadná – Deti sa učia krátku pohybovú zostavu: prísunový krok, pérovanie, tleskanie do rytmu, podupy. Nacvičia ju najprv pomaly, potom v rytme známej piesne. Učiteľka dbá na presnosť krokov a rytmu.	Vykonávali kroky v rytme a správnej technike pohybu?	Viedla som pohyb krok za krokom a zrozumiteľne prepájala pohyb a rytmus?
U3 Zapamätá si sled pohybov v jednoduchej choreografii.	Zopakovať pohybovú sekvenciu podľa vzoru učiteľky	Pamäťový tanec Skupinová – Učiteľka predvedie krátku choreografiu (napr. 6 krokov): pochod, otočka, tleskanie, pérovanie, podup, dvojkročka. Deti si ju najprv zopakujú spolu, potom po skupinkách predvádzajú bez pomoci.	Zapamätali si poradie a kvalitu pohybov choreografie?	Bolo tempo výučby primerané na zapamätanie a upevnenie pohybovej pamäti?

U4 Využíva tanečné prvky v jednoduchých choreografiách.	Vytvoriť krátku choreografiu s využitím známych tanečných prvkov	Tvoríme tanec Skupinová – Deti pracujú v malých skupinách. Vyberú si hudbu a tanečné prvky, ktoré poznajú (prísunový krok, otočka, tleskanie, dupnutie). Spoločne vytvoria 20–30 sekundový tanec a predvedú ho ostatným.	Prepojili tanečné prvky do logického a plynulého celku?	Viedla som ich k tímovej spolupráci a tvorivému využitiu naučených prvkov?
Imituje pohyb v hudobno-pohybových hrách.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Vie imitovať pohyb v hudobno-pohybových hrách so spevom.	Napodobniť pohybový vzor učiteľky počas spevu piesne	Zaspievaj a urob to ako ja Hromadná – Učiteľka spieva jednoduchú pieseň (<i>Maličká som</i>) a pri tom predvádza pohyby: tleskanie, otočka, prikrčenie, kývanie. Deti pohyby napodobňujú. Hra sa niekoľkokrát opakuje.	Napodobnili pohyby v tempe piesne a v správnom poradí?	Bola som pre deti jasným pohybovým vzorom a prispôbila som tempo ich možnostiam?
U2 Zvláda hudobnopohybové hry so spevom, dodržiava v nich jednoduché pravidlá.	Dodržať pravidlá a poradie v hudobnopohybovej hre so spevom	Hudobná reťaz Skupinová – Deti sedia v kruhu. Učiteľka začne jednoduchým pohybom (napr. tleskanie). Ďalšie dieťa pridá nový pohyb, ktorý všetci zopakujú. Hra pokračuje ako reťaz – každý pridáva a všetci opakujú v poradí.	Dodržiavali poradie a pravidlá reťazovej pohybovej hry?	Vytvorila som prostredie, v ktorom deti zvládli sled pohybov s radosťou a sústredením?
U2 Zvláda elementárnu podobu hry na tele.	Rytmicky sprevádzať pieseň hrou na telo	Telo hrá pieseň Hromadná – Deti spievajú pieseň <i>Prší, prší</i> a hrajú rytmus na tele: tleskanie, plieskanie stehien, dupnutie. Učiteľka rytmus ukazuje, deti ho napodobňujú. Potom rytmus vedú aj sami.	Zvládli rytmicky a koordinovane realizovať hru na tele počas piesne?	Ukázala som jasný a jednoduchý rytmus, ktorý si deti vedeli osvojiť?
U3 Zvláda jednoduchý rytmický pohyb.	Vykonávať pravidelný rytmický pohyb v súlade s hudbou	Podme rytmicky Hromadná – Deti sa pohybujú po miestnosti v rytme piesne (<i>Ide, ide vláčik</i>): pochoduujú, tleskajú, dupú. Učiteľka mení tempo – deti sa prispôbujú. Hra rozvíja stabilný rytmus a tempo.	Reagovali pohybom na tempo a rytmus piesne?	Pracovala som s jasným rytmom a prispôbila som činnosť ich vnímaniu tempa?
U3 Zvláda jednoduché pohybové vyjadrenie rytmu.	Napodobniť rytmus piesne pomocou pohybovej frázy	Rytmické telo Skupinová – Deti stoja v rade a napodobňujú pohybovú frázu: plesk – dup – otočka. Učiteľka ju predvedie podľa rytmu piesne, deti ju zopakujú. Potom si vymýšľajú vlastné rytmické pohybové frázy.	Vykonali rytmus pohybom s dôrazom na presnosť a koordináciu?	Viedla som ich k vedomému vnímaniu rytmu cez jednoduché pohybové celky?

U4 Imituje pohyb v hudobno-pohybových hrách.	Imitovať pohyb partnera v rytme hudby v rámci pohybovej hry	Hudobné zrkadlá Skupinová – Deti sa rozdelia do dvojíc. Jedno dieťa v dvojici vedie pohyb (napr. v rytme bubienka), druhé ho napodobňuje ako zrkadlo. Potom sa vymenia. Učiteľka zadáva zmeny tempa a pohybu.	Napodobňovali pohyby partnera s rytmickou presnosťou a sústredene?	Podporila som vnímanie rytmu a spoluprácu prostredníctvom pohybovej imitácie?
--	---	--	--	---

1.6 Hudobno-dramatické činnosti

Vyjadruje piesne, riekanky a hudobné skladby prostriedkami hudobnej dramatiky.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Deklamuje riekanky a spieva piesne v zmenenej farbe resp. v inej dramatickej situácii.	Zmeniť spôsob prednesu riekanky podľa zadanej dramatickej situácie	Kto hovorí riekanku? Hromadná – Deti recitujú riekanku rôznymi hlasmi: ako nahneváný medveď, veselý trpaslík, ustráchaná myška. Učiteľka zadáva situácie a motivuje deti k zmenám hlasovej farby.	Prispôbili deklamáciu dramatickej situácii a typu postavy?	Vytvorila som dostatočne jasný a hravý rámec na zmenu hlasového prejavu?
U1 Vytvára dramatické melodické a rytmické hudobné fragmenty.	Vymyslieť jednoduchú dramatickú hudobnú sekvenciu	Hudobný rozprávač Skupinová – Deti vymyslia krátku hudobnú scénu (napr. prechod lesom): použijú riekanku, rytmus na tele a jednoduchý spev (napr. húkanie sovy, dupanie medveďa). Predvedú ju ostatným ako mini príbeh.	Dokázali spojiť rytmus, hlas a melódiu do dramatického výstupu?	Podporila som ich samostatnú tvorbu a pomohla usporiadať nápady do celku?
U2 Využíva hudobné nástroje na dotvorenie atmosféry v hudobno-dramatických celkoch.	Použiť nástroje na vyjadrenie deja alebo prostredia v dramatickej scénke	Hudba lesa Skupinová – Deti hrajú scénu <i>Prechádzka lesom</i> : použitím nástrojov napodobňujú vtáky (triangel), kroky (bubon). Hrajú podľa deja, ktorý učiteľka rozpráva.	Vybrali vhodné nástroje a hrali ich tak, aby vystihli atmosféru deja?	Bola som nápomocná pri výbere nástrojov a ich prepojení s obsahom príbehu?
U2 Využíva zvukomaľbu pri stvárnení mimohudobného obsahu.	Vytvoriť zvukomaľbu k vybranej situácii alebo prostrediu	Zvuková búrka Hromadná – Deti vytvoria spoločne zvukomaľbu: najprv šepot vetra (ruky), kvapky dažďa (prsty po stole), hrom (tlieskanie), vietor (šušťanie). Učiteľka vedie prechod z ticha do hlasnej búrky a späť.	Dokázali vyjadriť tému pomocou zvukov bez slov?	Viedla som ich k nápaditosti, spolupráci a gradácii zvukov?

U3 Vyjadruje piesne, riekanky a hudobné skladby prostriedkami hudobnej dramatiky.	Stvárniť známu pieseň pomocou pohybu, výrazu a rytmických nástrojov	Pieseň ako scénka Skupinová – Deti si vyberú pieseň a vytvoria k nej dramatickú miniinscenáciu: niekto spieva, iný napodobňuje kohúta, ďalší hrá na bubienok. Učiteľka usmerňuje priebeh a organizáciu.	Spojili spev, pohyb a nástroje do zmysluplného dramatického výrazu?	Umožnila som im vyjadriť hudbu cez dramatické a pohybové prostriedky?
---	---	--	---	---

2. VÝTVARNÁ VÝCHOVA

2.1 Výtvarné činnosti s tvarom na ploche

Skladá tvary a skladaním vytvorí novotvar (nové zobrazenie) a pomenuje ho.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Intuitívne vytvára novotvar skladaním jednoduchých geometrických tvarov.	Poskladať jednoduché tvary bez zámeru a spontánne vytvoriť novotvar	Hra s tvarmi Individuálna – Deti dostanú rôzne geometrické tvary z farebného papiera (štvorce, kruhy, trojuholníky). Voľne ich skladajú na podložku. Potom povedia, čo podľa nich vzniklo (napr. raketa, zviera).	Zložili tvar bez zadania a dokázali ho spontánne pomenovať?	Podporila som voľnú hru a tvorivé pomenovanie výsledku?
U1	Kombinovať základné geometrické tvary pri intuitívnej tvorbe zobrazenia	Tvary ako stavebnica Individuálna – Deti skladajú geometrické výrezy ako dieliky stavebnice. Bez pokynov ich kladú vedľa seba a vytvárajú obraz. Na záver opíšu, čo zložili a čo im to pripomína.	Prejavili fantáziu a samostatne pomenovali vytvorený obraz?	Zabezpečila som dostatok času a podnetov pre spontánnu tvorbu?
U2 Zámerne vytvára novotvar spájaním nefiguratívnych (geometrických a amorfných) tvarov. Vytvorený novotvar nazve.	Vytvoriť nový objekt z viacerých tvarov s jasným zámerom	Zvláštna bytosť Individuálna – Deti dostanú geometrické aj amorfné tvary. Ich úlohou je zložiť z nich nový tvor alebo predmet. Pomenujú ho a rozprávajú, čo vie, kde žije, ako sa správa.	Vytvorili novotvar so zámerom a vedeli ho pomenovať aj opísať?	Podporila som fantáziu a jazykové vyjadrenie detí?
U2	Zložiť tvar na tému a popísať jeho časti	Mesto z tvarov Skupinová – Deti skladajú domy, veže, autá z farebných geometrických a voľných tvarov. Každé dieťa pomenuje svoj výtvar: „Toto je hasičská stanica“, „Toto je lietajúce auto“.	Zložili tvary podľa zadanej témy a vedeli ich pomenovať?	Usmernila som ich k zámernej tvorbe, ale zachovala tvorivú slobodu?

U3 S vytvoreným novotvarom manipuluje a vytvára nové zobrazenia. Vytvorený novotvar charakterizuje.	Rozobrať a znova zložiť pôvodný tvar do iného zobrazenia a opísať rozdiel	Zmeň tvar! Skupinová – Deti zložia obrazec (napr. loď), potom ho rozoberú a z rovnakých dielov vytvoria nový (napr. rybu). Diskutujú: „Čo je rovnaké? Čo sa zmenilo?“	Dokázali upraviť tvar a vyjadriť rozdiely medzi dvoma verziami?	Podporila som premýšľanie o vlastnostiach tvarov a práci s nimi?
U4 Skladá tvary a skladaním vytvorí novotvar (nové zobrazenie) a pomenuje ho.	Vytvoriť originálny novotvar skladaním rôznych tvarov a pomenovať ho	Môj vynález Individuálna – Deti si vyberú z rôznych tvarov a zložia nový predmet (napr. stroj, dopravný prostriedok, lietajúci dom). Vymyslia mu názov a opíšu jeho funkciu.	Pomenovali výtvar podľa vlastnej predstavy a vyjadrili jeho význam?	Podporila som ich tvorivosť a schopnosť vyjadriť nápad slovne aj výtvarne?
Vystrihuje časti obrázkov.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Spontánne strihá papier na menšie časti.	Strihať papier bez určeného tvaru a vytvoriť náhodné útržky	Striháme na kúsky Individuálna – Deti dostanú pruhy farebného papiera a nožnice. Voľne ich strihajú na menšie kúsky bez obmedzenia. Pozorujú, čo vzniká, môžu kúsky nalepiť ako mozaiku.	Strihali papier spontánne a pracovali s vytvorenými kúskami?	Podporila som bezpečnú manipuláciu a slobodnú tvorbu bez tlaku na výsledok?
U1	Experimentovať so strihaním rôznych tvarov bez predlohy	Strihanie oblúkov a zúbkov Individuálna – Deti dostanú farebný papier a učiteľka predvedie, ako sa dá strihať oblúk, vlnka, zúbky. Deti skúšajú napodobniť a tvoria rôzne efekty.	Skúšali rôzne druhy strihov a pozorovali výsledný efekt?	Ukázala som techniku a zároveň ponechala voľnosť pri realizácii?
U2 Vystrihuje predkreslené tvary.	Vystrihnúť jednoduchý tvar podľa predkreslených línií	Farebný kvietok Individuálna – Deti dostanú papier s predkresleným kvetom (napr. veľký okrúhly stred a 4–5 lupienkov). Každý tvar vystrihnú, nalepia na podklad a vytvoria kvet.	Dodržiavali obrys pri strihaní a pracovali presne?	Prispôsobila som náročnosť tvaru schopnostiam detí?
U2	Vystrihnúť rôzne časti obrázka ako súčasť tvorby	Šaty pre bábijku Individuálna – Deti dostanú šablónu postavičky a rôzne predkreslené kúsky oblečenia (šaty, nohavice, klobúk). Vystrihnú a nalepia oblečenie podľa vlastného výberu.	Vystrihli a použili tvary ako súčasť tvorby väčšieho celku?	Ponúkla som deťom rôzne možnosti výberu a kreatívne riešenie?
U3 Vystrihuje predkreslené tvary podľa obrysu.	Vystrihnúť tvar presne podľa obrysu so zreteľom na líniu	Zvieratká z džungle Individuálna – Deti dostanú predkreslené zvieratá (lev, opica,	Strihali presne podľa obrysu a vytvorili celistvý obrázok?	Viedla som deti k precíznosti, ale bez stresu z výsledku?

		slon), ktoré vystrihujú podľa tvaru. Potom ich nalepia do prostredia džungle na podklad.		
U4 Vystrihuje časti obrázkov.	Vystrihnúť konkrétne časti z väčšieho obrázka a vytvoriť nový celok	Koláž z časopisu Individuálna – Deti dostanú staré časopisy a vyberajú si obrázky častí (napr. oči, ústa, predmety). Tie vystrihujú a skladajú do vtipných či zaujímavých koláží (napr. dom so zubami, mačka s okuliarmi).	Vystrihli konkrétne časti a tvorivo ich použili v novom celku?	Vytvorila som priestor pre tvorivú kombináciu a manipuláciu s obrázkovými prvkami?
Spája časti obrázkov lepením.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Spontánne pripevní tvary na ploche lepením.	Prilepiť vybraný tvar na podklad podľa vlastného výberu	Lepíme, ako nás napadne Individuálna – Deti dostanú rôznofarebné papiere a lepidlo. Voľne lepia útržky na výkres bez určeného zámeru. Učiteľka sleduje záujem o techniku a manipuláciu.	Vyberali si tvary a spontánne ich lepili na plochu?	Vytvorila som podnetné a bezpečné prostredie na prvé skúsenosti s lepidlom?
U1	Prilepiť viaceré farebné tvary bez zadania konkrétneho cieľa	Dúhový koberec Individuálna – Deti majú k dispozícii pásy papiera rôznych farieb. Nalepujú ich vedľa seba podľa ľubovôle. Pozorujú, čo vzniká, učiteľka kladie otázky typu: „Čo ti to pripomína?“	Užívali si lepenie a zapájali sa bez potreby konkrétneho vzoru?	Podporila som slobodu výtvarného vyjadrenia bez očakávania výsledku?
U2 Zámerne umiestňuje tvary na ploche a pripevní ich lepením.	Zostaviť obrazec z tvarov a prilepiť ich podľa vlastného zámeru	Tancujúce postavy Individuálna – Deti dostanú diely tela (hlava, ruky, nohy, trup) z farebného papiera. Zostavujú ich a lepia tak, aby vytvorili postavu v pohybe.	Umiestnili časti podľa vlastnej predstavy a vytvorili celok?	Umožnila som individuálny prístup a fantáziu pri tvorbe postáv?
U2	Prilepiť geometrické tvary do zámernej kompozície	Domčeky na kopci Individuálna – Deti majú trojuholníky (strechy), štvorce (domy), pruhy (komíny). Usporiadajú ich na podklad, nalepia a dotvoria pastelom prostredie.	Lepili tvary zámerne a vytvorili konkrétny výjav?	Bola kompozícia dostatočne otvorená pre tvorivé riešenia?
U3 – Spája časti obrázkov lepením.	Zostaviť časti obrázka a spojiť ich do celku lepením	Rozstrihané zvieratká Individuálna – Deti dostanú rozstrihaný obrázok zvieratka (4–5 častí). Úlohou je poskladať ho a správne prilepiť na podklad.	Dokázali usporiadať časti a nalepiť ich tak, aby vznikol celok?	Poskytla som deťom priestor na samostatné skladanie a spätnú kontrolu?

U3	Kombinovať a lepiť rôzne časti do novej kompozície	Mimozemšťania z častí Individuálna – Deti si vyberajú jednotlivé časti tváre, tela a končatín z predpripravených tvarov. Lepia ich tak, aby vytvorili vymyslenú postavu.	Kombinovali časti tvorivo a bez obáv z „chyby“?	Viedla som ich k slobodnému výberu a hodnoteniu vlastného výsledku?
Dotvára tvary kresbou (maľbou) a pomenuje výsledok.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Dotvára tvary čmáraním.	Čmárať po vytlačenom alebo namaľovanom tvare a dotvoriť ho podľa vlastnej predstavy	Zamotané vlasy Individuálna – Deti dostanú papier s veľkým obrysom hlavy bez vlasov. Úlohou je čmáraním vytvoriť účes – vlny, slučky, klobk. Používajú pastelky, voskovky alebo fixky.	Čmárali vo vyznačenej ploche a pridávali prvky podľa predstavy?	Viedla som deti k slobodnému prejavu bez korekcií ich výtvoru?
U1	Čmárať v rámci tvaru rôznymi čiarami a farbami	Čarovné vajíčko Individuálna – Na výkrese je vytlačený oválny tvar vajíčka. Deti ho vyplnia čiarami, špirálami, vlnkami, kombinujú rôzne farby a smery.	Vyplnili tvar spontánnym čmáraním a bavili sa pri tom?	Podporila som ich fantáziu bez hodnotenia estetického výsledku?
U1	Spojiť čmáraním viaceré prvky do jedného výjavu	Zvieratká v kletke Individuálna – Deti majú niekoľko nalepených tvarov (napr. kruhy ako hlavy zvierat). Čmáraním vytvárajú telá, nohy, chvosty, fúzy... Dotvárajú výjav.	Dokreslili rôzne časti podľa vlastnej predstavy a pomenovali ich?	Umožnila som im tvorivo doplniť obrázok bez presného vzoru?
U2 Dotvára tvary kresbou (maľbou) a pomenuje výsledok.	Dokresliť danému tvaru ďalšie časti a pomenovať, čo vytvorilo	Z čoho vznikne zvieratko? Individuálna – Deti dostanú tvar (napr. koleso). Podľa fantázie ho dokreslia na ježka, slimáka, lienku alebo inú bytosť. Na záver povedia, čo to je.	Dokreslili tvar a dali mu význam podľa vlastného zámeru?	Vytvorila som podmienky pre individuálnu interpretáciu a pomenovanie?
U2	Použiť kresbu alebo maľbu na dotvorenie zadaného tvaru do celku	Kruh ako svet Individuálna – Deti majú na papieri kruh. Ten sa stáva zemeguľou, tanierom, balónom... Deti ho dokreslia a následne predstavia ostatným.	Dotvorili tvar do konkrétneho výjavu a opísali ho?	Povzbudila som ich, aby sa s dielom podelili a pomenovali ho?
U2	Kombinovať kresbu s farbami a pomenovať výsledok	Maľujeme mimozemšťana Individuálna – Deti dostanú oválny tvar a dokresľujú mu oči, ústa, uši, nohy... Následne si mimozemšťana pomenujú a vymyslia mu meno či vlastnosti.	Dokreslili tvar podľa vlastnej predstavy a pridali k nemu význam?	Vytvorila som bezpečný priestor pre fantáziu a pomenovanie?

Dopĺňa (spresňuje) neurčitý tvar.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Na základe asociácií priraduje neurčitému tvaru význam.	Priradiť význam tvaru podľa vlastnej predstavivosti	Čo mi to pripomína? Individuálna – Učiteľka dá deťom náhodne pokreslený papier (škvrny, čiary). Deti si ho obzerajú a hovoria, čo v ňom vidia: „Tu je ryba!“, „To je ucho!“.	Priradzovali tvarom významy na základe vlastnej fantázie?	Vytvorila som uvoľnenú atmosféru na zdieľanie asociácií?
U1	Rozpoznať známy predmet alebo postavu v neurčitom útvere	Pozeráme sa do mrakov Hromadná – Učiteľka premieta fotografie alebo kresby s neurčitými tvarmi (napr. škvrny, obláčky). Deti hádajú, čo im pripomínajú. Diskutujú v skupine.	Vnímali neurčité tvary ako konkrétne objekty a dokázali to slovne vyjadriť?	Vytvorila som priestor pre spoločné hľadanie a počúvanie iných?
U1	Pomenovať, čo vidí v tvare, bez zadania	Maľujeme náhodou Individuálna – Deti kvapnú na výkres atrament alebo farbu, preložia ho a vznikne náhodný tvar. Následne hovoria, čo vidia, a ten tvar pomenúvajú.	Pomenovali tvar podľa vlastnej asociácie a vyjadrili svoju predstavu?	Povzbudila som k voľnému prejavu bez hodnotenia správnosti?
U2 Dopĺňa (spresňuje) neurčitý tvar.	Dokresliť neurčitý tvar podľa vlastnej predstavy do konkrétneho výjavu	Z farebnej škvrny obrázok Individuálna – Učiteľka pripraví papiere s farebnými škvrnami (akvarel, tempera). Deti ich dokresľujú na postavy, zvieratá, veci. Výsledok pomenúvajú.	Dokreslili tvar a vytvorili novú významovú formu?	Podporila som tvorivosť a schopnosť meniť neurčité na konkrétne?
U2	Premeniť náhodný tvar na konkrétny objekt výtvarným doplnením	Kto býva v škvrne? Individuálna – Deti dostanú škvrnu. Dotvárajú ju kresbou tak, že z nej vznikne napr. domček, postava, tvár. Rozprávajú, čo vytvorili.	Vytvorili konkrétny obraz z neurčitého tvaru a dali mu význam?	Viedla som ich k premene náhody na vlastný zámer?
U2	Doplniť tvar tak, aby z neho vznikol príbeh	Škvorna rozpráva Individuálna – Deti dostanú náhodný tvar a majú ho dotvoriť do obrázka, ktorý bude niečo „hovoriť“ (napr. príšerka, čo sa bojí, alebo auto, ktoré ide do školy).	Dokreslili tvar do výjavu s dejom a pomenovali jeho význam?	Vytvorila som dostatočne kreatívne prostredie na prepojenie výtvarného prejavu a príbehu?

2.2 Výtvarné činnosti s tvarom v priestore

Modeluje tvary z mäkkej modelovacej hmoty.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Spontánne tvaruje modelováciu hmotu miesením, gúľaním a valkaním a vytvára jednoduché priestorové tvary (guľu, placku a tenký valček).	Vytvoriť základné tvary z modelovacej hmoty spontánnym tvarovaním	Modelovacia hostina Individuálna – Deti dostanú farebnú plastelínu a formičky. Miesia, gúľajú a valkajú podľa vlastného výberu. Vznikajú „placky“, „guličky“, „klobásky“, ktoré nazývajú jedlami na hostine.	Vytvárali základné tvary a pomenúvali ich podľa svojej predstavy?	Umožnila som voľnú tvorbu bez tlaku na výsledok a sledovala motorické zručnosti?
U1	Manipulovať s hmotou spontánne a rozlišovať tvary hmatom	Čo je ukryté v ruke? Individuálna – Deti zatvoria oči a hmatom skúmajú pripravené tvary z plastelíny (guľa, valček, placka). Následne ich skúšajú sami vytvoriť.	Vnímali rozdiely medzi tvarmi a vytvárali ich podľa vlastnej skúsenosti?	Viedla som deti k zmyslovému skúmaniu materiálu a podporila hmatové vnímanie?
U2 Z tenkého valčeka z mäkkej modelovacej hmoty vytvára jednoduché tvary.	Modelovať tvar z tenkého valčeka a použiť ho v priestorovej kompozícii	Hadí park Individuálna – Deti z valčeka formujú hady, ktoré stočia, natiahnu, prekrížia a usporiadajú ich na podložku ako bludisko alebo cestu.	Dokázali vytvoriť a manipulovať s valčkami tak, aby vznikli rôzne formy?	Vytvorila som prostredie pre opakovanie jemnomotorickej činnosti s cieľom?
U2	Modelovať a spájať tenké valčky do celku	Slimačia rodina Individuálna – Deti vytvárajú valčky, ktoré stočia do ulity a doplnia guľôčku ako teličko. Slimákov môžu ozdobiť a porovnať.	Spájali tvary zámerne a vytvárali z nich konkrétne objekty?	Podporila som tvorivé prepojenie techniky s konkrétnym výjavom?
U3 Z mäkkej modelovacej hmoty vytvára jednoduché figurálne tvary (ľudská figúra, zviera) konštruovaním.	Vymodelovať postavičku z viacerých častí a spojiť ich do celku	Modelujeme kamarátov Individuálna – Deti formujú hlavu, trup, ruky a nohy z jednotlivých dielov a skladajú z nich postavičku – kamarátku, seba alebo niekoho známeho.	Vytvorili figurálny tvar z viacerých častí a pomenovali ho?	Umožnila som deťom modelovať samostatne a podporila ich v kompozícii?
U3	Vymodelovať figurálny tvar podľa vzoru alebo predstavy	Zvieratka z farmy Individuálna – Deti si vyberú zviera (napr. mačka, prasiatko). Vytvárajú z častí telo, končatiny, uši, chvost. Skladajú ich do celku a upravujú.	Modelovali konkrétny tvar z viacerých prvkov s cieľom vytvoriť figúru?	Vytvorila som inšpiratívne podnety a sledovala technickú zručnosť detí?

U4 Modeluje tvary z mäkkej modelovacej hmoty.	Kombinovať rôzne modelovacie techniky (gúľanie, stláčanie, spájanie) pri tvorbe tvaru	Fantazijné stromy Individuálna – Deti vytvárajú kmeň, korunu, ovocie, listy, kvety... Strom môže mať fantazijné farby a tvary. Kombinujú techniky.	Využívali rôzne techniky modelovania a prepájali ich do celku?	Podporila som tvorivý rozvoj a technickú pestrosť práce s hmotou?
Skladá, spája z rôznych materiálov priestorovú zostavu, pomenuje ju.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Z hotových prvkov skladá jednoduchý objekt alebo architektúru bez fixovania lepením.	Poskladať z pripravených predmetov jednoduchý objekt bez lepenia	Domčeky z krabičiek Individuálna – Deti majú rôzne prázdne škatule, kocky, roľky. Skladajú z nich domčeky, veže alebo celé ulice. Nelepia, iba ukladajú.	Používali diely zámerne a vytvárali stabilný tvar bez fixácie?	Podporila som priestorovú predstavivosť bez zásahov do výsledku?
U1	Kombinovať rôzne materiály pri tvorbe objektov ukladáním	Mesto zo stavebnice a prírodnín Skupinová – Deti kombinujú kocky, kamienky, špajle, látku a stavajú dedinku alebo park. Všetko sa len kladie, nič sa nelepí.	Spolupracovali pri vytváraní spoločného objektu bez fixácie materiálu?	Viedla som deti k spolupráci a rešpektovaniu nápadov druhých?
U2 Z hotových prvkov skladá jednoduchý objekt alebo architektúru a spája ich lepením.	Spojiť diely do priestorového objektu pomocou lepidla	Rozprávkový zámok Individuálna – Deti majú pripravené tvarované diely (veže, múry, brány). Pomocou lepidla z nich vytvárajú vlastný zámok.	Dokázali spájať diely presne a vytvoriť z nich nový celok?	Podporila som ich v plánovaní aj realizácii zámeru?
U2	Vytvoriť jednoduchý objekt z rôznych materiálov s použitím lepenia	Mačka z roliek Individuálna – Deti majú papierové roľky, ktoré lepia ako telo. Pridávajú hlavu, chvost a uši z papiera, fixujú ich. Na konci povedia, čo vytvorili.	Spojili rôzne prvky do jedného objektu a pomenovali ho?	Poskytla som dostatok času a materiálu na dokončenie celku?
U3 Podľa inštrukcií učiteľky skladá jednoduché papierové skladačky.	Poskladať papierový objekt podľa slovnej inštrukcie	Záložka do knihy Individuálna – Učiteľka krok za krokom vedie deti pri skladaní trojuholníkovej záložky z papiera. Deti zdobia, dávajú jej meno a účel.	Dodržovali inštrukcie a vedeli samostatne záložku dokončiť?	Formulovala som pokyny zrozumiteľne a primerane veku?
U3	Kombinovať skladanie a zdobenie do jedného výtvoru	Papierový domček Individuálna – Deti podľa pokynov skladajú domček z papiera. Potom dolepia strechu a dotvoria okná a dvere.	Spojili zručnosť skladania s kreativitou a pomenovali výtvor?	Poskytla som primeranú pomoc a rešpektovala tempo detí?

U4 Skladá, spája z rôznych materiálov priestorovú zostavu, pomenuje ju.	Vytvoriť originálnu priestorovú kompozíciu spájaním rôznych materiálov	Socha z pokladov Individuálna – Deti si vyberajú z rôznych materiálov (špagát, látky, rolky, kocky, papier) a vytvoria „sochu“, ktorú predstavujú a pomenujú (napr. „Tancujúci obor“).	Dokázali kombinovať materiály a vytvoriť priestorový výtvar s významom?	Vytvorila som priestor na originálne riešenia bez zásahov do výberu materiálu?
---	--	---	---	--

2.3 Výtvarné činnosti s farbou

Pomenuje základné a zmiešané farby.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Nazve a priradí farby k predmetom vo svojom okolí.	Priradiť farbu k známemu predmetu zo svojho okolia	Farby okolo nás Hromadná – Učiteľka drží v ruke farebné papiere, deti hovoria, čo má túto farbu: „Červená – jahoda“, „Zelená – tráva“. Potom ukazujú na predmety v triede.	Priradzovali farby k predmetom a zapájali sa do činnosti?	Viedla som deti k aktívnemu pozorovaniu a pomenovaniu farieb v prostredí?
U1	Pomenovať farbu známeho objektu a vybrať rovnakú farbu z ponuky	Zvieratká a farby Individuálna – Deti dostanú kartičky so zvieratkami. Hľadajú a prikladajú k nim farbu, ktorá sa k nim hodí (napr. líška – oranžová).	Spoznávali farby na základe známych objektov a vyberali ich zámerne?	Zohľadnila som individuálne tempo a záujmy pri práci s farbou?
U2 Rozlišuje základné a zmiešané farby.	Rozlíšiť a pomenovať základné farby	Základné farby v kockách Individuálna – Deti triedia farebné kocky do skupín: modré, červené, žlté. Učiteľka pomenuje, že sú to základné farby.	Rozlíšili základné farby a vedeli ich pomenovať pri triedení?	Vysvetlila som pojmy jasne a podporila názorným materiálom?
U2	Porovnať základné a zmiešané farby pri praktickej činnosti	Čarovné miešanie farieb Skupinová – Deti miešajú základné farby (napr. žltú a modrú) temperami. Sledujú, aká zmiešaná farba vznikne. Potom ju pomenujú.	Porozumeli vzniku zmiešaných farieb a pomenovali ich?	Pripravila som vhodné pomôcky a nechala deti objavovať?
U3 Rozlišuje svetlé a tmavé farby.	Triediť farby podľa svetlosti a pomenovať rozdiel	Denné a nočné farby Skupinová – Deti rozdeľujú farby na „denné“ (svetlé – žltá, biela, ružová) a „nočné“ (tmavé – modrá, čierna, tmavozelená). Tvorili koláže z vystrihnutých kúskov papiera.	Triedili farby podľa svetlosti a pomenovali rozdiel?	Viedla som deti k vnímaniu odtieňov a vytváraniu vlastných kategórií?

U4 Pomenuje základné a zmiešané farby.	Pomenovať farby vzniknuté miešaním a použiť ich vo vlastnej tvorbe	Moja paleta Individuálna – Každé dieťa má paletu so základnými farbami. Mieša si vlastné odtiene a pomenuje ich (napr. „morská modrá“, „jahodová červená“). Výsledkom je obrázok s použitím týchto farieb.	Dokázali pomenovať aj zmiešané farby a používať ich vo výtvarnej činnosti?	Podporila som individuálnu tvorivosť a rozvoj farebnej predstavivosti?
Ovláda základy miešania farieb.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Experimentuje so základnými farbami.	Skúmať, čo sa stane s farbami po ich zmiešaní	Farby v pohybe Individuálna – Deti kvapnú na výkres žltú a modrú vodovku, následne fúkajú slamkou alebo otáčajú papierom. Sledujú, ako sa farby premiešavajú.	Pozorovali deti zmeny farieb pri experimente a vyjadrili, čo videli?	Vytvorila som prostredie na slobodný pokus a objavovanie bez hodnotenia?
U1	Kombinovať základné farby bez cieľa vytvoriť konkrétny odtieň	Maľovanie prstami Individuálna – Deti prstami miešajú na papieri červenú, žltú a modrú farbu bez inštrukcie. Sledujú, čo sa stane. Následne hovoria, čo vzniklo.	Zapájali sa deti spontánne do miešania a komentovali výsledky?	Povzbudila som ich k experimentu a vnímala ich proces tvorby?
U2 Zámerne mieša základné farby a vytvára zmiešané.	Miešať dve základné farby a pomenovať vzniknutý odtieň	Farebný kuchár Individuálna – Deti miešajú „recepty na farby“: žltá + modrá = zelená, červená + žltá = oranžová. Miešajú tempery na palette, lepia farebné štítky ako výsledok.	Vedeli zámerne spojiť farby a pomenovať vzniknuté farby?	Poskytla som priestor aj vizuálnu podporu pre lepšie porozumenie?
U2	Použiť zmiešanú farbu pri vlastnej výtvarnej činnosti	Maľovanie s miešanými farbami Individuálna – Po krátkom pokuse s miešaním deti vytvárajú obrázok, v ktorom použijú vlastnoručne zmiešané farby.	Použili deti zmiešané farby v tvorbe zámerne a samostatne?	Viedla som deti k využitiu nových poznatkov v praktickej tvorbe?
U3 Základné a zmiešané farby zosvetľuje a stmavuje.	Miešať farby so svetlou (bielou) a tmavou (čiernou) a sledovať zmenu odtieňa	Zmena nálady Skupinová – Deti miešajú napr. modrú s bielou, potom s čiernou. Vytvorí koláž, kde každá farba vyjadruje inú náladu.	Vnímali deti rozdiel medzi zosvetlenou a stmavenou farbou?	Vysvetlila som proces dostatočne názorne a podporila pomenovanie pocitov?
U4 Pozná základy miešania farieb.	Vysvetliť, ako vznikne konkrétna farba zmiešaním iných farieb	Farebný výskumník Individuálna – Deti si vyberú farbu (napr. fialovú) a hľadajú, ako ju vytvoriť. Kombinujú, skúšajú, overujú, porovnávajú. Na konci hovoria:	Vedeli pomenovať spôsob vzniku farby a pracovali systematicky?	Podporila som výskumný prístup a samostatnosť pri objavovaní?

		„Fialovú som spravil z...“		
Ovláda niekoľko techník maľovania.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Maľuje prstovými farbami.	Vytvoriť farebné plochy a tvary pomocou prstov a dlaní	Maľovanie rukami Individuálna – Deti maľujú výjav zo záhrady alebo lesa prstami a dlaňami. Skúšajú otláčanie, ťahanie prstom, jemné miešanie farieb na papieri. Sledujú, ako sa menia tvary a farby pod ich rukami.	Vytvárali deti farebné stopy rôznymi časťami ruky a spontánne ich pomenovali?	Podporila som zmyslové vnímanie a neobmedzovala deti v prejave?
U2 Maľuje suchým pastelom, kriedami, pastelkami a fixkami.	Kombinovať kresliace techniky na vytvorenie výtvarného zámeru	Farebný trh Individuálna – Deti kreslia pastelmi, kriedou a fixkami obrázok trhoviska. Zisťujú, ako sa líšia stopy nástrojov (hrubé/jemné, výrazné/nepriehľadné), dopĺňajú detaily iným materiálom.	Využili deti rôzne výtvarné nástroje a kombinovali ich podľa potreby?	Umožnila som deťom experimentovať s materiálmi a podnietila tvorivosť?
U2 Maľuje lazúrnymi (akvarelovými) farbami.	Vytvoriť obraz jemnými, priesvitnými vrstvami akvarelu	Tichá obloha Individuálna – Deti pracujú s akvarelovými farbami a veľkým štetcom. Maľujú oblohu s prechodmi, hrajú sa s riedením a vrstvením farieb. Porovnávajú účinok silnej a slabej vrstvy.	Pracovali deti s riedenou farbou zámerne a sledovali efekt?	Vysvetlila som prácu s vodou a ukázala príklady lazúrneho efektu?
U2 Maľuje pastóznymi farbami.	Vytvoriť obraz hrubou vrstvou farby s využitím štruktúry	Textúra lesa Individuálna – Deti nanášajú temperu alebo hustú akrylovú farbu špachtľou, štetcom či prstom. Vytvárajú lesné stromy alebo kmene so štruktúrou. Pozorujú rozdiel oproti riedkej farbe.	Vyjadrovali deti textúru pastóznou farbou a objavovali jej účinok?	Podporila som zmyslové vnímanie a zvolila vhodnú tému pre štruktúru?
U3 Správne používa maliarske nástroje.	Použiť štetec, paletu a vodu podľa zásad správnej techniky	Škola maliarov Individuálna – Deti si pripravujú pracovné miesto, zvolia štetce, rozmiešajú farby a maľujú obrázok podľa zadania. Učiteľka názorne ukazuje správne držanie a čistenie nástrojov.	Dodržiavali deti správnu techniku a poriadok pri práci?	Viedla som deti jasne k hygienickému a správne použitiu pomôcok?
U4 Ovláda niekoľko techník maľovania.	Kombinovať rôzne výtvarné techniky v jednom výstupe	Maľovanie ako umelec Individuálna – Deti si vyberú tému (napr. „Moje miesto“) a použijú aspoň tri rôzne techniky: akvarel, pastel, fixky. Vysvetľujú, čo ktorou technikou chceli vyjadriť.	Vybrali si deti techniky vedome a vedeli zdôvodniť svoje rozhodnutie?	Podporila som samostatnosť pri výbere techník a vytvorila priestor na vyjadrenie zámeru?

Farbami vyjadruje pocity.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Pocity priradí ku farbe.	Priradiť základnú farbu k vyjadrenému pocitu	Farba pocitu Individuálna – Deti počúvajú krátky príbeh o pocitoch (napr. „keď som smutný“, „keď sa teším“) a vyberajú farbu, ktorá sa k nemu hodí. Potom kreslia alebo vyfarbujú len danou farbou.	Dokázali deti priradiť farbu k pocitu podľa vlastného vnímania?	Vytvorila som bezpečné prostredie na slobodné emocionálne vyjadrenie?
U1	Vybrať farbu podľa aktuálnej nálady	Akú mám náladu? Individuálna – Deti si vyberú jednu farbu podľa toho, ako sa dnes cítia, a namaľujú ňou obrazec (napr. veľký kruh, domček, vlnu). Môžu vysvetliť, prečo si ju vybrali.	Vybrali si deti farbu spontánne a vedeli ju spojiť so svojím pocitom?	Dala som deťom dostatok času a nehodnotila som ich výber?
U1	Priradiť farbu k výrazu emócie v dramatizácii	Hráme sa na pocity Hromadná – Deti napodobňujú emócie (napr. hnev, radosť, strach) pomocou tváre a pohybu. Potom vyberú farbu, ktorá podľa nich vystihuje daný pocit, a vyfarbia ňou postavu.	Reagovali deti na emócie pohybom a spontánne vybrali farbu?	Zabezpečila som veku primeranú dramatizáciu a rôzne možnosti výberu?
U2 Farbami vyjadrí pocit.	Vyjadriť emóciu prostredníctvom farebnej plochy	Búrka vo mne Individuálna – Deti si vyberú farby, ktoré vystihujú ich silnú emóciu (hnev, radosť, strach) a veľkými ťahmi ich rozotierajú na výkres. Pracujú štetcom, hubkou alebo rukou.	Vyjadrili deti emóciu farbou bez potreby konkrétneho tvaru?	Podporila som výtvarnú expresiu a nezasahovala do tvorby?
U2	Vyjadriť zmenu nálady kombináciou farieb	Zmeny nálady Individuálna – Deti maľujú na výkres dve plochy – v prvej znázorňujú „keď som smutný“, v druhej „keď som šťastný“. Vyberajú farby podľa seba a rozprávajú, prečo.	Dokázali deti použiť kontrastné farby na vyjadrenie rôznych nálad?	Umožnila som deťom reflexiu a porozumenie ich farebných volieb?
U2	Použiť farebné kontrasty na vyjadrenie napätia alebo pokoja	Farba príbehu Skupinová – Deti počúvajú príbeh (napr. o lesnej búrke a slnečnom ráne) a rozdelia sa do dvoch skupín. Jedna vytvára výjav búrky, druhá pokojný les – len pomocou farieb.	Zvládli deti použiť farebné kontrasty vedome na vyjadrenie deja?	Viedla som deti k tomu, aby pracovali spoločne a rešpektovali tému?
Hravo experimentuje s farbami.				

Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Experimentuje s farbami na základe podnetu učiteľky.	Pokúsiť sa kombinovať farby podľa vzoru učiteľky	Farebný chvost Individuálna – Učiteľka ukáže kombináciu dvoch farieb (napr. modrá + žltá). Deti dostanú výkres s obrázkom vtáčika bez chvosta a do chvosta maľujú podobné farebné kombinácie.	Napodobnili deti kombináciu farieb a skúšali ich premiešavať?	Zadala som zrozumiteľný podnet a ponechala priestor pre variáciu?
U1	Meniť intenzitu farby vodou alebo vrstvením	Čarovanie so štetcom Individuálna – Deti si namočia štetec do farby a skúšajú rôzne množstvo vody. Pozorujú, čo sa zmení. Následne porovnávajú „silnú“ a „slabú“ farbu na výkrese.	Všimli si deti rozdiel medzi riedenou a koncentrovanou farbou?	Vytvorila som bezpečné podmienky na pokusy bez tlaku na výtvor?
U1	Objaviť farebný efekt pri otláčaní rôznych povrchov	Farby a veci Individuálna – Deti skúšajú otláčať do tempery rôzne predmety (hubka, list, alobal, sieťka). Potom preniesú odtlačok na výkres a sledujú vzor aj farebný efekt.	Zisťovali deti rozdiely v odtlačkoch a zaujali ich výsledky?	Ukázala som techniku a motivovala k vlastnému objavovaniu?
U2 Hravo experimentuje s farbami.	Kombinovať netradičné pomôcky na maľovanie	Maľovanie bez štetca Individuálna – Deti maľujú len pomocou netradičných nástrojov: vatová tyčinka, kuchynská špachtľa, prst, kartón. Porovnávajú, ako sa líši stopa, miešanie, sila farby.	Skúšali deti viacero nástrojov a rozlišovali výsledný efekt?	Podporila som zvedavosť a nehodnotila výsledný „obrázok“?
U2	Experimentovať s miešaním farieb	Tancujúce farby Individuálna – Deti kvapnú farby na výkres a fúkajú ich slamkou. Sledujú, ako sa farby spájajú a pohybujú. Pomenúvajú, čo im to pripomína.	Vnímali deti pohyb farby a vyjadrovali svoje asociácie?	Nechala som deťom voľnosť v interpretácii a rozprávaní o výsledku?
U2	Skúmať farebné kontrasty cez vrstvenie a prekrytie	Farebný dáždnik Individuálna – Deti maľujú farebný dáždnik pomocou rôznych vrstiev farieb (napr. najprv žltá, potom modrá cez šablónu). Sledujú, ako sa farby miešajú a čo vzniká.	Pozorovali deti výsledok vrstvenia farieb a pomenovali zmeny?	Zvolila som vhodnú tému a umožnila prácu s viacerými vrstvami?

2.4 Spontánny výtvarný prejav

Výtvarne vyjadruje svoje predstavy o svete.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka

U1 Kreslí čmáranice.	Zachytiť spontánnu kresbu bez konkrétneho zámeru	Farebný tanec ceruziek Individuálna – Deti si vyberú viacero pasteliek a voľne nimi kreslia po veľkom papieri. Môžu ich striedať, pracovať oboma rukami alebo pri hudbe. Výsledok si môžu pomenovať (napr. „víchrice“, „vlny“).	Prejavovali deti záujem o čiaru a farbu, aj keď nešlo o konkrétny obraz?	Nehodnotila som výsledok, ale podporila som radosť z procesu?
U2 Zobrazuje izolované predstavy.	Vytvoriť výtvarné zobrazenie jednej konkrétnej predstavy	Môj dom Individuálna – Deti kreslia alebo maľujú iba dom, ako si ho predstavujú. Môžu použiť pastelky, voskovky, vodové farby. Sústreďujú sa len na jeden prvok – nemusia zobrazovať okolie.	Vyjadřili deti svoju predstavu o dome bez potreby ďalších prvkov?	Nezasahovala som do výberu farieb a tvarov a podporila som samostatnosť?
U2	Zachytiť konkrétnu predstavu o obľúbenom zvieratku	Moje zvieratko Individuálna – Deti kreslia jedno zviera, ktoré majú rady. Môžu ho obkresliť, vymaľovať, dotvoriť detailmi (napr. oči, labky). Rozprávajú, čo zvieratko robí a kde býva.	Dokázali deti zobraziť svoju predstavu jedného zvieratka a rozprávať o ňom?	Podporila som slovné vyjadrenie predstavy pri výtvarnej činnosti?
U3 Vyjadruje súvislosti a vzťahy medzi zobrazenými prvkami.	Zobrazíť situáciu, v ktorej postavy niečo robia	Na ihrisku Individuálna – Deti kreslia scénu z ihriska – ľudí, ktorí sa hrajú, šmykačku, loptu, lavičku. Učiteľka sa pýta, čo kto robí, a povzbudzuje deti, aby znázornili vzťahy (napr. vedľa, za, spolu).	Vyjadřili deti činnosť a súvislosti medzi objektmi na obrázku?	Viedla som deti otázkami k tomu, aby zvažovali vzťahy a dianie?
U3	Zobrazíť vzťah medzi objektom a prostredím	Môj strom a ročné obdobie Individuálna – Deti si vyberú strom a znázorňujú ho v konkrétnom ročnom období – napr. holý strom v zime, kvitnúci na jar. Pridávajú okolie (sneh, kvety, slnko).	Vnímali deti súvislosť medzi stromom a prostredím, v ktorom sa nachádza?	Pomohla som deťom vytvoriť predstavu prostredia a jeho premeny?
U4 Výtvarne vyjadruje svoje predstavy o svete.	Vytvoriť výtvarné zobrazenie vlastnej predstavy bez predlohy a usmernenia	Môj vymyslený svet Individuálna – Deti kreslia alebo maľujú, ako podľa nich vyzerá ich vlastný svet – môže to byť mesto, ostrov, vesmír, domov. Môžu kombinovať techniky a výtvarné prvky podľa seba.	Prejavili deti originálnu predstavu a vytvorili vlastné riešenia?	Vytvorila som priestor pre samostatné rozhodovanie a tvorivosť?
Kreslí postavu.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka

U1 Kreslí hlavonožca.	Nakresliť postavu s hlavou a končatinami vychádzajúcimi priamo z nej	Veselý hlavonožec Individuálna – Deti kreslia pastelkou veľkú guľatú hlavu a k nej pridávajú nohy, ruky, oči, ústa. Učiteľka ich povzbudzuje, aby pomenovali, čo hlavonožec robí (napr. „skáče“, „rozpráva“).	Dokázali deti vytvoriť základnú figúru a pomenovať jej časti?	Podporila som deti v tom, aby spájali kresbu s predstavou činnosti?
U2 Kreslí schematickú postavu „panáka“ a zvieráťa.	Nakresliť figúru človeka alebo zvieráťa s jasne oddelenými časťami tela	Panáčik a jeho mačka Individuálna – Deti kreslia postavu s hlavou, trupom, rukami a nohami (napr. panáčik), vedľa neho obľúbené zvierá (napr. mačku). Učiteľka ukazuje príklady, ale nevyžaduje ich kopírovanie.	Zobrazili deti samostatne človeka aj zvierá s oddelenými časťami tela?	Ponechala som priestor pre individuálnu predstavivosť aj odlišnosti v kresbe?
U3 Kresbou vyjadruje hlavné časti postavy.	Nakresliť ľudskú postavu s dôrazom na proporcie a detaily	Moja postava v zrkadle Individuálna – Deti sa pozrú do zrkadla a kreslia postavu seba – s hlavou, trupom, rukami, nohami, očami, vlasmi. Môžu doplniť oblečenie podľa seba.	Zobrazili deti hlavné časti postavy a snažili sa o podobu s realitou?	Viedla som deti k pozorovaniu seba a k zachyteniu vlastností postavy?
U3 Postavu zvieráťa kreslí v horizontálnej polohe.	Nakresliť zvierá z profilu s rozlíšením hlavy, tela a končatín	Pes ide na prechádzku Individuálna – Deti kreslia psa z profilu – hlava vpredu, telo, štyri nohy. Učiteľka ukazuje siluetu psa a hovorí, ako sa pohybuje. Deti môžu doplniť vodítko, uši, chvost.	Vníмали deti orientáciu postavy a umiestnili časti tela správne?	Pomohla som deťom pochopiť tvar a smerovanie zvieracej postavy?
U4 Kreslí postavu.	Samostatne vytvoriť výtvarnú kompozíciu s postavou v pohybe alebo prostredí	Postava v príbehu Individuálna – Deti si vymyslia jednoduchý príbeh (napr. „idem na výlet“) a nakreslia postavu v činnosti – kráča, drží batoh, sedí pri ohni. Dopĺňujú pozadie a rekvizity podľa svojej predstavy.	Dokázali deti vyjadriť postavu ako súčasť deja alebo prostredia?	Podporila som deti v samostatnom rozvrhnutí obrázka a vytváraní súvislostí?
Používa rôzne maliarske nástroje.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Experimentuje s kresliarskym nástrojom.	Vyskúšať činnosť s rôznymi kresliarskymi nástrojmi bez určeného cieľa	Kresliarsky stôl objavov Individuálna – Na stôl učiteľka pripraví pastelky, voskovky, uhlík, ceruzky, fixky. Deti si voľne vyberajú a skúšajú každý nástroj na samostatný papier. Môžu kresliť čokoľvek, bez zadania.	Skúšali deti rôzne nástroje spontánne a so záujmom?	Vytvorila som deťom bezpečné prostredie na experimentovanie bez hodnotenia?

U2 Porovnáva a vyberá vhodný kresliarsky nástroj.	Zvoliť kresliarsky nástroj podľa zamýšľaného výtvarného zámeru	Čo sa na to hodí najviac? Individuálna – Deti majú nakresliť daždivý deň a vyberajú si, čím budú kresliť dážď, kaluže, oblohu. Diskutujú s učiteľkou, ktoré nástroje sa hodia – napr. voskovka na kaluže, ceruzka na kvapky.	Zvážili deti výber kresliarskeho nástroja vzhľadom na zámer?	Pomohla som deťom rozumieť rozdielom medzi nástrojmi bez navádzania?
U2	Porovnať stopy rôznych kresliarskych nástrojov na základe vlastností	Stopovačka nástrojov Individuálna – Deti kreslia čiaru ceruzkou, pastelkou, fixkou, uhlíkom, voskovkou. Potom si porovnávajú, ktorá stopa je ostrá, hrubá, rozmazateľná. Spoločne pomenúvajú rozdiely.	Všimli si deti rozdiely medzi stopami rôznych nástrojov?	Viedla som deti k pozornému pozorovaniu a pomenovaniu vlastností?
U3 Používa rôzne kresliarske nástroje.	Striedať a kombinovať viaceré nástroje pri jednej výtvarnej činnosti	Zázračný les Individuálna – Deti kreslia les rôznymi nástrojmi – stromy ceruzkou, lístie pastelkou, stopy zvierat fixkami, slnko voskovkou. Učiteľka povzbudzuje deti k striedaniu techniky podľa funkcie prvků.	Dokázali deti kombinovať nástroje zmysluplne a cielene?	Vytvorila som deťom priestor na tvorivé využitie rôznych nástrojov v jednom výstupe?
U3	Využiť nástroje so zreteľom na ich vhodnosť pri rôznych častiach výtvarnej práce	Kresliarsky plán Individuálna – Deti si vopred rozmyslia, ako budú kresliť dom a čo použijú na okná, strechu, múry. Učiteľka sa pýta: „Čím budeš robiť tehly? A čím okná?“ Po kreslení porovnávajú výsledok.	Rozhodovali deti o výbere nástrojov vedome a s dôvodom?	Pomohla som deťom premýšľať dopredu nad výtvarným procesom?
U3	Využiť nástroje aj na netradičné stvárnenie výrazu	Magická mapa nálad Individuálna – Deti kreslia mapu miest s rôznou náladou – napr. radostné, tmavé, hlučné. Každé miesto vyjadrujú iným nástrojom (jemná ceruzka, ostrý uhlík, žiarivý fix).	Vyjadrili deti pocity alebo atmosféru vhodným nástrojom?	Podporila som deti vo výtvarnom myslení a výraze cez nástroje?
Opiše obsah kresby.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Pomenuje kresbu.	Pomenovať vytvorený obraz jednoduchými slovami	Čo som nakreslil? Individuálna – Deti po dokončení kresby (napr. voskovkami) povedia, čo na obrázku je. Učiteľka sa pýta: „Ako sa to volá?“ alebo „Kto tam je?“	Pomenovali deti obrázok jasne a bez navádzania?	Podporila som deti v pomenovaní vlastnej tvorby prirodzene?

U1	Pomenovať vizuálny obsah kresby na základe pozorovania	Hádaj, čo to je Hromadná – Deti si vymenia kresby a hádajú, čo kamarát nakreslil. Učiteľka ich vedie k pomenovaniu: „Myslíš, že je to dom? Strom?“	Použili deti pomenovania, ktoré zodpovedajú obsahu kresby?	Vytvorila som bezpečné prostredie, kde deti navzájom rešpektujú svoje kresby?
U1	Rozlíšiť hlavnú časť kresby a pomenovať ju	Najdôležitejšie na obrázku Individuálna – Po dokončení kresby sa deti vyjadrujú, čo je na obrázku najdôležitejšie. Učiteľka sa pýta: „Čo je tu hlavné?“	Dokázali deti pomenovať kľúčový motív obrázka?	Pomohla som deťom zamerať sa na podstatné prvky kresby?
U2 Opíše obsah kresby.	Vyjadriť, čo všetko sa na kresbe nachádza	Porozprávaj o obrázku Individuálna – Po kreslení deti rozprávajú: „Toto je dom, toto je pes a toto je slnko.“ Učiteľka sa pýta: „Kde je pes?“ „Čo robí?“	Použili deti viacero slov na opis obsahu?	Viedla som deti k samostatnému vyjadreniu toho, čo nakreslili?
U2	Opísať vzťahy medzi postavami a prostredím na obrázku	Kto s kým a kde? Individuálna – Deti rozprávajú o obrázku: „Mama je v kuchyni, ja sedím na stoličke.“ Učiteľka sa pýta: „Kto je s tebou?“ „Kde sa to deje?“	Dokázali deti pomenovať vzťahy medzi objektmi v kresbe?	Podporila som deti v rozvíjaní súvislostí medzi nakreslenými prvkami?
U2	Prerozprávať osobný zážitok na základe výtvarného vyjadrenia	Obrázkový príbeh Individuálna – Deti nakreslia zážitok (napr. „bol som v parku“) a potom ho slovné prerozprávajú. Učiteľka sa pýta: „Čo sa tam stalo?“	Vyjadрили deti dej alebo udalosť na základe obrázka?	Vytvorila som priestor na spojenie výtvarného prejavu so slovným vyjadrením?

2.5 Syntézia (medzizmyslové vnímanie)

Reaguje výtvarnými prostriedkami na zmyslové podnety.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Sníma technikou frotáže rôzne povrchy.	Preniesť štruktúru rôznych povrchov na papier technikou frotáže	Tajné stopy pod papierom Individuálna – Deti si vyberú rôzne povrchy (listy, štrk, stôl, radiátor), položia na ne papier a voskovkou po nich prechádzajú. Sledujú, aký vzor sa objaví.	Skúšali deti viacero povrchov a uvedomili si rozdiel vo vzore?	Pripravila som vhodné materiály a sprevádzala deti pri objavovaní povrchov?

U1	Vyjadriť výtvarnými prostriedkami náladu hudobnej ukážky	Obrázok podľa pesničky Individuálna – Učiteľka pustí hudobnú ukážku (napr. pokojnú/živú). Deti kreslia farbami a tvarmi, čo si pri hudbe predstavujú. Nepoužívajú konkrétne postavy, len farby a čiary.	Vyjadрили deti emócie a rytmus hudby vo výtvarnom prejave?	Zvolila som vhodnú hudbu a podporila deti v slobodnom výraze?
U1	Priradiť chuťový vnem k výtvarnému prejavu pomocou farby	Akú chuť má farba? Individuálna – Deti ochutnajú kúsok citróna, jabĺčka a čokolády. Každú chuť vyjadria jednou farbou. Potom o obrázku hovoria: „Toto je kyslé, sladké, horké.“	Prepojili deti farbu so zmyslovým zážitkom?	Viedla som deti k uvedomeniu chuťového zážitku cez farbu bez hodnotenia správnosti?
U2 Reaguje výtvarnými prostriedkami na zmyslové podnety.	Výtvarne vyjadriť hmatový zážitok prostredníctvom znakov, línií a štruktúr	Dotkni sa a nakresli Individuálna – Deti so zaviazanými očami nahmatávajú predmety (napr. hladký kameň, šiška, šmirgel). Potom kreslia, čo cítili: jemné vlny, ostré čiary, husté bodky.	Vyjadрили deti zmyslový dojem pomocou výtvarných prostriedkov?	Vytvorila som bezpečný a tvorivý priestor na skúmanie hmatových podnetov?
U2	Výtvarne stvárniť čuchový vnem pomocou farieb, tvarov a línií	Voňavý obrázok Individuálna – Učiteľka ukáže deťom rôzne bylinky (mäta, levanduľa, tymian). Deti k nim privoňajú a kreslia, čo im vôňa pripomína – farbami, líniami, tvarmi.	Prejavili deti osobný zážitok z vône výtvarne?	Viedla som deti k asociatívne mysleniu bez hodnotenia správnosti?
U2	Výtvarne interpretovať zmyslový zážitok prostredníctvom výberu a kombinácie výtvarných materiálov	Zmyslová koláž Individuálna – Deti si vyberú chuť, zvuk alebo vôňu a k tomu hľadajú vhodné výtvarné materiály (napr. jemné látky, lesklé papiere, farby). Vytvoria koláž, ktorá vyjadruje ich vnútorný zážitok.	Prepojili deti zmyslový zážitok s výtvarnými materiálmi?	Umožnila som deťom voľbu a tvorbu na základe ich osobnej skúsenosti?

2.6 Vnímanie umeleckých diel

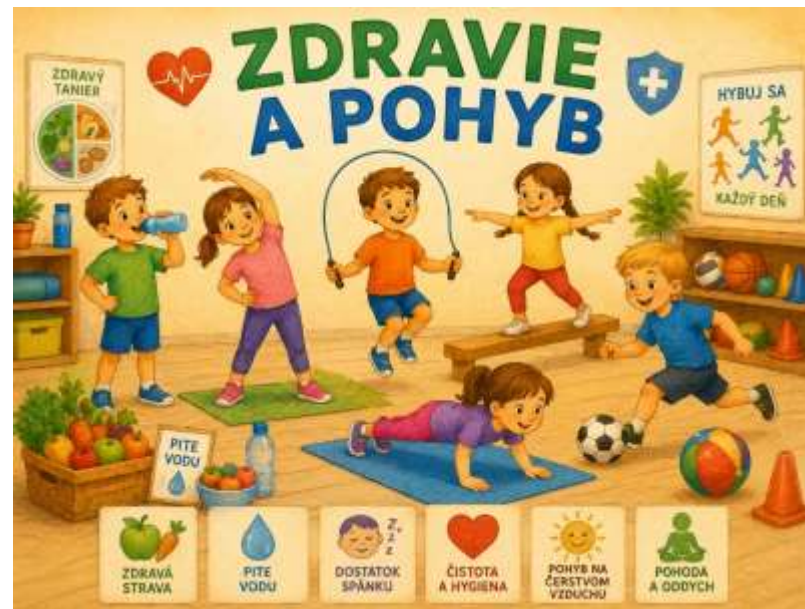
Slovne opíše obraz, sochu, dizajn (predmet) a architektúru.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 – Povie, či sa mu umelecké dielo páči alebo nepáči.	Vyjadriť svoj postoj k umeleckému dielu	Obrázok, ktorý sa mi páči Hromadná – Učiteľka ukáže tri rôzne výtvarné diela (napr. portrét, krajinu, abstrakciu). Deti si vyberú	Vyjadрили všetky deti, či sa im dielo páči alebo nie?	Vytvorila som prijímajúce prostredie bez hodnotenia názorov detí?

		jeden a povedia: „Páči sa mi...” alebo „Nepáči sa mi...” a ukážu prstom.		
U1	Reagovať spontánne na výtvarný podnet výberom a emóciou	Vyber, čo sa ti páči Individuálna – Deti si z plagátov s rôznymi umeleckými dielami vyberú jedno, ktoré sa im najviac páči, a nalepia jeho zmenšeninu na svoj „obľúbený zošitok”.	Dokázali deti identifikovať, ktoré dielo sa im páči?	Podporila som deti v slobodnom výbere bez navádzania?
U2 – Rozlišuje, či umelecké dielo je obraz, socha, dizajn (predmet) a architektúra.	Rozlíšiť základné typy umeleckých diel podľa vizuálnych znakov	Čo to je? Hromadná – Učiteľka ukazuje obrázky rôznych diel (socha, obraz, budova, stolička). Deti hádajú, čo to je: „To je dom!”, „To je obraz!” Učiteľka pomenúva presnejšie.	Vedeli deti rozlíšiť rôzne druhy výtvarného diela?	Použila som zrozumiteľné a výrazné vizuálne príklady pre rozlíšenie?
U2	Vyjadriť, čo sa mu na umeleckom diele páči alebo nepáči	Páči sa mi, lebo... Skupinová – Deti si sadnú k vytlačeným obrázkom diel. Každé si vyberie a povie, čo sa mu na ňom páči: „Lebo je farebný.”, „Lebo má krásny domček.”	Dokázali deti vyjadriť svoj osobný dôvod?	Podporila som deti v hľadaní dôvodov bez opravovania ich výpovedí?
U3 – Slovné opíše obraz, sochu, dizajn (predmet) a architektúru.	Opísať výtvarné dielo pomocou jednoduchých opisných viet	Obrázková rozprávačka Individuálna – Dieťa si vyberie jedno umelecké dielo a opisuje ho vetami: „Je tam chlapec. Má červené tričko. Stojí pod stromom.” Učiteľka mu kladie podporné otázky.	Dokázali deti použiť jednoduché opisy prvkov v diele?	Viedla som deti k opisovaniu bez toho, aby som ich slová dopĺňala či upravovala?
U3	Opísať vizuálne znaky umeleckého diela presnejšie a ucelenejšie	Rozprávka o obraze Skupinová – Učiteľka vyberie obraz (napr. postavu v prírode). Deti vymýšľajú spoločný opis: „Je tam pani. Má košík. Ide cez les. Na oblohe sú oblaky...” Spoločne vytvárajú príbeh podľa obrazu.	Zapojili sa deti do opisovania viacerých prvkov?	Podporila som spoluprácu detí pri budovaní celku?
Reaguje výtvarnými prostriedkami na výtvarné dielo.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 – Hrá sa s prvkami umeleckého diela.	Vytvoriť vlastný obrázok inšpirovaný čiarami a tvarmi v umeleckom diele	Kreslíme ako... Hromadná – Učiteľka predstaví dielo známeho autora. Deti dostanú pastelky a kreslia obrázky len pomocou čiar a jednoduchých tvarov, ktoré sa v diele nachádzajú.	Skúšali deti vytvárať tvary podobné tým v diele?	Zvolila som výtvarné dielo s výraznými formálnymi prvkami?

U1	Kombinovať farby a tvary z umeleckého diela vo vlastnej hre	Obrazová stavebnica Skupinová – Deti dostanú kartičky s tvarmi z diel (napr. oblúk, špirála, vlnovka) a hrajú sa s nimi – skladajú nové obrázky alebo „stavby“ na podložke, následne nalepia.	Použili deti prvky z diela na tvorivé skladanie?	Pripravila som podnety, ktoré viedli deti ku kombinovaniu?
U2 – Reaguje výtvarnými prostriedkami na námet výtvarného diela s uplatnením rôznych výtvarných techník.	Vytvoriť výtvarnú reakciu na námet obrazu	Sen o hviezdach Individuálna – Učiteľka ukáže dielo Vincenta van Gogha „Hviezdna noc“. Deti kreslia voskovkami víry a tvary, potom ich premaľujú tmavomodrou vodovkou.	Zapojili deti do tvorby viacerých techník?	Umožnila som deťom vnímať náladu diela a pretaviť ju do výtvarného prejavu?
U2	Vytvoriť výtvarnú interpretáciu podľa farebnosti a kompozície obrazu	Obrázok z lesa Hromadná – Po prezieraní krajinomalby si deti z rôznych materiálov (papier, listy, kriedy) vytvárajú „svoj les“. Skúšajú vrstvenie, otláčanie aj lepenie.	Zapojili deti vizuálne prvky podobné dielu?	Ponúkla som rozmanité výtvarné prostriedky na interpretáciu diela?
U2 – Interpretuje dielo prostredníctvom iných umeleckých vyjadrovacích prostriedkov (pohyb, hudba a iné).	Vyjadriť náladu alebo dej obrazu pohybom alebo gestom	Živý obraz Skupinová – Deti si prezrú obraz so zvieratami v pohybe (napr. kone, vtáky) a stvárňujú pohyb tiel podľa toho, čo videli: „Ako beží kôň? Ako letí vták?“	Dokázali deti pohybovo vyjadriť prvky z obrazu?	Zvolila som dielo s čitateľnými pohybovými prvkami?
U3 – Reaguje výtvarnými prostriedkami na výtvarné dielo.	Vytvoriť vlastné výtvarné dielo ako interpretáciu iného umeleckého diela	Môj vlastný obraz Individuálna – Po rozhovore o obraze (napr. Frida Kahlo – autoportrét) si deti vytvoria svoj vlastný „obraz o sebe“ – ako sa dnes cítia, kde by chceli byť, čo by si obliekli. Pracujú technikou kresby a koláže.	Vyjadřili deti seba alebo vlastnú predstavu?	Pomohla som deťom pochopiť dielo cez rozhovor pred tvorbou?

VZELÁVACIE ŠTANDARDY A ICH UPLATŇOVANIE V PRAXI

Zdravie a pohyb

1 Zdravie a životný štýl

Uvádza, prečo je pohyb dôležitý pre zdravie človeka.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
Úroveň U1 S pomocou učiteľky popisuje pohybové činnosti, ktoré rado realizuje	Predviesť základnú pohybovú činnosť s podporou učiteľky a slovne ju popísať	Ukáž svoj pohyb Hromadná - Deti stoja v kruhu. Učiteľka im ukáže jednoduché pohyby (skoky, drepy, predklony). Každé dieťa zopakuje vybraný pohyb a povie, ktorá časť tela sa hýbe. Učiteľka pomáha otázkami a povzbudzuje deti k pomenovaniu.	Reagovali na predvádzanie a opis pohybu?	Podporila som deti, aby sa cítili pri predvádzaní isto?
U1	Vyjadriť radosť z telesnej aktivity pomocou jednoduchého súťažného pohybu	Skoky radosti Hromadná - Učiteľka s deťmi v kruhu nacvičí skákanie na mieste. Potom zorganizuje mini súťaž v skokoch – kto vydrží najdlhšie. Po skončení deti povedia, či boli unavené, a čo sa im páčilo. Učiteľka vysvetlí, že dôležité je snažiť sa a tešiť z pohybu.	Ako deti popisovali svoje pocity po súťaži?	Vysvetlila som primerane význam radosti z pohybu?
Úroveň U2 Vysvetľuje dôležitosť pohybu pre správnu činnosť svalov, srdca a pod.	Popísať, ako pohyb vplýva na prácu srdca a pľúc	Ako bije srdce Skupinová - Deti si priložia ruku na hrud' a učiteľka ich vedie k vnímaniu tepu. Potom bežia a opäť vnímajú, ako sa tep zmenil. Učiteľka vysvetlí, že pohyb zlepšuje prácu srdca a pľúc.	Ako deti popisovali rozdiel pred a po pohybe?	Vysvetlila som zrozumiteľne vzťah pohybu a telesných funkcií?
U2	Uviesť príklad, ako pohyb posilňuje svaly a zlepšuje zdatnosť	Svaly v akcii Hromadná - Deti skúšajú jednoduché cviky (drepy, vzpaženie, beh na mieste). Po každom cviku si chytia svaly a povedia, či cítia, že pracovali. Učiteľka vysvetlí, že svaly sa pohybom posilňujú.	Ako deti reagovali na uvedenie si práce svalov?	Dokázala som deti podnietiť k vnímaniu rozdielu v sile?
U3 - Uvádza, prečo je pohyb dôležitý pre zdravie človeka	Porovnať a zhodnotiť, prečo pohyb zlepšuje zdravie	Diskusia o pohybe Hromadná - Učiteľka pripraví obrázky detí pri pohybe a v nečinnosti. Spoločne rozoberú, prečo je pohyb pre telo lepší. Deti slovne vysvetlia svoje názory.	Chápali význam pohybu pre zdravie?	Vytvorila som atmosféru, kde sa všetci zapojili do diskusie?

U3	Tvorivo vysvetlíť rozdiel medzi víťazstvom a prehrou v pohybovej aktivite	Naše malé preteky Hromadná - Učiteľka pripraví krátke štafetové preteky. Po skončení sa všetky deti postaví do kruhu. Učiteľka sa ich pýta, ako sa cítili, keď vyhrali alebo prehrali. Vysvetlí, že cieľom je radosť z pohybu a snaha, nie len víťazstvo.	Ako deti vyjadrovali svoje pocity z víťazstva a prehry?	Vysvetlila som dostatočne primerane význam fair play?
Má správne držanie tela v stoji a v sede.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 – Na základe pokynu učiteľky dokáže zaujať správne držanie tela v sede a v stoji	Zaujať správnu polohu v stoji na základe pokynu učiteľky a udržať ju krátky čas	Socha zdravého chrbta Hromadná - Deti stoja v kruhu. Učiteľka predvedie vzpriamený postoj, opíše jeho znaky. Deti sa zmenia na „sochy“ správneho držania tela a krátko zotrvia v polohe. Učiteľka ich jemne koriguje.	Vnímali deti s nadšením premenu na sochy a snažili sa zotrvať v polohe?	Podarilo sa mi povzbudiť deti, aby s istotou držali polohu?
U1	Zaujať správnu polohu v sede na pokyn učiteľky a popísať svoj pocit	Kráľovské sedenie Hromadná - Deti si sadnú a predstavia si, že majú korunu, ktorá nesmie spadnúť. Učiteľka ukáže rovný sed a jemne usmerní deti. Potom sa deti podelia o to, ako sa im sedelo.	Vyjadrovali deti svoje pocity pri sedení s predstavou koruny dostatočne spontánne?	Bola moja motivácia dostatočne hravá a zrozumiteľná?
U2 – Identifikuje rozdiely medzi chybným a správnym držaním tela v sede a v stoji	Porovnať správne a chybné držanie tela a pomenovať hlavné rozdiely	Hľadači rozdielov Hromadná - Učiteľka ukáže obrázky polôh. Deti si ich vyskúšajú a popisujú, čo je na nich iné. Diskutujú, v ktorej polohe sa dýcha lepšie.	Dokázali deti presne opísať rozdiely medzi polohami a vyjadriť, ako sa v nich cítili?	Podporila som ich, aby aktívne porovnávali pocity?
U2	Určiť, kedy poloha tela nie je vhodná, a vysvetliť prečo	Správne alebo nesprávne? Hromadná - Učiteľka predvádza polohy. Deti dvíhajú kartičky a vysvetľujú, prečo je poloha správna alebo nesprávna. Spolu hľadajú riešenie.	Prejavovali deti istotu pri určovaní správnosti polôh a dokázali zdôvodniť svoje rozhodnutie?	Bola diskusia pestrá a podnetná pre všetkých?
U3 – Uvedomuje si správne držanie tela v stoji a v sede a samo sa snaží zaujať správnu polohu	Analyzovať svoje držanie tela v reálnej situácii a korigovať ho podľa sebahodnotenia	Zrkadlo zdravého chrbta Hromadná - Deti sa postaví pred veľké zrkadlo. Pozorujú svoje držanie a samy ho upravujú. Potom ukážu skupine, čo zmenili a prečo.	Vedeli deti samostatne pomenovať, čo potrebujú opraviť a ako zmeniť svoju polohu?	Vytvorila som dostatočne bezpečné prostredie na sebahodnotenie?

U3	Vyhodnotiť dôležitosť správneho držania tela na základe dramatizácie príbehu	Rozprávka o vzpriamenom panáčikovi Hromadná - Deti dramatizujú postavy s rôznym držaním tela. Diskutujú, ktorému panáčikovi sa lepšie dýchalo a prečo.	Vysvetlili deti jasne, prečo je správne držanie tela prospešné?	Zapojila som všetkých do tvorivej diskusie?
U4 – Má správne držanie tela v stoji a v sede	Samostatne udržať správne držanie tela počas aktivity a zhodnotiť svoju snahu	Majstri rovného chrbta Hromadná - Deti kreslia pri stole. Učiteľka sleduje, kto prirodzene sedí vzpriamene. Po aktivite deti opíšu, ako sa cítili. Učiteľka ocení pokrok každého.	Zachovali si deti vzpriamenú polohu bez pripomienok počas celej činnosti?	Všimla som si malé úspechy a pochválila ich?
U4	Vytvoriť krátku ukážku správneho držania tela pre kamarátov	Ukáž a nauč Hromadná - Každé dieťa samostatne predvedie správne sedenie alebo státie. Potom vysvetlí spolužiakom, na čo si dáva pozor. Deti sa vzájomne podporujú.	Vystupovali sebavedomo a dokázali zrozumiteľne vysvetliť postup?	Podarilo sa mi podnietiť prirodzenú sebadôveru a líderstvo?
Identifikuje typické znaky ochorenia a zdravia.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 – S pomocou učiteľky vysvetlí, čo je choroba	Vyjadriť základnú predstavu o chorobe na základe rozhovoru a obrázkov	Zdravé alebo choré? Hromadná - Učiteľka ukáže obrázky detí (usmiate, aktívne – choré, unavené, ležiace). Spoločne diskutujú, ktoré dieťa je choré a prečo. Deti slovne opíšu, čo vtedy cítite.	Dokázali deti rozlíšiť obrázky a slovami opísať, čo znamená byť chorý?	Bola diskusia jasná a zrozumiteľná pre všetkých?
U1	S podporou učiteľky vysvetliť, ako sa cíti chorý človek	Rozprávanie o chorobe Hromadná - Učiteľka rozpovie príbeh dieťaťa, ktoré má horúčku. Deti spoločne hádajú, čo mu je, a učiteľka vysvetlí význam slova choroba. Na záver deti zopakujú, čo sa s telom deje pri chorobe.	Vedeli deti opísať, ako sa cíti chorý kamarát z príbehu?	Podporila som ich, aby sa nebáli hovoriť o chorobe?
U2 – Uvádza rozdiel medzi tým, keď je zdravé a keď je choré	Opísať rozdiely medzi stavom zdravia a ochorenia na základe pozorovania ilustrácií	Dve tváre zdravia Hromadná - Učiteľka pripraví veľký plagát s dvomi stĺpcami (zdravie, choroba). Deti priradujú obrázky a spoločne vysvetlia rozdiely (energia, radosť, únava).	Vyjadrovali deti istotu pri určovaní, čo patrí k zdraviu a čo k chorobe?	Vytvorila som atmosféru, kde sa deti cítili slobodne vyjadriť?

U2	Vyjadriť rozdiel medzi zdravým a chorým telom pomocou dramatizácie	Ako sa cíti telo? Hromadná - Deti predvedú, ako sa správa zdravé telo (skáče, usmieva sa) a ako choré (leží, kašle). Učiteľka komentuje a dopĺňa slovnú zásobu (horúčka, únava).	Predstavovali deti jednotlivé stavy dostatočne názorne a presvedčivo?	Dokázala som jasne spojiť pohyb a význam pojmov?
U3 – Identifikuje typické znaky ochorenia a zdravia	Analyzovať príznaky zdravia a choroby a vysvetliť ich v skupine	Hádaj, čo mu je Hromadná - Učiteľka číta krátke opisy príznakov (napr. bolesť hlavy, teplo, úsmev, chuť hrať sa). Deti hádajú, či ide o chorobu alebo zdravie, a vysvetlia prečo.	Rozumeli deti rozdielom v príznakoch a vedeli ich pomenovať?	Podarilo sa mi udržať pozornosť a záujem všetkých počas aktivity?
U3	Vytvoriť vlastný obrázkový zoznam znakov zdravia a choroby a obhájiť výber	Môj zoznam zdravia a choroby Individuálna - Každé dieťa dostane kartičky s obrázkami. Vyberie tie, ktoré podľa neho patria k zdraviu a chorobe. Na záver predstaví svoje rozhodnutie skupine.	Vysvetľovali deti presvedčivo, prečo priradili obrázky k zdraviu alebo chorobe?	Podporila som ich, aby hovorili vlastnými slovami a cítili sa iste?
Uvádza príklady zdravej a nezdravej výživy.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 – Popisuje potraviny, ktoré má rado a ktoré nie a prečo	Vyjadriť, ktoré potraviny mu chutia a ktoré nie	Ochutnávka chutí Hromadná - Učiteľka pripraví malé vzorky potravín (napr. jablko, mrkvu, chlieb, kúsok syra). Deti si so zatvorenými očami ochutnávajú a hádajú, čo jedli. Potom povedia, či im to chutilo a prečo.	Prejavovali deti odvahu skúšať nové chute a hovoriť o nich?	Podarilo sa mi vytvoriť atmosféru zvedavosti a bezpečia pri ochutnávke?
U1	Opísať obľúbené a neobľúbené jedlá z hľadiska vzhľadu, chuti a vône	Môj tanier chutí Hromadná - Deti vyberú obrázky jedál, ktoré majú rady a ktoré nie. Každé popíše, ako jedlo vyzerá a vonia. Učiteľka rozširuje slovnú zásobu (sladké, kyslé, chrumkavé, voňavé).	Dokázali deti pomenovať viacero vlastností potravín?	Bola moja podpora dostatočne podnetná na rozvoj slovnej zásoby?
U2 – S pomocou učiteľky rozlišuje zdravé a nezdravé potraviny	Rozlíšiť potraviny vhodné a nevhodné pre zdravie	Skáč k zdravej potravine Hromadná - Učiteľka rozloží po miestnosti obrázky jedál. Vyzve deti: „Skáč k potravine, ktorá pomáha rásť!“ alebo „Skáč k jedlu, ktoré telu škodí!“ Deti reagujú pohybom a potom spoločne vysvetlia voľbu.	Vyjadrovali deti istotu pri rozhodovaní a pohybovom reagovaní?	Viedla som aktivitu tak, aby bola dynamická, ale zrozumiteľná?

U2	Vysvetliť, prečo sú niektoré potraviny pre telo prospešné	Tanier sily a radosti Hromadná - Na veľký papier deti lepia obrázky zdravých potravín. Spoločne hľadajú, čo majú jedlá spoločné. Učiteľka vysvetlí význam vitamínov a pitného režimu.	Dokázali deti popísať, čo majú zdravé potraviny spoločné?	Bola diskusia dostatočne jasná a veku primeraná?
U3 – Uvádza príklady zdravej a nezdravej výživy	Tvorivo navrhnuť zdravý jedálňiček a vysvetliť dôvod výberu	Kuchárska kniha zdravia Individuálna - Každé dieťa dostane papier v tvare taniera. Vystrihuje obrázky potravín a nalepí ich ako svoj „zdravý obed“. Potom predstaví tanier kamarátom a povie, prečo si potraviny vybralo.	Vysvetlili deti presvedčivo, čo ich jedálňiček telu prinesie?	Podporila som ich pri tvorení aj vyjadrovaní dôvodov?
U3	Analyzovať dôsledky nadmerného jedenia nezdravých jedál	Rozprávka o Keksíkovom kráľovi Hromadná - Učiteľka porozpráva príbeh o kráľovi, ktorý jedol len sladkosti. Deti hrajú scény – kráľ je ospalý, smutný, potom veselý, keď ochutná ovocie. Spoločne hľadajú poučenie.	Dokázali deti pomenovať dôsledky a navrhnuť riešenie?	Bola dramatizácia dostatočne živá a zrozumiteľná?
U3	Porovnať energiu tela po zdravom a nezdravom jedle	Siláci a unavení Hromadná - Deti sa rozdelia na skupinu „zdravé jedlo“ (napr. jablko, voda) a „nezdravé jedlo“ (sladkosti). Skupiny predvedú pohybom, ako sa telo cíti – zdravé jedlo skáče a usmieva sa, nezdravé sa vlečie. Potom sa vymenia.	Vyjadrovali deti rôznorodé pocity pohybom a slovne?	Vytvorila som aktivitu, ktorá umožnila zážitok rozdielu v energií?
Identifikuje zdravie ohrozujúce situácie.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 S pomocou učiteľky popíše situáciu, kedy bolo ohrozené jeho zdravie	Opísať skúsenosť s drobným zranením alebo nebezpečenstvom	Keď som sa uderil Hromadná - Učiteľka rozpráva príbeh o dieťati, ktoré si uderilo koleno. Deti spoločne hľadajú, čo sa stalo a čo dieťa cítilo. Každé, kto chce, povie, kedy sa mu niečo podobné stalo.	Prejavovali deti ochotu podeliť sa o svoje skúsenosti?	Bola diskusia bezpečná a povzbudzujúca na zdieľanie zážitkov?
U1	Rozpoznať základné znaky ohrozenia zdravia na obrázkoch	Nebezpečné obrázky Hromadná - Učiteľka ukáže obrázky (pád, popálenie, poštípánie). Deti hádajú, čo sa stalo, a spoločne opisujú, ako sa	Vedeli deti pomenovať, čo vidia a opísať pocity zraneného?	Bola moja podpora dostatočne jasná pri rozlišovaní situácií?

		človek cíti. Učiteľka doplní slovnú zásobu (bolesť, opuch, krvácanie).		
U2 – Uvádza príklady skúseností so situáciami ohrozujúcimi zdravie	Opísať osobnú skúsenosť so situáciou, ktorá mohla ohroziť zdravie	Keď bolo treba pomôcť Hromadná - Deti sedia v kruhu. Učiteľka začne vetu: „Raz sa stalo...“ Deti postupne dopĺňajú svojimi príbehmi (pád, zranenie, požiar v kuchyni). Spoločne hľadajú, čo bolo dôležité urobiť.	Vyjadrovali deti pochopenie, čo je v nebezpečných situáciách podstatné?	Bola diskusia plynulá a všetkým zrozumiteľná?
U2	Vysvetliť, čo môže byť nebezpečné na konkrétnych miestach	Nebezpečné miesta Hromadná - Učiteľka ukáže ilustrácie ihriska, kuchyne, cesty. Deti hľadajú, čo by sa tam mohlo stať, a hovoria, ako tomu predísť.	Dokázali deti pomenovať riziká a navrhnúť riešenia?	Viedla som aktivitu tak, aby deti aktívne spolupracovali?
U3 – Vie adekvátne reagovať v situáciách ohrozujúcich jeho zdravie (privolať pomoc)	Analyzovať spôsoby privolania pomoci v rôznych situáciách	Kto mi pomôže? Hromadná - Učiteľka opíše rôzne situácie (popálenie, úraz). Deti rozhodujú, či zavolajú rodiča, učiteľa alebo tiesňovú linku. Potom si natrénujú volanie o pomoc nahlas aj pošepky.	Vedeli deti určiť, koho privolať v rôznych prípadoch?	Podarilo sa mi deti motivovať k aktívnemu skúšaniu reakcií?
U3	Vysvetliť kroky pri úraze a dramatizovať správne správanie	Záchrana medvedíka Skupinová - Na bábike medvedíka učiteľka ukáže simulované zranenie. Deti v skupinách predvádzajú, čo spravia – upokojia ho, zavolajú dospelého, predstierajú obväzovanie.	Prejavovali deti istotu pri popise krokov pomoci?	Bola dramatizácia dostatočne realistická a pochopiteľná?
U4 – Identifikuje zdravie ohrozujúce situácie	Tvorivo pomenovať a vysvetliť situácie, ktoré môžu byť nebezpečné	Mapa nebezpečenstiev Hromadná - Na veľký papier deti kreslia a lepia obrázky situácií, ktoré ohrozujú zdravie. Spoločne ku každej pridajú krátke vysvetlenie, čo sa môže stať a prečo.	Vyjadrovali deti presvedčivo dôvody, prečo sú situácie rizikové?	Podporila som ich pri hľadaní príkladov z vlastných skúseností?
U4	Hodnotiť situácie a rozlišovať mieru nebezpečenstva	Semafor rizík Hromadná - Deti dostanú obrázky situácií. Podľa vážnosti ich umiestňujú na veľký semafor (zelená – menej nebezpečné, červená – veľmi nebezpečné). Učiteľka s nimi rozoberá dôvody rozhodnutia.	Dokázali deti odôvodniť, prečo je niečo viac a niečo menej rizikové?	Bola aktivita prehľadná a podnetná pre rozvoj hodnotenia?

Opíše jednoduchú prevenciu prenesenia infekčného ochorenia (napr. nekýcham na druhého) a vzniku zubného kazu (čistím si zuby).				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 – Používa pravidlá prevencie vzniku zubného kazu a prenesenia infekčného ochorenia	Predviesť, ako si čistí zuby a povedať, prečo je to dôležité	Zúbky čisté ako sneh Hromadná - Učiteľka s veľkým modelom chrupu ukáže správne čistenie zubov. Deti dostanú kefkы a skúšajú pohyby na makete. Potom hovoria, čo sa stane, ak si zuby nečistíme.	Prejavovali deti istotu pri praktickom čistení?	Podarilo sa mi zapojiť každého tak, aby rozumel technike?
U1	Predviesť správne kýchanie a kašľanie s ohľadom na druhých	Kýcham správne Hromadná - Deti trénujú kýchanie do vreckovky a lakťa. Učiteľka hrá hru: kto si správne prikryje ústa, získa kartičku „Ochrana zdravia“.	Dokázali deti používať správne techniky počas hry?	Bola aktivita dostatočne hravá a zrozumiteľná?
U2 – Opíše prevenciu vzniku zubného kazu	Vysvetliť význam pravidelného čistenia zubov	Baktérie v ústach Hromadná - Učiteľka prinesie model zubov s nalepenými „baktériami“ (farebné papieriky). Deti ich „vyčistia“ kefkou. Spoločne si povedia, prečo sa baktérie odstraňujú.	Vysvetľovali deti, prečo je potrebné zbaviť sa baktérií?	Bola aktivita motivujúca na pochopenie prevencie kazu?
U2	Vyjadriť pocit z čistých a špinavých zubov	Zúbky veselé a smutné Hromadná - Deti predstavujú zuby – čisté zúbky skáču a usmievajú sa, špinavé sa smutne plazia. Potom spoločne pomenúvajú, čo pomôže zúbkom byť zdravé.	Vedeli deti vyjadriť pohybom, ako sa „cítia“ zdravé a choré zuby?	Podarilo sa mi prepojiť hru s pochopením významu čistoty?
U3 – Opíše prevenciu prenesenia infekčného ochorenia	Analyzovať situácie, v ktorých sa choroba môže preniesť, a navrhnúť prevenciu	Kto šíri bacily? Hromadná - Učiteľka ukáže obrázky (kýchanie bez zakrytia, neumyté ruky, pitie z jednej fľaše). Deti spoločne hľadajú riešenia, ako tomu predísť.	Vysvetlili deti presvedčivo, čo pomôže chorobu zastaviť?	Podporila som deti v hľadaní vlastných riešení?
U3	Vytvoriť plagát o tom, ako sa správne chrániť pred chorobami	Plagát ochrancu zdravia Skupinová - Deti v skupinkách tvoria plagát s obrázkami a značkami (ruky umývať, kašľať do lakťa). Potom ho prezentujú ostatným.	Prejavovali deti hrdosť pri vysvetľovaní svojich nápadov?	Bola aktivita dostatočne tvorivá a podnetná?
U4 – Opíše jednoduchú prevenciu prenesenia infekčného ochorenia a vzniku zubného kazu	Porovnať preventívne kroky pri ochrane pred chorobami a zubným kazom	Dve cesty k zdraviu Hromadná - Deti na veľký papier rozdelia dve časti – „Proti bacilom“ a „Pre zdravé zuby“. Priradujú kartičky s	Vedeli deti porovnať a pomenovať rozdiely v prevencii?	Dokázala som diskusiu viesť tak, aby deti zapojili vlastné skúsenosti?

		činnosťami a spoločne diskutujú o význame každej z nich.		
U4	Vysvetliť význam pravidelnej starostlivosti a vytvoriť pravidlá	Zdravý sľub Hromadná – Deti vymyslia vety do spoločného sľubu (napr. „Budem si umývať ruky pred jedlom“). Učiteľka s deťmi sľub slávnostne prečíta.	Dokázali deti tvorivo zhrnúť pravidlá prevencie?	Bola atmosféra slávnostná a povzbudzujúca?

2 Hygiena a sebaobslužné činnosti

Má osvojené základné hygienické návyky (použitie toalety a toaletného papiera, umývanie rúk po použití toalety, umývanie rúk pred jedlom a po zašpinení sa atď.).				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
Má osvojené základné hygienické návyky (použitie toalety a toaletného papiera, umývanie rúk po použití toalety, umývanie rúk pred jedlom a po zašpinení sa atď.).	Predviesť správne kroky umývania rúk a vysvetliť ich význam	Bublínkové ruky Hromadná – Deti si s učiteľkou krok po kroku ukazujú umývanie rúk. Každý krok opíšu (namáčanie, mydlenie, oplachovanie).	Vedeli presne predviesť a opísať všetky kroky?	Bola aktivita zrozumiteľná a hravá pre všetkých?
	Porovnať čisté a špinavé ruky a vysvetliť dôsledky	Kto nosí bacy? Hromadná – Učiteľka ukáže dve báby – jedna má čisté ruky, druhá špinavé. Deti hádajú, čo sa môže stať. Potom hľadajú riešenie, ako špinavé ruky umyť.	Dokázali pomenovať, prečo sú špinavé ruky nebezpečné?	Podarilo sa mi motivovať vás, aby ste hľadali vlastné riešenia?
	Predviesť správne použitie toalety a hygienických pomôcok	Hygienická rozprávka Skupinová – Deti hrajú scénu: použitie toalety, papier, spláchnutie, umytie rúk. Na konci si vymyslia heslo, ktoré im to bude pripomínať.	Vedeli postup jasne ukázať bez pomoci?	Bola dramatizácia bezpečná a prirodzená?
	Vysvetliť význam pravidelného umývania rúk v každodennom živote	Ruky pred jedlom Hromadná – Deti si pred stolovaním spoločne umyjú ruky. Potom pri stole rozprávajú, prečo je to dôležité a čo by sa stalo, keby si ruky neumývali.	Rozumeli, prečo je potrebné ruky pred jedlom umývať?	Bola diskusia primeraná veku a pútavá?
	Tvorivo zhrnúť pravidlá hygieny a vytvoriť si vlastný symbol ako pripomienku	Môj znak čistoty Individuálna – Deti nakreslia svoj obrázok alebo značku (mydlo, vodu), ktorú si nalepia na skrinku ako pripomienku. Potom ho krátko predstavia kamarátom.	Cítili sa hrdí, keď vysvetľovali svoj obrázok?	Bola aktivita tvorivá a motivujúca?

	Hodnotiť správne a nesprávne správanie pri dodržiavaní hygienických návykov	Semafor čistoty Hromadná – Deti triedia obrázky hygienických návykov na semafor (zelená – správne, červená – nesprávne). Spoločne si zdôvodnia, prečo ich tak zaradili.	Vedeli vysvetliť, prečo je niečo správne alebo nesprávne?	Bola diskusia podnetná na premýšľanie a argumentovanie?
Ovláda základné sebaobslužné činnosti.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
Ovláda základné sebaobslužné činnosti.	Predviesť samostatné obliekanie a vyzliekanie s podporou učiteľky	Rýchli obliekači Hromadná – Deti si navzájom pomáhajú obliecť bundu a obuv. Učiteľka krok po kroku slovne vedie postup. Na konci deti predvedú, ako sa vedú samostatne obliecť.	Vedeli samostatne dokončiť všetky kroky?	Bola podpora z mojej strany jasná a povzbudzujúca?
	Opísať dôležitosť prezúvania a udržiavania čistoty obuvi	Čisté papučky Hromadná – Deti si prezúvajú topánky do papúč. Spoločne rozprávajú, prečo ich prezúvajú a čo by sa stalo, keby to nerobili.	Dokázali vysvetliť, prečo je prezutie dôležité?	Bola diskusia podnetná a zrozumiteľná?
	Precvičiť viazanie šnúrok na makete a v praxi	Majstri mašličky Individuálna – Každé dieťa má veľkú maketu topánky so šnúrkami. Najprv si nacvičí viazanie a potom skúsi zaviazať šnúrky na svojej obuvi.	Cítili sa isto pri viazaní mašličky?	Podarilo sa mi dostatočne trpezlivo viesť nacvičovanie?
	Analyzovať postup obliekania a pomenovať kroky v správnom poradí	Obliekanie krok za krokom Hromadná – Učiteľka rozloží obrázky jednotlivých krokov obliekania (tričko, nohavice, bunda). Deti ich dávajú do správneho poradia a vysvetľujú.	Vedeli zoradiť obrázky a povedať, čo robíme ako prvé?	Bola aktivita pochopiteľná a veku primeraná?
	Porovnať, čo dokáže urobiť samo a kde ešte potrebuje pomoc	Som samostatný Skupinová – Deti sedia v kruhu a hovoria, čo už vedú spraviť samostatne. Na papieri značia veci, s ktorými ešte potrebujú pomoc.	Vedeli pomenovať, čo už vedú?	Bola diskusia povzbudzujúca a prijímajúca?
	Vytvoriť jednoduché pravidlo o samostatnom obliekaní	Pravidlo obliekania Hromadná – Deti spolu vymyslia krátke heslo (napr. „Najprv ruky, potom hlava“) a nakreslia k nemu obrázok. Spoločne ho vyvesia v šatni.	Dokázali jednoducho vysvetliť svoje pravidlo?	Bola aktivita motivujúca k zapamätaniu a dodržiavaniu?
Aktívne sa zúčastňuje na príprave stolovania (desiata, obed, olovrant), používa príbor a dodržiava čistotu pri stolovaní.				

Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
Aktívne sa zúčastňuje na príprave stolovania (desiata, obed, olovrant), používa príbor a dodržiava čistotu pri stolovaní.	Uchopiť príbor správnym spôsobom a použiť ho pri jednoduchom úkone	Kráľovská ochutnávka Hromadná - Učiteľka pripraví malé kúsky ovocia na tanierikoch. Deti si sadnú za stôl, každé dostane príbor. Učiteľka ukáže, ako sa správne drží vidlička a nožík. Deti ich uchopia a skúšajú si ovocie napichnúť a odkrojiť.	Dokázali deti použiť príbor podľa ukážky?	Bola moja inštrukcia jasná a názorná pre všetkých?
	Utrieť si ústa servítkou po jedle a odložiť ju na vhodné miesto	Servítkový tanec Hromadná - Deti po ochutnávke dostanú každý svoju servítku. Učiteľka ukáže, ako si jemne utrieť ústa. Deti skúšajú. Potom vstanú a vložia servítku do košíka. Na záver si zatlieskajú, že boli šikovní stravníci.	Dokázali deti použiť servítku samostatne?	Podporila som istotu detí pri osvojovaní správneho návyku?
	Pripraviť miesto na stolovanie so všetkými potrebnými pomôckami	Stolovanie ako doma Skupinová - Deti v malých skupinách dostanú tanier, príbor, pohár a obrúsok. Učiteľka ukáže, ako ich správne uložiť. Deti si pripravujú prestieranie a vzájomne sa kontrolujú, či majú všetko pripravené.	Dodrжали deti správne rozloženie predmetov na stole?	Bola moja ukážka zrozumiteľná a prehľadná?
	Držať hrnček oboma rukami a pokojne piť bez rozlievania	Hrnčeková rozprávka Hromadná - Učiteľka porozpráva príbeh o hrnčeku, ktorý sa hneval, keď z neho niekto rozlieval. Deti dostanú hrnčeky s vodou a skúšajú piť pomaly, dvomi rukami.	Udržali deti hrnček stabilne a sústredene?	Bola aktivita motivujúca a hravá?
	Hodnotiť správnosť pripraveného stola a navrhnúť, čo je potrebné doplniť	Oko čašníka Skupinová - Učiteľka pripraví dva stoly – jeden pripravený správne, druhý nesprávne (niečo chýba). Deti v skupinách hľadajú rozdiely a hovoria, čo treba doplniť alebo upratať.	Vysvetlili deti, čo je na stole správne a čo nie?	Podarilo sa mi zapojiť všetkých do hodnotenia?
	Vytvoriť krátke pravidlo o správaní sa pri stole a predstaviť ho	Pravidlo stolovania Hromadná - Deti sa spoločne dohodnú na jednoduchom hesle (napr. „Čisté ruky, tichý hlas, pekne sedím“). Spoločne ho povedia a nakreslia k nemu obrázok. Učiteľka heslo vyvesí v jedálni.	Zapamätali si deti pravidlo a chápali jeho význam?	Bola aktivita dostatočne tvorivá a motivujúca?

Udržiava poriadok vo svojom okolí.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
Udržiava poriadok vo svojom okolí	Upratať hračky na určené miesto podľa pokynu učiteľky	Lovci hračiek Hromadná - Učiteľka rozdelí deťom malé úlohy: „Nájdí všetky kocky a vlož ich do košíka.“ Deti zbierajú hračky a odkladajú ich do správnych nádob. Na záver sa všetci spolu pozrú, či je všetko uložené.	Podarilo sa všetko uložiť tam, kam patrí?	Bola moja inštrukcia zrozumiteľná a prehľadná?
	Odložiť svoju pomôcku po práci na pôvodné miesto	Cesta domov Hromadná - Každé dieťa odnesie svoju pomôcku „domov“ – na určené miesto. Učiteľka deťom pomáha ukázať, kam jednotlivé predmety patria. Potom sa spolu pozrú, či je všetko na poriadku.	Vrátili deti všetky veci tam, kde bývajú?	Podporila som istotu detí pri hľadaní správneho miesta?
	Rozpoznať, kedy je potrebné začať s upratovaním	Kto je pripravený upratať? Hromadná - Učiteľka prinesie obrázky uprataného a rozhádzaného kútika. Deti hádajú, ktorý obrázok ukazuje koniec hry. Potom sa spoločne rozhliaďu po triede a začnú upratovať.	Rozpoznali, kedy je správny čas na upratovanie?	Bola aktivita zrozumiteľná a motivujúca?
	Triediť hračky podľa druhu a uložiť ich do správnych nádob	Hračkové rodiny Skupinová - Deti pracujú v malých skupinách. Každá skupina triedi hračky (kocky, autíčka, plyšáky) a odkladá ich na určené miesta. Učiteľka chodí medzi deťmi, povzbudzuje a usmerňuje.	Dokázali všetko roztriediť podľa druhu?	Viedla som skupiny tak, aby sa všetci zapojili?
	Hodnotiť čistotu a poriadok v triede po hre	Kontrolóri poriadku Hromadná - Deti sa premenia na „kontrolórov poriadku“. Spoločne prechádzajú triedu a hľadajú, čo ešte nie je upratané. Učiteľka zapisuje ich postrehy a spolu si zhodnotia výsledok.	Našli všetko, čo bolo potrebné upratať?	Bola diskusia o poriadku prehľadná a motivujúca?
	Vytvoriť pravidlo alebo značku, ktorá pomôže pamätať na upratovanie	Značka poriadku Skupinová - Deti v skupinách tvoria značku alebo obrázok, ktorý im bude pripomínať, že po hre upratujú. Každá skupina vysvetlí, čo značka znamená. Učiteľka značky vyvesí na nástenku.	Dokázali jasne povedať, čo vaša značka znamená?	Bola aktivita tvorivá a zapájala všetky deti?

3 Pohyb a telesná zdatnosť

Vykoná tieto základné polohy a postoje podľa pokynov: stoj, drep, kľak, sed, ľah.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Na základe ukážky vykoná polohu alebo postoj: stoj, drep, kľak, sed, ľah	Napodobniť základné polohy tela podľa ukážky učiteľky	Telo ako socha Hromadná - Učiteľka ukazuje jednu polohu (stoj, sed, drep, ľah) a pomaly ju predvádza s názvom. Deti sa premieňajú na sochy v tej istej polohe. Po každom postoji spoločne zopakujú, ako sa volal.	Spomenuli si, ako sa volá poloha, ktorú ukázali?	Bola moja ukážka dostatočne pomalá a jasná?
U1	Rozpoznať názvy základných polôh tela pri hre s obrázkami	Kto ukáže? Hromadná - Učiteľka rozloží obrázky polôh (stoj, sed, ľah). Deti hádajú, ktorú polohu obrázok ukazuje, a potom ju predvedú. Na záver sa potleskom ocenia.	Vedeli predviesť polohu podľa obrázka?	Bola aktivita motivujúca na zapamätanie názvov?
U2 Vykoná samostatne podľa pokynov: stoj, sed, ľah. Na základe ukážky vykoná drep a kľak	Vykonať viacero polôh v správnom poradí podľa pokynov učiteľky	Cesta polôh Hromadná - Učiteľka povie: „Stoj – ľah – sed – kľak.“ Deti postupne menia polohy podľa poradia. Každú učiteľka zastaví a skontroluje. Potom skúšajú plynule bez prestávok.	Dokázali si zapamätať poradie polôh?	Bola moja inštrukcia zrozumiteľná a prehľadná?
U2	Vysvetliť, ako sa správne prechádza z jednej polohy do druhej	Kto je rýchly a tichý? Hromadná - Deti skúšajú, ako prejdú z ľahu do stoja potichu ako mačičky. Učiteľka ich povzbudzuje a na záver spoločne hodnotia, komu sa to podarilo najlepšie.	Bolo jednoduché prejsť potichu z jednej polohy do druhej?	Podporila som deti v sústredenom pohybe a istote?
U3 Vykoná tieto základné polohy a postoje podľa pokynov: stoj, drep, kľak, sed, ľah	Analyzovať rozdiely medzi polohami tela a pomenovať ich znaky	Polohové hádanky Hromadná - Učiteľka povie: „Sedím, nohy mám pokrčené, ruky na kolenách.“ Deti hádajú, o ktorej polohe hovorí, a predvedú ju. Potom si vymýšľajú hádanky sami.	Vedeli si predstaviť polohu podľa opisu a predviesť ju?	Bola aktivita zaujímavá a tvorivá?
U3	Hodnotiť a predviesť plynulé prechody medzi polohami v hre	Pohybové divadlo Hromadná - Učiteľka vyzve deti: „Ukážte mi príbeh – najprv ležíte, potom sa posadíte, nakoniec stojíte a upažíte.“ Deti skúšajú pomaly prechádzať medzi polohami. Na záver zhodnotia, čo sa im podarilo.	Podarilo sa im vytvoriť príbeh s plynulými pohybmi?	Bola moja podpora jasná a povzbudzujúca pri skúšaní?

Ovláda správnu techniku chôdze a behu.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 – Ovláda správnu techniku chôdze	Prejsť úsek rovnej dráhy so vzpriameným držaním tela a prirodzeným pohybom paží	Kráčame ako modelky Hromadná - Deti chodia po vyznačenej línii. Učiteľka ukazuje vzpriamené držanie a prirodzené pohyby rúk. Potom deti kráčajú s úsmevom „ako na móle“. Na konci si zatlieskajú.	Dokázali chodiť vzpriamene a uvoľnene?	Bola moja ukážka motivujúca a zrozumiteľná?
U1	Rozlišovať pomalú a rýchlu chôdzu podľa pokynu	Korytnačka a zajac Hromadná - Deti sa menia na korytnačky a idú pomaly, potom na zajačiky a idú rýchlo. Učiteľka mení tempo a motivuje deti krátkym príbehom.	Spomenuli si, kedy mali ísť pomaly a kedy rýchlo?	Bola aktivita pre deti hravá a zábavná?
U2 – Ovláda správnu techniku behu s použitím paží	Bežať k stanovenej méte s prirodzeným pohybom rúk	Beh ku kvietku Hromadná - Na konci dráhy je obrázok kvetu. Deti bežia k cieľu, učiteľka sleduje, či majú uvoľnené ramená a pohybujú rukami. Po behu sa spoločne vydýchajú.	Pohybovali rukami prirodzene pri behu?	Podporila som istotu a sústredenie počas behu?
U2	Prejsť krátky úsek rýchlym behom so zmenou smeru	Slalom medzi šiškami Hromadná - Deti bežia medzi šiškami usporiadanými do slalomu. Učiteľka povzbudzuje, aby pri zmene smeru hýbali rukami a pozerali dopredu.	Podarilo sa deťom prejsť slalom s rukami pri tele?	Bola aktivita primeraná veku a bezpečná?
U3 – Ovláda chôdzu hore a dole schodmi (strieda nohy), rozlišuje rôznu rýchlosť behu	Prejsť schody hore a dole striedaním nôh a udržať rovnováhu	Schody pre odvážnych Hromadná - Učiteľka ukáže, ako striedať nohy na schodoch. Deti skúšajú najprv hore, potom dole. Každý krok komentujú: „Raz, dva.“ Učiteľka podáva ruku tým, ktorí potrebujú podporu.	Striedali nohy na schodoch bez zastavenia?	Bola moja podpora primeraná potrebám každého?
U3	Rozlišovať pomalý a rýchly beh podľa zvukového signálu	Zastav a bež Hromadná - Učiteľka píska – pri dlhom tóne deti bežia rýchlo, pri krátkom pomaly. Hru opakujú a menia rytmus. Potom sa spoločne vydýchajú a zhodnotia, ako sa im darilo.	Spomenuli si, čo znamenajú zvuky píšťalky?	Bola hra prehľadná a motivujúca?

U4 – Ovláda správnu techniku chôdze a behu	Predviesť a hodnotiť techniku chôdze a behu	Štafeta pohybov Skupinová - Deti sa rozdelia do skupín. Každý člen predvedie úsek chôdze a behu, potom odovzdá štafetu ďalšiemu. Na záver spoločne povedia, čo sa im páčilo na pohyboch kamarátov.	Vysvetlili, čo sa podarilo počas štafety?	Bola aktivita motivujúca a podnetná na sebahodnotenie?
U4	Vytvoriť vlastnú kombináciu chôdze a behu s prezentáciou	Môj pohybový príbeh Skupinová – Deti v skupinách vymyslia krátku trasu, kde použijú chôdzu a beh. Predvedú ju ostatným deťom a spoločne prejdú každú trasu.	Bolo pre deti zaujímavé vymyslieť si vlastný príbeh pohybov?	Podporila som istotu pri prezentovaní pred skupinou?
Ovláda skok znožmo a skok cez prekážku.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia - dieťa	Reflexia - učiteľka
U1 Na základe ukážky vykoná zoskok z vyvýšenej podložky (s dopomocou)	Zoskočiť z nízkej podložky s oporou učiteľky a udržať rovnováhu pri doskoku	Odvážny zoskok Hromadná - Deti stoja na nízkej lavičke. Učiteľka každému podá ruky a povzbudí ho, aby sa odhodlalo zoskočiť. Po zoskoku na mäkkú podložku deti pokrčia kolená a skúsia udržať rovnováhu.	Cítili sa deti pri zoskokoch dostatočne podporené?	Podarilo sa mi vytvoriť pocit bezpečia a dôvery?
U1	Popísať, ako sa telo cíti pred zoskokom a po zoskoku	Skok ako kamarát Hromadná - Deti stoja pred lavičkou a spoločne rozmýšľajú, či majú „motýlinky v brušku“ alebo sú odvážne. Učiteľka im kladie otázky o pocitoch a po zoskoku ich vyzve, aby ukázali palec, ako sa cítili. Na konci sa všetci pochvália odvahou.	Vedeli deti jasne popísať svoje pocity pred a po zoskoku?	Vytvorila som atmosféru, kde sa každý mohol otvoriť?
U2 Ovláda skok z miesta znožmo, preskakuje prekážky počas behu	Vyskočiť znožmo z miesta s miernym odrazom vpred	Skok žabky Hromadná - Učiteľka predvedie skok dopredu so správnym odrazom (rukami vpred a pokrčenými kolenami). Deti sa postavia na čiaru a skáču ako žabky čo najďalej. Po skoku sa otočia, ukážu, kam doskočili, a spoločne sa povzbudia.	Pôsobilo skákanie deťom radosť a zapájali sa aktívne?	Bola moja ukážka zrozumiteľná a motivujúca?
U2	Preskočiť nízku prekážku počas mierneho behu	Potôčik preskoč Hromadná - Na podlahe je lano – „potôčik“. Deti najprv skúšajú preskakovať ho z miesta. Potom učiteľka dá signál na beh a deti bežia a skáču (potichu a bezpečne). Na konci hry si spoločne skontrolujú, či prekážku nikto neposunul.	Zachytili deti, kedy treba zmeniť z chôdze na beh?	Podarilo sa mi udržať pozornosť a sústredenie detí?

U3 Ovláda skok znožmo cez prekážku, zvládne výskok na prekážku alebo za predmetom	Preskočiť nízku prekážku s istým odrazom oboma nohami	Odvážny skokan Skupinová - Učiteľka ukáže preskok cez penovú prekážku a upozorní na pokrčenie kolien pri doskoku. Deti skáču postupne. Po skoku každé dieťa priloží na prekážku ruky a povie, či bolo ľahké alebo náročné.	Zapájali sa deti s chuťou a odvahou?	Bola aktivita primeraná ich schopnostiam?
U3	Vyskočiť na nízku podložku a zoskočiť späť na zem	Skok na ostrovček Hromadná - Deti postupne skáču na mäkkú podložku, predstavia si, že je „ostrovček“ uprostred mora. Učiteľka sleduje skok a rovnováhu pri zoskočení. Deti si povedia, či by ostrovček navštívili znova.	Cítilli sa deti pri doskoku isto a bezpečne?	Bola moja podpora povzbudivá a včasná?
U4 Ovláda skok znožmo a skok cez prekážky	Preskočiť viac prekážok za sebou s plynulým pohybom	Prekážkový hrdina Hromadná - Učiteľka vysvetlí a predvedie skok cez tri nízke prekážky. Deti skúšajú preskakovať plynule a udržať rytmus. Po skokoch si ukážu, ktorá prekážka bola najťažšia.	Vnímali deti rozdiely v náročnosti prekážok?	Bola aktivita bezpečná a motivujúca?
U4	Vytvoriť krátky pohybový príbeh so skokmi a predviesť ho	Skokanský príbeh Individuálna - Každé dieťa si vymyslí pohybový príbeh – skok z miesta, preskok prekážky, zoskok na mäkkú podložku. Predvedie ho ostatným a porozpráva, čo jeho príbeh znamená.	Bolo pre deti jednoduché rozprávať a ukázať vlastný príbeh?	Podporila som tvorivosť a odvahu pri prezentácii?
Ovláda rôzne techniky lezenia, plazenia a preliezania.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia - dieťa	Reflexia - učiteľka
U1 Ovláda lezenie vo vzpore kľačmo, podlezie primeranú prekážku	Preliezt' nízku lavičku vo vzpore kľačmo s oporou rúk	Lezieme ako medvedíky Hromadná - Učiteľka ukáže lezenie vo vzpore kľačmo cez lavičku. Deti postupne lezú s oporou rúk, dávajú pozor na rovnováhu. Po prelezení si sadnú a povedia, či sa im podarilo preliezt' bez dotyku so zemou.	Cítilli sa deti isto, keď liezli cez lavičku?	Bola moja ukážka dostatočne zrozumiteľná a povzbudivá?
U1	Podliezt' nízku prekážku bez zastavenia	Cez tunel Hromadná - Učiteľka vytvorí „tunel“ z stoličiek a deky. Deti jeden po druhom podliezajú a skúšajú nevysunúť panvu príliš	Pôsobilo podliezanie deťom radosť a istotu?	Vytvorila som bezpečný priestor na pohyb?

		vysoko. Potom si spoločne zatlieskajú za odvalu.		
U2 Ovláda plazenie a preliezanie primeraných prekážok	Plaziť sa po mäkkej podložke s pokrčenými lakťami	Hadíky Hromadná - Deti ležia na mäkkej podložke, predstierajú, že sú hady. Pomaly sa plazia s pokrčenými lakťami a hlavou nízko k „pokladu“ na konci podložky. Učiteľka ukazuje správny pohyb a deti sa vracajú späť.	Cítili sa deti pri plazení isto a hravo?	Podporila som deti v pomalom pohybe a správnej technike?
U2	Preliezť nízku prekážku s oporou rúk bez pomoci	Preliezací hrad Hromadná - Na lavičku a žinenky učiteľka postaví „hrad“. Deti po jednom preliezajú cez prekážku s oporou rúk a zoskočia na mäkkú podložku. Na konci ukážu palcom, či by hrad navštívili znovu.	Cítili sa deti počas preliezania bezpečne?	Bola moja pomoc primeraná a povzbudzujúca?
U3 Ovláda lezenie v podpore drepno vpred a vzad	Liezť v podpore drepno vpred cez vyznačený úsek	Medvedíky na ceste Hromadná - Deti sa spustia do podpory drepno a postupujú pomaly dopredu po vyznačenom páse ako „medvedíky hľadajúce med“. Učiteľka predvedie lezenie. Na konci cesty si spoločne zatlieskajú.	Rozumeli deti správnej polohe pri lezení?	Bola moja ukážka jasná a zrozumiteľná?
U3	Liezť v podpore drepno vzad okolo prekážky	Cúvajúci krab Hromadná - Deti sa v podpore drepno posúvajú dozadu okolo farebnej prekážky. Učiteľka upozorňuje na oporu rúk a plynulý pohyb. Po aktivite deti zhodnotia, či sa dokázali hýbať dozadu bez dotyku prekážky.	Cítili sa deti iste pri lezení dozadu?	Bola aktivita bezpečná a motivujúca?
U4 Ovláda rôzne techniky lezenia, plazenia a preliezania	Kombinovať plazenie, lezenie a preliezanie v pohybovej dráhe	Cesta dobrodruha Hromadná - Učiteľka pripraví dráhu: podliezanie tunela, lezenie cez lavičku, plazenie cez podložku. Deti postupne absolvujú celú dráhu, navzájom sa povzbudzujú a zatlieskajú si.	Bavila deti kombinácia viacerých pohybov?	Bola dráha primeraná schopnostiam a veku detí?
U4	Vytvoriť krátky príbeh s pohybom a predviesť ho	Dobrodružná výprava Individuálna - Každé dieťa si vymyslí, kam lezie – napr. do jaskyne, na hrad alebo pod strom. Predvedie svoju „výpravu“ a porozpráva ostatným, čo si predstavovalo.	Cítili sa deti odvážne a hrdé pri prezentácii príbehu?	Podporila som tvorivosť a odvahu ukázať pohyb pred skupinou?
Manipuluje s náčiním: hádzanie, chytanie, podávanie, odrážanie, preskakovanie atď.				

Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Manipuluje s náčiním: kotúľanie, podávanie	Kotúľať loptu po podlahe k určenému cieľu	Kotúľame do brány Hromadná - Učiteľka ukáže, ako kotúľať loptu oboma rukami k bránke zo škatule. Deti si sadnú oproti a skúšajú kotúľať loptu tak, aby vošla do brány..	Mali deti radosť z presného kotúľania?	Bola moja ukážka jasná a zrozumiteľná?
U1	Podávať loptu kamarátovi cez kruh na zemi	Kto pošle správu? Skupinová - Deti sedia v kruhu. Učiteľka ukáže, ako podávať loptu susedovi dvoma rukami. Deti podávajú loptu po kruhu, až kým sa nevráti späť.	Cítili sa deti isto pri podávaní lopty?	Podporila som pokojné tempo a sústredenie?
U2 Manipuluje s náčiním: hádzanie, kotúľanie, podávanie, odrážanie	Hodiť loptu na vyznačené miesto pred seba	Zásah do cieľa Hromadná - Učiteľka ukáže hod loptou do kruhu na podlahe. Deti stoja v rade a skúšajú trafiť kruh. Po každom pokuse si povedia, či hodili bližšie alebo ďalej.	Bolo pre deti jednoduché trafiť vyznačený cieľ?	Bola aktivita motivujúca pre všetkých?
U2	Odrážať loptu o stenu a chytiť ju po odraze	Čarovná stena Hromadná - Učiteľka predvedie odraz lopty o stenu. Deti postupne skúšajú odraziť loptu a chytiť ju. Učiteľka povzbudzuje k trpezlivosti.	Cítili sa deti isto pri chytaní odrazenej lopty?	Bola moja pomoc včasná a povzbudzujúca?
U3 Manipuluje s náčiním: chytanie	Chytiť hodenú loptu oboma rukami	Lietajúce lopty Skupinová - Učiteľka hádže deťom malú loptu. Deti ju skúšajú chytiť oboma rukami, a potom ju položia na značku pred sebou.	Cítili sa deti spokojne, keď loptu chytili?	Bola aktivita primeraná schopnostiam detí?
U3	Chytiť loptu po odraze od podlahy	Skákajúci kamaráti Hromadná - Učiteľka ukáže, ako loptu hodiť o zem a chytiť ju po odraze. Deti ti tiež skúšajú. Na konci si povedia, či to bolo jednoduchšie ako chytiť ju z výšky.	Rozumeli deti rozdielu medzi priamym hodom a odrazom?	Podarilo sa mi deti podporiť v odvahe skúšať?
U4 Manipuluje s náčiním: hádzanie, chytanie, podávanie, odrážanie, preskakovanie	Kombinovať hádzanie, chytanie a odrážanie lopty v krátkej zostave	Majstri lopty Skupinová - Deti stoja v rade. Každé dieťa hádže loptu na cieľ, chytiť odrazenú loptu a podá ju ďalšiemu. Učiteľka sleduje plynulosť a presnosť pohybov.	Boli deti hrdé na zvládnutie viacerých činností?	Bola zostava primerane náročná a zrozumiteľná?
U4	Vytvoriť vlastnú hru s loptou a vysvetliť pravidlá	Moja loptičková hra Individuálna - Každé dieťa si vymyslí jednoduchú hru s loptou (hádzanie, chytanie, kotúľanie) a predstaví ju	Cítili sa deti isto pri prezentovaní svojho nápadu?	Podporila som tvorivosť a odvalu ukázať hru pred skupinou?

		ostatným. Ostatní hru vyskúšajú a pochvália nápad.		
Ovláda tieto jednoduché akrobatické zručnosti: stoj na jednej nohe, obrat okolo výškovej osi.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Vykoná obrat chôdzou okolo vlastnej osi	Vykonať pomalý obrat chôdzou okolo osi s rukami v upažení	Tanec na mieste Hromadná - Deti stoja v kruhu. Učiteľka predvedie pomalý obrat chôdzou okolo osi s rukami v upažení. Deti skúšajú otáčať sa doprava a doľava, pomaly vnímajú, ako sa mení rovnováha.	Cítili sa deti pri obratoch pokojne a bezpečne?	Bola moja ukážka dostatočne pomalá a jasná?
U2 Ovláda stoj na jednej nohe	Udržať rovnováhu na jednej nohe s rukami v upažení	Bocianiky Hromadná - Učiteľka ukáže stoj na jednej nohe s rukami v upažení. Deti skúšajú stáť ako „bociany“ a vydržať, kým učiteľka napočíta do troch. Potom si nohy vystriedajú.	Mali deti istotu a rovnováhu pri stoji?	Bola moja ukážka motivujúca a zrozumiteľná?
U2	Striedať nohy pri stoji a udržať stabilitu	Striedame nožičky Hromadná - Deti skúšajú najprv stáť na jednej nohe, potom na druhej. Učiteľka počíta nahlas a upozorňuje na vzpriamený chrbát. Na konci si všetci spoločne zatlieskajú.	Cítili sa deti isto pri výmene nôh?	Bola aktivita primeraná schopnostiam skupiny?
U3 Ovláda poskoky na jednej nohe a obrat vo výskoku okolo výškovej osi	Predviesť poskoky na jednej nohe s výmenou nôh	Skákajúce vrabce Hromadná - Učiteľka ukáže tri poskoky na jednej nohe a výmenu. Deti skúšajú skákať v rytme tieskania. Po aktivite si povedia, na ktorej nohe sa im ľahšie skákalo.	Boli deti spokojné s pokusmi o poskoky?	Bola aktivita hravá a bezpečná?
U3	Predviesť obrat vo výskoku	Skok veterníka Hromadná - Učiteľka predvedie mierny výskok s obratom o 180°. Deti skúšajú točiť sa a pristáť na oboch nohách stabilne. Učiteľka ich povzbudzuje.	Vnímali deti pohyb tela počas obratu?	Bola moja ukážka pre deti motivujúca?
U4 Ovláda tieto jednoduché akrobatické zručnosti: stoj na jednej nohe, obrat okolo výškovej osi	Kombinovať stoj na jednej nohe s obratom	Socha a vír Hromadná - Deti stoja na jednej nohe ako „socha“. Potom pokrčia druhú nohu a pomaly sa otočia o 360°. Učiteľka sleduje rovnováhu a plynulý pohyb.	Cítili sa deti sebaisto pri kombinácii pohybov?	Bola aktivita primeraná veku a schopnostiam?

U4	Vytvoriť krátky pohybový príbeh so stojami a obratmi	Tanec malého vetra Individuálna - Každé dieťa si vymyslí pohybový príbeh – stoj na jednej nohe, otočka. Predvedie ho skupine a porozpráva, čo pohyb znamenal. Ostatní pochvália nápad.	Mali deti radosť z predvádzania vlastného príbehu?	Podporila som tvorivosť a odvahu pri prezentácii?
Rytmicky správne využíva základné lokomočné pohyby a tanečné kroky na hudobný sprievod.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Imituje tanečné kroky	Napodobniť jednoduché tanečné kroky podľa vzoru učiteľky	Tancujeme ako kvietky Hromadná - Učiteľka ukáže jednoduché kroky do strán a točenie rúk nad hlavou. Deti napodobňujú pohyb v pomalom tempe s jemnou hudbou. Na záver každý ukáže, či si zapamätal.	Boli deti uvoľnené pri napodobňovaní krokov?	Bola moja ukážka jasná a primerane pomalá?
U1	Zapojiť pohyb rúk do jednoduchého tanečného motívu	Motýlie krídla Hromadná - Deti stoja rozkročne a rukami napodobňujú motýlie krídla. Učiteľka spieva krátku riekanku, deti sa pohybujú do rytmu.	Mali deti radosť z pohybu rúk v rytme?	Podporila som záujem o pohybové napodobňovanie?
U2 Ovláda krok poskočný vo vybranom rytme, strieda chôdzu a beh podľa tempa	Striedať chôdzu a beh podľa zmien hudobného tempa	Hudobná cesta Hromadná - Učiteľka pustí pesničku s pomalými a rýchlymi úsekmi. Deti chodia, keď hudba spomalí, a bežia, keď zrýchli.	Vnímali deti zmeny tempa hudby?	Bola hudba vhodná na rozlíšenie rýchlosti?
U2	Predviesť krok poskočný na hudobný sprievod	Skákajúci krok Hromadná - Učiteľka ukáže krok poskočný dopredu a dozadu. Deti skúšajú pohyb v rytme jednoduchého klavírneho sprievodu.	Udržovali deti rytmus počas poskokov?	Bola moja ukážka zrozumiteľná a motivujúca?
U3 Ovláda beh poskočný vo vybranom rytme, orientuje sa v priestore v tanečnej choreografii	Predviesť beh poskočný v kruhu na rytmickú hudbu	Tanečný kruh Hromadná - Deti sa chytia za ruky a behajú poskočne v kruhu do rytmu veselej piesne. Po chvíli sa zastavia a otočia smer.	Mali deti radosť z pohybu v kruhu?	Bola aktivita bezpečná a prehľadná?
U3	Zorientovať sa v priestore počas krátkej tanečnej zostavy	Farebné stanovišťa Hromadná - Učiteľka rozloží na podlahu farebné kruhy ako „ostrovčeky“. Deti tancujú do rytmu v priestore medzi stanovišťami. Keď hudba stíchne, učiteľka povie farbu, na ktorú majú	Vnímali deti priestor a smerovanie?	Podporila som schopnosť orientácie v pohybe?

		prejsť. Deti sa presunú na určený ostrovček a zastavia v tanečnej póze (ruky nad hlavou alebo upažené).		
U4 Rytmicke správne využíva základné lokomočné pohyby a tanečné kroky na hudbný sprievod	Skombinovať tanečné kroky a lokomočné pohyby v rytmickej zostave	Pestrý tanec Hromadná - Deti spoločne nacvičia krátku zostavu: krok poskočný, otočka a beh s rukami nad hlavou. Tancujú v rytme veselého sprievodu.	Mali deti radosť z kombinovania krokov?	Bola zostava primeraná veku a schopnostiam?
U4	Vytvoriť vlastnú krátku tanečnú zostavu	Môj tanečný príbeh Individuálna - Každé dieťa si vymyslí tri pohyby (kroky, otočky, poskoky) a predvedie ich na obľúbenú pesničku. Ostatní pochvália výkon.	Boli deti spokojné, že ukázali svoj tanec?	Podporila som deti v tvorivosti a odvahe?
Dodržiava pravidlá v pohybových hrách.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Po upozornení rešpektuje pravidlá	Po upozornení sa zaradiť do hry podľa pravidiel	Zastav a začni Hromadná - Deti sa voľne pohybujú v priestore. Učiteľka tleskne – znamenie zastavenia. Deti sa zastavia a v tichu čakajú. Ak niekto pokračuje, učiteľka ho upozorní a potom hra pokračuje.	Reagovali deti pokojne na upozornenie?	Bola moja reakcia na porušenie pravidla primeraná a jasná?
U1	Dodržať jednoduché pravidlo po pripomenutí	Farebné semaforey Hromadná - Učiteľka drží farebné kartičky – zelená znamená pohyb, červená zastavenie. Deti sa pohybujú podľa signálov. Ak niekto zabudne, učiteľka pripomenie pravidlo.	Rozumeli deti významu farieb a pravidiel?	Podporila som pozitívne prijatie pravidiel?
U2 Chápe dôležitosť/význam pravidiel v hrách	Vysvetliť, prečo sú pravidlá v hre potrebné	Hra s pravidlom Hromadná - Deti si sadnú do kruhu. Učiteľka vysvetlí pravidlá hry (napr. kto je na rade). Po hre sa spolu rozprávajú, prečo je férové počkať, kým príde na rad.	Chápali deti, prečo sa pravidlá dodržiavajú?	Bola diskusia zrozumiteľná a primeraná veku?
U2	Dodržiavať pravidlo striedania v pohybovej hre	Preteky na stanovište Hromadná - Deti stoja v rade. Každé beží k značke a vracia sa späť, potom ide ďalší. Učiteľka sleduje, či sa striedajú a čakajú na svoj rad.	Mali deti trpezlivosť čakať, kým príde na rad?	Podporila som pokojný priebeh striedania?
U3 Dodržiava pravidlá v pohybových hrách	Samostatne rešpektovať pravidlá počas celej hry	Hra Na sochy Hromadná - Deti tancujú na hudbu. Keď hudba stíchne, zastavia sa ako	Dokázali deti dodržať pravidlá bez upozornenia?	Bola moja motivácia pred hrou dostatočná?

		sochy. Učiteľka sleduje, či všetci zastanú včas a hru nik nenaruší.		
U3	Vyhodnotiť, či pravidlá boli dodržané	Hra Červený kvet Hromadná - Po pohybovej hre deti sedia v kruhu a hovoria, kto dodržal pravidlá a prečo. Učiteľka moderuje diskusiu a povzbudzuje k pochvale ostatných.	Vníмали deti pravidlá ako dôležité pre hru?	Viedla som reflexiu jasne a povzbudivo?
Zvládne turistickú prechádzku.				
Úroveň	Čiastkový cieľ	Aktivita	Reflexia – dieťa	Reflexia – učiteľka
U1 Súvislou chôdzou zvládne krátku turistickú prechádzku (každodenné vychádzky)	Prejsť krátky úsek súvislou chôdzou bez zastavovania	Cestička kamarátov Hromadná - Deti sa držia za ruky po dvoch a idú po vyznačenej trase v parku. Učiteľka ide na čele a udržiava plynulé tempo.	Dokázali deti súvislo prejsť trasu bez častého zastavovania?	Bola trasa primeraná veku a schopnostiam detí?
U1	Dodržať dohodnuté pravidlo pri chôdzi (držanie sa za ruku, nerušiť ostatných)	Na výprave Hromadná - Deti si nájdu kamaráta do dvojice a postaví sa vedľa seba. Úlohou bude držať sa za ruku po celú dobu chôdze a ísť tak, aby nerušili ostatných. Učiteľka vysvetlí pravidlá: Ideme vedľa seba a držíme sa za ruku. Keď sa zastavíme, zastaneme spolu. Keď niečo zaujímavé vidíme, ukážeme potichu. Potom sa vyberú na krátku trasu. Počas chôdze učiteľka dáva signály: Zastavíme (zdvihnutá ruka). Pokračujeme.	Rozumeli deti pravidlám a dodržiavali ich?	Bola organizácia skupiny bezpečná a prehľadná?
U2 Zvládne bez únavy a vyčerpania turistickú prechádzku (trvanie približne 2 hodiny)	Udržať primerané tempo chôdze počas dlhšej prechádzky	Podme za pokladom Hromadná - Učiteľka rozdelí trasu na tri časti a na každej pripraví malý symbolický „poklad“ (napr. kamienok, obrázok). Deti sa tešia na každý úsek a hľadajú odmenu.	Mali deti dostatok energie počas celej prechádzky?	Podporila som motiváciu pokračovať bez únavy?
U2	Orientovať sa v priestore a sledovať trasu	Stopovačka Hromadná - Deti sledujú značky (pásiky látky) na stromoch a spoločne hľadajú cestu. Učiteľka vysvetlí, že značky ich dovedú do cieľa.	Vníмали deti smer a priestor okolo seba?	Bola stopovačka zrozumiteľná a zaujímavá?

U3 Zvládne turistickú prechádzku	Vyjadriť, ako sa cítilo počas celej trasy	Cesta s príbehom Hromadná - Učiteľka počas prechádzky rozpráva príbeh o zvieratkách, ktoré hľadajú svoj domov. Deti na konci povedia, ako sa im kráčalo a ktorú časť príbehu si pamätajú.	Vedeli deti popísať svoj zážitok z cesty?	Bola rozprávka podporujúca a motivujúca?
U3	Prispôbiť tempo a vzdialenosť podľa potreby skupiny	Pomalý a rýchly krok Hromadná - Učiteľka strieda pomalú chôdzu a rýchlejší krok podľa terénu. Deti sa snažia reagovať na signály a udržiavať vzdialenosť.	Reagovali deti pružne na zmenu tempa?	Bola aktivita vhodná na rozvoj vytrvalosti?

Použité zdroje:

- **MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VÝSKUMU, VÝVOJA A MLÁDEŽE SLOVENSKEJ REPUBLIKY.** Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách: konsolidované znenie. Bratislava: Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky. Dostupné online: <https://www.minedu.sk/svp-pre-predprimarne-vzdelavanie-v-ms-konsolidovane-znenie-so-sledovanim-zmien/>
- **MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VÝSKUMU, VÝVOJA A MLÁDEŽE SLOVENSKEJ REPUBLIKY.** Dodatok č. 1 k Štátnemu vzdelávaciemu programu pre deti so zdravotným znevýhodnením pre predprimárne vzdelávanie. Bratislava: Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky, 2026. Dostupné online: <https://www.minedu.sk/dodatky-k-svp/>
- **MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VÝSKUMU, VÝVOJA A MLÁDEŽE SLOVENSKEJ REPUBLIKY.** Manuál – Predprimárne vzdelávanie. Bratislava: Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky, 2026. Dostupné online: <https://www.minedu.sk/manual-predprimarne-vzdelavanie/>
- **SLOVENSKÁ REPUBLIKA.** Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov. Dostupné online: <https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2008/245/>
- **SLOVENSKÁ REPUBLIKA.** Vyhláška č. 341/2023 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška č. 541/2021 Z. z. o materskej škole. Dostupné online: <https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2023/341/>
- **ŠTÁTNY PEDAGOGICKÝ ÚSTAV.** Adaptácie výkonových štandardov: metodický materiál k plánovaniu výchovno-vzdelávacej činnosti v materských školách. Bratislava: Štátny pedagogický ústav, 2016. Dostupné online: https://www.statpedu.sk/files/sk/svp/zavadzanie-isvp-ms-zs-gym/materska-skola/adaptacie_komplet_revizia_2016.pdf